

Wojskowa
Akademia
Techniczna

WOJSKOWA AKADEMIA TECHNICZNA
im. Jarosława Dąbrowskiego
Wydział Cybernetyki

PROGRAM STUDIÓW DLA KANDYDATÓW NA OFICERÓW

Kierunek studiów: „informatyka”

Poziom studiów: jednolite studia magisterskie

Profil studiów: ogólnoakademicki

Specjalność:

systemy informatyczne (SW 28C), analiza danych (SW 28C), sieci teleinformatyczne (SW 28D), mobilne systemy komputerowe (SW 28D), internetowe technologie multimedialne (SW 28D), bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych (SW 28D)

*Program studiów ustalony uchwałą Senatu Wojskowej Akademii Technicznej
im. Jarosława Dąbrowskiego nr /WAT/2023 z dnia 2023*

**Obowiązuje kandydatów rozpoczynających kształcenie
od roku akademickiego 2023/2024**

Warszawa 2023

SPIS TREŚCI

1.	ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE DLA PROGRAMU STUDIÓW.....	13
2.	INFORMACJE OGÓLNE	15
2.1.	OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA UCZELNI	15
2.2.	CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW	15
2.3.	OPIS SYLWETKI ABSOLWENTA.....	18
2.4.	WARUNKI UKOŃCZENIA STUDIÓW	18
3.	MODUŁ WOJSKOWY	20
3.1.	REALIZACJA STANDARDU KSZTAŁCENIA WOJSKOWEGO	20
3.1.1.	Opis zakładanych efektów uczenia się wynikających ze standardu kształcenia wojskowego.....	20
3.1.2.	Opis procesu kształcenia wynikającego z realizacji standardu kształcenia wojskowego 21	
3.1.3.	Sposoby weryfikacji zakładanych efektów uczenia się	22
3.1.4.	Macierz pokrycia efektów uczenia się wynikających ze standardu kształcenia wojskowego.....	27
4.	MODUŁ KIERUNKOWY	28
4.1.	OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA DANEGO KIERUNKU STUDIÓW.....	28
4.2.	SPOSOBY WERYFIKACJI KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ.....	34
4.3.	MACIERZ POKRYCIA KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	36
	Grupy zajęć/ przedmiotów i przypisane do nich punkty ECTS i efekty uczenia (odniesienie do efektów specjalistycznych)	36
5.	MODUŁ SPECJALISTYCZNY	39
5.1.	OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA DANEGO KORPUSU OSOBOWEGO (GRUPY OSOBOWEJ).....	39
5.2.	OPIS PROCESU KSZTAŁCENIA	39
5.3.	SPOSOBY WERYFIKACJI ZAKŁADANYCH SPECJALISTYCZNYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	40
5.4.	MACIERZ POKRYCIA SPECJALISTYCZNYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ	41
	Grupy zajęć/ przedmiotów i przypisane do nich punkty ECTS i efekty uczenia (odniesienie do efektów kierunkowych).....	41
5.5.	KONCEPCJA I CELE KSZTAŁCENIA	55
6.	KALENDARZOWY PLAN JEDNOLITYCH STUDIÓW MAGISTERSKICH – NABÓR 2023.....	59
	Plan specjalności „Inżynieria systemów – systemy informatyczne”	60
	Plan specjalności „Inżynieria systemów – analiza danych”	62

Plan specjalności „Systemy teleinformatyczne - Sieci teleinformatyczne”	64
Plan specjalności „Systemy teleinformatyczne - Mobilne systemy komputerowe”	66
Plan specjalności „Systemy teleinformatyczne – Internetowe technologie multimedialne”	68
Plan specjalności „Systemy teleinformatyczne - Bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych”	70
7. PRZEDMIOTOWY PROGRAM STUDIÓW	72
7.1. PRZEDMIOTY MODUŁU WOJSKOWEGO	72
8.1.1. Grupa treści kształcenia ogólnego A.I.	72
A.I.1. DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA I PROFILAKTYKA DYSCYPLINARNA	72
A.I.2. PODSTAWY KOMUNIKACJI STRATEGICZNEJ – TEORIA I PRAKTYKA	73
A.I.3. PRZYWÓDZTWO W DOWODZENIU	75
A.I.4. HISTORIA SZTUKI WOJENNEJ	76
A.I.5. HISTORIA POLSKI	77
A.I.6. OCHRONA INFORMACJI NIEJAWNYCH	78
A.I.7. PROFILAKTYKA ANTYKORUPCYJNA	79
A.I.8. BEZPIECZEŃSTWO CYBERNETYCZNE	80
A.I.9. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY (BHP)	81
8.1.2. Grupa treści kształcenia kierunkowego A.II.	83
A.II.1. PODSTAWY DOWODZENIA	83
A.II.2. TAKTYKA	84
A.II.3. PODSTAWY SURVIVALU	85
A.II.4. GOTOWOŚĆ MOBILIZACYJNA I BOJOWA	86
A.II.5. ROZPOZNANIE I ARMIE INNYCH PAŃSTW	87
A.II.6. TOPOGRAFIA WOJSKOWA	88
A.II.7. ZABEZPIECZENIE LOGISTYCZNE DZIAŁAŃ TAKTYCZNYCH	89
A.II.8. SZKOLENIE STRZELECKIE	91
A.II.9. SYSTEMY ŁĄCZNOŚCI I ŚRODKI DOWODZENIA	92
A.II.10. DZIAŁALNOŚĆ SZKOLENIOWA I SZKOLENIOWO METODYCZNA	93
A.II.11. MIĘDZYNARODOWE PRAWO HUMANITARNE KONFLIKTÓW ZBROJNYCH (MPHKZ)	95
A.II.12. WYBRANE ZAGADNIENIA BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO I MIĘDZYNARODOWEGO	96
A.II.13. PODSTAWY EKSPLOATACJI SPRZĘTU WOJSKOWEGO (SpW)	97
A.II.14. DZIAŁANIA NIEKINETYCZNE	98
A.II.15. OCHRONA ŚRODOWISKA	99
A.II.16. POWSZECHNA OBRONA PRZECIWLOTNICZA I OBRONA PRZECIWLOTNICZA	100

A.II.17. OBRONA PRZED BRONIĄ MASOWEGO RAŻENIA	101
A.II.18. POŁĄCZONE WSPARCIE OGNIOWE	103
A.II.19. ZABEZPIECZENIE INŻYNIERYJNE.....	104
A.II.20. ZABEZPIECZENIE MEDYCZNE	105
A.II.21. REGULAMINY SZ RP	106
7.1.3. Grupa zajęć bloku sportowo-językowego B.I.	108
B.I.1. JĘZYK ANGIELSKI	108
B.I.2. WYCHOWANIE FIZYCZNE	111
B.I.3. OBÓZ JĘZYKOWY - JĘZYK ANGIELSKI	112
8.2.PRZEDMIOTY MODUŁU KIERUNKOWEGO.....	114
8.2.1. Grupa treści kształcenia ogólnego C.I.....	114
C.I.1. WPROWADZENIE DO STUDIOWANIA	114
C.I.2. OCHRONA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNYCH.....	115
C.I.3. WPROWADZENIE DO INFORMATYKI	116
C.I.4. PODSTAWY ZARZĄDZANIA I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI	117
8.2.2. Grupa treści kształcenia podstawowego C.II.	119
C.II.1. WPROWADZENIE DO METROLOGII	119
C.II.2. PODSTAWY GRAFIKI INŻYNIERSKIEJ	120
C.II.3. MATEMATYKA 1.....	121
C.II.4. MATEMATYKA 2.....	123
C.II.5. MATEMATYKA DYSKRETNA 1	125
C.II.6. ANALIZA MATEMATYCZNA.....	126
C.II.7. FIZYKA 1	127
C.II.8. MATEMATYKA DYSKRETNA 2	129
C.II.9. RACHUNEK PRAWDOPODOBIENSTWA	130
C.II.10. TEORETYCZNE PODSTAWY INFORMATYKI.....	131
C.II.11. FIZYKA 2.....	132
C.II.12. TEORIA GRAFÓW I SIECI	133
C.II.13. PODSTAWY OPTYMALIZACJI.....	134
C.II.14. STATYSTYKA MATEMATYCZNA	135
C.II.15. MODELOWANIE MATEMATYCZNE.....	136
C.II.16. WSTĘP DO KRYPTOLOGII.....	137
C.II.17. BEZPIECZEŃSTWO PRACY I ERGONOMIA	138
C.II.18. PODSTAWY BEZPIECZEŃSTWA INFORMACJI.....	139
8.2.3. Grupa treści kształcenia kierunkowego.....	140
C.III.1. WPROWADZENIE DO PROGRAMOWANIA	140

C.III.2. PODSTAWY TECHNIKI KOMPUTERÓW	141
C.III.3. ARCHITEKTURA I ORGANIZACJA KOMPUTERÓW	142
C.III.4. PODSTAWY PODZESPOŁÓW KOMPUTERÓW	143
C.III.5. ALGORYTMY I STRUKTURY DANYCH	145
C.III.6. TEORIA INFORMACJI I KODOWANIA	146
C.III.7. PROGRAMOWANIE NISKOPOZIOMOWE I ANALIZA KODU	147
C.III.8. WPROWADZENIE DO AUTOMATYKI.....	148
C.III.9. PROGRAMOWANIE OBIEKTOWE	149
C.III.10. GRAFIKA KOMPUTEROWA	150
C.III.11. BAZY DANYCH	152
C.III.12. SZTUCZNA INTELIGENCJA	153
C.III.13. SYSTEMY OPERACYJNE	154
C.III.14. INTERFEJSY KOMPUTERÓW	155
C.III.15. INŻYNIERIA OPROGRAMOWANIA	156
C.III.16. SYSTEMY WBUDOWANE	158
C.III.17. SIECI KOMPUTEROWE	159
C.III.18. PROGRAMOWANIE WSPÓLBIEŻNE	160
C.III.19. NIEZAWODNOŚĆ SYSTEMÓW KOMPUTEROWYCH	161
C.III.20. KOMUNIKACJA CZŁOWIEK - KOMPUTER.....	162
C.III.21. SYSTEMY BAZ DANYCH	163
C.III.22. PROCESY STOCHASTYCZNE	164
C.III.23. DIAGNOSTYKA I WIARYGODNOŚĆ SYSTEMÓW KOMPUTEROWYCH ...	165
C.III.24. METODY SYMULACJI KOMPUTEROWEJ	166
C.III.25. STOCHASTYCZNE MODELE EKSPLOATACJI SYSTEMÓW KOMPUTEROWYCH.....	168
C.III.26. STANDARDY W PROJEKTOWANIU SYSTEMÓW DIALOGOWYCH	169
C.III.28. TRENDS IN COMPUTER TECHNOLOGY	170
8.3. PRZEDMIOTY MODUŁU SPECJALISTYCZNEGO	171
8.3.1. Specjalność: Inżynieria systemów – Systemy informatyczne.....	171
C.IV.1. PROGRAMOWANIE W JĘZYKACH FUNKCYJNYCH	171
C.IV.2. WPROWADZENIE DO INŻYNIERII SYSTEMÓW	172
C.IV.3. HURTOWNIE DANYCH.....	173
C.IV.4. SYSTEMY PRACY GRUPOWEJ.....	174
C.IV.5. TECHNIKI ALGORYTMICZNE.....	175
C.IV.6. ANALIZA STRUKTURALNA SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH	176
C.IV.7. METODYKI ZWINNE.....	177
C.IV.8. METODY UCZENIA MASZYNOWEGO.....	179

C.IV.9. ALGORYTMY OPTYMALIZACJI.....	180
C.IV.10. METODY EKSPLOKACJI DANYCH.....	181
C.IV.11. BAZY DANYCH NOSQL.....	182
C.IV.12. MODELOWANIE I IMPLEMENTACJA PROCESÓW BIZNESOWYCH.....	183
C.IV.13. METODYKI OBIEKTOWE.....	184
C.IV.14. TECHNOLOGIE APLIKACJI INTERNETOWYCH.....	185
C.IV.15. INFORMATYCZNE SYSTEMY ZARZĄDZANIA.....	186
C.IV.16. METODY I NARZĘDZIA WSPOMAGANIA DOWODZENIA.....	188
C.IV.17. AUTOMATY I JĘZYKI FORMALNE.....	190
C.IV.18. OBLICZENIA RÓWNOLEGŁE I ROZPROSZONE.....	191
C.IV.19. METODY NUMERYCZNE.....	192
C.IV.20. BEZPIECZEŃSTWO SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH.....	194
C.IV.21. WDRAŻANIE METODYK OBIEKTOWYCH.....	196
C.IV.22. EFEKTYWNOŚĆ SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH.....	197
C.IV.23. PROJEKT ZESPOŁOWY.....	198
C.IV.24. SYSTEMY RZECZYWISTOŚCI ROZSZERZONEJ I WIRTUALNEJ.....	199
C.IV.25. ZARZĄDZANIE PROJEKTAMI.....	200
C.IV.26. TECHNOLOGIE INTERNETU RZECZY.....	201
C.IV.27. TECHNOLOGIE MOBILNE.....	202
C.IV.28. MODELOWANIE I SYMULACJA POLA WALKI.....	203
C.IV.29. ZARZĄDZANIE USŁUGAMI INFORMATYCZNYMI.....	204
C.IV.30. PROJEKT PRZEJŚCIOWY.....	205
8.3.2. Specjalność: Inżynieria systemów – Analiza danych.....	206
C.IV.1. PROGRAMOWANIE W JĘZYKACH FUNKCYJNYCH.....	206
C.IV.2. SIECI NEURONOWE.....	207
C.IV.3. HURTOWNIE DANYCH.....	208
C.IV.4. METODY PROGNOZOWANIA.....	209
C.IV.5. ALGORYTMY OPTYMALIZACJI INSPIROWANE BIOLOGICZNIE.....	210
C.IV.6. TECHNIKI ALGORYTMICZNE.....	211
C.IV.7. METODYKI ZWINNE.....	212
C.IV.8. METODY UCZENIA MASZYNOWEGO.....	213
C.IV.9. SYSTEMY ANALITYCZNO-RAPORTOWE.....	214
C.IV.10. PROJEKTOWANIE I WDRAŻANIE SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH.....	215
C.IV.11. INFORMATYCZNE SYSTEMY ZARZĄDZANIA.....	216
C.IV.12. METODY EKSPLOKACJI DANYCH.....	219
C.IV.13. BAZY DANYCH NOSQL.....	220

C.IV.14. METODY I NARZĘDZIA WNIOSKOWANIA	221
C.IV.15. WIELOKRYTERIALNE METODY OCENY I OPTYMALIZACJI	222
C.IV.16. TEORIA DECYZJI STATYSTYCZNYCH	223
C.IV.17. PRZETWARZANIE JĘZYKA NATURALNEGO (NLP).....	224
C.IV.18. ZAAWANSOWANE METODY UCZENIA MASZYNOWEGO.....	225
C.IV.19. OBLICZENIA RÓWNOLEGŁE I ROZPROSZONE	226
C.IV.20. ROZPROSZONE PRZETWARZANIE DANYCH W BIG DATA.....	228
C.IV.21. MODELOWANIE I ANALIZA SIECI ZŁOŻONYCH	229
C.IV.22. CLOUD COMPUTING	230
C.IV.23. METODY INTELIGENCJI OBLICZENIOWEJ	231
C.IV.24. SIECI BAYESOWSKIE	232
C.IV.25. GŁĘBOKIE UCZENIE MASZYNOWE	233
C.IV.26. ZARZĄDZANIE PROJEKTAMI.....	234
C.IV.27. MODELOWANIE I SYMULACJA POLA WALKI	235
C.IV.28. ANALIZA I WIZUALIZACJA DANYCH	236
C.IV.29. PROJEKT ZESPOŁOWY.....	237
C.IV.30. ZARZĄDZANIE USŁUGAMI INFORMATYCZNYMI	238
C.IV.31.PROJEKT PRZEJŚCIOWY	239
8.3.3.Specjalność: Systemy teleinformatyczne – Sieci teleinformatyczne	240
C.IV.1. KOMPRESJA DANYCH MULTIMEDIALNYCH.....	240
C.IV.2. ROUTING W SIECIACH KOMPUTEROWYCH.....	241
C.IV.3. JAVAEE TECHNOLOGIES	242
C.IV.4. PODSTAWY APLIKACJI INTERNETOWYCH.....	243
C.IV.5. SYSTEMY OPERACYJNE UNIX.....	244
C.IV.6. PODSTAWY ZABEZPIECZEŃ SIECI	246
C.IV.7. SYSTEMY DIALOGOWE.....	247
C.IV.8. MODELOWANIE I ANALIZA SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH.....	248
C.IV.9. ADMINISTROWANIE ŚRODOWISKIEM WINDOWS.....	250
C.IV.10.PODSTAWY PRZETWARZANIA ROZPROSZONEGO	251
C.IV.11.PROJEKTOWANIE I WYTWARZANIE SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH.....	252
C.IV.12.TELEFONIA IP	253
C.IV.13.WIRTUALIZACJA SYSTEMÓW IT	254
C.IV.14.SYSTEMY ROZPROSZONE.....	255
C.IV.15.PROJEKTOWANIE SYSTEMÓW BEZPIECZEŃSTWA INFORMACJI.....	256
C.IV.16.SYSTEMY CZASU RZECZYWISTEGO.....	257
C.IV.17.PROJEKTOWANIE INTERFEJSU CZŁOWIEK-KOMPUTER	258

C.IV.18.SIECI IPv6	259
C.IV.19.SIECI BEZPRZEWODOWE	260
C.IV.20.TECHNOLOGIE SIECI TELEINFORMATYCZNYCH.....	261
C.IV.21.SYSTEMY BEZPIECZEŃSTWA SIECIOWEGO	262
C.IV.22.BEZPIECZEŃSTWO APLIKACJI INTERNETOWYCH.....	263
C.IV.23.STUDIUM ATAKÓW I INCYDENTÓW	264
C.IV.24.SYSTEMY SIECI SENSORYCZNYCH.....	265
C.IV.25.ZARZĄDZANIE SIECIAMI TELEINFORMATYCZNYMI.....	266
C.IV.26.PROJEKT ZESPOŁOWY	267
C.IV.27.PROJEKT PRZEJŚCIOWY.....	268
8.3.4.Specjalność: Systemy teleinformatyczne – Mobilne systemy komputerowe	269
C.IV.1. KOMPRESJA DANYCH MULTIMEDIALNYCH.....	269
C.IV.2. ROUTING W SIECIACH KOMPUTEROWYCH.....	270
C.IV.3. JAVAEE TECHNOLOGIES	271
C.IV.4. PODSTAWY APLIKACJI INTERNETOWYCH.....	272
C.IV.5. SYSTEMY OPERACYJNE UNIX.....	273
C.IV.6. PODSTAWY ZABEZPIECZEŃ SIECI	275
C.IV.7. SYSTEMY DIALOGOWE.....	276
C.IV.8. MODELOWANIE I ANALIZA SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH.....	277
C.IV.9. ADMINISTROWANIE ŚRODOWISKIEM WINDOWS.....	279
C.IV.10.PODSTAWY PRZETWARZANIA ROZPROSZONEGO	280
C.IV.11.PROJEKTOWANIE I WYTWARZANIE SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH.....	281
C.IV.12.TELEFONIA IP	282
C.IV.13.WIRTUALIZACJA SYSTEMÓW IT	283
C.IV.14.SYSTEMY ROZPROSZONE.....	284
C.IV.15.PROJEKTOWANIE SYSTEMÓW BEZPIECZEŃSTWA INFORMACJI.....	285
C.IV.16.SYSTEMY CZASU RZECZYWISTEGO.....	286
C.IV.17.PROJEKTOWANIE INTERFEJSU CZŁOWIEK-KOMPUTER	287
C.IV.18.SIECI IPv6	288
C.IV.19.PROGRAMOWANIE SYSTEMÓW MOBILNYCH	289
C.IV.20.TELEROBOTYKA.....	290
C.IV.21.NISKOPOZIOMOWE MODUŁY SYSTEMOWE.....	291
C.IV.22.ARCHITEKTURA SYSTEMÓW MOBILNYCH	292
C.IV.23.SYSTEMY TELEMETRYCZNE.....	293
C.IV.24.SYSTEMY SIECI SENSORYCZNYCH.....	294
C.IV.25.STUDIUM ATAKÓW I INCYDENTÓW	295

C.IV.26.PROJEKT ZESPOŁOWY	296
C.IV.27.PROJEKT PRZEJŚCIOWY	297
8.3.5.Specjalność: Systemy teleinformatyczne – Internetowe technologie multimedialne	298
C.IV.1. KOMPRESJA DANYCH MULTIMEDIALNYCH	298
C.IV.2. ROUTING W SIECIACH KOMPUTEROWYCH.....	299
C.IV.3. JAVAEE TECHNOLOGIES	300
C.IV.4. PODSTAWY APLIKACJI INTERNETOWYCH.....	301
C.IV.5. SYSTEMY OPERACYJNE UNIX.....	302
C.IV.6. PODSTAWY ZABEZPIECZEŃ SIECI	304
C.IV.7. SYSTEMY DIALOGOWE.....	305
C.IV.8. MODELOWANIE I ANALIZA SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH.....	306
C.IV.9. ADMINISTROWANIE ŚRODOWISKIEM WINDOWS.....	308
C.IV.10.PODSTAWY PRZETWARZANIA ROZPROSZONEGO	309
C.IV.11.PROJEKTOWANIE I WYTWARZANIE SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH.....	310
C.IV.12.TELEFONIA IP	311
C.IV.13.WIRTUALIZACJA SYSTEMÓW IT	312
C.IV.14.SYSTEMY ROZPROSZONE.....	313
C.IV.15.PROJEKTOWANIE SYSTEMÓW BEZPIECZEŃSTWA INFORMACJI.....	314
C.IV.16.SYSTEMY CZASU RZECZYWISTEGO.....	315
C.IV.17.PROJEKTOWANIE INTERFEJSU CZŁOWIEK-KOMPUTER	316
C.IV.18.SIECI IPv6	317
C.IV.19.WIDZENIE MASZYNOWE	318
C.IV.20.TECHNOLOGIE INTERNETOWE	319
C.IV.21.SYSTEMY TELEMATYKI I TELEROBOTYKI.....	320
C.IV.22.METODY I ZADANIA ROZPOZNAWANIA WZORCÓW	321
C.IV.23.SYSTEMY BIOMETRYCZNE.....	322
C.IV.24.TECHNOLOGIE APLIKACJI MULTIMEDIALNYCH.....	323
C.IV.25.PROJEKT ZESPOŁOWY	324
C.IV.26.PROJEKT PRZEJŚCIOWY	325
8.3.5.Specjalność: Systemy teleinformatyczne – Bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych	327
C.IV.1. KOMPRESJA DANYCH MULTIMEDIALNYCH	327
C.IV.2. ROUTING W SIECIACH KOMPUTEROWYCH.....	328
C.IV.3. JAVAEE TECHNOLOGIES	329
C.IV.4. PODSTAWY APLIKACJI INTERNETOWYCH.....	330
C.IV.5. SYSTEMY OPERACYJNE UNIX.....	331

C.IV.6. PODSTAWY ZABEZPIECZEŃ SIECI	333
C.IV.7. SYSTEMY DIALOGOWE.....	334
C.IV.8. MODELOWANIE I ANALIZA SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH.....	335
C.IV.9. ADMINISTROWANIE ŚRODOWISKIEM WINDOWS.....	337
C.IV.10.PODSTAWY PRZETWARZANIA ROZPROSZONEGO	338
C.IV.11.PROJEKTOWANIE I WYTWARZANIE SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH.....	339
C.IV.12.TELEFONIA IP	340
C.IV.13.WIRTUALIZACJA SYSTEMÓW IT	341
C.IV.14.SYSTEMY ROZPROSZONE.....	342
C.IV.15.PROJEKTOWANIE SYSTEMÓW BEZPIECZEŃSTWA INFORMACJI.....	343
C.IV.16.SYSTEMY CZASU RZECZYWISTEGO.....	344
C.IV.17.PROJEKTOWANIE INTERFEJSU CZŁOWIEK-KOMPUTER	345
C.IV.18.SIECI IPv6	346
C.IV.19.ATAKI SIECIOWE I ZŁOŚLIWE OPROGRAMOWANIE	347
C.IV.20.BEZPIECZEŃSTWO SIECI BEZPRZEWODOWYCH.....	348
C.IV.21.BEZPIECZEŃSTWO SYSTEMÓW VOIP	349
C.IV.22.SYSTEMY BEZPIECZEŃSTWA SIECIOWEGO	350
C.IV.23.ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM INFORMACJI	351
C.IV.24.SYSTEMY SIECI SENSORYCZNYCH.....	352
C.IV.25.STUDIUM ATAKÓW I INCYDENTÓW	353
C.IV.26.ZARZĄDZANIE SIECIAMI TELEINFORMATYCZNYMI.....	354
C.IV.27.PROJEKT ZESPOŁOWY	355
C.IV.28.PROJEKT PRZEJŚCIOWY	356
9. PRACA DYPLOMOWA, PRAKTYKI ZAWODOWE – SZKOLENIA SPECJALISTYCZNE	358
9.1. moduły związane z pracą dyplomową D.1.....	358
D.I.1. SEMINARIUM DYPLOMOWE.....	358
D.I.2. PRACA DYPLOMOWA	359
D.I.3. EGZAMIN NA OFICERA	359
10. E. PRAKTYKI ZAWODOWE.....	360
E.I.1. PRAKTYKA DOWÓDCY DRUŻYNY I DOWÓDCY PLUTONU.....	360
E.I.2. PRAKTYKA ZAWODOWA.....	361
11. ZAŁĄCZNIKI, OPINIE I UCHWAŁY	363
12. ARKUSZE UZGODNIEŃ	368

1. ZAŁOŻENIA ORGANIZACYJNE DLA PROGRAMU STUDIÓW

dla kierunku studiów „informatyka”

Poziom studiów **jednolite studia magisterskie**

Profil studiów **ogólnoakademicki**

Forma(y) studiów **stacjonarna**

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom **magister inżynier**

Poziom Polskiej Ramy Kwalifikacji **siódmy (7)**

Kierunek studiów przyporządkowany jest do:

Dziedzina **nauki inżynieryjno-techniczne**

Dyscyplina naukowa **informatyka techniczna i telekomunikacja**

Liczba semestrów **dziesięć (10)**

Język studiów **polski**

Łączna liczba godzin w specjalnościach

<i>W programie specjalności profilowanej przedmiotami wybieralnymi</i>	<i>Łączna liczba godzin</i>
Inżynieria systemów – Systemy informatyczne	4805
Inżynieria systemów – Analiza danych	4879
Systemy teleinformatyczne – Sieci teleinformatyczne	4869
Systemy teleinformatyczne – Mobilne systemy komputerowe	4873
Systemy teleinformatyczne – Internetowe technologie multimedialne	4871
Systemy teleinformatyczne – Bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych	4895

Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów **300**

Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć:

- prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia

<i>W programie specjalności profilowanej przedmiotami wybieralnymi</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
Inżynieria systemów – Systemy informatyczne	142,5
Inżynieria systemów – Analiza danych	145,5

Systemy teleinformatyczne – Sieci teleinformatyczne	143
Systemy teleinformatyczne – Mobilne systemy komputerowe	143,5
Systemy teleinformatyczne – Internetowe technologie multimedialne	143
Systemy teleinformatyczne – Bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych	144

– **kształcących umiejętności praktyczne lub o charakterze naukowym**

<i>W programie specjalności profilowanej przedmiotami wybieralnymi</i>	<i>Liczba punktów ECTS</i>
Inżynieria systemów – Systemy informatyczne	415,5
Inżynieria systemów – Analiza danych	415,5
Systemy teleinformatyczne – Sieci teleinformatyczne	374,5
Systemy teleinformatyczne – Mobilne systemy komputerowe	399
Systemy teleinformatyczne – Internetowe technologie multimedialne	399,5
Systemy teleinformatyczne – Bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych	400,5

– **z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych - 5**

Wymiar, liczba punktów ECTS, zasady i forma odbywania praktyk zawodowych: 4

Studenci – kandydaci na oficerów kierunku „Informatyka”: zobowiązani są do zaliczenia praktyki **w wymiarze – 8 tygodni:**

- po IV semestrze studiów – 4 tygodniowa praktyka dowódcy drużyny;
- w X semestrze studiów – 4 tygodniowa praktyka dowódcy plutonu.

Łączna liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyki zawodowej - szkoleń specjalistycznych – 4 pkt. ECTS.

2. INFORMACJE OGÓLNE

2.1. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA UCZELNI

Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie to wojskowa, publiczna uczelnia akademicka, która już od ponad 60 lat kształci studentów - kandydatów na oficerów i studentów cywilnych oraz prowadzi działalność naukowo-badawczą dla potrzeb Sił Zbrojnych RP i gospodarki narodowej. W zakresie kształcenia i szkolenia kandydatów na oficerów realizowanym jest kształcenie na kierunkach technicznych odpowiadających zapotrzebowaniu kadrowemu Ministerstwa Obrony Narodowej. Rozszerzeniem możliwości kształcenia kadr wojskowych są studia podyplomowe oraz kursy w ramach doskonalenia zawodowego żołnierzy zawodowych. Oferta kierunków kształcenia w Akademii obejmuje studia stacjonarne i niestacjonarne. Akademia oferuje dziś kształcenie na dwunastu kierunkach studiów. Zwiększyła się liczba kierunków, które mają akredytację Państwowej Komisji Akredytacyjnej (PKA) oraz KAUT (Komisji Akredytacyjnej Uczelni Technicznych). Umocnieniu pozycji uczelni służą zarówno: utrzymanie poziomu i liczebności prowadzonych w Wojskowej Akademii Technicznej projektów badawczych, jak i wysoka jakość kształcenia na wszystkich jego poziomach wg systemu bolońskiego z uwzględnieniem wdrożonych do procesu kształcenia Krajowych Ram Kwalifikacji. Dokonywanym jest stałe doskonalenie planów studiów i programów studiów dla kandydatów na oficerów z uwzględnieniem w edukacji nowoczesnych systemów i technologii informacyjnych, nowoczesnych systemów uzbrojenia oraz robotyzacji. Stałym jest także rozwój współpracy z uczelniami wojskowymi i innymi jednostkami organizacyjnymi szkolnictwa cywilnego, wojskowego oraz uczelniami zagranicznymi w zakresie współpracy i organizacji przestrzeni edukacyjnej szkolnictwa wyższego. Zgodnie z przyjętą strategią i misją, Wojskowa Akademia Techniczna to zaplecze eksperckie i badawcze MON, a także innych ministerstw w zakresie tzw. „high technology”, w tym techniki wojskowej i technologii bezpieczeństwa. W ofercie edukacyjnej Akademii znajdują się: studia pierwszego stopnia (inżynierskie i licencjackie), drugiego stopnia (magisterskie), jednolite studia magisterskie wojskowe, trzeciego stopnia (doktoranckie), a także studia podyplomowe oraz kursy doskonalące, w tym językowe. Absolwenci studiów dwustopniowych oraz jednolitych studiów magisterskich dla kandydatów na oficerów, otrzymują tytuł zawodowy magistra i są mianowani na pierwszy stopień oficerski - podporucznika. Studia cywilne są studiami ogólnodostępnymi, bez zobowiązań wobec resortu Obrony Narodowej. Specyfiką Akademii jest kształcenie kandydatów na oficerów dla potrzeb Sił Zbrojnych RP w korpusach i grupach osobowych technicznych zgodnych z zapotrzebowaniem i limitem ustalonym każdego roku przez Ministra Obrony Narodowej. Model studiów zakłada m.in. realizację kształcenia politechnicznego i ogólnowojskowego na terenie uczelni oraz w części specjalistycznej w Centrach Szkolenia RSZ i wybranych jednostkach wojskowych.

2.2. CHARAKTERYSTYKA KIERUNKU STUDIÓW

Wydział Cybernetyki prowadzi studia dla kandydatów na oficerów na kierunku:

- **INFORMATYKA** (od 1968r.)
- **KRYPTOLOGIA I CYBERBEZPIECZEŃSTWO** (od 2015r.)

Prowadzenie kierunku studiów „informatyka” stanowi wyjście naprzeciw oczekiwaniom i potrzebom Ministerstwa Obrony Narodowej, wynikających z potrzeb Dowództwa

Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni, w zakresie właściwego przygotowania kadr. W dalszym ciągu rosną także potrzeby kadrowe na specjalistów z tej dziedziny w Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego, Służbie Kontrwywiadu Wojskowego, instytucjach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne i zewnętrzne kraju, w gospodarce narodowej oraz biznesie (przemysł produkujący: urządzenia i systemy ochrony informacji, systemy transakcji bezgotówkowych, rozwiązania bezpieczeństwa informacji dla medycyny).

Specjalności:

- Inżynieria systemów – systemy informatyczne
- Inżynieria systemów – analiza danych
- Systemy teleinformatyczne – sieci teleinformatyczne
- Systemy teleinformatyczne – mobilne systemy komputerowe
- Systemy teleinformatyczne – internetowe technologie multimedialne
- Systemy teleinformatyczne – bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych

Specjalność „Inżynieria systemów – systemy informatyczne”

Specjalność wiąże się ze szczegółowymi zagadnieniami projektowania, wytwarzania i eksploatacji systemów informatycznych. W ramach tej ścieżki absolwent zapoznaje się m.in. z komputerowym wsparciem wytwarzania oprogramowania, technologiami aplikacji internetowych i systemów webowych, projektowaniem bezpiecznego oprogramowania, oceną efektywności systemów informatycznych, pracą w zespołach projektowych według nowoczesnych metodyk (m.in. AGILE, SCRUM, RUP, UP).

Specjalność „Inżynieria systemów – analiza danych”

Specjalność wiąże się z zagadnieniami przetwarzania dużych wolumenów danych (tzw. Big Data). W ramach tej ścieżki absolwent pozna technologie związane z pozyskiwaniem, składowaniem i wstępnym przetwarzaniem dużych wolumenów danych (hurtownie danych, bazy NoSQL, rozproszone przetwarzanie danych) oraz aspekty analityczne związane z szeroko pojętą analityką tych danych (m.in. metody uczenia maszynowego, metody eksploracji danych, analiza i wizualizacja danych oraz przetwarzanie języka naturalnego).

Specjalność „Systemy teleinformatyczne - sieci teleinformatyczne”

Specjalność wiąże się ze zdobyciem gruntownej wiedzy z zakresu sieci komputerowych, ze szczególnym uwzględnieniem sieci teleinformatycznych, zdobyciem wiedzy i umiejętności w zakresie obsługi urządzeń sieciowych, administrowania systemami operacyjnymi Windows i Linux, projektowania i zarządzania w zakresie sieci bezprzewodowych i VoIP. Ponadto studenci uzyskują umiejętności w zakresie projektowania i implementacji oprogramowania systemów rozproszonych, z zastosowaniem współcześnie stosowanych technologii. Wiedza i umiejętności studentów obejmują również zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa sieci komputerowych i aplikacji internetowych.

Specjalność „Systemy teleinformatyczne - mobilne systemy komputerowe”

Specjalność wiąże się z posiadaniem wiedzy z zakresu programowania, analizy i projektowania mobilnych systemów komputerowych. Studenci uczą się projektować

i budować: aplikację desktopową, aplikację internetową, aplikację dla urządzenia mobilnego, jak również sterownik urządzenia. Uczy się posługiwać zarówno wysokopoziomowymi językami programowania (C, C++, C#, JAVA), jak i językami niskiego poziomu (assembler) dla mikroprocesorów rodziny x86 oraz mikrokontrolerów. Uczą się metod symulacyjnych, wspomagających proces wytwarzania oprogramowania i testowania systemów komputerowych. Uczą się posługiwania narzędziami do komputerowego wspomaganie wytwarzania systemów komputerowych (CAD). Zdobywają szeroką wiedzę w zakresie rozwoju technologii komputerowych, wirtualizacji systemów IT i protokołów wymiany danych. Uczą się projektować i wytwarzać oprogramowanie dla systemów scentralizowanych i rozproszonych (wielo-mikrokomputerowych). Poznają techniki zapewniania bezpieczeństwa w systemach komputerowych, sieciach przemysłowych i sieciach teleinformatycznych.

Specjalność „Systemy teleinformatyczne – internetowe technologie multimedialne”

Specjalność wiąże się z posiadaniem gruntownej wiedzy z zakresu sieci komputerowych i szeroko rozumianych multimedialnych technik komputerowych. Studenci uczą się administrowania systemami operacyjnymi i sieciami komputerowymi, poznają metody ochrony informacji w systemach komputerowych, mechanizmy zabezpieczeń, metody doboru systemowych składników zabezpieczeń i oceny ich efektywności. Uczą się programować aplikacje, portale i serwisy internetowe, projektować i programować stacjonarne i mobilne systemy multimedialne. Uczą się praktycznych umiejętności cyfrowego przetwarzania i kodowania sygnałów. Poznają nowoczesne rozwiązania w zakresie architektury sprzętu i oprogramowania systemów multimedialnych oraz technologii wytwarzania szeroko rozumianej grafiki komputerowej z metodami i narzędziami wizualizacji oraz tworzenia rzeczywistości wirtualnej.

Specjalność „Systemy teleinformatyczne – bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych”

Specjalność wiąże się ze zdobyciem gruntownej wiedzy z zakresu bezpieczeństwa sieci i systemów teleinformatycznych, nowoczesnych rozwiązań w zakresie architektury sprzętu i oprogramowania systemów teleinformatycznych oraz kierunków rozwoju technologii komputerowych, ze szczególnym uwzględnieniem wirtualizacji systemów IT i przetwarzania w chmurze. Uczy się zabezpieczania i metod ochrony informacji w systemach komputerowych i teleinformatycznych oraz systemowego podejścia do projektowania zabezpieczeń i zarządzania bezpieczeństwem. Uczy się projektować systemy zabezpieczeń oraz identyfikować potrzeby użytkownika w tym zakresie. Zdobywa umiejętność: dokumentowania systemu bezpieczeństwa, analizowania wymagań w przedsiębiorstwach audytu, budowy lub modernizacji systemów bezpieczeństwa, planowania i prowadzenia audytu bezpieczeństwa. Uczy się administrować systemami operacyjnymi i sieciami komputerowymi (w tym administrować usługami), dokonywać pomiarów i przeprowadzać zaawansowaną diagnostykę sieci.

2.3. OPIS SYLWETKI ABSOLWENTA

Absolwent studiów w charakterze kandydata na oficera będzie posiadać wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do dowodzenia i kierowania zespołami ludzi oraz techniczne przygotowanie specjalistyczne, umożliwiające zarządzanie eksploatacją sprzętu wojskowego, adekwatnie do zajmowanego stanowiska służbowego w Siłach Zbrojnych RP.

W zakresie kwalifikacji technicznych, absolwent studiów na kierunku informatyka będzie posiadał wiedzę niezbędną do:

- analizy matematycznej i algebry liniowej, metod probabilistycznych i statystyki, matematyki dyskretnej, fizyki, podstaw elektroniki, miernictwa i elektroniki,
- teoretycznych podstaw informatyki, podstaw programowania, analizy i projektowania algorytmów, architektury systemów komputerowych, budowy i zasad funkcjonowania systemów operacyjnych, technologii sieciowych, podstawowych zagadnień metod optymalizacji, symulacji komputerowej, podstaw automatyki, kryptologii, języków i paradygmatów programowania obiektowego, programowania wieloplatformowego, grafiki komputerowej, komunikacji człowiek – komputer, podstaw sztucznej inteligencji, systemów baz danych, modelowania danych, języków zapytań do baz danych, podstaw bezpieczeństwa informacji, inżynierii oprogramowania, systemów wbudowanych, metod realizacji złożonego zespołowego przedsięwzięcia informatycznego, projektowania portali internetowych, modelowania systemów, systemów wejścia-wyjścia komputerów, modelowania stochastycznego systemów.

Absolwent kierunku będzie posługiwał się językiem angielskim na poziomie biegłości 3232, zgodnie z porozumieniem standaryzacyjnym NATO STANAG 6001, zarówno w tematyce ogólnej, wojskowej, jak i tematyce specjalistycznej z zakresu kierunku kształcenia.

W trakcie studiów wobec kandydata na oficera przeprowadza się postępowanie sprawdzające zgodnie z zapisami ustawy o ochronie informacji niejawnych, umożliwiające uzyskanie poświadczenia bezpieczeństwa upoważniającego do dostępu do informacji niejawnych. Kandydat zobowiązany jest do wyrażenia pisemnej zgody na przeprowadzenie postępowania sprawdzającego

2.4. WARUNKI UKOŃCZENIA STUDIÓW

Promocja na pierwszy stopień oficerski odbywa się po ukończeniu jednolitych studiów magisterskich, zdaniu egzaminu na oficera oraz odbyciu praktyki w jednostce (instytucji) wojskowej na stanowisku dowódcy plutonu (równorzędnym). Zasadniczym celem kształcenia wojskowego jest przygotowanie kandydatów do wykonywania zawodu oficera, zapewniające skuteczne ich działanie w warunkach bojowych i podczas pokojowego funkcjonowania Sił Zbrojnych RP. Ponadto, realizacja standardu wojskowego zapewni kandydatom na oficerów percepcję wiedzy wojskowej, nabycie specyficznych umiejętności związanych ze służbą wojskową oraz wpłynie na kształtowanie kompetencji społecznych przygotowujących do objęcia pierwszego stanowiska służbowego.

Wynik ukończenia studiów dla studenta ustala się na podstawie średniej ważonej obliczanej ze średniej ocen uzyskanych w okresie trwania studiów, oceny z pracy dyplomowej oraz oceny z egzaminu dyplomowego. Szczegółowy opis procedury zawiera stosowny rozdział „Egzamin dyplomowy i ukończenie studiów” Regulaminu Studiów w WAT.

Zasady tworzenia tzw. listy rankingowej absolwentów studiów zawiera stosowne Zarządzenie Rektora WAT w sprawie zasad wyboru najlepszych absolwentów spośród studentów wojskowych WAT.

3. MODUŁ WOJSKOWY

3.1. REALIZACJA STANDARDU KSZTAŁCENIA WOJSKOWEGO

3.1.1. OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ WYNIKAJĄCYCH ZE STANDARDU KSZTAŁCENIA WOJSKOWEGO

Zakładane efekty kształcenia wojskowego określono w załączniku do Decyzji Nr 334/DSW Ministra Obrony Narodowej z dnia 28 września 2021 r. w sprawie wprowadzenia zmian do Standardu Kształcenia Wojskowego dla kandydatów na oficerów – minimalne wymagania programowe.

W wyniku realizacji standardu kształcenia wojskowego absolwent powinien w trakcie studiów osiągnąć poniżej określone kwalifikacje.

Symbol	Efekty uczenia się
Kategoria efektów: WIEDZA	
W_SW_1	posiada interdyscyplinarną wiedzę z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych, dotyczącą istoty, prawidłowości i problemów funkcjonowania oficera w jednostce wojskowej w warunkach pokoju, kryzysu i wojny;
W_SW_2	posiada wiedzę z zakresu systemu dowodzenia i realizacji procesu dowodzenia;
W_SW_3	zna zasady organizowania i utrzymania gotowości bojowej w pododdziale;
W_SW_4	posiada wiedzę o organizacji, strukturach, rodzajach i podstawowym wyposażeniu pododdziałów rodzajów SZ RP oraz armii innych państw;
W_SW_5	posiada wiedzę na temat prowadzenia działań taktycznych na współczesnym polu walki na szczeblu plutonu i kompanii (równorzędnym) oraz charakterystykę i zasady wykorzystania różnego rodzaju wsparcia tych działań;
W_SW_6	posiada wiedzę niezbędną oficerowi młodszemu do dowodzenia, organizowania i prowadzenia działalności szkoleniowej, metodycznej i wychowawczej w pododdziale;
W_SW_7	zna budowę i zasady bezpiecznej eksploatacji w szkoleniu powierzonego sprzętu wojskowego (SpW) oraz zasady prowadzenia nadzoru nad powierzonym mieniem i SpW;
W_SW_8	zna misję i wizję SZ RP, zadania realizowane w ramach działań niekinetycznych i współpracy międzynarodowej oraz zasady ich komunikowania społeczeństwu;
W_SW_9	posiada wiedzę z zakresu prawnych uwarunkowań związanych ze służbą wojskową i funkcjonowaniem pododdziału oraz Międzynarodowego Prawa Humanitarnego Konfliktów Zbrojnych (MPHKZ);
W_SW_10	zna zagrożenia występujące w cyberprzestrzeni oraz zasady bezpiecznego korzystania z przestrzeni informatycznej;
W_SW_11	zna podstawowe środki wsparcia dowodzenia;
W_SW_12	zna zasady i sposoby unikania zagrożeń oraz postępowania w sytuacji walki o przetrwanie w różnych warunkach;
W_SW_13	zna zasady udzielania pierwszej pomocy, w tym prowadzenia resuscytacji krążeniowo-oddechowej, założeń taktyczno-medycznych i standardy TCCC (Tactical Combat Casualty Care), w tym zasady postępowania w przypadku urazów typowych dla pola walki;
W_SW_14	zna regulacje prawne i procedury postępowania dotyczące bezpieczeństwa i higieny pracy oraz zagrożenia środowiska naturalnego oraz zasady ochrony oraz postępowania z zanieczyszczeniami;
Kategoria efektów: UMIEJĘTNOŚCI	
U_SW_1	rozpoznaje, diagnozuje i rozwiązuje problemy związane z dowodzonym pododdziałem wykorzystując elementy przywództwa;
U_SW_2	posiada umiejętności do kierowania i dowodzenia podległym pododdziałem;
U_SW_3	stosuje formy, metody, techniki i narzędzia niezbędne do planowania i prowadzenia szkolenia ogólnowojskowego i bojowego w pododdziale;
U_SW_4	planuje, organizuje i prowadzi działalność szkoleniową, metodyczną oraz wychowawczą

	w pododdziale;
U_SW_5	potrafi posługiwać się ogólnowojskowym SpW będącym na wyposażeniu pododdziału;
U_SW_6	wykorzystuje w szkoleniu możliwości bojowe powierzonego SpW z zachowaniem procedur bezpieczeństwa i higieny pracy oraz umiejętność przestrzegania zasad ochrony środowiska podczas realizacji zadań;
U_SW_7	prowadzi właściwą gospodarkę mieniem wojskowym oraz zasobami ludzkimi;
U_SW_8	skutecznie przewodzi zasobami ludzkimi, komunikuje się oraz negocjuje i przekonuje w zwartej grupie;
U_SW_9	dostosowuje się do częstych zmian otoczenia wynikających ze specyfiki służby wojskowej;
U_SW_10	stosuje przepisy prawne oraz procedury regulujące zagadnienia związane ze służbą wojskową oraz Międzynarodowym Prawem Humanitarnym Konfliktów Zbrojnych (MPHKZ);
U_SW_11	potrafi bezpiecznie korzystać z systemów informacyjnych w zakresie niezbędnym do pełnienia służby wojskowej;
U_SW_12	posiada umiejętność obiektywnego oceniania i opiniowania podwładnych;
U_SW_13	potrafi udzielić pierwszej pomocy osobom znajdującym się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, w tym prowadzić resuscytację krążeniowo-oddechową oraz wykonać procedury wynikające ze standardów opieki nad poszkodowanym w warunkach pola walki;
U_SW_14	posiada zdolność funkcjonowania w środowisku narażonym na korupcję, w tym rozpoznaje ryzyka korupcyjne i skutecznie je eliminuje;
U_SW_15	posługuje się językiem angielskim zgodnie z obowiązującymi w resorcie obrony narodowej aktami normatywnymi dotyczącymi wymagań określonych aktami normatywnymi w sprawie kształcenia i egzaminowania ze znajomości języków obcych w resorcie obrony narodowej;
U_SW_16	posiada sprawność fizyczną zgodnie z obowiązującymi w resorcie obrony narodowej aktami normatywnymi dotyczącymi wychowania fizycznego;
U_SW_17	posiada zdolność do funkcjonowania we współczesnym środowisku informacyjnym oraz potrafi skutecznie komunikować w czasie pokoju, kryzysu i wojny;
Kategoria efektów: KOMPETENCJE SPOŁECZNE	
K_SW_1	rozumie idee uczenia się przez całe życie oraz wykazuje gotowość do pogłębiania wiedzy, umiejętności i kompetencji niezbędnych do wykonywania zadań na zajmowanym stanowisku;
K_SW_2	jest świadomy posiadania wysokiej sprawności fizycznej oraz odporności psychicznej, pozwalającej na niezakłóconą realizację zadań w warunkach stresu i wzmożonego ryzyka;
K_SW_3	ma poczucie bycia obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej (RP) oraz Unii Europejskiej (UE) o ugruntowanej świadomości patriotyczno – historyczno – obronnej, rozumie relacje funkcji społecznych i zawodowych oraz zachodzące procesy społeczne i ekonomiczne;
K_SW_4	zna, rozumie i stosuje zasady <i>Kodeksu Honorowego Żołnierza Zawodowego Wojska Polskiego</i> , rozumie znaczenie komunikacji w procesie kształtowania pozytywnego wizerunku żołnierza SZ RP;
K_SW_5	rozumie rolę dowódcy w pododdziale, jest świadomy znaczenia przywództwa, samodoskonalenia oraz doskonalenia zawodowego podwładnych, odpowiedzialności za dowodzenie i szkolenie podwładnych, powierzony sprzęt wojskowy, utrzymanie wysokiej dyscypliny i gotowości bojowej w czasie pokoju i w konfliktach zbrojnych oraz terminową realizację zadań;
K_SW_6	jest świadomy zagrożeń dla zdrowia podwładnych i własnego w przypadku nieprzestrzegania warunków bezpieczeństwa i higieny pracy w służbie wojskowej;
K_SW_7	jest świadom zagrożeń występujących w obszarze cyberbezpieczeństwa;
K_SW_8	rozumie pojęcia z obszaru komunikacji strategicznej oraz zasady funkcjonowania środowiska informacyjnego, poprawnie komunikuje się w języku polskim oraz zna zasady nowoczesnego kształtowania wizerunku Wojska Polskiego.

3.1.2. OPIS PROCESU KSZTAŁCENIA WYNIKAJĄCEGO Z REALIZACJI STANDARDU KSZTAŁCENIA WOJSKOWEGO

Zasadniczym celem kształcenia jest przygotowanie kandydatów na oficerów do dowodzenia (zarządzania) i realizacji zadań na stanowiskach oficerów młodszych w warunkach

pokoju funkcjonowania Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej (SZ RP), kryzysu i wojny.

Kształcenie wojskowe realizowane jest z kandydatami na żołnierzy zawodowych oraz żołnierzami zawodowymi wszystkich kierunków studiów, korpusów i grup osobowych. Obejmuje moduł szkolenia podstawowego, moduł szkolenia w ramach 11-miesięcznej dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej oraz moduł oficerski.

Pierwszym etapem kształcenia realizowanym częściowo jeszcze przed rozpoczęciem I roku studiów jest Szkolenie Podstawowe kończące się egzaminem a następnie złożeniem przysięgi wojskowej. Szkolenie podstawowe realizowane jest w oparciu o „*Program szkolenia podstawowego SZ RP*” ze szczególnym uwzględnieniem treści w obszarze: podstaw regulaminów SZ RP, taktyki, szkolenia strzeleckiego, inżynierijno –saperskiego, OPBMR, OPL, łączności, terenoznawstwa i szkolenia medycznego.

Przedmioty wchodzące w zakres modułu oficerskiego prowadzone są w Wojskowej Akademii Technicznej w trakcie dziesięciu semestrów studiów.

W trakcie pierwszego roku studiów realizowane jest szkolenie w ramach 11-miesięcznej dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej. Treści kształcenia realizowane w tym etapie szkolenia są częścią modułu oficerskiego w zakresie przygotowującym kandydatów do egzaminu na podoficera.

Jednym z etapów kształcenia są zajęcia realizowane w ramach obozu językowego, w trakcie którego podnoszone są umiejętności językowe podchorążych.

Kandydaci na żołnierzy zawodowych, a od drugiego roku studiów – żołnierze zawodowi podlegają w trakcie studiów ciągłemu procesowi kształtowania sylwetki osobowej przyszłego oficera. Ma na to wpływ przestrzeganie dyscypliny szkoleniowej w trakcie zajęć, oddziaływanie przełożonych – dowódców pododdziałów oraz kadry dydaktycznej biorącej udział w zajęciach. Wszelkie kontakty kadry z kandydatami na żołnierzy zawodowych oraz żołnierzami zawodowymi mają na celu przygotowanie ich do funkcjonowania na pierwszych stanowiskach służbowych.

Ponadto część zajęć, wynikająca ze standardu wojskowego, w ramach przedmiotu Obrona przed bronią masowego rażenia realizowana jest jako szkolenie przygotowujące do realizacji zadań w warunkach rzeczywistych skażeń. W trakcie szkolenia realizowane są zajęcia z użyciem ćwiczebno-bojowych środków trujących i substancji promieniotwórczych w „Rejonie skażeń” w Poligonowym Ośrodku Szkolenia z OPBMR w SZ RP, zlokalizowanym w Centrum Szkolenia Wojsk Lądowych Drawsko. W zakresie treści i efektów uczenia się przedmiotowe szkolenie realizowane w jednym bloku szkoleniowym dla wszystkich zajęć praktycznych OPBMR przewidzianych dla Modułu Oficerskiego odbywać się będzie na III roku studiów.

3.1.3. SPOSOBY WERYFIKACJI ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się i szkolenia wojskowego prowadzona jest systematycznie przez cały okres studiów. Warunkiem zaliczenia każdego z przedmiotów kształcenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z obowiązującego rygoru dydaktycznego: egzaminu, zaliczenia na ocenę lub zaliczenia bez oceny. Warunkiem przeniesienia studenta na kolejne semestry kształcenia wojskowego jest zaliczenie wszystkich przedmiotów z tego

obszaru. Ponadto w trakcie semestrów przeprowadzane są kolokwia pisemne, ćwiczenia audytorijne, oceniany jest też udział w dyskusji, czy też aktywność w zajęciach.

Zajęcia praktyczne, strzelania szkolne, zajęcia instruktorsko-metodyczne zaliczane są na podstawie wyników uzyskanych z poszczególnych strzelań szkolnych i bojowych, praktycznego prowadzenia szkolenia w roli instruktora i kierownika zajęć oraz ocenę umiejętności posługiwania się uzbrojeniem i sprzętem wojskowym.

Przedmiot język angielski zaliczany jest na podstawie: aktywnego udziału w zajęciach (wypowiedzi ustne, udział w dyskusji), prac kontrolnych ze znajomości słownictwa oraz bieżących zagadnień gramatycznych, prac domowych, ćwiczeń leksykalnych i gramatycznych oraz dłuższych wypowiedzi pisemnych, zaliczenia egzaminu STANAG 6001 na poziom 2 2 2 2, egzaminu na poziomie B2 wg Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego; testów zaliczeniowych na ocenę, egzaminu STANAG 6001 na SPJ 3 2 3 2 w przedostatnim lub ostatnim semestrze studiów.

Weryfikacja efektów uczenia się z przedmiotu wychowanie fizyczne realizowana jest poprzez wypracowany system ćwiczeń i testów do zaliczenia, obowiązujących kandydatów na żołnierzy zawodowych na zakończenie określonego etapu szkolenia (np. szkolenie podstawowe), a także okresu kształcenia (semestr). Ocenę semestralną z wychowania fizycznego kandydata na żołnierza zawodowego stanowi ocena poziomu sprawności fizycznej i umiejętności utylitarnych. Sprawność fizyczna i poziom umiejętności utylitarnych studentów wojskowych diagnozuje się próbami utylitarnymi zawartymi w „Rygorach dydaktycznych z wychowania fizycznego dla studentów WAT”.

Weryfikacja efektów uczenia się w zakresie kształtowania sylwetki osobowej przyszłego oficera realizowana jest także na bieżąco w toku służby wojskowej pełnionej w charakterze kandydata na żołnierza zawodowego lub żołnierza zawodowego. Oceny w tym zakresie dokonują przełożeni – dowódcy pododdziałów w trakcie odbywania szkoleń i praktyk realizowanych w centrach szkolenia i jednostkach wojskowych oraz kadra dydaktyczna.

Szczegółowe informacje dotyczące weryfikacji zakładanych efektów uczenia się z poszczególnych przedmiotów i modułów kształcenia określone są w kartach informacyjnych przedmiotów i przedstawiane studentom wojskowym w początkowym etapie zajęć.

Po zakończeniu 11-miesięcznej dobrowolnej zasadniczej służby wojskowej kandydaci na żołnierzy zawodowych mają możliwość przystąpienia do egzaminu na podoficera. Egzamin przygotowany i prowadzony jest zgodnie z Wytycznymi Dyrektora Departamentu Szkolnictwa Wojskowego z dnia 9 stycznia 2023 r. w sprawie przygotowania i prowadzenia egzaminu na podoficera w uczelniach wojskowych.

Ostateczną formą weryfikacji nabytej wiedzy i umiejętności jest Egzamin na oficera, w trakcie którego sprawdzeniu podlega: wyszkolenie i umiejętności strzeleckie, teoretyczna i praktyczna znajomość regulaminów i przepisów wojskowych, wyszkolenie z musztry, umiejętność dowodzenia pododdziałem oraz prowadzenia nauczania w roli instruktora i kierownika zajęć. Weryfikowana jest także wiedza z zakresu prowadzenia działań taktycznych przez pododdział, zagadnień zabezpieczenia bojowego i zabezpieczenia logistycznego. Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie pozytywnych wyników z kształcenia wojskowego, kształcenia specjalistycznego, praktyk oraz wychowania fizycznego a także uzyskanie wymaganego poziomu umiejętności językowych.

KSZTAŁCENIE WOJSKOWE

Jednostka organizacyjna odpowiedzialna za przedmiot	Nazwa przedmiotu	Symbol efektu kształcenia wojskowego
	Grupa treści kształcenia ogólnego	
WLO - IOZ	Działalność wychowawcza i profilaktyka dyscyplinarna	W_SW_1, W_SW_6, U_SW_1, U_SW_4, U_SW_12, K_SW_1, K_SW_3, K_SW_4, K_SW_5,
WLO - IOZ	Podstawy komunikacji strategicznej – teoria i praktyka	W_SW_1, W_SW_8, U_SW_2, U_SW_8, U_SW_17; K_SW_4, K_SW_8,
WLO - IOZ	Przywództwo w dowodzeniu	W_SW_1, W_SW_2, W_SW_6, U_SW_1, U_SW_2, U_SW_8, U_SW_12, K_SW_5,
WLO - IOZ	Historia sztuki wojennej	W_SW_1, W_SW_5, K_SW_1, K_SW_3,
WLO - IOZ	Historia Polski	W_SW_1, W_SW_8, K_SW_1, K_SW_3, K_SW_4,
SSW	Ochrona informacji niejawnych	W_SW_9, W_SW_10, U_SW_1, U_SW_11, U_SW_17, K_SW_5, K_SW_7
WLO - IOZ	Profilaktyka antykorupcyjna	W_SW_1, U_SW_14, K_SW_4,
WCY	Bezpieczeństwo cybernetyczne	W_SW_1, W_SW_10, U_SW_11, U_SW_17, K_SW_7, K_SW_8
Sekcja BHP	Bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)	W_SW_7, W_SW_14, U_SW_6, K_SW_6,
	Grupa treści kształcenia kierunkowego	
SSW	Podstawy dowodzenia	W_SW_2, W_SW_3, W_SW_4, W_SW_5, W_SW_6, U_SW_2, U_SW_3, K_SW_1, K_SW_5
SSW	Taktyka	W_SW_2, W_SW_4, W_SW_5, W_SW_6, U_SW_2, U_SW_3, U_SW_5, U_SW_9, K_SW_1, K_SW_5
SSW	Podstawy survivalu	W_SW_5, W_SW_12, U_SW_5, U_SW_9, U_SW_16, K_SW_2, , K_SW_6,
SSW	Gotowość mobilizacyjna i bojowa	W_SW_1, W_SW_2, W_SW_3, U_SW_2, U_SW_9, K_SW_5,
SSW	Rozpoznanie i armie innych państw	W_SW_2, W_SW_4, W_SW_5, U_SW_2, U_SW_3, K_SW_5,
WIG	Topografia wojskowa	W_SW_1, W_SW_2, U_SW_3, U_SW_5, U_SW_11, K_SW_1,

WLO	Zabezpieczenie logistyczne działań taktycznych	W_SW_1,W_SW_5, W_SW_7, W_SW-8, U_SW_5, U_SW_6, U_SW_7, K_SW_3, K_SW_5,
SSW	Szkolenie strzeleckie	W_SW_6, W_SW_7, W_SW_14, U_SW_3, U_SW_4, U_SW_5, U_SW_6, K_SW_5, K_SW_6
WEL	Środki dowodzenia	W_SW_2, W_SW_4, W_SW_11, U_SW_5, U_SW_11, K_SW_7,
WLO - IOZ/ /SSW	Działalność szkoleniowa i szkoleniowo - metodyczna	W_SW_1, W_SW_6, U_SW_3, U_SW_4, U_SW_6, K_SW_1, K_SW_5,
WLO - IOZ	Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych (MPHKZ)	W_SW_1, W_SW_8, W_SW_9, U_SW_10, K_SW_5,
WLO - IBO	Wybrane zagadnienia bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	W_SW_1, W_SW_5, W_SW_8, U_SW_9, U_SW_9, U_SW_10, K_SW_3, K_SW_5
WML	Podstawy eksploatacji sprzętu wojskowego (SpW)	W_SW_6, W_SW_7, W_SW_14, U_SW_5, U_SW_6, U_SW_7, K_SW_5, K_SW_6,
WLO	Działania niekinetyczne	W_SW_1, W_SW_8, W_SW_9, U_SW_10, U_SW_17, K_SW_1, K_SW_3, K_SW_8
WIG	Ochrona środowiska	W_SW_1, W_SW_14, U_SW_6, K_SW_6
SSW	Powszechna obrona przeciwlotnicza i obrona przeciwlotnicza	W_SW_2, W_SW_4, W_SW_5, U_SW_5, U_SW_6, K_SW_5,
WTC	Obrona przed bronią masowego rażenia	W_SW_1, W_SW_4, W_SW_5, W_SW_14, U_SW_4, U_SW_5, U_SW_6, K_SW_5, K_SW_6
WML	Połączone wsparcie ogniowe	W_SW_4, W_SW_5, U_SW_5, U_SW_6, K_SW_5, K_SW_6
SSW	Zabezpieczenie inżynieryjne	W_SW_4, W_SW_5, W_SW_7, W_SW_14, U_SW_5, U_SW_6, K_SW_5, K_SW_6,
SSW	Zabezpieczenie medyczne	W_SW_1, W_SW_13, U_SW_13, K_SW_6,
SSW	Regulaminy SZRP	W_SW_1, W_SW_6, U_SW_4, U_SW_9, K_SW_5,
	Grupa treści kształcenia sportowo - językowego	
SJO	Język angielski	W_SW_1, U_SW_9, U_SW_15, K_SW_1,
SWF	Wychowanie fizyczne	W_SW_14, U_SW_16, K_SW_2, K_SW_6

WLO-IOZ – Wydział Bezpieczeństwa, Logistyki i Zarządzania, Instytut Organizacji i Zarządzania

WLO-IBO – Wydział Bezpieczeństwa, Logistyki i Zarządzania, Instytut Bezpieczeństwa i Obronności

SSW – Studium Szkolenia Wojskowego

WLO – Wydział Bezpieczeństwa, Logistyki i Zarządzania

WIG – Wydział Inżynierii Lądowej i Geodezji

WEL – Wydział Elektroniki i Elektrotechniki

WML – Wydział Mechatroniki i Lotnictwa

SJO – Studium Języków Obcych

WTC – Wydział Nowych Technologii i Chemii

3.1.4. MACIERZ POKRYCIA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ WYNIKAJĄCYCH ZE STANDARDU KSZTAŁCENIA WOJSKOWEGO

	Działalność wychowawcza i profilaktyka dyscyplinarna	Podstawy komunikacji strategicznej – teoria i praktyka	Przywództwo w dowodzeniu	Historia sztuki wojennej	Historia Polski	Ochrona informacji niejawnych	Profilaktyka antykorupcyjna	Bezpieczeństwo cybernetyczne	Bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)	Podstawy dowodzenia	Taktyka	Podstawy survivalu	Gotowość mobilizacyjna i bojowa	Rozpoznanie i armie innych państw	Topografia wojskowa	Zabezpieczenie logistyczne działań taktycznych	Szkolenie strzeleckie	Systemy łączności i środki dowodzenia	Działalność szkoleniowa i szkoleniowo metodyczna	Międzynarodowe Prawo Humanitarne Konfliktów Zbrojnych (MPHKZ)	Wybrane zagadnienia bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	Podstawy eksploatacji sprzętu wojskowego (SpW)	Działania niekinetyczne	Ochrona środowiska	Powszechna obrona przeciwlotnicza i obrona przeciwlotnicza	Obrona przed bronią masowego rażenia (OPBMAR)	Połączone wsparcie ogniowe	Zabezpieczenie inżynieryjne	Zabezpieczenie medyczne	Regulaminy SZRP	Język angielski	Wychowanie fizyczne		
W_SW_1	X	X	X	X	X		X	X				X		X	X			X		X		X	X			X			X	X	X			
W_SW_2			X							X	X		X	X	X			X						X										
W_SW_3										X	X		X											X										
W_SW_4										X	X	X		X				X						X	X	X	X							
W_SW_5				X						X	X	X		X		X					X			X	X	X	X							
W_SW_6	X								X	X	X					X		X				X									X			
W_SW_7									X							X	X					X							X					
W_SW_8		X			X															X	X		X											
W_SW_9						X													X	X	X		X											
W_SW_10						X		X													X		X											
W_SW_11													X					X																
W_SW_12												X																						
W_SW_13																																		
W_SW_14									X													X		X			X				X			
U_SW_1	X		X			X																X		X			X						X	
U_SW_2		X	X							X	X		X	X																				
U_SW_3										X	X		X	X				X																
U_SW_4	X																																X	
U_SW_5												X	X		X	X	X					X			X	X	X	X						
U_SW_6								X										X				X		X	X	X	X	X						
U_SW_7																X						X												
U_SW_8		X	X																															
U_SW_9											X	X	X																		X	X		
U_SW_10																				X	X		X											
U_SW_11						X		X						X				X																
U_SW_12	X		X																															
U_SW_13																																		
U_SW_14							X																								X			
U_SW_15																																	X	
U_SW_16												X																					X	
U_SW_17		X				X		X															X											
K_SW_1	X			X	X					X	X				X				X				X								X			
K_SW_2												X																						X
K_SW_3	X			X	X											X																		
K_SW_4	X	X			X		X																											
K_SW_5	X		X			X				X	X		X	X		X	X		X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X			
K_SW_6								X		X	X		X	X		X	X		X	X	X	X		X		X	X	X	X	X	X		X	
K_SW_7						X		X										X																
K_SW_8		X					X																X											

4. MODUŁ KIERUNKOWY

4.1. OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA DANEGO KIERUNKU STUDIÓW

Opis zakładanych efektów uczenia się uwzględnia:

- uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w załączniku do ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji
- charakterystyki drugiego stopnia określone w załączniku do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji, w tym również umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich¹

i jest ujęty w trzech kategoriach:

- kategoria **wiedzy (W)**, która określa:
  - zakres i głębię (**G**) - kompletność perspektywy poznawczej i zależności,
  - kontekst (**K**) - uwarunkowania, skutki.
- kategoria **umiejętności (U)**, która określa:
  - w zakresie wykorzystania wiedzy (**W**) - rozwiązywane problemy i wykonywane zadania,
  - w zakresie komunikowania się (**K**) - odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym,
  - w zakresie organizacji pracy (**O**) - planowanie i pracę zespołową,
  - w zakresie uczenia się (**U**) - planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób.
- kategoria **kompetencji społecznych (K)** - która określa:
  - w zakresie ocen (**K**) - krytyczne podejście,
  - w zakresie odpowiedzialności (**O**) - wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu publicznego,
  - w odniesieniu do roli zawodowej (**R**) - niezależność i rozwój etosu.

Objaśnienie oznaczeń:

- w kolumnie **symbol i numer efektu**:
  - K - kierunkowe efekty uczenia się;
  - W, U, K (po podkreślniku) - kategoria - odpowiednio: wiedzy, umiejętności, kompetencji społecznych;
  - 01, 02, 03, ... - numer efektu uczenia się.

---

¹ dotyczy kierunków studiów, absolwentom których nadawany jest tytuł zawodowy: inż., mgr inż.

- w kolumnie **kod składnika opisu** - Inż²_P7S_WG - kod składnika opisu charakterystyk drugiego stopnia dla kwalifikacji na poziomie 7 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

symbol i numer efektu	opis zakładanych efektów uczenia się	kod składnika opisu
Kategoria efektów: WIEDZA		
K_W01	zna i rozumie w pogłębionym stopniu charakter, miejsce i znaczenie nauk społecznych i humanistycznych oraz ich relacje do innych nauk	P7S_WG
K_W02	zna i rozumie w pogłębionym stopniu problematykę wybranych działów matematyki, niezbędną do rozumienia i studiowania przedmiotów kierunkowych oraz analizowania, modelowania, konstruowania i eksploatacji systemów informatycznych, w tym: symbole, podstawowe pojęcia, określenia i twierdzenia logiki, teorii mnogości, algebry z geometrią, analizy matematycznej, matematyki dyskretnej, optymalizacji, probabilistyki i matematycznych podstaw kryptologii	P7S_WG
K_W03	posiada pogłębioną wiedzę o ogólnych zasadach fizyki, wielkościach fizycznych i oddziaływaniach fundamentalnych w zakresie fizyki klasycznej, fizyki relatywistycznej oraz fizyki kwantowej i jądrowej oraz zna i rozumie zasady przeprowadzania i opracowywania wyników pomiarów fizycznych, rodzajów niepewności pomiarowych i sposobów ich wyznaczania	P7S_WG
K_W04	zna i rozumie w pogłębionym stopniu pojęcia i zasady działania elementów elektronicznych i układów cyfrowych	P7S_WG
K_W05	zna i rozumie pojęcia z zakresu podstaw informatyki, teorii algorytmów i struktur danych, zarządzania danymi oraz zna paradygmaty i techniki programowania niskopoziomowego i wysokopoziomowego	P7S_WG Inż_P7S_WG
K_W06	rozdziela klasy i rodzaje systemów informatycznych, zna narzędzia i metody projektowania takich systemów oraz wytwarzania oprogramowania pracującego pod ich kontrolą	P7S_WG Inż_P7S_WG
K_W07	zna i rozumie procesy zarządzania oraz w pogłębionym stopniu informatyczne metody, narzędzia oraz środowiska służące do modelowania i wspomagania procesów zarządzania organizacją i zasobami oraz ogólne zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości	P7S_WK Inż_P7S_WK
K_W08	zna i rozumie w pogłębionym stopniu modele, metody, metodyki oraz narzędzia do wytwarzania (analizy, projektowania, implementacji i testowania) systemów informatycznych (początkowe etapy cyklu życia systemów)	P7S_WG Inż_P7S_WG

² w przypadku kompetencji inżynierskich;

K_W09	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody, dobre praktyki i metodyki wdrażania, utrzymywania, doskonalenia i wycofywania systemów informatycznych (końcowe etapy cyklu życia systemów)	P7S_WG Inż_P7S_WG
K_W10	zna i rozumie w pogłębionym stopniu metody i narzędzia wykorzystywane do modelowania oraz symulacji obiektów i systemów, pozwalających na wyznaczanie ich charakterystyk wydajnościowych, niezawodnościowych i bezpieczeństwa	P7S_WG
K_W11	zna i rozumie w pogłębionym stopniu modele, metody i narzędzia wykorzystywane do formułowania i rozwiązywania problemów: decyzyjnych, z zakresu inteligencji obliczeniowej oraz przetwarzania i analizy danych	P7S_WG
K_W12	zna i rozumie w pogłębionym stopniu pojęcia, opisy i zasady budowy, funkcjonowania i eksploatacji współczesnych systemów operacyjnych	P7S_WG
K_W13	ma pogłębioną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci teleinformatycznych, usług sieciowych, projektowania i zarządzania sieciami teleinformatycznymi, w tym administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi	P7S_WG
K_W14	ma pogłębioną wiedzę w zakresie metod i technik zapewniania bezpieczeństwa systemów informatycznych; zna i rozumie pojęcia, opisy, wybrane fakty i zjawiska w zakresie bezpieczeństwa informacyjnego oraz metody badań i przykłady implementacji w obszarze bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych	P7S_WG
K_W15	zna i rozumie pojęcia, metody i techniki z zakresu bezpieczeństwa pracy i ergonomii oraz komunikacji człowiek – komputer	P7S_WG
K_W16	zna i rozumie pojęcia z zakresu konstruowania, opisu, działania i przeznaczenia układów cyfrowych, interfejsów oraz podzespołów komputerów	P7S_WG
K_W17	zna i rozumie pojęcia z zakresu architektury i organizacji systemów komputerowych oraz zasad projektowania, wytwarzania oprogramowania i eksploatacji systemów komputerowych (etapy cyklu życia systemu); zna podstawowe techniki testowania podzespołów sprzętowych i oprogramowania, zasady projektowania struktur diagnostycznych i techniki tolerowania błędów	P7S_WG
K_W18	zna i rozumie pojęcia z zakresu cyfrowego przetwarzania sygnałów, w tym obrazów, kodowania i kompresji danych oraz grafiki komputerowej	P7S_WG
K_W19	zna i rozumie pojęcia z zakresu sterowania, programowania sterowników logicznych, mikrokontrolerów oraz modelowania układów regulacji i sterowania	P7S_WG
K_W20	zna i rozumie fundamentalne dylematy współczesnej cywilizacji, ze szczególnym uwzględnieniem dylematów związanych z informatyką; zna najnowsze tendencje rozwojowe, innowacyjne rozwiązania, nowoczesne metody i narzędzia z zakresu projektowania, wytwarzania, zabezpieczania, wdrażania, utrzymywania i doskonalenia systemów informatycznych, w tym w środowiskach sieciowych narażonych na ataki cybernetyczne oraz zawierających elementy informatyki kwantowej	P7S_WK P7S_WG Inż_P7S_WG

K_W21	zna i rozumie w pogłębionym stopniu ekonomiczne, prawne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działań związanych z wykorzystywaniem metod i środków informatyki, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego	P7S_WK
Kategoria efektów: UMIEJĘTNOŚCI		
K_U01	potrafi w pogłębionym stopniu identyfikować i interpretować podstawowe zjawiska i procesy społeczne, humanistyczne i prawne w zakresie informatyki i dyscyplin pokrewnych	P7S_UW Inż_P7S_U W
K_U02	potrafi posługiwać się językiem angielskim na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego lub SPJ 3232 według STANAG 6001, w stopniu pozwalającym na porozumiewanie się w mowie i w piśmie w zakresie ogólnym oraz w zakresie terminologii informatycznej i wojskowej	P7S_UK
K_U03	umie posługiwać się językiem matematyki wykorzystując właściwe symbole, określenia i twierdzenia oraz umie formułować i rozwiązywać problemy metodami matematycznymi	P7S_UW Inż_P7S_U W
K_U04	potrafi wykorzystać poznane zasady i metody fizyki, stosując odpowiednie narzędzia matematyczne, do opisu właściwości fizycznych i związanych z nimi efektów przyczynowo- skutkowych oraz umie przeprowadzić pomiary wybranych wielkości fizycznych, opracować i zinterpretować wyniki	P7S_UW
K_U05	potrafi realizować zadanie projektowe z zastosowaniem zasad inżynierii oprogramowania, uwzględniając krytyczną ocenę funkcjonowania istniejących rozwiązań oraz odpowiednie metody i narzędzia analizy, projektowania, programowania i dokumentowania; umie zastosować wiedzę z zakresu języków programowania oraz zaawansowanych technik algorytmicznych do implementacji złożonych systemów teleinformatycznych zgodnie z ustaloną metodyką postępowania	P7S_UW Inż_P7S_U W
K_U06	potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu procesów zarządzania organizacją oraz wykorzystywać informatyczne metody, narzędzia i środowiska do modelowania i wspomaganie tych procesów	P7S_UW Inż_P7S_U W
K_U07	potrafi uczestniczyć w zespołowym projektowaniu, implementacji i testowaniu oraz stosować w praktyce zasady wdrażania, utrzymywania, doskonalenia i wycofywania systemów informatycznych, jak również dokonać wstępnej analizy ekonomicznej skutków tych działań; umie pracować w zespole, kierować zespołem projektowym, dokonać krytycznej analizy istniejących rozwiązań technicznych, wstępnej oceny ekonomicznej oraz zarządzać procesami, wdrażania, utrzymywania, doskonalenia i wycofywania systemów informatycznych, a także komunikować się z odbiorcami tych systemów; potrafi zarządzać procesami analizy oraz dokumentowania zadania projektowego i badawczego z zastosowaniem inżynierii oprogramowania oraz wybranych metod i narzędzi wytwarzania oprogramowania	P7S_UW P7S_UO P7S_UK Inż_P7S_U W

K_U08	potrafi wykorzystać znane, modyfikować istniejące lub budować nowe metody i narzędzia do modelowania, konstruowania symulatorów obiektów i systemów, formułowania i rozwiązywania problemów decyzyjnych oraz problemów z zakresu inteligencji obliczeniowej, jak również systemów przetwarzania i analizy danych, w tym rozproszonych i równoległych; potrafi zaplanować i przeprowadzić eksperymenty obliczeniowe i symulacyjne oraz dokonać przetworzenia i interpretacji ich wyników	P7S_UW Inż_P7S_U W
K_U09	umie użytkować wybrane systemy operacyjne i administrować tymi systemami	P7S_UW
K_U10	umie wykorzystać rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci teleinformatycznych, usług sieciowych, projektowania i zarządzania sieciami teleinformatycznymi, w tym administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi; umie użytkować i projektować sieci teleinformatyczne i zarządzać takimi sieciami	P7S_UW
K_U11	w obszarze bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych umie formułować i analizować problemy, znajdować ich rozwiązania oraz przeprowadzać eksperymenty, interpretować ich wyniki i wyciągać wnioski; potrafi stosować metody i techniki oceniania oraz zapewniania bezpieczeństwa systemów informatycznych	P7S_UW Inż_P7S_U W
K_U12	umie stosować zasady ergonomii, bezpieczeństwa i higieny pracy oraz analizować i projektować interfejsy człowiek-komputer	P7S_UW
K_U13	umie posłużyć się wybranymi metodami prototypowania, programowania i konfigurowania wybranych układów cyfrowych, podzespołów komputerów oraz systemów komputerowych; potrafi stosować podstawowe techniki testowania podzespołów sprzętowych i oprogramowania, zasady projektowania struktur diagnostycznych i techniki tolerowania błędów oraz konstruować testy funkcjonalne	P7S_UW Inż_P7S_U W
K_U14	umie wykorzystywać metody cyfrowego przetwarzania sygnałów, w tym obrazów, metody kodowania i kompresji oraz wskazać ich zastosowania	P7S_UW
K_U15	umie tworzyć programy sterowników oraz modelować procesy regulacji i sterowania	P7S_UW
K_U16	umie stosować innowacyjne technologie, realizować wybrane techniki wirtualizacji systemów, rozwiązywać wybrane zadania z zakresu telematyki i robotyki oraz sieci mobilnych, bezprzewodowych sieci sensorycznych i Internetu Rzeczy	P7S_UW Inż_P7S_U W
K_U17	umie wykorzystać metody klasyfikacji oraz analizy sygnałów do tworzenia systemów rozpoznawania (w tym systemów biometrycznych), projektować aplikacje internetowe oraz serwisy multimedialne z wykorzystaniem technologii strumieniowania multimedialnych oraz implementować podstawowe rodzaje dialogów w interfejsie człowiek – komputer	P7S_UW Inż_P7S_U W
K_U18	potrafi samodzielnie planować i realizować własne permanentne uczenie się i ukierunkowywać innych w tym zakresie, pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł, dokonywać syntezy i analizy tych informacji	P7S_UU

Kategoria efektów: KOMPETENCJE SPOŁECZNE		
K_K01	jest gotów do uznawania znaczenia wiedzy w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz do krytycznej oceny odbieranych treści i posiadanej wiedzy	P7S_KK
K_K02	jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych oraz do inspirowania i organizowania działalności na rzecz środowiska społecznego	P7S_KO
K_K03	jest gotów do inicjowania działania na rzecz interesu publicznego	P7S_KO
K_K04	jest gotów do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy	P7S_KO
K_K05	jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, - dbałości o dorobek i tradycje zawodu, - krytycznej oceny siebie oraz zespołów i organizacji, w których uczestniczy 	P7S_KO
K_K06	jest gotów do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych z uwzględnieniem zmieniających się potrzeb społecznych, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - rozwijania dorobku zawodu, - podtrzymywania etosu zawodu, - przestrzegania i rozwijania zasad etyki zawodowej oraz działania na rzecz przestrzegania tych zasad, - przewodniczenia grupie i ponoszenia odpowiedzialności za nią 	P7S_KR

4.2. SPOSOBY WERYFIKACJI KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się kierunkowego prowadzona jest systematycznie przez cały okres trwania szkolenia. Warunkiem zaliczenia każdego przedmiotu jest uzyskanie pozytywnej oceny z obowiązującego rygoru dydaktycznego: zaliczenia na ocenę.

Szczegółowe informacje dotyczące weryfikacji zakładanych efektów uczenia się z poszczególnych przedmiotów i modułów kształcenia określone są w sylabusach przedmiotów i przedstawiane studentom wojskowym w początkowym etapie zajęć. Wszystkie sylabusy przedmiotów uzgadniane są z Wydziałem Cybernetyki WAT, który reprezentuje Dziekan. Praktykę zalicza kierownik praktyk z Wydziału Cybernetyki WAT na podstawie opinii /oceny/ opiekuna praktyki z ramienia instytucji.

Wdrożenie koncepcji prowadzenia zajęć w oparciu o efekty uczenia się przekłada się na różnorodne formy i kryteria ewaluacji. Istotnym aspektem weryfikacji jest klarowne określenie kryteriów oceny w odniesieniu do poszczególnych efektów uczenia się. Na początku zajęć należy wyjaśnić, jakich efektów prowadzący oczekuje oraz jak są definiowane poszczególne poziomy osiągnięcia tych efektów. Same sposoby weryfikacji zakładanych efektów uczenia się zależą przede wszystkim od rodzaju zajęć. Szczegółowe zasady znajdują się w sylabusach do poszczególnych modułów kształcenia. Uogólniając można jednakże wskazać wiele powtarzalnych zasad oceniania i weryfikacji.

Każdy przedmiot kształcenia kierunkowego zaliczany jest na podstawie egzaminu lub zaliczenia na ocenę. Egzamin może mieć formę pytań pisemną lub ustną w postaci: zadań, pytań otwartych lub testu (zwykłego albo komputerowego). Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia/egzaminu jest zaliczenie pozytywne wszystkich innych rygorów, tj. ćwiczeń rachunkowych/konwersatoryjnych, ćwiczeń laboratoryjnych oraz seminarium i projektu.

Ćwiczenia laboratoryjne są prowadzone w salach komputerowych. Mogą być poprzedzane sprawdzeniem wiedzy studentów w zakresie zagadnień związanych z danym tematem. Po wykonaniu ćwiczenia studenci mogą wykonywać sprawozdania, w których muszą się wykazać umiejętnością podsumowania wykonanej pracy, analizy otrzymanych wyników i formułowania wniosków w oparciu o pozyskane umiejętności i doświadczenie.

Projekty zespołowe, jak również zadania laboratoryjne grupowe, dają podstawę do weryfikacji umiejętności działania w zespole, podziału, harmonogramowania i organizowania pracy a także odpowiedzialności za wspólne wyniki.

Ćwiczenia rachunkowe/konwersatoryjne są prowadzone w formie interaktywnej. Kolejne zajęcia realizowane są wg schematu: utrwalenie wiedzy teoretycznej z wykładów, zapoznanie studentów ze schematami rozwiązywania problemów na przykładach, samodzielna praca studentów nadzorowana przez prowadzącego, praca własna.

Karty informacyjne przedmiotów zawierają trójstronne powiązania pomiędzy poszczególnymi tematami zajęć a sposobami weryfikacji i wszystkimi wskazanymi dla modułu efektami.

Umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów i prezentowania ich w logicznie usystematyzowanej postaci (w tym pisemnej) weryfikowane są poprzez realizację projektów oraz pracy dyplomowej. Jest to poprzedzone lub uzupełnione prezentowaniem multimedialnym w trakcie seminariów dyplomowych.

4.3. MACIERZ POKRYCIA KIERUNKOWYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

GRUPY ZAJĘĆ/ PRZEDMIOTÓW I PRZYPISANE DO NICH PUNKTY ECTS I EFEKTY UCZENIA (ODNIESIENIE DO EFEKTÓW SPECJALISTYCZNYCH)

L.p.	Nazwa przedmiotu	Punkty ECTS	Kod dysc.	Symbole kierunkowych efektów uczenia się
I. Grupa treści kształcenia ogólnego				
1	Wprowadzenie do studiowania	0,5	NS	K_W20, K_W21, K_U01, K_U18
2	Ochrona własności Intelektualnych	1,5	NP.	K_W01, K_W20, K_W21, K_U01, K_U17, K_K06
3	Wprowadzenie do informatyki	3	ITT	K_U01, K_U06, K_U18, K_K04
4	Podstawy zarządzania i przedsiębiorczości	3	NZJ	K_W01, K_W20, K_U01, K_K03, K_K05
II. Grupa treści kształcenia podstawowego				
1	Wprowadzenie do metrologii	2	AEE	K_W03, K_U04
2	Podstawy grafiki inżynierskiej	3	IM	K_W20, K_U05
3	Matematyka 1	6	M	K_W02, K_U03, K_U18
4	Matematyka 2	6	M	K_W02, K_U03, K_U18
5	Matematyka dyskretna 1	3	M	K_W02, K_U03, K_U18
6	Analiza matematyczna	4	M	K_W02, K_U03, K_U18
7	Fizyka 1	6	NF	K_W03, K_W04, K_U04, K_U17
8	Matematyka dyskretna 2	3	M	K_W02, K_U03, K_U18
9	Rachunek prawdopodobieństwa	3	M	K_W02, K_U03, K_U18
10	Teoretyczne podstawy Informatyki	3	ITT	K_W05, K_U03, K_U17
11	Fizyka 2	4	NF	K_W03, K_W04, K_U04, K_U17
12	Teoria grafów i sieci	3	ITT	K_W02, K_W07, K_W10, K_U03, K_U18
13	Podstawy optymalizacji	3	ITT	K_W02, K_U03, K_U17
14	Statystyka matematyczna	2	M	K_W02, K_U03, K_U18
15	Modelowanie matematyczne	3	ITT	K_W02, K_W11, K_U03, K_U18
16	Wstęp do kryptologii	1	ITT	K_W02, K_U03, K_U17
17	Bezpieczeństwo pracy i ergonomia	1	ITT	K_W15, K_U12
18	Podstawy bezpieczeństwa Informacji	2	ITT	K_W14, K_U12
III. Grupa treści kształcenia kierunkowego				
1	Wprowadzenie do programowania	4	ITT	K_W05, K_W06, K_W08, K_W09, K_U05, K_U07, K_U14, K_U16, K_U17
2	Podstawy techniki komputerów	5	ITT	K_W04, K_W16, K_U14
3	Architektura i organizacja Komputerów	5	ITT	K_W17, K_U14

4	Podstawy podzespołów komputerów	2	ITT	K_W04, K_W16, K_U13
5	Algorytmy i struktury danych	4	ITT	K_W05, K_U05, K_U07, K_U17
6	Teoria informacji i kodowania	3	ITT	K_W18, K_U15
7	Programowanie niskopoziomowe i analiza kodu	2	ITT	K_W05, K_U05
8	Wprowadzenie do automatyki	2	ITT	K_W19, K_U16
9	Programowanie obiektowe	3	ITT	K_W05, K_W08, K_W09, K_U05, K_U07, K_U17
10	Grafika komputerowa	4	ITT	K_W18, K_U15
11	Bazy danych	5	ITT	K_W05, K_W08, K_U05, K_U06, K_U07, K_U17
12	Sztuczna inteligencja	2	ITT	K_W08, K_W11, K_W20, K_U08, K_U09, K_U17
13	Systemy operacyjne	5	ITT	K_W12, K_U09
14	Interfejsy komputerów	3	ITT	K_W16
15	Inżynieria oprogramowania	3	ITT	K_W05, K_W06, K_W08, K_W09, K_W20, K_U05, K_U07, K_U17
16	Systemy wbudowane	5	ITT	K_W19, K_U14
17	Sieci komputerowe	6	ITT	K_W13, K_U11
18	Programowanie współbieżne	3	ITT	K_W05, K_W06, K_W08, K_U05, K_U07, K_U17
19	Niezawodność systemów Komputerowych	3	ITT	K_W10, K_W11, K_W17, K_U07, K_U12, K_U14, K_U17
20	Komunikacja człowiek-komputer	2	ITT	K_W15, K_U12
21	Systemy baz danych	3	ITT	K_W03, K_W04, K_U03, K_U04, K_U11, K_U14
22	Procesy stochastyczne	2	ITT	K_W02, K_U03
23	Diagnostyka i wiarygodność systemów komputerowych	4	ITT	K_W17, K_U13
24	Metody symulacji Komputerowej	4	ITT	K_W02, K_W05, K_U02, K_U05, K_U14, K_K01
25	Stochastyczne modele eksploatacji systemów komputerowych	2	ITT	K_W02, K_W05, K_U02, K_U05, K_U14, K_K01
26	Standardy w projektowaniu systemów dialogowych	3	ITT	K_W03, K_W04, K_U05, K_U14
27	Trends in computer technology	2	ITT	K_W16, K_W20, K_U13, K_U16, K_K01
Praca dyplomowa, praktyka zawodowa i specjalistyczna				
1	Seminarium dyplomowe	3	ITT	K_W02 do K_W21, K_U05, K_U08 K_U10 K_U17 K_K01
2	Praca dyplomowa	20	ITT	K_W02 do K_W21 K_U05 K_U08 K_U10 K_U17 K_K01
3	Egzamin na oficera			K_W06 do K_W14, K_W17, K_U05 do K_U18, K_K01 do K_K05

5. MODUŁ SPECJALISTYCZNY

5.1. OPIS ZAKŁADANYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA DANEGO KORPUSU OSOBOWEGO (GRUPY OSOBOWEJ)

Zakładane są następujące efekty uczenia się specjalistycznego określone dla korpusu osobowego (grupy osobowej):

Symbol	Kompetencje oficera właściwe dla danego korpusu osobowego (grupy osobowej) w ujęciu efektów uczenia się i szkolenia	Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się
Kategoria efektów: WIEDZA		
W_28C	Posiada wiedzę z zakresu analizy biznesowej, projektowania, budowy i eksploatacji branżowych systemów informatycznych w pododdziałach oraz oddziałach dowodzenia i łączności, a także instytucjach centralnych;	K_W01, K_W14, K_W15, K_W16
W_28D	Posiada wiedzę z zakresu administrowania systemami informatycznymi i zarządzania bezpieczeństwem systemów na wyposażeniu SZ RP i instytucji centralnych;	K_W05, K_W07, K_W12
Kategoria efektów: UMIEJĘTNOŚCI		
U_28C	Posiada umiejętności projektowania narzędzi informatycznych, zarządzania przedsięwzięciami informatycznymi, kierowania wdrażaniem branżowych systemów informatycznych;	K_U02, K_U03, K_U11, K_U12, K_U13, K_U18
U_28D	Posiada umiejętność organizacji i obsługi branżowych systemów informatycznych oraz zautomatyzowanych systemów dowodzenia w SZ RP;	K_U07, K_U08, K_U16, K_U21
Kategoria efektów: KOMPETENCJE PERSONALNE I SPOŁECZNE		
K_28C_1 K_28D_1	Jest gotowy do samodoskonalenia i utrzymywania wiedzy w zakresie rozwoju informatyki w środowisku militarnym i cywilnym;	K_K01, K_K06
K_28C_2 K_28D_2	Jest otwarty na nowości technologiczne i inicjatywy we wprowadzaniu nowych technologii w SZ RP.	K_K03, K_K05

5.2. OPIS PROCESU KSZTAŁCENIA

Zgodnie z przyjętym w Siłach Zbrojnych RP modelem studiów wojskowych kształcenie specjalistyczne (wojskowo-cywilne) określone jest dla specjalności kształcenia. Kształcenie specjalistyczne dla danego korpusu osobowego (grupy osobowej) realizowane jest w uczelni, w centrach szkolenia oraz w jednostkach wojskowych lub instytucjach. Program studiów w części dotyczącej modułu specjalistycznego obejmuje:

- grupę treści specjalistycznych realizowaną oddzielnie dla każdej specjalności;
- grupę treści specjalistycznych realizowaną w Centrach Szkolenia w okresie letnich przerw międzysemestralnych, wspólną dla wszystkich specjalności;
- praktykę zawodową informatyki w wymiarze 4 tygodni – dwukrotnie w trakcie studiów.

Kształcenie specjalistyczne jest realizowane w Centrach Szkolenia i odbywa się po VI semestrze i VIII semestrze studiów. Kandydaci na oficerów odbywają wtedy czterotygodniowe praktyki zawodowe w jednostkach wojskowych lub instytucjach, realizując konkretne zadania projektowe, pracując pod nadzorem wytypowanych specjalistów Instytucji i jednostek wojskowych.

5.3. SPOSOBY WERYFIKACJI ZAKŁADANYCH SPECJALISTYCZNYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Weryfikacja zakładanych efektów uczenia się specjalistycznego prowadzona jest systematycznie przez cały okres trwania szkolenia. Warunkiem zaliczenia każdego szkolenia jest uzyskanie pozytywnej oceny z obowiązującego rygoru dydaktycznego: zaliczenia na ocenę. Kandydaci na oficerów wykazać się muszą praktyczną znajomością zagadnień w zakresie eksploatacji sprzętu łączności i informatyki, merytorycznym udziałem w pracach programowo – implementacyjnych realizowanych w instytucjach, w których odbywają praktykę.

Szczegółowe informacje dotyczące weryfikacji zakładanych efektów uczenia się z poszczególnych przedmiotów i modułów kształcenia określone są w sylabusach przedmiotów i przedstawiane studentom wojskowym w początkowym etapie zajęć. Sylabusy przedmiotów związanych z kształceniem specjalistycznym opracowywane są w centrach szkolenia oraz instytucjach, w których odbywają się szkolenia oraz praktyki. Wszystkie sylabusy przedmiotów realizowanych w ramach szkoleń specjalistycznych i praktyk zawodowych uzgadniane są z Wydziałem Cybernetyki WAT, który reprezentuje Dziekan. Praktykę zalicza kierownik praktyk z Wydziału Cybernetyki WAT na podstawie opinii /oceny/ opiekuna praktyki z ramienia instytucji.

Wdrożenie koncepcji prowadzenia zajęć w oparciu o efekty uczenia się przekłada się na różnorodne formy i kryteria ewaluacji. Istotnym aspektem weryfikacji jest klarowne określenie kryteriów oceny w odniesieniu do poszczególnych efektów uczenia się. Na początku zajęć należy wyjaśnić, jakich efektów prowadzący oczekuje oraz jak są definiowane poszczególne poziomy osiągnięcia tych efektów. Same sposoby weryfikacji zakładanych efektów uczenia się zależą przede wszystkim od rodzaju zajęć. Szczegółowe zasady znajdują się w sylabusach do poszczególnych modułów kształcenia. Uogólniając można jednakże wskazać wiele powtarzalnych zasad oceniania i weryfikacji.

Każdy przedmiot kształcenia kierunkowego zaliczany jest na podstawie egzaminu lub zaliczenia na ocenę. Egzamin może mieć formę pytań pisemną lub ustną w postaci: zadań, pytań otwartych lub testu (zwykłego albo komputerowego). Warunkiem dopuszczenia do zaliczenia/egzaminu jest zaliczenie pozytywne wszystkich innych rygorów, tj. ćwiczeń rachunkowych/konwersatoryjnych, ćwiczeń laboratoryjnych oraz seminarium i projektu.

Ćwiczenia laboratoryjne są prowadzone w salach komputerowych. Mogą być poprzedzane sprawdzeniem wiedzy studentów w zakresie zagadnień związanych z danym tematem. Po wykonaniu ćwiczenia studenci mogą wykonywać sprawozdania, w których muszą się wykazać umiejętnością podsumowania wykonanej pracy, analizy otrzymanych wyników i formułowania wniosków w oparciu o pozyskane umiejętności i doświadczenie.

Projekty zespołowe, jak również zadania laboratoryjne grupowe, dają podstawę do weryfikacji umiejętności działania w zespole, podziału, harmonogramowania i organizowania pracy a także odpowiedzialności za wspólne wyniki.

Ćwiczenia rachunkowe/konwersatoryjne są prowadzone w formie interaktywnej. Kolejne zajęcia realizowane są wg schematu: utrwalenie wiedzy teoretycznej z wykładów, zapoznanie studentów ze schematami rozwiązywania problemów na przykładach, samodzielna praca studentów nadzorowana przez prowadzącego, praca własna.

Karty informacyjne przedmiotów zawierają trójstronne powiązania pomiędzy poszczególnymi tematami zajęć a sposobami weryfikacji i wszystkimi wskazanymi dla modułu efektami.

Umiejętności samodzielnego rozwiązywania problemów i prezentowania ich w logicznie usystematyzowanej postaci (w tym pisemnej) weryfikowane są poprzez realizację projektów przejściowych oraz pracy dyplomowej. Jest to poprzedzone lub uzupełnione prezentowaniem multimedialnym w trakcie seminariów przedmiotowych i (przed)dyplomowych. Innym sposobem sprawdzenia zakładanych efektów uczenia się kierunkowego jest kształcenie specjalistyczne (praktyka zawodowa) – dotyczy to przede wszystkim umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej w praktyce oraz współdziałania w zespole ludzkim.

5.4. MACIERZ POKRYCIA SPECJALISTYCZNYCH EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

GRUPY ZAJĘĆ/ PRZEDMIOTÓW I PRZYPISANE DO NICH PUNKTY ECTS I EFEKTY UCZENIA (ODNIESIENIE DO EFEKTÓW KIERUNKOWYCH)

L.p.	Nazwa przedmiotu	Punkty ECTS	Kod disc.	Symbole kierunkowych efektów uczenia się
IV. Grupa treści kształcenia specjalistycznego				
Specjalność Inżynieria systemów – Systemy informatyczne				
1	Programowanie w językach funkcyjnych	3	ITT	K_W05, K_W10, K_U06, K_U08, K_U17
2	Wprowadzenie do inżynierii systemów	3	ITT	K_W07, K_U12, K_U17
3	Hurtownie danych	3	ITT	K_W05, K_W06, K_W11, K_U06, K_U09, K_U17
4	Systemy pracy grupowej	2	ITT	K_W05, K_W06, K_W11, K_U06, K_U09, K_U17
5	Techniki algorytmiczne	4	ITT	K_W05, K_W06, K_W11, K_U06, K_U09, K_U17
6	Analiza strukturalna systemów informatycznych	4	ITT	K_W03, K_W04, K_W09, K_U04, K_U05, K_U11, K_K01

7	Metodyki zwinne	2	ITT	K_W03, K_W04, K_W09, K_U03, K_U04, K_U10, K_U14
8	Metody uczenia maszynowego	3	ITT	K_W05, K_W11, K_W20, K_U08, K_U17
9	Algorytmy optymalizacji	3	ITT	K_W02, K_W04, K_W05, K_U03, K_U06, K_K01
10	Metody eksploracji danych	3	ITT	K_W05, K_W06, K_W11, K_U06, K_U09, K_U17
11	Bazy danych NoSQL	3	ITT	K_W05, K_U08, K_U17
12	Modelowanie i implementacja procesów biznesowych	3	ITT	K_W06, K_W07, K_W08, K_W10, K_U06, K_U07, K_U17
13	Metodyki obiektowe	4	ITT	K_W03, K_W04, K_W09, K_U04, K_U05, K_U11, K_K01
14	Technologie aplikacji Internetowych	2	ITT	K_W05, K_W06, K_U17
15	Informatyczne systemy zarządzania	3	ITT	K_W03, K_W09, K_W10, K_U04, K_U05, K_U11, K_K01
16	Metody i narzędzia wspomagania dowodzenia	2	ITT	K_W07, K_W10, K_W11, K_U08
17	Automaty i języki formalne	3	ITT	K_W02, K_W03, K_W04, K_U02, K_U05
18	Obliczenia równoległe i rozproszone	3	ITT	K_W05, K_W06, K_W08, K_W17, K_U05, K_U17
19	Metody numeryczne	3	ITT	K_W02, K_W04, K_W05, K_U03, K_U06, K_K01
20	Bezpieczeństwo systemów Informatycznych	4	ITT	K_W03, K_W04, K_W05, K_W08, K_W10, K_U10, K_K01
21	Wdrażanie metodyk Obiektowych	3	ITT	K_W03, K_W04, K_W09, K_U04, K_U05, K_U11, K_K01
22	Efektywność systemów Informatycznych	2	ITT	K_W02, K_W03, K_W07, K_W10, K_U03, K_K01
23	Projekt zespołowy	4	ITT	K_W05, K_W08, K_W09, K_U05, K_U06, K_U07, K_U17, K_K04
24	Systemy rzeczywistości rozszerzonej i wirtualnej	4	ITT	K_W05, K_W06, K_U17
25	Zarządzanie projektami	4	ITT	K_W03, K_W09, K_W10, K_U04, K_U05, K_U11, K_K01
26	Technologie Internetu Rzeczy	2	ITT	K_W05, K_W06, K_U17
27	Technologie mobilne	2	ITT	K_W05, K_W06, K_U05, K_U13, K_U16
28	Modelowanie i symulacja pola walki	4	ITT	K_W10, K_U08
29	Zarządzanie usługami Informatycznymi	3	ITT	K_W07, K_W09, K_W14, K_W20, K_U06, K_U07, K_U10
30	Projekt przejściowy	5	ITT	K_W05, K_W08, K_W09, K_U05, K_U06, K_U07, K_U17, K_K04

Macierz pokrycia specjalistycznych efektów uczenia: inżynieria systemów – systemy informatyczne

Inżynieria systemów - Systemy Informatyczne																															
	Programowanie w językach funkcyjnych	Wprowadzenie do inżynierii systemów	Hurtownie danych	Systemy pracy grupowej	Techniki algorytmiczne	Analiza strukturalna systemów informatycznych	Metodyki zwinne	Metody uczenia maszynowego	Algorytmy optymalizacji	Metody eksploracji danych	Bazy danych NoSQL	Modelowanie i implementacja procesów biznesowych	Metodyki obiektowe	Technologie aplikacji internetowych	Informatyczne systemy zarządzania	Metody i narzędzia wspomagania dowodzenia	Automaty i języki formalne	Obliczenia równoległe i rozproszone	Metody numeryczne	Bezpieczeństwo systemów informatycznych	Wdrażanie metadyk obiektowych	Efektywność systemów informatycznych	Projekt zespołowy	Systemy rzeczywistości rozszerzonej i wirtualnej	Zarządzanie projektami	Technologie Internetu Rzeczy	Technologie mobilne	Modelowanie i symulacja pola walki	Zarządzanie usługami informatycznymi	Projekt przejściowy	
K_W01																															
K_W02									X							X		X			X										
K_W03						X	X						X	X		X			X	X	X				X						
K_W04						X	X		X				X			X		X	X	X											
K_W05	X		X	X	X			X	X	X	X			X			X	X	X			X	X		X	X					X
K_W06			X	X	X					X				X			X							X	X						
K_W07		X														X					X										X
K_W08												X						X		X			X								X
K_W09						X	X						X	X						X		X			X					X	X
K_W10	X											X		X		X			X		X				X			X			
K_W11			X	X	X			X		X						X															
K_W12																															
K_W13																															
K_W14																															X
K_W15																															
K_W16																															
K_W17																		X													
K_W18																															
K_W19																															
K_W20								X																							X
K_W21																															
K_U01																															
K_U02																	X														
K_U03							X		X									X			X										
K_U04						X	X						X	X							X					X					
K_U05						X							X	X			X	X			X		X		X		X				X
K_U06	X		X	X	X				X	X		X						X					X							X	X
K_U07												X											X							X	X
K_U08	X							X			X					X												X			
K_U09			X	X	X					X																					
K_U10							X												X												X
K_U11						X						X	X								X					X					
K_U12		X																													
K_U13																											X				
K_U14							X																								
K_U15																															
K_U16																															
K_U17	X	X	X	X	X			X		X	X	X		X				X					X	X		X					X
K_U18																															
K_K01						X			X				X	X				X	X	X	X				X						
K_K02																															
K_K03																															
K_K04																							X								X
K_K05																															
K_K06																															

L.p.	Nazwa przedmiotu	Punkty ECTS	Kod dysc.	Symbole kierunkowych efektów uczenia się
IV. Grupa treści kształcenia specjalistycznego				
Specjalność Inżynieria systemów – Analiza Danych				
1	Programowanie w językach funkcyjnych	3	ITT	K_W05, K_W10, K_U06, K_U08, K_U17
2	Sieci neuronowe	2	ITT	K_W05, K_W11, K_U08, K_U17
3	Hurtownie danych	3	ITT	K_W05, K_W06, K_W11, K_U06, K_U09, K_U17
4	Metody prognozowania	3	ITT	K_W10, K_W11, K_U08
5	Algorytmy optymalizacji inspirowane biologicznie	3	ITT	K_W05, K_W10, K_W11, K_W20, K_U08
6	Techniki algorytmiczne	4	ITT	K_W05, K_W06, K_W11, K_U06, K_U09, K_U17
7	Metodyki zwinne	3	ITT	K_W03, K_W04, K_W09, K_U03, K_U04, K_U10, K_U14
8	Metody uczenia maszynowego	3	ITT	K_W05, K_W11, K_W20, K_U08, K_U17
9	Systemy analityczno-raportowe	2	ITT	K_W05, K_W06, K_W11, K_U06, K_U09
10	Projektowanie i wdrażanie systemów informatycznych	4	ITT	K_W05, K_W06, K_W07, K_W08, K_W09, K_U05, K_U06, K_U07, K_U17
11	Informatyczne systemy zarządzania	3	ITT	K_W03, K_W09, K_W10, K_U04, K_U05, K_U11, K_K01
12	Metody eksploracji danych	3	ITT	K_W05, K_W10, K_U06, K_U08, K_U17
13	Bazy danych NoSQL	3	ITT	K_W05, K_U08, K_U17
14	Metody i narzędzia wnioskowania	2	ITT	K_W11, K_U08, K_U11
15	Wielokryterialne metody oceny i optymalizacji	3	ITT	K_W02, K_W04, K_W05, K_U03, K_U06, K_K01
16	Teoria decyzji statystycznych	3	ITT	K_W02, K_U05, K_U12
17	Przetwarzanie języka naturalnego (NLP)	3	ITT	K_W05, K_W20, K_U08
18	Zaawansowane metody uczenia maszynowego	3	ITT	K_W05, K_W11, K_W20, K_U08, K_U17
19	Obliczenia równoległe i rozproszone	3	ITT	K_W05, K_W06, K_W08, K_W17, K_U05, K_U17
20	Rozproszone przetwarzanie danych w Big Data	2	ITT	K_W05, K_U17
21	Modelowanie i analiza sieci złożonych	3	ITT	K_W10, K_W11, K_U08
22	Cloud computing	2	ITT	K_W03, K_W08, K_U04, K_U09, K_U14
23	Metody inteligencji obliczeniowej	2	ITT	K_W02, K_W05, K_U05, K_U12

24	Sieci bayesowskie	2	ITT	K_W02, K_W05, K_U05, K_U12
25	Głębokie uczenie maszynowe	3	ITT	K_W02, K_W05, K_U05, K_U12
26	Zarządzanie projektami	4	ITT	K_W03, K_W09, K_W10, K_U04, K_U05, K_U11, K_K01
27	Modelowanie i symulacja pola walki	4	ITT	K_W10, K_U08
28	Analiza i wizualizacja danych	3	ITT	K_W05, K_W10, K_U06, K_U08, K_U17
29	Projekt zespołowy	4	ITT	K_W05, K_W08, K_W09, K_U05, K_U06, K_U07, K_U17, K_K04
30	Zarządzanie usługami informatycznymi	3	ITT	K_W07, K_W09, K_W14, K_W20, K_U06, K_U07, K_U10
31	Projekt przejściowy	5	ITT	K_W05, K_W08, K_W09, K_U05, K_U06, K_U07, K_U17, K_K04

Macierz pokrycia specjalistycznych efektów uczenia: inżynieria systemów – analiza danych

Inżynieria systemów - Analiza danych																																		
	Programowanie w językach funkcyjnych	Sieci neuronowe	Hurtownie danych	Metody prognozowania	Algorytmy optymalizacji inspirowane biologicznie	Techniki algorytmiczne	Metodyki zwinne	Metody uczenia maszynowego	Systemy analityczno-raportowe	Projektowanie i wdrażanie systemów informatycznych	Informatyczne systemy zarządzania	Metody eksploracji danych	Bazy danych NoSQL	Metody i narzędzia wnioskowania	Wielokryterialne metody oceny i optymalizacji	Teoria decyzji statystycznych	Przetwarzanie języka naturalnego (NLP)	Zaawansowane metody uczenia maszynowego	Obliczenia równoległe i rozproszone	Rozproszone przetwarzanie danych w bazach danych	Modelowanie i analiza sieci złożonych	Cloud computing	Metody inteligencji obliczeniowej	Sieci bayesowskie	Głębokie uczenie maszynowe	Zarządzanie projektami	Modelowanie i symulacja pola walki	Analiza i wizualizacja danych	Projekt zespołowy	Zarządzanie usługami informatycznymi	Projekt przejściowy			
K_W01																																		
K_W02															X	X							X	X	X									
K_W03											X											X				X								
K_W04							X							X																				
K_W05	X	X	X		X	X		X	X	X		X	X		X		X	X	X	X			X	X	X				X	X		X		
K_W06			X			X			X	X										X														
K_W07										X																							X	
K_W08										X										X			X								X	X		
K_W09							X			X	X																X				X	X	X	
K_W10	X			X	X						X	X										X				X	X	X						
K_W11		X	X	X	X	X		X	X				X					X			X													
K_W12																																		
K_W13																																		
K_W14																																	X	
K_W15																																		
K_W16																																		
K_W17																				X														
K_W18																																		
K_W19																																		
K_W20					X			X									X	X															X	
K_W21																																		
K_U01																																		
K_U02																																		
K_U03							X								X																			
K_U04							X				X											X					X							
K_U05										X	X					X				X			X	X	X	X				X	X		X	
K_U06	X		X			X			X	X		X			X															X	X	X	X	
K_U07										X																				X	X	X	X	
K_U08	X	X		X	X			X				X	X	X			X	X				X						X	X					
K_U09			X			X		X															X											
K_U10							X																										X	
K_U11											X			X																				
K_U12																X										X	X	X						
K_U13																																		
K_U14							X																X											
K_U15																																		
K_U16																																		
K_U17	X	X	X			X		X		X		X	X					X	X	X									X	X			X	
K_U18																																		
K_K01											X				X												X							
K_K02																																		
K_K03																																		
K_K04																															X			X
K_K05																																		
K_K06																																		

L.p.	Nazwa przedmiotu	Punkty ECTS	Kod dysc.	Symbole kierunkowych efektów uczenia się
IV. Grupa treści kształcenia specjalistycznego				
Specjalność Systemy teleinformatyczne - Sieci teleinformatyczne				
1	Kompresja danych multimedialnych	4	ITT	K_W05, K_W18, K_U05, K_U15
2	Routing w sieciach komputerowych	4	ITT	K_W13, K_U11
3	JavaEE Technologies	2	ITT	K_W05, K_W06, K_U02, K_U05
4	Podstawy aplikacji internetowych	2	ITT	K_W05, K_W06, K_U05
5	Systemy operacyjne UNIX	3	ITT	K_W12, K_U10
6	Podstawy zabezpieczeń sieci	4	ITT	K_W14, K_U11
7	Systemy dialogowe	2	ITT	K_W05, K_W11, K_W18, K_U05, K_U09, K_U15
8	Modelowanie i analiza systemów teleinformatycznych	5	ITT	K_W08, K_W09, K_U05, K_U18, K_K01
9	Administrowanie środowiskiem Windows	5	ITT	K_W12, K_U10
10	Podstawy przetwarzania rozproszonego	2	ITT	K_W05, K_U05
11	Projektowanie i wytwarzanie systemów teleinformatycznych	4	ITT	K_W08 K_W09 K_U05 K_U07
12	Telefonia IP	2	ITT	K_W13 K_U11
13	Wirtualizacja systemów IT	2	ITT	K_W09 K_W12 K_U16 K_K01
14	Systemy rozproszone	4	ITT	K_W05 K_W06 K_U05 K_U08 K_K04
15	Projektowanie systemów bezpieczeństwa informacji	5	ITT	K_W03 K_W08 K_U07 K_U09 K_U14 K_K06
16	Systemy czasu rzeczywistego	3	ITT	K_W04 K_U08 K_U14 K_K05
17	Projektowanie interfejsu człowiek-komputer	4	ITT	K_W03 K_U08 K_U14 K_K06
18	Sieci IPv6	3	ITT	K_W07 K_U07 K_K03 K_K06
19	Sieci bezprzewodowe	3	ITT	K_W13 K_U11
20	Technologie sieci teleinformatycznych	5	ITT	K_W13 K_U11
21	Systemy bezpieczeństwa sieciowego	3	ITT	K_W13 K_W14 K_U12
22	Bezpieczeństwo aplikacji internetowych	3	ITT	K_W14 K_U11, K_U18
23	Studium ataków i incydentów	3	ITT	K_W03 K_W08 K_U07 K_U09 K_U14
24	Systemy sieci sensorycznych	3	ITT	K_W04 K_U08 K_U11 K_U14 K_K01
25	Zarządzanie sieciami Teleinformatycznymi	4	ITT	K_W03 K_W07 K_U07 K_U14 K_K03 K_K06
26	Projekt zespołowy	4	ITT	K_W08 K_U05 K_U07
27	Projekt przejściowy	5	ITT	K_W08 K_U05 K_U07

Macierz pokrycia specjalistycznych efektów uczenia: Systemy teleinformatyczne - Sieci teleinformatyczne

		Inżynieria systemów - Sieci teleinformatyczne																											
		Kompresja danych multimedialnych	Routing w sieciach komputerowych	JavaEE Technologies	Podstawy aplikacji internetowych	Systemy operacyjne UNIX	Podstawy zabezpieczeń sieci	Systemy dialogowe	Modelowanie i analiza systemów teleinformatycznych	Administrowanie środowiskiem Windows	Podstawy przetwarzania rozproszonego	Projektowanie i wytwarzanie systemów teleinformatycznych	Telefonia IP	Wirtualizacja systemów IT	Systemy rozproszone	Projektowanie systemów bezpieczeństwa informacji	Systemy czasu rzeczywistego	Projektowanie interfejsu człowiek-komputer	Sieci IPv6	Sieci bezprzewodowe	Technologie sieci teleinformatycznych	Systemy bezpieczeństwa sieciowego	Bezpieczeństwo aplikacji internetowych	Studia um ataków i incydentów	Systemy sieci sensorycznych	Zarządzanie sieciami teleinformatycznymi	Projekt zespołowy	Projekt przejściowy	
K_W01																													
K_W02																													
K_W03																X		X						X		X			
K_W04																	X												
K_W05		X		X	X						X				X											X			
K_W06				X	X										X														
K_W07																				X							X		
K_W08									X			X				X								X			X	X	
K_W09									X			X		X										X			X	X	
K_W10																													
K_W11								X																					
K_W12					X				X					X															
K_W13		X								X			X							X	X		X						
K_W14						X														X		X		X					
K_W15																													
K_W16																													
K_W17																													
K_W18		X						X																					
K_W19																													
K_W20																													
K_W21																													
K_U01																													
K_U02				X																									
K_U03																													
K_U04																													
K_U05		X		X	X				X		X				X												X	X	
K_U06																													
K_U07												X				X							X		X	X	X	X	
K_U08														X		X	X							X		X			
K_U09								X								X								X					
K_U10					X				X																				
K_U11		X				X							X							X	X		X		X				
K_U12																						X							
K_U13																													
K_U14																X	X	X						X	X	X			
K_U15		X						X																	X	X	X		
K_U16														X															
K_U17																													
K_U18									X														X						
K_K01									X					X												X			
K_K02																													
K_K03																			X								X		
K_K04															X														
K_K05																	X												
K_K06																X		X	X								X		

L.p.	Nazwa przedmiotu	Punkty ECTS	Kod disc.	Symbolle kierunkowych efektów uczenia się
IV. Grupa treści kształcenia specjalistycznego				

Specjalność Systemy teleinformatyczne – Mobilne systemy komputerowe				
1	Kompresja danych multimedialnych	4	ITT	K_W05 K_W18 K_U05 K_U15
2	Routing w sieciach komputerowych	4	ITT	K_W13 K_U11
3	JavaEE Technologies	2	ITT	K_W05, K_W06, K_U02, K_U05
4	Podstawy aplikacji internetowych	2	ITT	K_W05 K_W06 K_U05
5	Systemy operacyjne UNIX	3	ITT	K_W12 K_U10
6	Podstawy zabezpieczeń sieci	4	ITT	K_W14 K_U11
7	Systemy dialogowe	2	ITT	K_W05 K_W11 K_W18 K_U05 K_U09 K_U15
8	Modelowanie i analiza systemów teleinformatycznych	5	ITT	K_W08 K_W09 K_U05 K_U18 K_K01
9	Administrowanie środowiskiem Windows	5	ITT	K_W12 K_U10
10	Podstawy przetwarzania rozproszonego	2	ITT	K_W05, K_U05
11	Projektowanie i wytwarzanie systemów teleinformatycznych	4	ITT	K_W08 K_W09 K_U05 K_U07
12	Telefonia IP	2	ITT	K_W13 K_U11
13	Wirtualizacja systemów IT	2	ITT	K_W09 K_W12 K_U16 K_K01
14	Systemy rozproszone	4	ITT	K_W05 K_W06 K_U05 K_U08 K_K04
15	Projektowanie systemów bezpieczeństwa informacji	5	ITT	K_W03 K_W08 K_U07 K_U09 K_U14 K_K06
16	Systemy czasu rzeczywistego	3	ITT	K_W04 K_U08 K_U14 K_K05
17	Projektowanie interfejsu człowiek-komputer	4	ITT	K_W03 K_U08 K_U14 K_K06
18	Sieci IPv6	3	ITT	K_W07 K_U07 K_K03 K_K06
19	Programowanie systemów mobilnych	5	ITT	K_W05 K_U05
20	Telerobotyka	4	ITT	K_W19 K_U03 K_U16 K_K01
21	Niskopoziomowe moduły Systemowe	5	ITT	K_W05 K_W12 K_U05 K_U16
22	Architektura systemów mobilnych	2	ITT	K_W19 K_U03 K_U16 K_K01
23	Systemy telemetryczne	2	ITT	K_W19 K_U16
24	Systemy sieci sensorycznych	3	ITT	K_W04 K_U08 K_U11 K_U14 K_K01
25	Studium ataków i incydentów	3	ITT	K_W03 K_W08 K_U07 K_U09 K_U14 K_K06
26	Projekt zespołowy	4	ITT	K_W08 K_U05 K_U07
27	Projekt przejściowy	5	ITT	K_W08 K_U05 K_U07

Macierz pokrycia specjalistycznych efektów uczenia: Systemy teleinformatyczne – Mobilne systemy komputerowe

Inżynieria systemów - Mobilne systemy komputerowe																												
	Kompresja danych multimedialnych	Routing w sieciach komputerowych	JavaEE Technologies	Podstawy aplikacji i internetowych	Systemy operacyjne UNIX	Podstawy zabezpieczeń sieci	Systemy dialogowe	Modelowanie i analiza systemów teleinformatycznych	Administrowanie środowiskiem Windows	Podstawy przetwarzania rozproszonego	Projektowanie i wytworzenie systemów teleinformatycznych	Telefonia IP	Wirtualizacja systemów IT	Systemy rozproszone	Projektowanie systemów bezpieczeństwa informacji	Systemy czasu rzeczywistego	Projektowanie interfejsu człowiek-komputer	Sieci IPv6	Programowanie systemów mobilnych	Telerobotyka	Niskopoziomowe moduły systemowe	Architektura systemów mobilnych	Systemy telemetryczne	Systemy sieci sensorycznych	Studium ataków i incydentów	Projekt zespołowy	Projekt przejściowy	
K_W01																												
K_W02																												
K_W03															X		X									X		
K_W04																X								X				
K_W05	X		X	X			X			X				X						X		X						
K_W06			X	X										X														
K_W07																			X									
K_W08								X			X				X										X	X	X	
K_W09								X			X		X															
K_W10																												
K_W11							X																					
K_W12				X					X				X									X						
K_W13		X										X																
K_W14						X																						
K_W15																												
K_W16																												
K_W17																												
K_W18	X						X																					
K_W19																					X		X	X				
K_W20																												
K_W21																												
K_U01																												
K_U02			X																									
K_U03																					X		X					
K_U04																												
K_U05	X		X	X			X	X		X	X			X						X		X				X	X	
K_U06																												
K_U07											X				X			X							X	X	X	
K_U08														X		X	X							X				
K_U09							X								X										X			
K_U10				X					X																			
K_U11		X			X							X												X				
K_U12																												
K_U13																												
K_U14															X	X	X							X	X			
K_U15	X						X																					
K_U16													X								X	X	X	X				
K_U17																												
K_U18								X																				
K_K01								X					X								X		X	X				
K_K02													X								X		X	X				
K_K03																												
K_K04														X							X							
K_K05																X												
K_K06															X		X	X							X			

L.p.	Nazwa przedmiotu	Punkty ECTS	Kod dysc.	Symbole kierunkowych efektów uczenia się
IV. Grupa treści kształcenia specjalistycznego				
Specjalność Systemy teleinformatyczne – Internetowe technologie multimedialne				
1	Kompresja danych multimedialnych	4	ITT	K_W05 K_W18 K_U05 K_U15
2	Routing w sieciach komputerowych	4	ITT	K_W13 K_U11
3	JavaEE Technologies	2	ITT	K_W05, K_W06, K_U02, K_U05
4	Podstawy aplikacji internetowych	2	ITT	K_W05 K_W06 K_U05
5	Systemy operacyjne UNIX	3	ITT	K_W12 K_U10
6	Podstawy zabezpieczeń sieci	4	ITT	K_W14 K_U11
7	Systemy dialogowe	2	ITT	K_W05 K_W11 K_W18 K_U05 K_U09 K_U15
8	Modelowanie i analiza systemów teleinformatycznych	5	ITT	K_W08 K_W09 K_U05 K_U18 K_K01
9	Administrowanie środowiskiem Windows	5	ITT	K_W12 K_U10
10	Podstawy przetwarzania rozproszonego	2	ITT	K_W05, K_U05
11	Projektowanie i wytwarzanie systemów teleinformatycznych	4	ITT	K_W08 K_W09 K_U05 K_U07
12	Telefonia IP	2	ITT	K_W13 K_U11
13	Wirtualizacja systemów IT	2	ITT	K_W09 K_W12 K_U16 K_K01
14	Systemy rozproszone	4	ITT	K_W05 K_W06 K_U05 K_U08 K_K04
15	Projektowanie systemów bezpieczeństwa informacji	5	ITT	K_W03 K_W08 K_U07 K_U09 K_U14 K_K06
16	Systemy czasu rzeczywistego	3	ITT	K_W04 K_U08 K_U14 K_K05
17	Projektowanie interfejsu człowiek-komputer	4	ITT	K_W03 K_U08 K_U14 K_K06
18	Sieci IPv6	3	ITT	K_W07 K_U07 K_K03 K_K06
19	Widzenie maszynowe	3	ITT	K_W05 K_W11 K_W18 K_U09 K_U15
20	Technologie internetowe	4	ITT	K_W05 K_W08 K_W18 K_U05 K_U07 K_U15
21	Systemy telematyki i telerobotyki	3	ITT	K_W03 K_W04 K_U08 K_U14 K_K03
22	Metody i zadania rozpoznawania wzorców	4	ITT	K_W04 K_W05 K_U05 K_U12 K_U14 K_K06
23	Systemy biometryczne	5	ITT	K_W03 K_W05 K_W08 K_U05 K_U12 K_U14 K_K01
24	Technologie aplikacji multimedialnych	5	ITT	K_W03 K_W04 K_U11 K_U12 K_U14 K_K01
25	Projekt zespołowy	4	ITT	K_W08 K_U05 K_U07
26	Projekt przejściowy	5	ITT	K_W08 K_U05 K_U07

Macierz pokrycia specjalistycznych efektów uczenia: Systemy teleinformatyczne – Internetowe technologie multimedialne

		Internetowe technologie multimedialne																										
		Kompresja danych multimedialnych	Routing w sieciach komputerowych	JavaEE Technologies	Podstawy aplikacji internetowych	Systemy operacyjne UNIX	Podstawy zabezpieczeń sieci	Systemy dialogowe	Modelowanie i analiza systemów teleinformatycznych	Administrowanie środowiskiem Windows	Podstawy przetwarzania rozproszonego	Projektowanie i wytwarzanie systemów teleinformatycznych	Telefonia IP	Wirtualizacja systemów IT	Systemy rozproszone	Projektowanie systemów bezpieczeństwa informacji	Systemy czasu rzeczywistego	Projektowanie interfejsu człowiek-komputer	Sieci IPv6	Widzenie maszynowe	Technologie internetowe	Systemy telematyki i telerobotyki	Metody i zadania rozpoznawania wzorców	Systemy biometryczne	Technologie aplikacji multimedialnych	Projekt zespołowy	Projekt przejściowy	
K_W01																												
K_W02																												
K_W03																X		X				X		X	X			
K_W04																	X					X		X	X			
K_W05	X		X	X			X				X				X					X	X			X	X			
K_W06			X	X											X								X	X				
K_W07																		X										
K_W08								X			X				X					X				X		X	X	
K_W09								X			X			X										X		X	X	
K_W10																												
K_W11							X													X								
K_W12					X					X				X														
K_W13		X											X															
K_W14						X																						
K_W15																												
K_W16																												
K_W17																												
K_W18	X						X													X	X							
K_W19																												
K_W20																												
K_W21																												
K_U01																												
K_U02			X																									
K_U03																												
K_U04																												
K_U05	X		X	X			X	X		X	X				X						X		X	X		X	X	
K_U06																												
K_U07											X					X		X			X					X	X	
K_U08															X		X	X				X						
K_U09							X									X				X								
K_U10					X					X																		
K_U11		X				X							X														X	
K_U12																							X	X	X			
K_U13																												
K_U14																X	X	X				X	X	X	X			
K_U15	X					X														X	X							
K_U16														X														
K_U17																												
K_U18								X																				
K_K01								X					X											X	X			
K_K02																												
K_K03																			X			X						
K_K04															X													
K_K05																	X											
K_K06																X		X	X				X					

L.p.	Nazwa przedmiotu	Punkty ECTS	Kod dysc.	Symbole kierunkowych efektów uczenia się
IV. Grupa treści kształcenia specjalistycznego				
Specjalność Systemy teleinformatyczne – Bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych				
1	Kompresja danych multimedialnych	4	ITT	K_W05 K_W18 K_U05 K_U15
2	Routing w sieciach komputerowych	4	ITT	K_W13 K_U11
3	JavaEE Technologies	2	ITT	K_W05, K_W06, K_U02, K_U05
4	Podstawy aplikacji internetowych	2	ITT	K_W05 K_W06 K_U05
5	Systemy operacyjne UNIX	3	ITT	K_W12 K_U10
6	Podstawy zabezpieczeń sieci	4	ITT	K_W14 K_U11
7	Systemy dialogowe	2	ITT	K_W05 K_W11 K_W18 K_U05 K_U09 K_U15
8	Modelowanie i analiza systemów teleinformatycznych	5	ITT	K_W08 K_W09 K_U05 K_U18 K_K01
9	Administrowanie środowiskiem Windows	5	ITT	K_W12 K_U10
10	Podstawy przetwarzania rozproszonego	2	ITT	K_W05, K_U05
11	Projektowanie i wytwarzanie systemów teleinformatycznych	4	ITT	K_W08 K_W09 K_U05 K_U07
12	Telefonia IP	2	ITT	K_W13 K_U11
13	Wirtualizacja systemów IT	2	ITT	K_W09 K_W12 K_U16 K_K01
14	Systemy rozproszone	4	ITT	K_W05 K_W06 K_U05 K_U08 K_K04
15	Projektowanie systemów bezpieczeństwa informacji	5	ITT	K_W03 K_W08 K_U07 K_U09 K_U14 K_K06
16	Systemy czasu rzeczywistego	3	ITT	K_W04 K_U08 K_U14 K_K05
17	Projektowanie interfejsu człowiek-komputer	4	ITT	K_W03 K_U08 K_U14 K_K06
18	Sieci IPv6	3	ITT	K_W07 K_U07 K_K03 K_K06
19	Ataki sieciowe i złośliwe oprogramowanie	3	ITT	K_W14 K_U12
20	Bezpieczeństwo sieci bezprzewodowych	5	ITT	K_W13, K_W14, K_U12
21	Bezpieczeństwo systemów VoIP	3	ITT	K_W07 K_W08 K_U07 K_U09 K_U14
22	Systemy bezpieczeństwa Sieciowego	3	ITT	K_W13 K_W14 K_U12
23	Zarządzanie bezpieczeństwem informacji	2	ITT	K_W03 K_W08 K_U07 K_U09 K_U14 K_K01
24	Systemy sieci sensorycznych	2	ITT	K_W04 K_U08 K_U11 K_U14 K_K01
25	Studium ataków i incydentów	2	ITT	K_W03 K_W08 K_U07 K_U09 K_U14

26	Zarządzanie sieciami teleinformatycznymi	4	ITT	K_W03 K_W07 K_U07 K_U14 K_K03 K_K06
27	Projekt zespołowy	4	ITT	K_W08 K_U05 K_U07 K_U18
28	Projekt przejściowy	5	ITT	K_W08 K_U05 K_U07 K_U18

Macierz pokrycia specjalistycznych efektów uczenia: Systemy teleinformatyczne – bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych

		Inżynieria systemów - Bezpieczeństwo systemów teleinformatycznych																													
		Kompresja danych multimedialnych	Routing w sieciach komputerowych	JavaEE Technologies	Podstawy aplikacji internetowych	Systemy operacyjne UNIX	Podstawy zabezpieczeń sieci	Systemy dialogowe	Modelowanie i analiza systemów teleinformatycznych	Administrowanie środowiskiem Windows	Podstawy przetwarzania rozproszonego	Projektowanie i wytwarzanie systemów teleinformatycznych	Telefonia IP	Wirtualizacja systemów IT	Systemy rozproszone	Projektowanie systemów bezpieczeństwa informacji	Systemy czasu rzeczywistego	Projektowanie interfejsu człowiek-komputer	Sieci IPv6	Ataki sieciowe i złośliwe oprogramowanie	Bezpieczeństwo sieci bezprzewodowych	Bezpieczeństwo systemów VoIP	Systemy bezpieczeństwa sieciowego	Zarządzanie bezpieczeństwem informacji	Systemy sieci sensorycznych	Studium ataków i incydentów	Zarządzanie sieciami teleinformatycznymi	Projekt zespołowy	Projekt przejściowy		
K_W01																															
K_W02																															
K_W03																X		X						X			X	X			
K_W04																	X									X					
K_W05		X		X	X			X			X				X																
K_W06				X	X										X																
K_W07																			X												
K_W08									X			X				X						X					X		X	X	
K_W09									X			X		X									X			X	X	X	X	X	X
K_W10																															
K_W11								X																							
K_W12						X				X				X																	
K_W13			X										X									X									
K_W14							X														X	X									
K_W15																					X	X									
K_W16																															
K_W17																															
K_W18		X						X																							
K_W19																															
K_W20																															
K_W21																															
K_U01																															
K_U02				X																											
K_U03																															
K_U04																															
K_U05		X		X	X			X	X		X	X			X														X	X	
K_U06																															
K_U07																X						X									
K_U08																X		X	X												
K_U09									X							X							X								
K_U10						X				X																					
K_U11		X					X						X														X				
K_U12																					X	X									
K_U13																															
K_U14																X	X	X				X				X	X	X	X		
K_U15		X						X																							
K_U16														X																	
K_U17																															
K_U18																													X	X	
K_K01									X						X												X	X			
K_K02																															
K_K03																						X							X		
K_K04															X																
K_K05																		X													
K_K06																X		X	X										X		

5.5. KONCEPCJA I CELE KSZTAŁCENIA

Zgodnie z misją Wojskowej Akademii Technicznej, określoną w Statucie WAT „Wojskowa Akademia Techniczna, powołana ustawą z 1951 roku, jest publiczną uczelnią akademicką nadzorowaną przez Ministra Obrony Narodowej. Jako otwarty uniwersytet techniczny, służy Siłom Zbrojnym, nauce, gospodarce i społeczeństwu poprzez kształcenie podchorążych i studentów, rozwój kadry naukowo-dydaktycznej oraz prowadzenie badań naukowych i prac rozwojowych w obszarach nauk ścisłych, technicznych i społecznych, a w szczególności w zakresie techniki wojskowej i technologii bezpieczeństwa”. Kierunek studiów „informatyka” umiejscowiony w dziedzinie nauk inżynieryjno-technicznych, w dyscyplinie naukowej informatyka techniczna i telekomunikacja dobrze wpisuje się zatem w realizację misji Uczelni. Zastosowanie metod i narzędzi informatyki jest niezbędne we wszystkich obszarach funkcjonowania współczesnego społeczeństwa, gospodarki oraz Sił Zbrojnych. Szczególne znaczenie dla Sił Zbrojnych mają uwzględnione w programie kształcenia na kierunku „informatyka” zagadnienia związane z systemami teleinformatycznymi, metodami i systemami zarządzania i wspomaganie decyzji. Moduły związane z bezpieczeństwem przetwarzania informacji, bezpieczeństwem systemów teleinformatycznych, czy kryptografią składają się na kształcenie w zakresie technologii bezpieczeństwa istotnych zarówno dla zastosowań wojskowych jak i gospodarczych czy też administracyjnych.

Ponadto celem kształcenia jest:

- a) przekazanie wiedzy z zakresu uwarunkowań normalizacyjnych i prawnych, w zdobywaniu której za punkt wyjścia należy przyjąć wiedzę ogólną z dziedziny nauk informatycznych oraz kształtowanie krytycznej świadomości podstaw teoretycznych rozpatrywanych komercyjnych systemów bezpieczeństwa informacji, pogłębionej analizy i zastosowania w praktyce krytycznej oceny istniejących rozwiązań w tej dziedzinie;
- b) kształtowanie kreatywności, profesjonalizmu oraz wrażliwości etycznej, zaangażowania i poczucia odpowiedzialności w środowisku pracy i poza nim;
- c) uświadomienie potrzeby oraz rozwinięcie umiejętności uczenia się przez całe życie i rozwoju osobowego.

Absolwent powinien posiadać wiedzę ogólną z zakresu nauk matematycznych, wybranych nauk technicznych, ze szczególnym uwzględnieniem informatyki oraz specjalistyczną z zakresu inżynierii bezpieczeństwa, w tym z obszaru bezpieczeństwa systemów technicznych tworzących Krytyczną Infrastrukturę Państwa (KIP). Powinien dysponować wiedzą z zakresu bezpieczeństwa informacji, systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji, zagrożeń w cyberprzestrzeni. Znać główne zależności pomiędzy podmiotami i przedmiotami bezpieczeństwa oraz ich otoczeniem. Mieć podstawową wiedzę o cyklu życia systemów bezpieczeństwa oraz technologicznej platformy bezpieczeństwa. Powinien posiadać umiejętności korzystania z wiedzy w życiu zawodowym, w komunikowaniu się z otoczeniem zewnętrznym i wewnętrznym, aktywnym uczestniczeniu w pracach zespołów interdyscyplinarnych, kierowaniu podległymi pracownikami i stosowaniu jej w problematyce technicznej, organizacyjnej, prawnej i ekonomicznej. Potrafić racjonalnie analizować przyczyny i skutki procesów i zjawisk związanych z bezpieczeństwem informacji. Powinien efektywnie uczestniczyć w projektowaniu systemów bezpieczeństwa informacji oraz

analizach i ocenach bezpieczeństwa i ryzyka, kontroli przestrzegania przepisów, warunków pracy i standardów bezpieczeństwa. Absolwent powinien być przygotowany do pełnienia funkcji organizatorskich oraz prowadzenia dokumentacji związanej z szeroko rozumianym bezpieczeństwem informacji. Absolwent powinien być przygotowany do pracy w administracji i sektorze gospodarczym w strukturach odpowiedzialnych za bezpieczeństwo państwa. Powinna cechować go świadomość odpowiedzialności za jakość pracy związanej z wykonywanym zawodem i skutkami podejmowanych decyzji oraz potrzebie upowszechniania zagadnień bezpieczeństwa informacji w środowiskach lokalnych.

Oprócz realizacji ww. treści w trakcie trwania nauki kandydaci na oficerów muszą odbywać określoną „Regulaminem kultury fizycznej Sił Zbrojnych Rzeczypospolitej Polskiej” liczbę godzin wychowania fizycznego oraz realizować zwiększoną liczbę godzin zajęć języka angielskiego, pozwalającą studentom na zakończenie kształcenia uzyskać sprawność językową wg. STANAG 6001 na poziomie 3232.

Zasadniczym celem kształcenia wojskowego jest przygotowanie kandydatów do wykonywania zawodu oficera zapewniające skuteczne ich działanie w warunkach bojowych i podczas pokojowego funkcjonowania Sił Zbrojnych RP. Ponadto, realizacja standardu wojskowego zapewni kandydatom na oficerów percepcję wiedzy wojskowej, nabycie specyficznych umiejętności związanych ze służbą wojskową oraz wpłynie na kształtowanie kompetencji personalnych i społecznych przygotowujących do objęcia pierwszego stanowiska służbowego.

Program studiów dla określonego kierunku i poziomu kształcenia oraz dla określonego profilu lub profili kształcenia na tym kierunku obejmuje:

- opis zakładanych efektów uczenia się,
- program studiów - opis procesu kształcenia prowadzącego do uzyskania tych efektów wraz z planem studiów.

Przedmiot kształcenia to z definicji zajęcia lub grupa zajęć z przypisanymi efektami uczenia się oraz liczbą punktów ECTS. Może to być zatem typowy przedmiot, praktyka zawodowa, zbiór przedmiotów obowiązkowych dla określonej specjalności lub specjalizacji w ramach kierunku studiów, zestaw przedmiotów wybieralnych przez studenta. Dla wszystkich przedmiotów opracowano indywidualne programy nauczania przedmiotu – sylabusy, które zawierają treści uczenia się, jakie zostaną przekazane w procesie edukacji oraz efekty uczenia się, czyli wiedza, umiejętności i kompetencje, jakie posiadzie student-podchorąży po zrealizowaniu danego przedmiotu. Są tam wskazane sposoby weryfikacji efektów i relacje między tematami a efektami.

Plan studiów dla kandydatów na oficerów zawiera następujące moduły kształcenia: moduł kształcenia wojskowego, moduł kształcenia kierunkowego (przedmioty ogólne, podstawowe i kierunkowe), moduł kształcenia specjalistycznego wraz z przedmiotami w CS i JW, pracę dyplomową – pracę końcową.

W module kształcenia wojskowego realizowane jest wspólne kształcenie podchorążych (niezależnie od specjalności i kierunku studiów) w zakresie szkolenia ogólnowojskowego, kształcenia humanistyczno-przywódczego oraz szkolenia z wychowania fizycznego

i językowego. Przewidziany jest również obóz językowy po IV semestrze, praktyka dowódcy drużyny po IV semestrze oraz praktyka dowódcy plutonu w X semestrze studiów.

W module kształcenia kierunkowego (profil politechniczny) realizowane jest kształcenie w zakresie wymaganym dla kierunku studiów. Jest ono kontynuowane także w module kształcenia specjalistycznego, gdzie odbywa się zaawansowane kształcenie specjalistyczne (wojskowo-cywilne) określone specjalnościami kształcenia. Proces kształcenia w tej części jest realizowany w uczelni oraz w wybranych centrach szkolenia i jednostkach wojskowych w formie szkoleń specjalistycznych i praktyk zawodowych. W planie studiów przewidziane są dwa szkolenia specjalistyczne – praktyki zawodowe informatyki po VI i po VIII semestrze studiów, o charakterze określonym specjalnością kształcenia.

Plany studiów zostały opracowane zgodnie z zasadą równoważenia obciążenia studenta nakładem pracy w poszczególnych semestrach studiów. Dla wszystkich semestrów przyjęto obciążenie na poziomie około 30 punktów ECTS. Punktami ECTS nie objęto bloku kształcenia wojskowego (ECTS jest miarą nakładu pracy studenta niezbędnej do opanowania zakładanych efektów kształcenia) z wyjątkiem przedmiotu Historia Polski.

Zajęcia na uczelni przewidziane planem studiów zaliczane są do czasu bezpośredniego kontaktu nauczyciela ze studentem. Student osiąga wyodrębniony zbiór efektów kształcenia nie tylko w trakcie samych zajęć, lecz wymagana jest do tego również praca własna. Zatem obciążenie pracą studenta, za które naliczane są punkty ECTS, obejmuje różne formy aktywności, m.in.:

- godziny kontaktowe (wykłady, ćwiczenia, itp.) z nauczycielem,
- nauczanie na odległość,
- przygotowanie się do laboratorium i/lub zaliczeń,
- opracowanie sprawozdania po zajęciach praktycznych,
- konsultacje,
- egzaminy.

6. KALENDARZOWY PLAN JEDNOLITYCH STUDIÓW MAGISTERSKICH – NABÓR 2023

Kierunek studiów: Informatyka

Specjalności: wszystkie specjalności

Korpus osobowy: Łączności i informatyki

Grupa osobowa: projektowo-programowa informatyki,
eksploatacji systemów informatycznych

MIESIĄC	PAŹDZIERNIK	LISTOPAD	GRUDZIEŃ	STYCZEŃ	LUTY	MARZEC	KWIECIEŃ	MAJ	CZERWIEC	LIPIEC	SIERPIEŃ	WRZESIEŃ
(DEKADA)	I II III	I II III	I II III	I II III	II III	I II III	I II III	I II III	I II	I II III	I II III	I II III
CZAS STUDIÓW					↓ SESJA					↓ SESJA		
Podstawowe szkolenie wojskowe												
1, 2 semestr	Kształcenie programowe				Kształcenie programowe				Kształcenie programowe			
3, 4 semestr	Kształcenie programowe				Kształcenie programowe				Kształcenie programowe			1
5, 6 semestr	Kształcenie programowe				Kształcenie programowe				Kształcenie programowe			
7, 8 semestr	Kształcenie programowe				Kształcenie programowe				Kształcenie programowe			
9, 10 semestr	Kształcenie programowe			2	Kształcenie programowe							

LEGENDA: Kształcenie programowe w WAT zgodnie z planem i programem studiów Kurs szkolenia podstawowego (28dni)
 Kształcenie specjalistyczne i ogólnowojskowe oraz praktyki zawodowe poza WAT (w CS, OS, JW) - wg decyzji i uzgodnień przez JO
 stosownie do programu studiów Urlop / Dyspozycja RKR Obóz językowy
 Obrona pracy dyplomowej Egzamin na oficera Przygotowanie do promocji ☆☆☆ Promocja (III dek., m-c VI)

Na podstawie art. 280 ust. 7 ustawy o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 655, z późn. zm.) ustala się warunki, zasady i tryb udzielania urlopów żołnierzom pełniącym zawodową służbę wojskową w trakcie kształcenia. Szczegółowy opis warunków, zasad i trybu udzielania urlopów żołnierzom pełniącym zawodową służbę wojskową w trakcie kształcenia w Wojskowej Akademii Technicznej określa treść załącznika nr 1 w rozdziale nr 10.

III. Grupa treści kształcenia kierunkowego		1042	0	91	46,5	91	43,5	448	78	482			0	0	82	9	192	16	256	21	242	23	60	5	30	2	80	8	100	7	0	0				
C.III.1	Wprowadzenie do programowania	30	4	ITT	2,5	4	1,5	10		20	+				30	x	4																		WCV-ISI	
C.III.2	Podstawy techniki komputerów	52	5	ITT	2	5	2	28	8	16	+				52	+	5																		WCV-ITC	
C.III.3	Architektura i organizacja komputerów	52	5	ITT	3	5	2	20		32	+						52	x	5																WCV-ITC	
C.III.4	Podstawy podzespołów komputerów	30	2	ITT	1	2	1,5	14		16	+						30	+	2																WCV-ISI	
C.III.5	Algorytmy i struktury danych	40	4	ITT	2	4	1,5	18		22	+						40	x	4																WCV-ISI	
C.III.6	Teoria informacji i kodowania	40	3	ITT	1,5	3	1,5	18	10	12	+						40	+	3																WCV-ITC	
C.III.7	Programowanie niskopoziomowe i analiza kodu	30	2	ITT	1	2	1,5	14		16	+						30	+	2																WCV-ITC	
C.III.8	Wprowadzenie do automatyki	30	2	ITT	1	2	1,5	14		16	+																								WCV-ITC	
C.III.9	Programowanie obiektowe	52	3	ITT	1,5	3	2	20		32	+																									WCV-ISI
C.III.10	Grafika komputerowa	40	4	ITT	2,5	4	1,5	12		28	+																								WCV-ITC	
C.III.11	Bazy danych	52	5	ITT	3,5	5	2	14	12	26	+																									WCV-ISI
C.III.12	Sztuczna inteligencja	30	2	ITT	0,5	2	1,5	16		14	+																									WCV-ISI
C.III.13	Systemy operacyjne	52	5	ITT	2,5	5	2	26		26	+																									WCV-ITC
C.III.14	Interfejsy komputerów	40	3	ITT	1,5	3	1,5	16	4	20	+																									WCV-ITC
C.III.15	Inżynieria oprogramowania	40	3	ITT	2	3	1,5	12		28	+																									WCV-ITC
C.III.16	Systemy wbudowane	40	5	ITT	2,5	5	1,5	18		22	+																									WCV-ITC
C.III.17	Sieci komputerowe	52	6	ITT	2,5	6	2	28		24	+																									WCV-ITC
C.III.18	Programowanie współbieżne	40	3	ITT	2	3	1,5	10		20	+	10	+																							WCV-ISI
C.III.19	Niezawodność systemów komputerowych	30	3	ITT	1,5	3	1,5	14	16	+																										WCV-ISI
C.III.20	Komunikacja człowiek-komputer	30	2	ITT	1	2	1,5	14		16	+																									WCV-ITC
C.III.21	Systemy baz danych	30	3	ITT	1,5	3	1,5	14		16	+																									WCV-ISI
C.III.22	Procesy stochastyczne	30	2	M	0,5	2	1,5	16	14	+																										WCV-IMK
C.III.23	Diagnostyka i wiarygodność systemów komputerowych	40	4	ITT	2	4	1,5	16		10	+	14	+																							WCV-ITC
C.III.24	Metody symulacji komputerowej	40	4	ITT	2	4	1,5	16		24	+																									WCV-ISI
C.III.25	Stochastyczne modele eksploatacji systemów komputerowych	30	2	ITT	0,5	2	1,5	16	14	+																										WCV-ISI
C.III.26	Standardy w projektowaniu systemów dialogowych	40	3	ITT	2	3	1,5	14		16	+	10	+																							WCV-ITC
C.III.27	Trends in computer technology	30	2	ITT	0,5	2	1,5	20		10	+																									WCV-ITC
IV. Grupa treści kształcenia specjalistycznego		956	93		53,5	93	47	364	56	380	156																									
C.IV.1	Programowanie w językach funkcyjnych	30	3	ITT	1,5	3	1,5	14		16	+																									WCV-ISI
C.IV.2	Wprowadzenie do inżynierii systemów	30	3	ITT	1,5	3	1,5	14		16	+																									WCV-ISI
C.IV.3	Hurtownie danych	30	3	ITT	1,5	3	1,5	14		16	+																									WCV-ISI
C.IV.4	Systemy pracy grupowej	30	2	ITT	1	2	1,5	14		16	+																									WCV-ISI
C.IV.5	Techniki algorytmiczne	30	4	ITT	2	4	1,5	14		4	12	+																								WCV-ISI
C.IV.6	Analiza strukturalna systemów informatycznych	30	4	ITT	2	4	1,5	14		16	+																									WCV-ISI
C.IV.7	Metodyki zwinne	30	2	ITT	1	2	1,5	10		10	+																									WCV-ISI
C.IV.8	Metody uczenia maszynowego	30	3	ITT	1,5	3	1,5	14		16	+																									WCV-ISI
C.IV.9	Algorytmy optymalizacji	30	3	ITT	1	3	1,5	16	14	+																										WCV-ISI
C.IV.10	Metody eksploracji danych	30	3	ITT	1,5	3	1,5	14		16	+																									WCV-ISI
C.IV.11	Bazy danych i NoSQL	30	3	ITT	1,5	3	1,5	14		16	+																									WCV-ISI
C.IV.12	Modelowanie i implementacja procesów biznesowych	30	3	ITT	2	3	1,5	10		20	+																									WCV-ISI
C.IV.13	Metodyki obiektowe	30	4	ITT	2	4	1,5	14		16	+																									WCV-ISI
C.IV.14	Technologie aplikacji internetowych	30	2	ITT	1	2	1,5	14		16	+																									WCV-ISI
C.IV.15	Informatyczne systemy zarządzania	30	3	ITT	1,5	3	1,5	14		16	+																									WCV-ISI
C.IV.16	Metody i narzędzia wspomagania dowodzenia	30	2	ITT	0,5	2	1,5	16		14	+																									WCV-ISI
C.IV.17	Automaty i języki formalne	30	3	ITT	1,5	3	1,5	12		18	+																									WCV-ISI
C.IV.18	Obliczenia równoległe i rozproszone	44	3	ITT	1,5	3	2	20	8	16	+																									WCV-ISI
C.IV.19	Metody numeryczne	30	3	ITT	2	3	1,5	10		20	+																									WCV-ISI
C.IV.20	Bezpieczeństwo systemów informatycznych	30	4	ITT	2	4	1,5	12	8	10	+																									WCV-ISI
C.IV.21	Wdrażanie metodyk obiektowych	30	3	ITT	3	3	1,5			30	+																									WCV-ISI
C.IV.22	Efektywność systemów informatycznych	30	2	ITT	1	2	1,5	10	12	+	8	+																								WCV-ISI
C.IV.23	Projekt zespołowy	44	4	ITT	4	4	2			44	+																									WCV-ISI
C.IV.24	Systemy rzeczywistości rozszerzonej i wirtualnej	30	4	ITT	2	4	1,5	12		18	+																									

PLAN SPECJALNOŚCI „INŻYNIERIA SYSTEMÓW – ANALIZA DANYCH”

PLAN JEDNOLITYCH STUDIÓW MAGISTERSKICH WOJSKOWYCH O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM DLA KANDYDATÓW NA OFICERÓW, NABÓR 2022

Kierunek studiów: INFORMATYKA

Dyscyplina naukowa: INFORMATYKA TECHNICZNA I TELEKOMUNIKACJA

Specjalność: Inżynieria systemów - Analiza danych (SW 28C)

Korpus osobowy: łączności i informatyki

Indeks	GRUPY ZAJĘĆ / PRZEDMIOTY	ogółem liczba godzin/pkt ECTS		Dyscyplina naukowa	ECTS kształt. umiejętności naukowe	ECTS kształt. umiejętności praktyczne	ECTS udział NA	Liczba godzin według formy zajęć					Jednolite studia magisterskie liczba godzin/rygor/pkt ECTS w semestrze:																				Jednostka organizacyjna (instytut/katedra) odpowiedzialna za przedmiot	Uwagi								
		razem	w tym w CS					ECTS	wykl.	ćwicz.	lab.	proj.	semin.	I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII		IX		X										
									godz.	ryg.	ECTS	godz.	ryg.	ECTS	godz.	ryg.	ECTS	godz.	ryg.	ECTS	godz.	ryg.	ECTS	godz.	ryg.	ECTS	godz.	ryg.	ECTS	godz.	ryg.	ECTS			godz.	ryg.	ECTS	godz.	ryg.	ECTS		
A. Grupa zajęć bloku wojskowego		731	0	2	0	0	0	0	261	468	0	0	2	155	2	134	0	72	0	84	0	60	0	72	0	76	0	78	0	0	0	0	0	0	0							
I. Grupa treści kształcenia podstawowego		174	0	2	0	0	0	0	86	88	0	0	0	46	0	29	0	36	0	32	0	0	0	0	0	10	0	30	0	0	0	0	0	0	0	0						
A.1.1	Działalność wychowawcza i profilaktyka dyscyplinarna	30							10	20						8	Z			12	Zo					10	Zo										WLO-IOZ					
A.1.2	Podstawy komunikacji strategicznej - teoria i praktyka	30							10	20						8	Z											30	Zo									WLO-IOZ				
A.1.3	Przywództwo w dowodzeniu	30							10	20						8	Z		22	E																		WLO-IOZ				
A.1.4	Historia sztuki wojennej	20							10	10										20	Zo																	WLO-IOZ				
A.1.5	Historia Polski	30		2					20	10				30	Zo	2																							WLO-IOZ			
A.1.6	Ochrona informacji niejawnych	10							8	2						4	Z		6	Zo																			SSW			
A.1.7	Profilaktyka antykorupcyjna	8							8	0								8	Z																				WLO-IOZ			
A.1.8	Bezpieczeństwo cybernetyczne	10							4	6				10	Zo																								WCY			
A.1.9	Bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)	6							6	0				6	Z																								Sekcja BHP			
II. Grupa treści kształcenia kierunkowego		557	0	0	0	0	0	0	175	380	0	0	2	109	0	114	0	36	0	52	0	60	0	72	0	66	0	48	0	0	0	0	0	0	0	0	0					
A.II.1	Podstawy dowodzenia	24							10	14				12	Z		12	Zo																						SSW		
A.II.2	Taktyka	40							10	30				10	Z		10	Zo		8	Z																			SSW		
A.II.3	Podstawy survivalu	31							9	22				9	Z																									SSW		
A.II.4	Gotowość mobilizacyjna i bojowa	16							10	6						6	Z																							SSW		
A.II.5	Rozpoznanie i armie innych państw	20							8	10		2		8	Z		12	Zo																						SSW		
A.II.6	Topografia wojskowa	40							10	30				20	Zo																									WIG		
A.II.7	Zabezpieczenie logistyczne działań taktycznych	16							8	8						8	Z																							WLO		
A.II.8	Szkolenie strzeleckie	88							10	78				14	Zo		16	Zo		8	Zo					10	Zo													SSW		
A.II.9	Systemy łączności i środki dowodzenia	20							8	12						10	Zo																							WEL		
A.II.10	Działalność szkoleniowa i szkoleniowo - metodyczna	40							16	24				6	Zo		10	Zo																						WLO-IOZ/SSW		
A.II.11	Międzynarodowe prawo humanitarne konfliktów zbrojnych (MPHKZ)	20							10	10																														WLO-IOZ		
A.II.12	Wybrane zagadnienia bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego	20							8	12																														WLO-IOB		
A.II.13	Podstawy eksploatacji sprzętu wojskowego (SpW)	14							6	8																														WML		
A.II.14	Działania niekinyetyczne	10							4	6																														WLO		
A.II.15	Ochrona środowiska	8							4	4																														WIG		
A.II.16	Powszechna obrona przeciwlotnicza i obrona przeciwlotnicza	18							8	10				10	Zo																									SSW		
A.II.17	Obrona przed bronią masowego rażenia	30							8	22				10	Zo																										WTC	
A.II.18	Połączone wsparcie ogniowe	18							8	10																															WML	
A.II.19	Zabezpieczenie inżynierijne	20							6	14						10	Zo																							SSW		
A.II.20	Zabezpieczenie medyczne	30							8	22						10	Zo																							SSW		
A.II.21	Regulaminy SZ RP	34							6	28				10	Zo		10	Zo																						SSW		
B. Grupa zajęć bloku sportowo - językowego		990	0	17	0	0	0	0	990	0	0	0	0	120	3	120	2	120	2	160	2	120	2	120	2	120	2	120	2	120	2	0	0	0	0	0	0	0				
B.1.1	Język angielski	480		17					480					60	Zo	3	60	Zo	2	60	Zo	2	60	Zo	2	60	E	2	60	Zo	2	60	Zo	2								SJO
B.1.2	Wychowanie fizyczne	480							480					60	Zo		60	Zo		60	Zo		60	Zo		60	Zo		60	Zo		60	E									SWF
B.1.3	Obóz językowy - język angielski	30							30																																	SJO
C. Grupa zajęć bloku kierunku politechnicznego		3158	0	281	145,5	270	145,5	1246	408	1000	156	44	276	25	298	28	342	28	326	28	302	28	272	28	330	28	320	28	352	30	74	30	0	0	0	0	0	0				
I. Grupa treści kształcenia ogólnego		86	0	8	8	2	4	48	16	22	0	0	0	56	5	0	0	0	0	0	0	0	0	30	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
C.I.1	Wprowadzenie do studiowania	6		0,5	NS	0,5	0	0,5	6					6	+	0,5																									PJ	
C.I.2	Ochrona własności intelektualnych	14		1,5	NP	1,5	0	0,5	12	2				14	+																											

7. PRZEDMIOTOWY PROGRAM STUDIÓW

7.1. PRZEDMIOTY MODUŁU WOJSKOWEGO

8.1.1. GRUPA TREŚCI KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO A.I.

A.I.1. DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA I PROFILAKTYKA DYSCYPLINARNA

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
II	8					8		8				Z	O
IV	2	10				12		12				Zo	O
VII		10				10		10				Zo	O
Ogółem	10	20				30		30				Zo-2 Z-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest ukształtowanie postaw i zachowań żołnierza – obywatela w mundurze oraz umiejętności w zakresie prowadzenia profilaktyki dyscyplinarnej i działalności wychowawczej w pododdziale.

Treści kształcenia:

System działalności wychowawczej w SZ RP. Kierunki działalności kulturalno-oświatowej w resorcie Obrony Narodowej. Ordery i odznaczenia państwowe i wojskowe. Order Krzyża Wojskowego. Wybrane zagadnienia z kształcenia obywatelskiego. Rodzaje, zasady oraz tryb udzielania wyróżnień. Reagowanie dyscyplinarne. Wymierzanie kar dyscyplinarnych i stosowanie środków dyscyplinarnych. Dyscyplinarne środki zapobiegawcze. Postępowanie dyscyplinarne. Postępowanie po uprawomocnieniu się orzeczenia. Dokumentacja i ewidencja dyscyplinarna. Analiza dyscypliny wojskowej na szczeblu pododdziału; działalność profilaktyczna ŻW. Podstawowe treści, formy i metody pracy profilaktycznej w pododdziale. Rozmowy indywidualne w pracy wychowawczej. Praca wychowawcza w działaniach bojowych. Rola etyki i moralności w życiu społecznym. Etyka żołnierska w tradycji oręża polskiego. Etyka żołnierska jako etyka zawodu. Moralny sens służby wojskowej. Moralność a dowodzenie. Etyka walki zbrojnej. *Kodeks Honorowy*

Żołnierza Zawodowego Wojska Polskiego. Patologie społeczne jako zagrożenia dyscypliny wojskowej. Profilaktyka patologii społecznych w wojsku. Zagadnienia równości płci w warunkach służby wojskowej. Funkcjonowanie żołnierzy w środowisku wielokulturowym. Równe traktowanie – przeciwdziałanie dyskryminacji z każdego powodu. Choroby XXI w. Rola dowódcy w kształtowaniu morale i nastrojów.

Opis efektów uczenia się:

Postawy patriotyczne, prospołeczne i moralno-etyczne oraz sposoby ich kształtowania; rozumienie systemu działalności wychowawczej w SZ RP; umiejętność posługiwania się oraz stosowania przepisów prawa w zakresie działalności wychowawczej w SZ RP; znajomość orderów i odznaczeń państwowych, rozumienie istoty honorowania Orderem Krzyża Wojskowego; umiejętność wykorzystywania informacji bieżącej do podnoszenia morale i nastrojów żołnierzy; umiejętność doboru tematyki zajęć kształcenia obywatelskiego do prowadzenia działalności wychowawczej w pododdziale; umiejętności i możliwości wykorzystywania form i metod działalności kulturalno-oświatowej w pracy wychowawczej; znajomość odpowiedzialności karnej i dyscyplinarnej oraz konsekwencji w przypadku naruszenia dyscypliny wojskowej; znajomość rodzajów, trybu oraz zasad udzielania wyróżnień, kar oraz środków dyscyplinarnych i dyscyplinarnych środków zapobiegawczych; znajomość zasad i przebiegu postępowania dyscyplinarnego; umiejętność prowadzenia analizy i oceny dyscypliny wojskowej w pododdziale; rozumienie istoty i podstawowych zagadnień etyki walki zbrojnej; definiowanie uniwersalnych norm moralnych w aspekcie zachowania się uczestników walki zbrojnej; rozumienie moralnych zasad zachowania się wobec chronionych osób i obiektów oraz moralnych powinności dowódcy w walce; umiejętności rozpoznawania oraz przeciwdziałania patologiom w życiu społecznym wojska; rozumienie istoty oraz kompleksowego podejścia do płci kulturowej; kształtowanie odpowiedzialności za własne zdrowie oraz edukację w zakresie unikania ryzykownych zachowań seksualnych.

A.I.2. PODSTAWY KOMUNIKACJI STRATEGICZNEJ – TEORIA I PRAKTYKA

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
VIII	10	20				30		30				Zo	O
Ogółem	10	20				30		30				Zo-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest przygotowanie do funkcjonowania we współczesnym środowisku informacyjnym oraz nauczenie poprawnej pod względem językowym wymiany informacji w formie ustnej i pisemnej.

Treści kształcenia:

Komunikacja strategiczna jako sposób zarządzania informacją – zadania, struktury, elementy. Poprawna polszczyzna. Zasady prostego języka. Autoprezentacja. Zasady prowadzenia dialogu i wystąpień publicznych. Współczesne media – informacja, manipulacja, dezinformacja. Polityka informacyjna MON. Zasady współpracy wojska z mediami. Sztuka komunikacji w sytuacjach kryzysowych. Budowanie spójnej narracji w czasie pokoju, kryzysu i wojny. Redagowanie komunikatów i informacji prasowych – case study. Prowadzenie mediów społecznościowych. Prawo prasowe i wewnętrzne regulacje resortu obrony narodowej. Treningi medialne – wywiad radiowy, wywiad telewizyjny. Organizacja wydarzeń medialnych - case study. StratCom w praktyce – koordynacja działań w środowisku informacyjnym. Wykorzystanie umiejętności przywódczych.

Opis efektów uczenia się:

Rozumienie podstawowych pojęć związanych z komunikacją strategiczną, istoty komunikacji strategicznej, jej funkcji i zdolności w czasie pokoju, kryzysu i wojny; rozumienie znaczenia środowiska informacyjnego w komunikacji strategicznej NATO i Sił Zbrojnych RP; znajomość zasad działania w środowisku informacyjnym; znajomość reguł językowych, stosowania zasad prostego języka oraz poprawnej polszczyzny; znajomość obowiązujących uregulowań prawnych oraz przepisów regulujących zasady informacji publicznej; znajomość zasad budowania strategii komunikowania się; umiejętność poprawnego artykułowania informacji, myśli i uczuć w formie ustnej i pisemnej; umiejętność wykorzystania zasad retoryki i metod erystyki w komunikacji; umiejętność wypowiedzania się do mediów i współpracy z mediami; znajomość zasad realizacji polityki informacyjnej resortu; umiejętność nawiązywania kontaktów interpersonalnych; umiejętność opracowania planu organizacji i przebiegu wydarzenia medialnego; umiejętność rozpoznania, zdiagnozowania, rozwiązania i koordynacji sytuacji kryzysowych w komunikacji strategicznej.

A.I.3. PRZYWÓDZTWO W DOWODZENIU

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
II	4	4				8		8				Z	O
III	6	16				22		22				F	O
Ogółem	10	20				30		30				E-1 Z-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest opanowanie umiejętności przywództwa w pododdziale.

Treści kształcenia:

Istota i znaczenie przywództwa w dowodzeniu pododdziałem. Władza a przywództwo. Funkcje kierownicze dowódcy: planowanie, podejmowanie decyzji, organizowanie działań, kierowanie ludźmi i kontrolowanie. Tradycyjne i nowe koncepcje przywództwa. Zasady skutecznego przewodzenia. Kompetencje przywódcze. Reagowanie na niepożądane zachowania podwładnych. Techniki pracy z ludźmi: motywowania podwładnych, organizacji pracy zespołowej; delegowanie uprawnień; rozwiązywania konfliktów i negocjowania; gospodarowania czasem (własnym i podwładnych). Przywództwo w sytuacjach ekstremalnych. Przywództwo a kultura organizacyjna w wojsku. Proces doskonalenia zawodowego. Opiniowanie podwładnych. Praktyczne dowodzenie drużyną i plutonem w codziennym toku służby.

Opis efektów uczenia się:

Umiejętność skutecznego przywództwa w grupie formalnej i nieformalnej; znajomość technik zarządzania kapitałem ludzkim organizacji; umiejętność postawienia czytelnych zadań podwładnym według obowiązujących regulaminów; umiejętność kreowania własnego autorytetu w organizacji; zdolność zasad przejmowania inicjatywy i skutecznej realizacji zadań zespołowych; umiejętność opiniowania oraz sporządzania opinii służbowej; utożsamianie się z kulturą organizacyjną w wojsku oraz jej doskonalenie.

A.I.4. HISTORIA SZTUKI WOJENNEJ

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
IV	10	10				20		20				Zo	O
Ogółem	10	10				20		20				Zo-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest nabycie wiedzy historyczno-wojskowej o wojnie, jej zasadach i charakterze oraz sposobach prowadzenia walk, bitew, operacji.

Treści kształcenia:

Rozwój sztuki wojennej w starożytności i średniowieczu. Taktyka podczas wojen starożytności i średniowiecza. Wojskowość europejska czasów nowożytnych (XVI-XVII wiek). Taktyka armii europejskich w XVI i XVII wieku. Sztuka wojenna w okresie wojen napoleońskich i w XIX wieku. Taktyka w wojnach napoleońskich i polskich powstaniach narodowych, ze szczególnym uwzględnieniem okresu odzyskiwania przez Polskę niepodległości oraz walk polskich formacji wojskowych w okresie II wojny światowej. Rozwój sztuki wojennej w XX wieku i na początku XXI wieku.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość poglądów wybranych strategów na sztukę wojenną; umiejętność uzasadniania historycznego charakteru ewolucji zasad sztuki wojennej; uogólniania doświadczeń wojennych i stosowania wiedzy historyczno-wojskowej do rozwiązywania problemów dowodzenia na szczeblu taktycznym; umiejętność wykorzystywania wiadomości z historii w dobieraniu treści do szkolenia patriotycznego i obywatelskiego w pododdziale; umiejętność upowszechniania wiedzy historyczno-wojskowej w środowisku wojskowym i cywilnym; umiejętność interpretowania ważniejszych wydarzeń z historii wojskowości oraz korzystania z różnych źródeł wiedzy historyczno-wojskowej.

A.I.5. HISTORIA POLSKI

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
I	16	14				30		30	2		2	Zo	O
Ogółem	16	14				30		30	2		2	Zo-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest przekazanie przyszłym oficerom SZ RP wiedzy z zakresu historii Polski od X w. do XX w. ze szczególnym uwzględnieniem historii politycznej, wojskowości oraz społeczno-gospodarczych uwarunkowań.

Treści kształcenia:

Początki państwa polskiego. Upadek i restauracja monarchii piastowskiej w XI wieku. Rozbicie dzielnicowe. Odnowienie Królestwa Polskiego i jego modernizacja za Kazimierza Wielkiego w XIV wieku. Jagiellonowie na tronie polskim w XIV i XV wieku. Panowanie ostatnich Jagiellonów. Rzeczpospolita Obojga Narodów oraz pierwsi władcy elekcyjni na tronie w drugiej połowie XVI wieku. Wojny Rzeczypospolitej szlacheckiej w XVII wieku. Rzeczpospolita w czasach saskich. Między anarchią a oświeceniem. Ziemie polskie w czasach napoleońskich i po kongresie wiedeńskim. O niepodległą ojczyznę – Polska i Polacy od powstania listopadowego do wiosny ludów. Powstanie styczniowe. Galicja polskim Piemontem. Sprawa polska w czasie I wojny światowej. Zmiany ustrojowe i polityczne II Rzeczypospolitej w latach 1918-39. Sukcesy i porażki Polski w okresie międzywojennym. II wojna światowa, polski czyn zbrojny w latach II wojny światowej 1939-1945. Budowa systemu komunistycznego w Polsce 1944-1948. Zbrojne podziemie niepodległościowe 1944-1956/1963. Stalinizm w Polsce 1948-1956. Realny socjalizm 1957-1970. Socjalizm konsumpcyjny 1970-1980. Rewolucja „Solidarności” i stan wojenny 1980-1986. „Okrągły stół” i transformacja systemu komunistycznego 1986-1991. PRL w bloku sowieckim 1944-1989. Polska na obczyźnie 1945-1990. Pierwsza dekada III RP 1991-1999.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość historii Polski od X do XX wieku; umiejętność definiowania podstawowych pojęć z historii Polski – opisywania i wyjaśnianie kluczowych procesów i wydarzeń historycznych; umiejętność analizy procesów historycznych ich genezy i konsekwencji; umiejętność weryfikacji i krytycznej analizy źródeł historycznych; umiejętność wykorzystania wiedzy w działalności wychowawczej, służbowej oraz w kontaktach ze społeczeństwem i żołnierzami armii sojusznicych.

A.I.6. OCHRONA INFORMACJI NIEJAWNYCH

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
II	4					4		4				Z	O
III	4	2				6		6				Zo	O
Ogółem	8	2				10		10				Zo-1 Z-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest zapoznanie z przepisami dotyczącymi ochrony informacji niejawnych, w tym ochrony informacji niejawnych międzynarodowych, oraz z zasadami ich bezpiecznego przetwarzania w różnych warunkach.

Treści kształcenia:

Dokumenty prawne oraz przepisy dotyczące ochrony informacji niejawnych w RP. Klasyfikacja informacji niejawnych, klauzule tajności. Dostęp do informacji niejawnych, bezpieczeństwo osobowe. Obieg dokumentów i materiałów niejawnych – system kancelarii tajnych. Ochrona informacji niejawnych w systemach teleinformatycznych. Kontrola oraz nadzór nad przestrzeganiem przepisów i zasad dotyczących ochrony informacji niejawnych. Ochrona fizyczna informacji niejawnych, strefy ochronne. Postępowanie z materiałami niejawnymi w przypadku zagrożenia lub ich ujawnienia. Ochrona informacji niejawnych w warunkach polowych oraz poza granicami państwa. Ochrona informacji niejawnych w warunkach kryzysu i wojny. Przepisy regulujące ochronę informacji niejawnych pochodzących z wymiany międzynarodowej. Ochrona informacji niejawnych NATO i Unii Europejskiej (UE). Klauzule materiałów niejawnych pochodzących z wymiany

międzynarodowej oraz ich polskie odpowiedniki. System obiegu materiałów niejawnych międzynarodowych – KTM (kancelarie tajne międzynarodowe). Odpowiedzialność karna, dyscyplinarna i służbowa za naruszanie przepisów o ochronie informacji niejawnych.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość obowiązujących uregulowań prawnych oraz przepisów regulujących zasady ochrony informacji niejawnych; umiejętność postępowania z materiałami niejawnymi, znajomość zasad ich bezpiecznego przetwarzania i ochrony; umiejętność właściwego korzystania z niejawnych systemów teleinformatycznych; umiejętność postępowania z materiałami niejawnymi pochodzącymi z wymiany międzynarodowej w tym z materiałami NATO i UE; znajomość standardów ochrony informacji niejawnych w NATO i UE, umiejętność przetwarzania i postępowania z materiałami niejawnymi w warunkach polowych, poza granicami państwa oraz w przypadku zagrożenia.

A.I.7. PROFILAKTYKA ANTYKORUPCYJNA

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
III	8					8		8				Z	O
Ogółem	8					8		8				Z-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest nabycie wiedzy i umiejętności z zakresu tematyki antykorupcyjnej w tym nauczenie się prawidłowego funkcjonowania w środowisku narażonym na korupcję.

Treści kształcenia:

Podstawowe zagadnienia dotyczące korupcji, niekaralnych form korupcji i zjawiska konfliktu interesów. Mechanizmy socjologiczne i psychologiczne rządzące zjawiskiem korupcji i konfliktu interesów. Obszary zagrożeń korupcyjnych w SZ RP. Systemowe sposoby zapobiegania i walki z korupcją. Narzędzia antykorupcyjne wykorzystywane w resorcie

obrony narodowej w zakresie przeciwdziałania korupcji i nadużyciom. Wewnętrzne mechanizmy obronne instytucji. Sposoby postępowania w przypadku zetknięcia się z korupcją i nadużyciem. Podmioty zaangażowane w wykrywanie korupcji oraz nadużyć.

Konsekwencje korupcji. Rola żołnierza w zapobieganiu korupcji. Analiza przypadków i przykłady niepożądanych działań - warsztat.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość podstawowych definicji dotyczących korupcji i zjawiska konfliktu interesów, okoliczności, w których może do nich dojść oraz karalnych i niekaralnych form korupcji; znajomość metod zapobiegania i walki z korupcją; znajomość zagrożeń korupcyjnych występujących w SZ RP oraz narzędzi antykorupcyjnych wykorzystywanych w resorcie obrony narodowej; znajomość możliwych do zastosowania przez instytucje wewnętrznych mechanizmów obrony przed korupcją i nadużyciami, konsekwencji korupcji oraz podmiotów zaangażowanych w wykrywanie korupcji i nadużyć; uświadomienie roli żołnierza w zapobieganiu korupcji oraz nabycie umiejętności postępowania w przypadku zetknięcia się z korupcją i nadużyciami.

A.I.8. BEZPIECZEŃSTWO CYBERNETYCZNE

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W	
	kontaktowych							niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie								
I	4	6				10		10				Zo	O	
Ogółem	4	6				10		10				Zo-1		

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest zbudowanie świadomości o zagrożeniach oraz przygotowanie do bezpiecznego funkcjonowania w cyberprzestrzeni.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do cyberbezpieczeństwa – zdefiniowanie podstawowych zagrożeń (kradzież tożsamości, spam, phishing, smishing, spoofing, sniffing, cracking, deedfake).

Cyberprzestrzeń jako domena walki (wojna informacyjna, rola informacji i dezinformacji). System bezpieczeństwa sieci i systemów SZ RP. Bezpieczne korzystanie z sieci Internet. Bezpieczeństwo poczty elektronicznej. Bezpieczeństwo komunikatorów. Bezpieczne korzystanie z mediów społecznościowych. Bezpieczeństwo urządzeń mobilnych. Zasady bezpieczeństwa sieci i systemów.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość podstawowych pojęć z zakresu cyberbezpieczeństwa i zagrożeń występujących w cyberprzestrzeni. Umiejętność bezpiecznego funkcjonowania w cyberprzestrzeni. Zrozumienie cyberprzestrzeni jako domeny walki. Umiejętność bezpiecznego korzystania z sieci internet. Umiejętność konfigurowania ustawień bezpieczeństwa użytkownika dla podstawowych urządzeń i usług.

A.I.9. BEZPIECZEŃSTWO I HIGIENA PRACY (BHP)

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
I	6					6		6				Z	O
Ogółem	6					6		6				Z-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest zapoznanie z wybranymi regulacjami prawnymi, organizacją i metodyką szkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz uświadomienie zagrożeń i przyczyn wypadków w służbie wojskowej.

Treści kształcenia:

Wybrane regulacje prawne z zakresu prawa pracy dotyczące BHP (dyrektywy UE, konwencje Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP), Kodeks pracy, przepisy resortu obrony narodowej). Organizacja i metodyka szkolenia żołnierzy w zakresie BHP z uwzględnieniem prowadzenia instruktazu stanowiskowego. Zagrożenia czynnikami szkodliwymi dla zdrowia, uciążliwymi i niebezpiecznymi podczas pełnienia czynnej służby wojskowej. Okoliczności i przyczyny charakterystycznych wypadków w związku z pełnieniem służby wojskowej. Tryb postępowania powypadkowego. Podstawy prawne

w zakresie ochrony ppoż., systemy wykrywania pożarów, substancję palne i wybuchowe. Zapobieganie zagrożeniom pożarowym, postępowanie w czasie pożaru. Użycie podręcznego sprzętu gaśniczego, ewakuacja.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość regulacji prawnych w zakresie BHP, zagrożeń czynnikami szkodliwymi uciążliwymi i niebezpiecznymi dla zdrowia; świadomość zagrożeń wypadkami podczas realizacji działalności służbowej; umiejętność prowadzenia instruktażu stanowiskowego; znajomość procedur postępowania powypadkowego.

8.1.2. GRUPA TREŚCI KSZTAŁCENIA KIERUNKOWEGO A.II.

A.II.1. PODSTAWY DOWODZENIA

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
I	6	6				12		12				Z	O
II	4	8				12		12				Zo	O
Ogółem	10	14				24		24				Zo-1 Z-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest wyposażenie podchorążych i słuchaczy w wiedzę z zakresu funkcjonowania systemu dowodzenia pododdziału.

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia i definicje z zakresu dowodzenia. Organizacja dowodzenia. Czynności dowódcy pododdziału w procesie dowodzenia. Układ i treść zarządzenia, rozkazu i meldunku bojowego. Organizacja i prowadzenie rekonesansu – praca dowódcy w terenie. Wojskowe symbole graficzne. Dokumenty dowodzenia na szczeblu pododdziału. Środki dowodzenia. Sposoby opracowania dokumentów graficznych. Nanoszenie sytuacji taktycznej na mapie i szkicu działania. Ogólne zasady standaryzacji operacyjnej. Doktryny i architektura dokumentów doktrynalnych. Cel i istota After Action Review (AAR). Rodzaje omówień oraz specyfika AAR w rodzajach SZ RP. Planowanie, przygotowanie i przeprowadzenie AAR oraz zasady wdrażania zmian po omówieniu. Prowadzenie AAR w roli dowódcy plutonu. Wykorzystanie umiejętności przywódczych.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość podstawowych pojęć i definicji z zakresu dowodzenia; znajomość organizacji i środków dowodzenia na szczeblu pododdziału; rozumienie przedsięwzięć realizowanych w procesie dowodzenia; rozumienie toku postępowania podczas wypracowania decyzji; znajomość i umiejętność stosowania wojskowych symboli graficznych; znajomość układu

i treści dokumentów dowodzenia wykonywanych na szczeblu pododdziału; znajomość architektury dokumentów doktrynalnych; znajomość celów i zasad realizacji AAR, świadomość roli dowódcy w procesie umożliwiającym poprawę realizacji procesu szkolenia (ćwiczeń).

A.II.2. TAKTYKA

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
I	4	6				10		10				Z	O
II	4	6				10		10				Zo	O
III	2	6				8		8				Z	O
IV		12				12		12				Zo	O
Ogółem	10	30				40		40				Zo-2 Z-2	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest nabycie podstawowej wiedzy na temat organizacji i zasad prowadzenia działań taktycznych, struktur organizacyjnych i wyposażenia pododdziałów rodzajów wojsk oraz umiejętności stawiania zadań w walce.

Treści kształcenia:

Ogólna charakterystyka działań zbrojnych. Klasyfikacja działań taktycznych. Charakterystyka zasad i czynniki walki. Podział, struktury organizacyjne i wyposażenie pododdziałów rodzajów wojsk w poszczególnych rodzajach SZ RP. Zasady użycia pododdziałów rodzajów wojsk w poszczególnych rodzajach SZ RP w działaniach taktycznych. Prowadzenie działań taktycznych przez pododdziały rodzajów wojsk w różnorodnych środowiskach pola walki. Dowodzenie pododdziałem w różnorodnych środowiskach pola walki.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość działań zbrojnych, zasad i czynników walki; podstawowa znajomość przeznaczenia, zadań oraz struktur organizacyjnych i wyposażenia pododdziałów rodzajów SZ RP; znajomość działań taktycznych oraz rozumienie zasad ich prowadzenia przez pododdziały rodzajów wojsk w różnorodnym środowisku walki; rozumienie zasad

wykorzystania pododdziałów i ich możliwości bojowych w walce; podstawowe umiejętności dowodzenia pododdziałem w wybranych działaniach bojowych.

A.II.3. PODSTAWY SURVIVALU

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
I	9					9		9				Z	O
IV		22				22		22				Zo	O
Ogółem	9	22				31		31				Z-1 Zo-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest nauczenie metod zwiększenia szans na przeżycie oraz efektywności działania w warunkach środowiska naturalnego stosując techniki survivalowe.

Treści kształcenia:

Organizacja i funkcjonowanie systemu odzyskiwania izolowanego personelu w SZ RP i NATO. Szkolenie personelu narażonego na izolację SERE (Survival, Evasion, Resistance, Escape). Budowa schronień oraz ogniska survivalowe. Techniki podawania lokalizacji z wykorzystaniem improwizowanych metod. Pozyskiwanie wody oraz zdobywanie i przygotowanie pożywienia. Wykorzystanie umiejętności przywódczych.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość zasad, taktyki i techniki unikania zagrożeń; znajomość czynników fizjologicznych i ich wpływ na ograniczanie wydolności organizmu człowieka w sytuacji walki o przetrwanie, w różnych warunkach terenowych i klimatycznych; znajomość zasady, metody i formy ochrony własnej, budowy schronień poszukiwania i spożywania wody oraz pożywienia, umożliwiające doraźne utrzymanie się przy życiu oraz metod i technik ustalania własnego położenia (lokalizacji); znajomość teoretycznych podstaw prowadzenia standardowych

„Bojowych Akcji Poszukiwawczo-Ratowniczych” (CSAR – Combat Search and Rescue) oraz „Akcji Bojowego Odzyskiwania” (CR – Combat Recovery); sposoby wykorzystania posiadanego wyposażenia osobistego w celu zwiększenia szans na przeżycie. Znajomość zasad wykorzystania sprzętu etatowego i nieetatowego sprzętu survivalowego; umiejętność przygotowania indywidualnego pakietu survivalowego oraz wyposażenia osobistego; znajomość zasad improwizacji w survivalu; umiejętność stosowania odpowiednich priorytetów w survivalu (ang. PLWF, P – protection, L – location, W – water, F – food); umiejętność budowania schronienia, ognisk survivalowych i utrzymania właściwego stanu higieny; znajomość zasad wykorzystania improwizowanych metod orientacji; umiejętność stosowania techniki pozyskania wody i pożywienia.

A.II.4. GOTOWOŚĆ MOBILIZACYJNA I BOJOWA

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
II	6					6		6				Z	O
V	4	6				10		10				Zo	O
Ogółem	10	6				16		16				Zo-1 Z-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest nabycie umiejętności definiowania podstawowych wskaźników i pojęć dotyczących gotowości mobilizacyjnej i bojowej oraz umiejętności kierowania procesem osiągnięcia gotowości do podjęcia działań w pododdziale.

Treści kształcenia:

Geneza i rozwój systemu mobilizacyjnego wojska. Podstawowe wskaźniki i definicje dotyczące gotowości mobilizacyjnej i bojowej. Zasady utrzymania stałej i osiągnięcia gotowości do podjęcia działań oraz stanów gotowości kryzysowej w pododdziale. Funkcjonowanie elementów bazy mobilizacyjnej. Dokumentacja osiągnięcia gotowości do podjęcia działań na szczeblu pododdziału. Prowadzenie apelu ewidencyjnego w pododdziale. Kierowanie procesem osiągnięcia gotowości do podjęcia działań po otrzymaniu sygnału w pododdziale oraz przez służbę nadrzędną.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość podstawowych wskaźników i definicji dotyczących mobilizacji i utrzymania normatywów gotowości bojowej w pododdziale; znajomość zasad utrzymania stałej gotowości bojowej i osiągania gotowości do podjęcia działań oraz stanów gotowości kryzysowej; znajomość elementów bazy mobilizacyjnej; znajomość dokumentacji gotowości bojowej na szczeblu pododdziału. Kierowanie procesem osiągania gotowości do podjęcia działań w pododdziale.

A.II.5. ROZPOZNANIE I ARMIE INNYCH PAŃSTW

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
I	4	4				8		8				Z	O
II	4	6			2	12		12				Zo	O
Ogółem	8	10			2	20		20				Z-1 Zo-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest zrozumienie roli rozpoznania wojskowego, typologii, sposobów i zasad prowadzenia rozpoznania znajomość struktur organizacyjnych i uzbrojenia wybranych armii innych państw szczebla batalionu oraz nabycie podstawowych umiejętności w organizowaniu i prowadzeniu rozpoznania wzrokowego.

Treści kształcenia:

Rola rozpoznania wojskowego we współczesnych konfliktach zbrojnych. Typologia rozpoznania wojskowego. Zasadnicze zadania rozpoznania wojskowego. Zasady prowadzenia działań rozpoznawczych na szczeblu pododdziału. Znaki rozpoznawcze innych państw. Struktury organizacyjne i uzbrojenie wybranych armii innych państw do szczebla batalionu. Obiekty rozpoznania. Cechy demaskujące użycia uzbrojenia w działaniach bojowych. Przygotowanie pododdziału do prowadzenia rozpoznania. Sposoby prowadzenia rozpoznania przez pododdział. Prowadzenie rozpoznania w punkcie obserwacyjnym. Noktowizja i termowizja w prowadzeniu rozpoznania.

Opis efektów uczenia się:

Rozumienie podstawowych pojęć z zakresu rozpoznania wojskowego; rozumienie roli rozpoznania wojskowego podczas organizacji i prowadzenia walki; znajomość struktur organizacyjnych i uzbrojenia jednostek organizacyjnych wybranych armii innych państw; znajomość poglądów na temat prowadzenia działań bojowych przez jednostki organizacyjne armii innych państw, znajomość cech demaskujących obiekty rozpoznania; znajomość wybranych sylwetek sprzętu i znaków rozpoznawczych wybranych armii innych państw; znajomość sposobów prowadzenia rozpoznania; umiejętność stawiania zadań i prowadzenia rozpoznania w punkcie obserwacyjnym; umiejętność obsługi wybranych indywidualnych urządzeń noktowizyjnych i termowizyjnych.

A.II.6. TOPOGRAFIA WOJSKOWA

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
I	6	14				20	2	22				Zo	O
VIII	4	16				20	2	22				Zo	O
Ogółem	10	30				40	4	44				Zo-2	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest nabycie wiedzy i umiejętności w zakresie wykorzystania elementów składowych terenu i wiedzy na ich temat do prowadzenia działań na współczesnym polu walki, tj. orientowanie się w terenie bez mapy, pracę z mapą, wykorzystanie prostych przyrządów i urządzeń nawigacyjnych (busoła, kompas, odbiorniki globalnego systemu nawigacji satelitarnej (GNSS) będących na wyposażeniu SZ RP w działaniach taktycznych oraz podstaw obsługi systemów informacji geograficznej (GIS).

Treści kształcenia:

Charakterystyczne formy rzeźby terenu i obiekty terenowe (naturalne i antropogeniczne) oraz ich właściwości taktyczne. Pomiar w terenie. Orientowanie się w terenie bez mapy w dzień i w nocy. Przygotowanie i wykonanie marszu wg azymutu.

Wydawnictwa kartograficzne (mapy papierowe i cyfrowe) i ich charakterystyka. Układy współrzędnych i wojskowe systemy meldunkowe. Znaki umowne map topograficznych. Pomiary na mapach topograficznych. Wykorzystanie mapy podczas pracy w terenie. Orientowanie się w terenie wg mapy i przyrządów nawigacyjnych. Przyrządy i urządzenia nawigacyjne wykorzystywane w pododdziałach rodzajów wojsk. Współczesne systemy informacji przestrzennej (oprogramowanie komercyjne, przeglądarki internetowe, Serwer Informacji i Usług Geograficznych GEOSERWER). Fotointerpretacja danych obrazowych.

Opis efektów uczenia się:

Umiejętność wykonywania pomiarów różnymi sposobami; umiejętność posługiwania się mapą w różnych warunkach terenowych (papierową i cyfrową, mapą topograficzną i ortofotomapą); umiejętność orientowania się w terenie z mapą i bez mapy; umiejętność przygotowania i wykonania marszu wg azymutu; wykorzystanie przyrządów i urządzeń nawigacyjnych w działaniach taktycznych wojsk; umiejętność prowadzenia orientacji topograficznej oraz oceny terenu; znajomość podstawowego oprogramowania (PGO, darmowe przeglądarki GIS); umiejętność korzystania z danych geograficznych dostępnych w sieci teleinformatycznej MILNET-Z.

A.II.7. ZABEZPIECZENIE LOGISTYCZNE DZIAŁAŃ TAKTYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
II	8					8		8				Z	O
VII		8				8		8				Z	O
Ogółem	8	8				16		16				Z-2	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest znajomość celu, istoty i przedmiotu logistyki wojskowej oraz zasad organizacji zabezpieczenia logistycznego pododdziału w działaniach taktycznych na polu walki, a także zasad, obowiązków i przedsięwzięć realizowanych w ramach wsparcia wojsk sojusznicych przez państwo-gospodarza.

Treści kształcenia:

Geneza logistyki wojskowej; istota, cel i zakres logistyki wojskowej; podsystem kierowania logistyką SZ RP; struktura i funkcjonowanie terytorialnego systemu zaopatrywania SZ RP; podział zadań i kompetencji pomiędzy WOG/ jednostką pełniącą funkcję WOG a JW w zakresie realizacji zabezpieczenia logistycznego i finansowego; gospodarka materiałowa na szczeblu pododdziału; organizacja i wyposażenie pododdziałów logistycznych; zabezpieczenie materiałowe i techniczne na szczeblu pododdziału; ogólna charakterystyka funkcjonowania podsystemu TiRW; ogólne zasady organizacji zabezpieczenia logistycznego poza granicami kraju; systemy informatyczne wykorzystywane w logistyce SZ RP; Charakterystyka procesów wsparcia, pomocy dla sił sojuszniczych przez pozamilitarną część systemu obronnego państwa. Rola i zadania SZ RP jako organizatora i koordynatora przyjęcia sojuszniczych sił wzmocnienia. Funkcje i zadania punktów kontaktowych HNS. Charakterystyka zasobów krajowych przewidzianych do zabezpieczenia procesu wsparcia (Katalog Możliwości). Planowanie i realizacja zadań wynikających z obowiązków państwa-gospodarza. Analiza procedur, zasad, zadań i dokumentów na odpowiednich etapach planowania i realizacji HNS. Zabezpieczenie przemieszczających się wojsk oraz aspekty finansowe realizacji zadań.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość istoty, celów i treści logistyki wojskowej oraz struktur funkcjonowania systemu logistycznego SZ RP; rozumienie funkcjonowania gospodarki wojskowej; znajomość podstaw zabezpieczenia logistycznego działań taktycznych na szczeblu pododdziału; ogólna znajomość możliwości oferowanych przez pakiet informatyczny LOGFAS. Znajomość założeń i zadań normujących problematykę HNS w państwie; umiejętność posługiwania się dokumentami normatywnymi oraz ich stosowania na potrzeby planowania i realizacji zadań wynikających z obowiązków państwa-gospodarza.

A.II.8. SZKOLENIE STRZELECKIE

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
I	2	12				14		14				Zo	O
II	1	15				16		16				Zo	O
III	2	6				8		8				Zo	O
IV	1	9				10		10				Zo	O
V	2	6				8		8				Zo	O
VI	1	9				10		10				Zo	O
VII		12				12		12				Zo	O
VIII	1	9				10		10				Zo	O
Ogółem	10	78				88		88				Zo-8	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest zrozumienie istoty działania broni strzeleckiej, amunicji i granatów ręcznych, nabycie umiejętności ich wykorzystania w walce oraz planowania, organizowania i prowadzenia szkolenia.

Treści kształcenia:

Budowa i działanie podstawowych rodzajów broni strzeleckiej, amunicji i granatów ręcznych. Podział i znakowanie amunicji. Wybrane elementy teorii strzału i balistyki. Zasady strzelania z broni strzeleckiej. Warunki bezpieczeństwa podczas użytkowania i obchodzenia się z bronią i amunicją. Ćwiczenia w obserwacji w ocenie odległości określanych różnymi sposobami. Przyrządy celownicze i celowniki do broni strzeleckiej. Ćwiczenia przygotowawcze z broni strzeleckiej oraz z wykorzystaniem urządzeń szkolno-treningowych (UST). Ćwiczenia w rzucaniu granatami ręcznymi. Strzelania z broni strzeleckiej. Planowanie, przygotowanie i prowadzenie zajęć ze szkolenia strzeleckiego. Przystrzeliwanie broni strzeleckiej. Organizacja i doprowadzanie broni strzeleckiej do prawidłowej celności. Zacięcia broni strzeleckiej w czasie strzelania – charakterystyka zacięć, ich przyczyny i sposób usunięcia. Rzut granatem bojowym. Szkolenie z zakresu walki i bezpiecznego posługiwania się bronią.

Opis efektów uczenia się:

Rozumienie istoty działania broni strzeleckiej, amunicji i granatów ręcznych; definiowanie i rozpoznawanie znakowania amunicji strzeleckiej; umiejętność prowadzenia celnego ognia z broni strzeleckiej; definiowanie i stosowanie warunków bezpieczeństwa podczas obchodzenia się z bronią i amunicją, a także podczas strzelań i rzutu granatem bojowym; umiejętność prowadzenia obserwacji oraz wykrywania, rozpoznania, oraz określania odległości do obiektów za pomocą wzoru rozwarcia i innymi sposobami, umiejętność prowadzenia ognia z pistoletu, i karabinka; umiejętność rzucania granatem bojowym oraz organizowania i prowadzenia szkolenia na rzutni granatem w roli kierownika zajęć; rozumienie zasad i norm przystrzeliwania broni oraz umiejętność doprowadzenia broni strzeleckiej do prawidłowej celności; umiejętność planowania, organizowania i prowadzenia zajęć dowódcy - kierownika zajęć oraz organizowania i prowadzenia szkolenia w roli instruktora w punkcie nauczania.

A.II.9. SYSTEMY ŁĄCZNOŚCI I ŚRODKI DOWODZENIA

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
II	4	6				10		10				Zo	O
III	4	6				10		10				Zo	O
Ogółem	8	12				20		20				Zo-2	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest nabycie wiedzy z zakresu organizacji łączności na poziomie taktycznym, sposobów wykorzystania i posługiwania się środkami łączności i informatyki będącymi na wyposażeniu pododdziału oraz przepisów korespondencji radiowej.

Treści kształcenia:

Podstawowe zagadnienia z zakresu systemów łączności i informatyki. Organizacja systemów łączności na poziomie taktycznym oraz sposoby wykorzystania sprzętu łączności i informatyki w działaniach bojowych (w tym również zautomatyzowane systemy

dowodzenia i kierowania środkami walki). Zasadniczy sprzęt łączności i informatyki będący na wyposażeniu SZ RP (dane taktyczno-techniczne, zastosowanie). Zasady organizacji systemów łączności i sposoby wykorzystywania sprzętu łączności i informatyki (w tym również zautomatyzowane systemy dowodzenia i kierowania środkami walki). Przepisy korespondencji radiowej i ogólne zasady zarządzania częstotliwościami radiowymi w SZ RP. Bezpieczeństwo i ochrona systemów teleinformatycznych. Posługiwanie się wybranymi środkami wsparcia dowodzenia (łączności oraz zautomatyzowanymi systemami dowodzenia i kierowania środkami walki) będącymi na wyposażeniu pododdziału.

Opis efektów uczenia się:

Umiejętność praktycznego wykorzystania technicznych możliwości środków łączności i informatyki w zależności od rodzaju wykonywanych działań bojowych pododdziału; znajomość zasad organizacji dokumentów eksploatacyjnych łączności oraz obowiązujących przepisów w zakresie eksploatacji sprzętu łączności i informatyki; umiejętność przygotowania i praktycznego posługiwania się środkami łączności i informatyki będącymi na wyposażeniu pododdziału oraz przekazywania komend (sygnałów) i wymiana wiadomości.

A.II.10. DZIAŁALNOŚĆ SZKOLENIOWA I SZKOLENIOWO METODYCZNA

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
I	4	2				6		8				Zo	O
II	4	6				10		8				Zo	O
V	6	8				14		12				Zo	O
VI	2	8				10		12				Zo	O
Ogółem	16	24				40		40				Zo-4	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest przygotowanie kandydatów na oficerów do planowania, organizowania i realizacji szkolenia oraz działalności metodycznej w pododdziale.

Treści kształcenia:

Rola dydaktyki w szkoleniu wojskowym. Podstawowe pojęcia szkolenia wojskowego. Organizacja systemu szkolenia w jednostce wojskowej. System działalności szkoleniowo-metodycznej w SZ RP. Zasady dydaktyczne. Formy działalności szkoleniowo-metodycznej w pododdziale. Formy i metody szkolenia w pododdziale. Formy organizacyjne zajęć. Modele instruowania. Dokumentacja szkoleniowo-metodyczna i ewidencja w procesie szkolenia pododdziału. Działalność szkoleniowa i szkoleniowo-metodyczna dowódcy w pododdziale. Baza gabinetowa i polowa oraz technicznych środków nauczania. Tok zajęć teoretycznych i praktycznych. Rola, miejsce oraz zadania kierownika zajęć oraz instruktorów w procesie planowania, organizowania oraz realizowania szkolenia w pododdziale. Formułowanie celów szkolenia. Dobór treści szkolenia. Kontrola i ocena w procesie szkolenia. Przygotowanie i prowadzenie szkolenia w punkcie nauczania do zajęć z przedmiotów szkolenia bojowego. Prowadzenie instruktażu w roli kierownika zajęć z przedmiotów szkolenia bojowego. Planowanie, organizowanie i realizacja zajęć w roli kierownika zajęć z przedmiotów szkolenia bojowego. Przygotowanie i prowadzenie zajęć instruktorsko-metodycznych i metodycznych zajęć grupowych. Kształcenie na odległość - E-learning. Organizacja i funkcjonowanie Systemu Wykorzystania Doświadczeń w SZ RP-(SWD).

Opis efektów uczenia się:

Znajomość organizacji systemu szkolenia w jednostce wojskowej i pododdziale; rozumienie roli, miejsca oraz zadań osób funkcyjnych w zakresie szkolenia plutonu (drużyny); umiejętność identyfikowania nowoczesnych metod szkolenia z uwzględnieniem ich efektywności; umiejętność wykonywania i prowadzenia dokumentacji szkoleniowej, ewidencyjnej oraz metodycznej w plutonie; rozumienie stosowania różnorodnych form działalności szkoleniowo-metodycznej w profesjonalnym przygotowaniu dowódców i instruktorów do szkolenia; umiejętność korzystania z wojskowych wydawnictw specjalistycznych; umiejętność dobierania elementów bazy szkoleniowej oraz środków dydaktycznych do wymogów procesu szkolenia, umiejętność prowadzenia szkolenia w roli instruktora oraz planowania, organizowania i prowadzenia zajęć w pododdziale z wykorzystaniem różnorodnych form szkolenia, form organizacyjnych zajęć; umiejętność przygotowania i prowadzenia instruktaży i innych form działalności szkoleniowo – metodycznej na szczeblu plutonu; znajomość organizacji i funkcjonowania SWD w SZ RP; rozumienie miejsca i roli personelu oraz użytkowników SWD w procesie wykorzystania doświadczeń.

A.II.11. MIĘDZYNARODOWE PRAWO HUMANITARNE KONFLIKTÓW ZBROJNYCH (MPHKZ)

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
VII	10	10				20		20				E	O
Ogółem	10	10				20		20				E-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest dostarczenie niezbędnej wiedzy wymaganej do realizacji zadań zgodnie z MPHKZ oraz nabycie zdolności koniecznych do właściwego zastosowania i odpowiedniego reagowania podczas prowadzenia działań zbrojnych.

Treści kształcenia:

Geneza i rozwój prawa wojennego. Główne założenia i zasady MPHKZ (definicja MPHKZ, źródła MPHKZ a zasady użycia siły (ROE), MPHKZ a prawo krajowe). Międzynarodowy Ruch Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężycy. Pojęcie kombatanta, osoby uprawnione do statusu kombatanta. Ochrona i uprawnienia jeńców wojennych. Ochrona rannych, chorych i rozbitków. Ochrona ludności cywilnej. Metody i środki walki w świetle MPHKZ. Środki prowadzenia zbrojnych działań wojennych objęte zakazem badań, produkcji, posiadania i handlu. Środki objęte zakazem użycia, środki walki, których użycie jest dopuszczalne pod pewnymi warunkami. Ograniczenia w zakresie stosowania dopuszczalnych środków walki zbrojnej, metody prowadzenia działań zbrojnych – dozwolone i zakazane. Ochrona dóbr kultury. MPHKZ a konflikty wewnętrzne. Znaki i oznaczenia stosowane w MPHKZ. Odpowiedzialność za naruszenia MPHKZ (zbrodnie wojenne, zbrodnie przeciwko ludności, zbrodnie ludobójstwa, odpowiedzialność dowódców za naruszenia prawa wojennego, działanie na rozkaz).

Opis efektów uczenia się:

Rozumienie znaczenia MPHKZ w działaniach wojsk; umiejętność postępowania zgodnie z celem międzynarodowego prawa humanitarnego; znajomość norm humanitarnego postępowania w działaniach zbrojnych i umiejętność egzekwowania takiego zachowania od swoich podwładnych; podejmowanie decyzji w zakresie prowadzenia działań zbrojnych zgodne z MPHKZ.

A.II.12. WYBRANE ZAGADNIENIA BEZPIECZEŃSTWA NARODOWEGO I MIĘDZYNARODOWEGO

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
VII	8	12				20		20				Zo	O
Ogółem	8	12				20		20				Zo-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest znajomość istoty bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego oraz struktur i instytucji zajmujących się bezpieczeństwem narodowym i międzynarodowym.

Treści kształcenia:

Globalne problemy bezpieczeństwa. Narody Zjednoczone i porozumienia regionalne. Procesy rozbrojeniowe i mechanizmy kontroli zbrojeń. Obszary porozumień rozbrojeniowych istotnych dla bezpieczeństwa globalnego. Misje specjalne i operacje wojskowe w systemie bezpieczeństwa. Problemy bezpieczeństwa regionalnego. NATO i UE wobec zagrożeń globalnych i regionalnych. System obrony państwa. Elementy systemu bezpieczeństwa Rzeczypospolitej Polskiej (RP). Przesłanki bezpieczeństwa narodowego RP. Strategia obronności. Prawno - organizacyjne podstawy systemu obronnego RP. Polska w systemie sojuszniczym NATO. Operacje poza granicami Polski. Udział SZ RP w międzynarodowej współpracy wojskowej. Podstawowe pojęcia dotyczące operacji pokojowych i stabilizacyjnych. Typologia operacji pokojowych i stabilizacyjnych. Charakter zadań wykonywanych przez polskie kontyngenty wojskowe podczas udziału w misjach

pokojowych i stabilizacyjnych. Zasady użycia siły w działaniach pokojowych i stabilizacyjnych. Podstawowe zasady i sposoby wykonywania zadań mandatowych.

Opis efektów uczenia się:

Rozumienie istoty bezpieczeństwa państw; znajomość podstawowych zasad jego funkcjonowania; rozumienie funkcjonowania systemu obrony państwa; zrozumienie procesów zachodzących w jego systemie politycznym oraz w życiu społeczno-politycznym;

zapoznanie z funkcjonowaniem i strukturami współczesnych instytucji europejskich międzynarodowych w dobie procesów integracyjnych; znajomość podstawowych terminów dotyczących operacji pokojowych i stabilizacyjnych; znajomość typologii operacji pokojowych i stabilizacyjnych; znajomość doświadczeń SZ RP z udziału w operacjach pokojowych i stabilizacyjnych; znajomość sposobów i zasad działania w czasie wykonywania zadań mandatowych.

A.II.13. PODSTAWY EKSPLOATACJI SPRZĘTU WOJSKOWEGO (SPW)

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
VI	6	8				14		14				Zo	O
Ogółem	6	8				14		14				Zo-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest znajomość zasad i bezpieczeństwa eksploatacji sprzętu wojskowego oraz nabycie umiejętności prowadzenia gospodarki materiałowo-technicznej w pododdziale.

Treści kształcenia:

Podstawowy sprzęt wojskowy SZ RP. Podstawowe pojęcia związane z eksploatacją SpW. Bezpieczeństwo eksploatacji SpW (w tym bezpieczeństwo energetyczne, dozоровe metrologiczne, ekologiczne, ppoż. i inne). Przepisy dotyczące użytkowania SpW. Obowiązki osób funkcyjnych w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa eksploatacji SpW oraz oszczędnego i racjonalnego zużycia paliw i energii. Obowiązki kierowcy i dysponenta pojazdu. Działalność profilaktyczna w zakresie zapobiegania wypadkom z bronią i amunicją oraz ruchu drogowym z udziałem wojskowych pojazdów mechanicznych. Odpowiedzialność żołnierzy za wyrządzone przez nich szkody w SpW. Zasady prowadzenia gospodarki

materiałowo-technicznej w pododdziale. Przyjęcie i przekazanie sprzętu w pododdziale. Podstawowe zadania dowódcy pododdziału w zakresie eksploatacji i użytkowania sprzętu wojskowego. Prowadzenie działalności kontrolno-nadzorczej w pododdziale. Wykorzystanie umiejętności przywódczych.

Opis efektów uczenia się:

Rozumienie zasad eksploatacji SpW; rozumienie przestrzegania przepisów dotyczących bezpieczeństwa eksploatacji SpW; umiejętność identyfikowania przyczyn oraz zapobiegania wypadkom z bronią i amunicją oraz w ruchu drogowym; znajomość zasad prowadzenia gospodarki materiałowo-technicznej oraz zasad przyjęcia i przekazania sprzętu w pododdziale; znajomość zadań w zakresie właściwego użytkowania sprzętu, planowania, organizowania i prowadzenia działalności kontrolno-nadzorczej.

A.II.14. DZIAŁANIA NIEKINETYCZNE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
VIII	4	6				10		10				Z	O
Ogółem	4	6				10		10				Z-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest znajomość podstawowych terminów, zasad i sposobów prowadzenia działań niekinetycznych wykonywanych przez pododdziały i komórki sztabowe w zakresie współpracy cywilno-wojskowej, działań informacyjnych i psychologicznych.

Treści kształcenia:

Założenia współpracy cywilno-wojskowej (CIMIC), cele, funkcje, zasady i zadania. CIMIC jako funkcja połączona. Znajomość efektów i działań współpracy cywilno-wojskowej oraz jej zastosowania w różnych środowiskach i rodzajach działań. Zasady i sposoby oceny środowiska cywilnego. Cele i zadania organizacji cywilnych (międzynarodowych, rządowych i pozarządowych) w rejonie odpowiedzialności dowódcy oraz ich wpływ na realizację zadań operacyjnych dowódcy. Charakter i zasady kooperacji personelu współpracy cywilno-wojskowej z ludnością lokalną, administracją terenową i organizacjami cywilnymi wpływającymi na realizację zadań i opinię o siłach zbrojnych. Podstawowe pojęcia dotyczące działań informacyjnych i psychologicznych (PSYOPS i INFOOPS). Systematyzacja pojęć i zdefiniowanie obszarów działania w środowisku informacyjnym w relacji z poziomami dowodzenia. Koordynacja działań informacyjnych na poszczególnych

szczeblach dowodzenia. Doświadczenia z wykorzystania pododdziałów CIMIC i PSYOPS w działaniach. Rola komórek działań niekinetycznych w procesie planowania działań.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość podstawowych terminów dotyczących współpracy cywilno-wojskowej, działań informacyjnych i psychologicznych. Znajomość roli, przeznaczenia i możliwości realizacji zadań w obszarach CIMIC, INFOOPS i PSYOPS zintegrowanych z działaniami bojowymi.

A.II.15. OCHRONA ŚRODOWISKA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
V	4	4				8		8				Z	O
Ogółem	4	4				8		8				Z-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest opanowanie wiedzy na temat postępowania z zanieczyszczeniami, odpadami, materiałami i substancjami niebezpiecznymi a także zasadami ochrony środowiska podczas realizacji celów i zadań wojskowych.

Treści kształcenia:

Charakterystyka środowisk przyrodniczych i ich elementów chronionych. Zagrożenia dla środowiska wynikające z zagrożeń militarnych i niemilitarnych oraz niekorzystne czynniki oddziałujące na środowisko. Główne zagrożenia dla środowiska naturalnego związane z techniką motoryzacyjną, oraz środkami walki. Postępowanie z odpadami i substancjami niebezpiecznymi. Zagospodarowanie produktów odpadowych powstających w wyniku eksploatacji oraz likwidacji uzbrojenia i sprzętu wojskowego, w tym pojazdów. Ochrona środowiska przez pododdziały na poligonach, ośrodkach ćwiczeń i w działaniach taktycznych.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość współczesnych poglądów na ochronę środowiska naturalnego; świadomość i znajomość zagrożeń militarnych i niemilitarnych środowiska naturalnego; znajomość zasad postępowania z zanieczyszczeniami, odpadami, materiałami i substancjami niebezpiecznymi; umiejętność przestrzegania zasad ochrony środowiska podczas realizacji zadań wojskowych.

A.II.16. POWSZECHNA OBRONA PRZECIWLOTNICZA I OBRONA PRZECIWLOTNICZA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
I	4	6				10		10				Zo	O
IV	4	4				8		8				Zo	O
Ogółem	8	10				18		18				Zo-2	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest umiejętność określania istoty, celu, podziału i zasad powszechnej OPL, potencjału bojowego (rodzaj/typ, liczba, prawdopodobne uzbrojenie/wyposażenie) środków napadu powietrznego (ŚNP) oraz ich wpływ na działanie pododdziałów

Treści kształcenia:

Podział i charakterystyka środków napadu powietrznego. Zadania, skład oraz możliwości bojowe lotnictwa taktycznego i śmigłowców bojowych. Taktyka działania samolotów, śmigłowców oraz bezzałogowych statków powietrznych na polu walki. Charakterystyka ugrupowania bojowego pododdziału jako obiektu uderzeń śmigłowców i samolotów. Sposoby wykonywania uderzeń przez samoloty i śmigłowce. Okresy największego zagrożenia uderzeniami z powietrza. Rola, zadania, możliwości bojowe oraz struktura organizacyjna oddziałów i pododdziałów obrony przeciwlotniczej. Zasady organizacji obserwacji i rozpoznania celów powietrznych. Zasady zwalczania celów powietrznych z broni strzeleckiej i pokładowej. Zasady organizowania Powszechnej Obrony

Przeciwlotniczej (POPL) w warunkach garnizonowych. Przedsięwzięcia zmniejszające skutki uderzeń z powietrza. Organizacja systemu powszechnego ostrzegania i alarmowania o zagrożeniu uderzeniami z powietrza. Działanie stanu osobowego pododdziału po ogłoszeniu alarmu powietrznego. Realizacja przedsięwzięć POPL w działaniach taktycznych. Istota, cel zasady i skład powszechnej obrony przeciwlotniczej. Podział i charakterystyka militarnych zagrożeń powietrznych. Organizacja POPL w miejscach stałego i czasowego pobytu oraz działania stanu osobowego pododdziałów po ogłoszeniu alarmu powietrznego. Bezzałogowe statki powietrzne. Wykorzystanie bezzałogowych statków powietrznych w działaniach taktycznych. Kinetyczne i niekinetyczne sposoby walki z bezzałogowymi statkami powietrznymi.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość organizacji oraz możliwości bojowych pododdziałów obrony przeciwlotniczej; znajomość zasad organizacji POPL w warunkach polowych i garnizonowych, w tym odpowiedniego przygotowania infrastruktury; rozumienie znaczenia przedsięwzięć organizowanych w ramach POPL dla zmniejszenia skutków uderzeń z powietrza wykonywanych przez przeciwnika; umiejętność określania wielkości i charakteru zagrożenia z powietrza oraz jego wpływu na działanie pododdziału; umiejętność organizowania w pododdziałach przedsięwzięć POPL oraz realizowania ich w działaniach bojowych.

A.II.17. OBRONA PRZED BRONIĄ MASOWEGO RAŻENIA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W	
	kontaktowych							niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie								
I	4	6				10		10				Zo	O	
VI	4	16				20		20				Zo	O	
Ogółem	8	22				30		30				Zo-2		

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest znajomość właściwości rażącego działania broni masowego rażenia środków zapalających, istoty oraz celu OPBMR, praktycznego działania i wykorzystania środków i sprzętu OPBMR w warunkach zagrożenia skażeniami i skażeń oraz organizacji prowadzenia szkolenia z OPBMR w pododdziale.

Treści kształcenia:

Wpływ broni masowego rażenia na działania bojowe wojsk. Organizacja OPBMR na szczeblu taktycznym. Wykorzystanie zasad i przedsięwzięć OPBMR w warunkach zagrożenia skażeniami i skażeń. Posługiwanie się indywidualnymi środkami ochrony przed skażeniami. Sprawdzenie szczelności i dopasowania filtracyjnych masek przeciwgazowych w atmosferze skażonej. Sprzęt i środki OPBMR będące na wyposażeniu pododdziału. Poziomy zagrożenia użyciem BMR. Działanie po napotkaniu terenu skażonego i w terenie skażonym - prowadzenie natychmiastowej likwidacji skażeń. Ochrona wojsk przed środkami zapalającymi, pokonanie przeszkód na torze napalmowym. Środki dymne, wykonywanie zasłon dymnych z wykorzystaniem ręcznych granatów i świec dymnych. Szkolenie z ochrony przed bojowymi środkami trującymi i substancjami promieniotwórczymi. Planowanie i rozgrywanie epizodów z OPBMR w ramach prowadzonych zajęć taktycznych. Ochrona środowiska naturalnego i bezpieczeństwo pracy podczas szkolenia z OPBMR. Wykorzystanie umiejętności przywódczych.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość wykorzystania zasad i przedsięwzięć OPBMR przed, w czasie i po zdarzeniach CBRN (chemical, biological, radiological and nuclear); umiejętność sprawdzania szczelności i dopasowania filtracyjnych masek przeciwgazowych w atmosferze skażonej; podejmowanie działania na sygnał uprzedzenia o zagrożeniu skażeniami i alarmu o skażeniach oraz umiejętne wykorzystywanie właściwości indywidualnych i zbiorowych środków ochrony przed skażeniami; umiejętność posługiwania się i wykorzystania środków i sprzętu OPBMR będącego na wyposażeniu pododdziału; zachowanie zdolności bojowej podczas obchodzenia, pokonywania lub działania w rejonach skażeń pieszo i na sprzęcie; sposobność wykonywania czynności przeciwdziałających rażącemu działaniu środków zapalających; umiejętność stawiania zasłon dymnych za pomocą ręcznych granatów i świec dymnych; umiejętność zachowania zasad bezpieczeństwa i ochrony środowiska podczas szkolenia z OPBMR.

A.II.18. POŁĄCZONE WSPARCIE OGNIOWE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
VI	8	10				18		18				Zo	O
Ogółem	8	10				18		18				Zo-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest nabycie wiedzy w zakresie przeznaczenia i zasad użycia platform wsparcia ogniowego, relacji wsparcia ogniowego wojsk rakietowych i artylerii oraz możliwości bojowych pododdziałów artylerii oraz roli targetingu w połączonym wsparciu ogniowym.

Treści kształcenia:

Zadania i struktura połączonego wsparcia ogniowego. Rola i zadania artylerii we wsparciu ogniowym. Bliski ogień wspierający. Możliwości i sposoby wykorzystania sił i środków połączonego wsparcia ogniowego na korzyść pododdziałów wojsk walczących. Wezwanie wsparcia ogniowego z pola walki (Call For Fire). Koordynacja wsparcia ogniowego na szczeblu pododdziału. Planowanie i wykonanie bliskiego ognia wspierającego. Rola i zadania Lotnictwa Wojsk Lądowych oraz Lotnictwa Sił Powietrznych we wsparciu ogniowym pododdziałów ogólnowojskowych w różnych rodzajach działań taktycznych. Wywołanie bezpośredniego wsparcia lotniczego (Close Air Support). Możliwości w połączonym wsparciu ogniowym. Wykorzystanie umiejętności przywódczych. Śmigłowcowe wsparcie ogniowe (Close combat attack).

Opis efektów uczenia się:

Znajomość przeznaczenia, miejsca i zadań połączonego wsparcia ogniowego oraz jego znaczenia w realizacji zadań przez wojska walczące; rozumienie zasad i sposobów wykorzystania artylerii w działaniach taktycznych pododdziałów wojsk walczących; znajomość istoty oraz sposobu wykorzystania lotnictwa na korzyść pododdziałów wojsk walczących; znajomość istoty targetingu w połączonym wsparciu ogniowym; znajomość procedur: śmigłowcowego wsparcia ogniowego (Close combat attack) i wsparcia ogniowego z pola walki (Call For Fire).

A.II.19. ZABEZPIECZENIE INŻYNIERYJNE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
II	6	4				10		10				Zo	O
III		10				10		10				Zo	O
Ogółem	6	14				20		20				Zo-2	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest nabycie wiedzy w zakresie przeznaczenia i zadań zabezpieczenia inżynierskiego realizowanego w pododdziale oraz umiejętności realizacji podstawowych zadań zabezpieczenia inżynierskiego.

Treści kształcenia:

Cel i zadania zabezpieczenia i wsparcia inżynierskiego pododdziałów. Struktury, przeznaczenie i zasady użycia pododdziałów wojsk inżynierskich. Koordynacja działań pododdziałów wojsk inżynierskich z pododdziałami wspieranymi. Sposoby organizacji i realizacji podstawowych zadań inżynierskich na szczeblu pododdziału: rozpoznanie inżynierskie przeciwnika i terenu, budowa obiektów fortyfikacyjnych, budowa zapór inżynierskich i wykonywanie niszczeń, przygotowanie i utrzymanie dróg, wykonywanie przejść (torowanie) w zaporach, przez przeszkody naturalne i rejony zniszczeń oraz rozminowanie terenu i obiektu, urządzenie i utrzymanie przepraw, realizacja przedsięwzięć w ramach maskowania, udział w likwidacji skutków uderzeń przeciwnika oraz klęsk żywiołowych i ekologicznych, wydobywanie i oczyszczanie wody, usuwanie i niszczenie niewybuchów i niewypałów, w tym improwizowanych ładunków wybuchowych. Dowodzenie podczas realizacji procedury 5-25 oraz 5xC. Wykorzystanie umiejętności przywódczych.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość: celów, zadań i zasad zabezpieczenia i wsparcia inżynierskiego działań taktycznych; znajomość sposobów wykonywania podstawowych zadań inżynierskich na szczeblu pododdziału; celów i zadań wsparcia inżynierskiego pododdziałów rodzajów wojsk; znajomość struktur, przeznaczenia i zasad użycia pododdziałów wojsk inżynierskich; znajomość min oraz materiałów wybuchowych i środków zapalających

stosowanych w SZ RP; umiejętność sporządzania zapalnika lontowego i wysadzanie pojedynczego ładunku materiału wybuchowego; umiejętność zachowania się w rejonach zagrożenia minami oraz IED (Improvised Explosive Device); umiejętność realizacji procedur 5-25 oraz 5XC.

A.II.20. ZABEZPIECZENIE MEDYCZNE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
II	6	4				10		10				Zo	O
V	2	18				20		20				E	O
Ogółem	8	22				30		30				Zo-1 E-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest uzyskanie wiedzy i umiejętności niezbędnych do udzielania pierwszej pomocy poszkodowanym znajdującym się w stanie nagłego zagrożenia zdrowotnego, spowodowanym czynnikami rażenia współczesnych środków walki.

Treści kształcenia:

Zabezpieczenie medyczne pododdziału. Założenia taktyczno-medyczne opieki nad poszkodowanym w warunkach pola walki (Tactical Combat Casualty Care – TCCC). Standardy medyczne TCCC. Posługiwanie się indywidualnym wyposażeniem medycznym żołnierza (Indywidualny Pakiet Medyczny – IPMEd) podczas udzielania samopomocy i pomocy koleżeńskiej na polu walki. Ocena obrażeń i stanu rannego – badanie urazowe. Ocena, udrażnianie i kontrola dróg oddechowych. Rozpoznanie i zaopatrywanie krwotoków. Rozpoznawanie i postępowanie z ranami klatki piersiowej. Złamania - rozpoznawanie i zaopatrywanie. Ewakuacja medyczna – MEDEVAC. Procedury CASEVAC. Sposoby ewakuacji poszkodowanych. Improwizowane sposoby wynoszenia rannych z pola walki.

Opis efektów uczenia się:

Znajomość zasad zabezpieczenia medycznego pododdziału. Założeń taktyczno-medycznych i standardów medycznych TCCC, faz i celów udzielania taktycznej pomocy medycznej. Znajomość czynności wykonywanych w ramach samopomocy i pomocy koleżeńskiej na polu walki w poszczególnych fazach TCCC; znajomość IPMed oraz umiejętność posługiwania się nim; umiejętność oceny obrażeń i stanu rannego; umiejętność udrażniania dróg oddechowych oraz oceny i kontroli oddechu poszkodowanego; umiejętność rozpoznawania, tamowania i zaopatrywania krwotoków z użyciem dostępnych opatrunków, zaopatrywania amputacji urazowych kończyn; znajomość zasad i umiejętność rozpoznania oraz postępowania z ranami klatki piersiowej, unieruchamiania złamań; umiejętność zgłoszenia potrzeby ewakuacji medycznej; znajomość sposobów ewakuacji poszkodowanych przy użyciu sprzętu medycznego oraz środków improwizowanych.

A.II.21. REGULAMINY SZ RP

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
I	4	6				10		10				Zo	O
II		10				10		10				Zo	O
VII	2	4				6		6				Z	O
VIII		8				8		8				Zo	O
Ogółem	6	28				34		34				Z-1 Zo-3	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest opanowanie postanowień i zarządzeń regulujących tok życia i służby w jednostce wojskowej oraz umiejętności stosowania regulaminów w codziennym toku służby, a także przygotowanie do planowania, organizacji i prowadzenia szkolenia z regulaminów.

Treść kształcenia:

Podstawowe uwarunkowania służby wojskowej. Organizacja życia żołnierskiego w jednostce wojskowej. Działalność służbowa w jednostce wojskowej i garnizonie. Wzory dokumentów. Służba wewnętrzna jednostki wojskowej. Musztra indywidualna i zespołowa piesza. Musztra z pojazdami. Sygnały dowodzenia stosowane w musztrze. Dowodzenie pododdziałem podczas wystąpień służbowych i uroczystości wojskowych. Opracowanie dokumentacji szkoleniowej do zajęć z regulaminów w roli instruktora i kierownika zajęć. Udział w instruktażu kierownika zajęć. Organizacja i prowadzenie instruktażu. Przygotowanie i prowadzenie szkolenia w roli dowódcy drużyny – instruktora. Planowanie, organizowanie i prowadzenie zajęć z regulaminów w roli kierownika zajęć. Działalność służbowa w jednostce wojskowej. Wybrane zagadnienia z Ceremoniału Wojskowego SZ RP. Przegląd musztry pododdziału. Wykorzystanie umiejętności przywódczych.

Opis efektów uczenia się:

Umiejętność stosowania zapisów regulaminów w codziennym toku służby; opanowanie zasad żołnierskiego zachowania się w różnych sytuacjach; znajomość postępowania służbowego, codziennego toku służby, zabezpieczenia logistycznego, ochrony ppoż. i zdrowia; znajomość służb wewnętrznych i służb garnizonowych, dokumentacji służb wewnętrznych, organizacji i pełnienia służby wartowniczej, patrolowej i konwojowej; umiejętność zdawania i obejmowania obowiązków na stanowiskach służbowych; opanowanie czynności wchodzących w zakres musztry indywidualnej i zespołowej pieszej do szczebla plutonu oraz z pojazdami; umiejętność dowodzenia pododdziałem podczas wystąpień służbowych i uroczystości wojskowych; wydawania komend i zachowania się w szyku, planowania, organizowania i prowadzenia zajęć z regulaminów w roli instruktora i kierownika zajęć; umiejętność przygotowania i realizacji przeglądu musztry plutonu; znajomość zadań stojących przed służbami w jednostce wojskowej i garnizonie.

7.1.3. GRUPA ZAJĘĆ BLOKU SPORTOWO-JĘZYKOWEGO B.I.

B.I.1. JĘZYK ANGIELSKI

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
I		60				60		60	3		3	Zo	O
II		60				60		60	2		2	Zo	O
III		60				60		60	2		2	Zo	O
IV		60				60		60	2		2	Zo	O
V		60				60		60	2		2	Zo	O
VI		60				60		60	2		2	E-B2 Stanag 2222	O
VII		60				60		60	2		2	Zo	O
VIII		60				60		60	2		2	Zo	O
Ogółem		480				480		480	17		17	Zo-7 E-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest udoskonalenie umiejętności receptywnych (czytanie, słuchanie) zgodnie z porozumieniem standaryzacyjnym NATO STANAG 6001 i osiągnięcie kwalifikacji językowych potwierdzonych Standardowym Profilem Językowym (SPJ 3 2 3 2) z egzaminu zgodnego z porozumieniem standaryzacyjnym NATO STANAG 6001.

Treści kształcenia:

I. Tematyka wojskowa

1. Stopnie wojskowe i podstawowe systemy broni wszystkich rodzajów sił zbrojnych.
2. Rodzaje sił zbrojnych i służb:

- podstawowa organizacja wybranego rodzaju sił zbrojnych/rodzajów sił zbrojnych;
  - wyposażenie i uzbrojenie żołnierzy wybranego rodzaju wojsk i służb;
  - systemy uzbrojenia wybranego rodzaju wojsk i służb.
3. Służba wojskowa:
    - kształcenie i szkolenie w siłach zbrojnych;
    - kariera zawodowa w wojsku;
    - instrukcje i dokumenty.
  4. Ćwiczenia wojskowe:
    - działania bojowe i szkolno-bojowe;
    - ćwiczenia międzynarodowe;
    - C4I – Command, Control, Communication, Computers, Intelligence;
    - elementy rozkazu.
  5. Międzynarodowa współpraca wojskowa:
    - NATO i praca poza granicami państwa;
    - międzynarodowe jednostki wojskowe;
    - misje pokojowe i humanitarne;
    - działania w ramach porozumień rozbrojeniowych.
  6. Bron masowego rażenia:
    - działanie broni masowego rażenia;
    - umowy międzynarodowe;
    - bieżące wydarzenia wojskowo-polityczne.
  7. Podstawowe skróty w dokumentach wojskowych.
  8. Korespondencja służbowa – w formie pisanej i przez techniczne środki łączności.
  9. Bieżące wydarzenia polityczne i militarne na świecie.

II. Tematyka ogólna

1. Stosunki międzyludzkie i społeczeństwo
2. Środowisko
3. Polityka wewnętrzna i międzynarodowa
4. Kultura oraz kultura anglosaskiego obszaru kulturowego

Opis efektów uczenia się:

Po zrealizowaniu programu uczący się powinni osiągnąć kwalifikacje językowe:

1. w zakresie sprawności receptywnych:

- a. Rozumieć rozmowy użytkowników języka angielskiego mówiących językiem ludzi wykształconych, charakteryzujące się występowaniem złożonych struktur języka i obszernym zakresem słownictwa ogólnego oraz słownictwa specjalistycznego;
- b. Czytać ze zrozumieniem teksty nie adaptowane, dotyczące różnych dziedzin życia społecznego oraz specjalistyczne, w tym korespondencje, instrukcje i zarządzenia wojskowe;
- c. Poprawnie rozpoznawać ładunek emocjonalny wypowiedzi.

2. w zakresie sprawności produktywnych:

- a. Wypowiadać się płynnie i spójnie w odniesieniu do spraw ogólnych, ogólnowojskowych oraz specjalistycznych, związanych z własną specjalnością zawodową;
- b. Wypowiadać się pisemnie na znane tematy ogólne i zawodowe, precyzyjnie przekazując zamierzone treści oraz tworzyć podstawową korespondencję specjalistyczną.

B.I.2. WYCHOWANIE FIZYCZNE

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
I		60				60		60				Zo	O
II		60				60		60				Zo	O
III		60				60		60				Zo	O
IV		60				60		60				Zo	O
V		60				60		60				Zo	O
VI		60				60		60				Zo	O
VII		60				70		70				Zo	O
VIII		60				60		60				E	O
Ogółem		480				480		480				Zo-7 E-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest kształtowanie sprawności psychofizycznej umożliwiającej realizację obowiązków na zajmowanych stanowiskach służbowych podczas pokojowego funkcjonowania SZ RP oraz w warunkach bojowych. Wyposażenie kandydatów na oficerów w nawyk systematycznej dbałości o osobistą sprawność fizyczną oraz w umiejętność aktywnego i prozdrowotnego sposobu spędzania czasu wolnego. W ramach prowadzonych zajęć umożliwia się kandydatom na oficerów kształconym w ramach studiów nabycie uprawnień do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego z żołnierzami.

Treści kształcenia:

Teoria wychowania fizycznego i sportu, atletyka terenowa i specjalistyczne ćwiczenia na torach przeszkód, gimnastyka i ćwiczenia siłowe, pływanie i ratownictwo wodne, piłka koszykowa, piłka nożna, piłka siatkowa, walka wręcz, sporty wodne, zajęcia sportowe z różnych dyscyplin sportu.

Opis efektów uczenia się:

Kształtowanie zdolności motorycznych i wysokiej sprawności fizycznej; nabycie umiejętności utylitarnych przydatnych w działaniach indywidualnych i zespołowych w czynnościach codziennych oraz w warunkach służby wojskowej; umiejętności pokonywania przeszkód terenowych i wodnych; umiejętność walki wręcz w bezpośrednim kontakcie; umiejętność pływania z elementami ratownictwa wodnego; opanowanie umiejętności ruchowych umożliwiających uczestnictwo w formach aktywności sportowej opartej na: grach zespołowych, gimnastyce i ćwiczeniach siłowych; opanowanie podstaw teorii i metodyki wychowania fizycznego umożliwiającej prowadzenie zajęć z żołnierzami; kształtowanie nawyku aktywnego wykorzystania czasu wolnego i postaw prozdrowotnych.

B.I.3. OBÓZ JĘZYKOWY - JĘZYK ANGIELSKI

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	symulator	seminarium	łącznie							
IV		30				30		30				Z	O
Ogółem		30				30		30				Z-1	

Cele kształcenia: Celem kształcenia jest udoskonalenie umiejętności receptywnych (czytanie, słuchanie) i produktywnych (pisanie, mówienie) zgodnie z porozumieniem standaryzacyjnym NATO STANAG 6001 i osiągnięcie Standardowego Profilu Językowego 2 2 2 2 z egzaminu zgodnego z porozumieniem standaryzacyjnym NATO STANAG 6001.

Treści kształcenia:

Służba wojskowa:

- kształcenie i szkolenie w siłach zbrojnych;
- kariera zawodowa w wojsku;
- operacje połączonych rodzajów sił zbrojnych.

Strategie pisania: notatka: służbowa, instruująca, decyzyjna; raport; list z zapytaniem o informację. Doskonalenie formalnych i nieformalnych sposobów komunikowania się.

Opis efektów uczenia się:

Utrwalenie umiejętności słuchania i czytania na poziomie 2. zgodnie z porozumieniem standaryzacyjnym NATO STANAG 6001.

Rozwinięcie umiejętności mówienia i pisania na poziomie 2. zgodnie z porozumieniem standaryzacyjnym NATO STANAG 6001.

8.2.PRZEDMIOTY MODUŁU KIERUNKOWEGO

8.2.1. GRUPA TREŚCI KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO C.I.

C.I.1. WPROWADZENIE DO STUDIOWANIA

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
I	6				4	10	0	10	0,5	0	0,5	Zo	O
Ogółem	6				4	10	0	10	0,5	0	0,5	Zo-1	

Cele kształcenia: zapoznanie studenta z nowoczesnymi metodami studiowania, a także umożliwienie mu zdobycia umiejętności niezbędnych w studiowaniu, takich jak: umiejętność samodzielnego uczenia się, autoprezentacji, wystąpień publicznych, naukowej dyskusji, odpowiedzialnej pracy w zespole, studiowania literatury naukowej, tworzenia sprawozdań z badań, inicjowania zagadnień do studiowania, rozwijania postawy badawczej i twórczej, a także zarządzania swoim czasem oraz radzenia sobie ze stresem – zatem tych wszystkich elementów wiedzy oraz umiejętności i kompetencji, które wymagane są w trakcie realizacji innych przedmiotów.

Treści kształcenia:

Przedmiot ma ułatwić studentowi pokonanie trudności, pojawiających się na początku studiów w związku z koniecznością zmiany szkolnego stylu uczenia się na akademicki styl samodzielnego zdobywania wiedzy oraz nabywania umiejętności i kompetencji. Treści kształcenia obejmują metodykę nowoczesnego studiowania, metody i techniki efektywnego uczenia się oraz nowoczesne techniki wspomagające proces studiowania.

Efekty uczenia się:

Zna i rozumie istotę i charakter studiowania oraz profesjonalizmu zawodowego w zakresie wybranego kierunku studiów. Zna i rozumie podstawowe pojęcia związane ze studiami w szkole wyższej. Zna podstawowe zasady indywidualnej i zespołowej pracy naukowej oraz przedstawiania jej efektów. Zna podstawowe metody i techniki efektywnego uczenia się. Potrafi diagnozować uwarunkowania przebiegu procesu studiowania. Potrafi planować własną ścieżkę rozwoju oraz stosować wiedzę w zakresie zarządzania czasem i radzenia sobie ze stresem. Potrafi prezentować osiągnięte efekty kształcenia i wyniki własnej pracy

badawczej. Jest świadomy rangi i znaczenia studiów dla osobistego rozwoju i indywidualnej ścieżki kariery. Jest świadomy potrzeby rozwijania umiejętności uczenia się, planowania własnej pracy, prezentowania jej rezultatów. Jest świadomy potrzeby uczenia się przez całe życie.

C.I.2. OCHRONA WŁASNOŚCI INTELEKTUALNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	Laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
I	12	2			2	16	30	46	0,5	1	1,5	Zo	O
Ogółem	12	2			2	16	30	46	0,5	1	1,5	Zo-1	

Cele kształcenia: wprowadzenie do problematyki ochrony własności intelektualnej.

Treści kształcenia:

Historia ochrony własności przemysłowej w Polsce i na świecie. Międzynarodowe organizacje ochrony własności intelektualnych. Ochrona patentowa, wzory użytkowe i wzory przemysłowe. Znaki towarowe, oznaczenia geograficzne, znaki handlowe i usługowe. Topografie układów scalonych. Postępowanie przed Urzędem Patentowym RP. Procedury, opłaty, rejestry. Prawo autorskie i prawa pokrewne – Copyright.

Efekty uczenia się:

Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego, potrafi korzystać z zasobów informacji patentowej. Ma wiedzę ogólną niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych, finansowych, marketingowych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżyniera logistyka. Potrafi – przy formułowaniu i rozwiązywaniu zadań obejmujących projektowanie systemów i procesów logistycznych – dostrzegać ich aspekty pozatechniczne, w tym środowiskowe, organizacyjne, ekonomiczne i prawne. Potrafi dokonać krytycznej oceny posiadanej wiedzy, a także dostrzega jej znaczenie w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych.

C.I.3. WPROWADZENIE DO INFORMATYKI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	Ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
I	14		22		4	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		22		4	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo-1	

Cele kształcenia: przedstawienie oraz nauczenie studenta przygotowania i wykorzystania komputerów oraz oprogramowania w dydaktyce i pracy. Wykłady prezentują zagadnienia zarówno ogólne teoretyczne, jak również praktyczne szczegóły w wybranych zagadnieniach. W ramach zajęć laboratoryjnych w wybranym środowisku operacyjnym, na określonym przez prowadzącego pakiecie biurowym i środowisku programowania realizowane są zadania ilustrujące treści wykładu.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do architektury i funkcjonowania współczesnych komputerów. Podstawy sieci komputerowych oraz sieci Internet. Systemy operacyjne z rodzin Windows oraz Linux – funkcje i zadania. Standardy, formaty i programy komputerowe dla elektronicznych dokumentów biurowych. Edytory tekstu – wybrane funkcje oraz zastosowania. Arkusze kalkulacyjne. Oprogramowanie do prezentacji multimedialnych. Pakiety obróbki grafiki. Wprowadzenie do baz danych. Modele i standardy gromadzenia oraz przetwarzania danych. Podstawy programowania w językach wysokiego poziomu. Wprowadzenie w semantykę i syntaktykę wybranego języka programowania wysokiego poziomu.

Efekty uczenia się:

Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu podstaw informatyki. Zna możliwości i zasady praktycznego wykorzystania technologii informatycznych w nauce, badaniach i gospodarce. Ma podstawową wiedzę z zakresu języków programowania komputerów. Umie wykorzystywać podstawowe narzędzia i oprogramowanie do komunikowania się, gromadzenia i przetwarzania danych. Ma kompetencje z zakresu wykorzystywania podstawowych narzędzi informatycznych wspomagających procesy gromadzenia, dokumentowania i prezentacji informacji.

C.I.4. PODSTAWY ZARZĄDZANIA I PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	Laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
V	16	14			10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	16	14			10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo-1	

Cele kształcenia: przekazanie wiedzy teoretycznej i praktycznej w zakresie podstaw zarządzania we współczesnych przedsiębiorstwach; wprowadzenie studentów w podstawowe zagadnienia problematyki współczesnego zarządzania oraz zapoznanie z mechanizmami funkcjonowania organizacji; przedstawienie najważniejszych metod i narzędzi wsparcia przedsiębiorczości w Polsce.

Treści kształcenia:

Przedmiot oraz kierunki rozwoju nauki o organizacji i zarządzania. Aktualne wyzwania teorii i praktyki zarządzania. Organizacja jako system. Zarządzanie i jego funkcje. Współczesny menedżer i warunki jego sukcesu. Organizacja pracy własnej menedżera. Planowanie jako funkcja menedżerska. Podejmowanie decyzji. Rutynowe i twórcze metody rozwiązywania problemów. Organizowanie działań. Tradycyjne i nowoczesne struktury organizacyjne. Techniki organizatorskie. Zarządzanie personelem. Przywództwo kierownicze. Style kierowania. System motywowania w organizacji i techniki motywacyjne. Zarządzanie zmianami organizacyjnymi. Zarządzanie informacją. Komunikowanie się w organizacji. Zarządzanie wiedzą w organizacji. Techniki negocjacji. Nowoczesne metody i techniki zarządzania. Kontrola jako funkcja menedżerska.

Efekty uczenia się:

Student ma podstawową wiedzę teoretyczną dotyczącą nauki o zarządzaniu i jej interdyscyplinarnym charakterze. Ma teoretyczną wiedzę o istocie, działaniu i przekształceniach różnych struktur i instytucji społecznych, w szczególności przedsiębiorstw i organizacji publicznych oraz identyfikuje i wyjaśnia różnice między poszczególnymi typami organizacji. Ma podstawową wiedzę dotyczącą uwarunkowań współczesnego zarządzania, w szczególności o: globalizacji, postępie technologicznym, nowych wymiarach konkurencyjności, znaczeniu środowiska naturalnego, przekształceniach społeczno-kulturowych oraz o przedsiębiorczości. Zna istotę zarządzania oraz zasady realizowania głównych funkcji procesu zarządzania

organizacjami: planowania, organizowania, zarządzania zasobami ludzkimi oraz kontrolowania. Potrafi dokonać obserwacji i interpretacji otaczających go zjawisk humanistycznych, prawnych i społecznych. Potrafi przeprowadzić analizę otoczenia organizacji i sformułować na jej podstawie adekwatne rekomendacje do działania. Student potrafi realizować podstawowe przedsięwzięcia menedżerskie z zakresu planowania, organizowania, kierowania ludźmi i kontrolowania. Ma świadomość znaczenia społecznych skutków działań prowadzonych przez różnego typu organizacje oraz posiada świadomość odpowiedzialności za kształtowanie relacji z innymi. Rozumie wagę decyzji menedżerskich w stosunku do pracowników, podmiotów współpracujących z organizacją oraz klientów. Student rozumie potrzebę kształcenia ustawicznego. Potrafi wyrażać własne opinie dotyczące problemów z zakresu zarządzania oraz przekonywać do własnych racji poprzez odpowiednie merytoryczne argumentowanie.

8.2.2. GRUPA TREŚCI KSZTAŁCENIA PODSTAWOWEGO C.II.

C.II.1. WPROWADZENIE DO METROLOGII

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
I	12	12			6	30	30	60	1	1	2	Zo	O
Ogółem	12	12			6	30	30	60	1	1	2	Zo-1	

Cele kształcenia: zapoznanie studentów z podstawami metrologii, posługiwaniem się przyrządami kontrolno-pomiarowymi oraz zasadami ich nadzoru.

Treści kształcenia:

Miejsce i rola metrologii jako interdyscyplinarnego obszaru wiedzy we współczesnym społeczeństwie. Definicje podstawowych pojęć z zakresu metrologii. Istota podstawowych metod pomiarowych. Budowa oraz przeznaczenie podstawowych wzorców i przyrządów pomiarowych wielkości fizycznych. Błędy i niepewność pomiaru.

Efekty uczenia się:

Student zna podstawy metrologii, podstawowe przyrządy pomiarowe i metody pomiarów wielkości fizycznych, zna metody rachunku błędów i zasady opracowania wyników pomiarów oraz szacowania niepewności. Student ma podstawową wiedzę dotyczącą nadzorowania przyrządów pomiarowych w systemach zarządzania jakością. Student potrafi interpretować uzyskane wyniki pomiarów, z uwzględnieniem rachunku błędów, jak też formułować wnioski na podstawie tak przeprowadzonej analizy. Student potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją - zaprojektować oraz zrealizować prosty proces pomiarowy, używając właściwych metod, technik i narzędzi. Student dostrzega potrzebę ciągłego dokształcania się w kierunku podnoszenia kompetencji zawodowych. Student dostrzega i prawidłowo identyfikuje oraz rozstrzyga dylematy związane z wykonywaniem zawodu, z badaniami i działalnością inżynierską.

C.II.2. PODSTAWY GRAFIKI INŻYNIERSKIEJ

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
I	12		18		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	12		18		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo-1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności odwzorowania układów przestrzennych, w tym elementów maszyn, urządzeń i konstrukcji oraz innych układów technicznych za pomocą graficznej reprezentacji na płaszczyźnie; znajomość oprogramowania do wspomagania tworzenia dokumentacji technicznej.

Treści kształcenia:

Podstawy wykonania i umiejętność odczytywania inżynierskiej dokumentacji technicznej. Metody odwzorowań figur geometrycznych na płaszczyźnie, oparte na rzutowaniu równoległym i środkowym. Normalizacja w zakresie dokumentacji technicznej. Zapoznanie się z podstawowym oprogramowaniem wspomagającym proces tworzenia dokumentacji technicznej.

Efekty uczenia się:

Student zna i rozumie podstawowe zasady odwzorowania układów przestrzennych, w tym elementów maszyn, urządzeń i konstrukcji oraz innych układów technicznych za pomocą graficznej reprezentacji na płaszczyźnie. Student zna podstawowe zasady tworzenia rysunkowej dokumentacji technicznej układów technicznych oraz elementów konstrukcyjnych w oparciu o normatywy. Student zna podstawowe oprogramowanie do wspomagania wykonywania rysunkowej dokumentacji technicznej. Student potrafi wykorzystać poznane metody odwzorowania graficznego i restytucji do stworzenia zapisu graficznego elementów maszyn, urządzeń i konstrukcji oraz innych układów technicznych. Student potrafi posłużyć się właściwym sposobem odwzorowania graficznego do wykonania dokumentacji techniczno-wykonawczej pojedynczego elementu lub grupy elementów w postaci złożenia podzespołu lub zespołu. Student potrafi odczytać oraz określić rodzaj i dokonać klasyfikacji elementów odwzorowanych za pomocą rysunku wykonawczego złożeniowego lub zestawieniowego. Student zna podstawy posługiwania się oprogramowaniem komputerowym do wspomagania tworzenia dokumentacji

technicznej. Student ma świadomość odpowiedzialności za pracę własną. Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego dokształcania się.

C.II.3. MATEMATYKA 1

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	Ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
I	30	38			12	80	80	160	3	3	6	E	O
Ogółem	30	38			12	80	80	160	3	3	6	E-1	

Cele kształcenia: uzyskanie na koniec realizacji przedmiotu wiedzy, umiejętności i kompetencji zgodnych z niżej wykazanymi efektami uczenia się.

Treści kształcenia:

Elementy teorii zbiorów. Zbiory liczbowe. Działania na zbiorach. Odwzorowania i ich właściwości. Relacje. Przeliczalność zbioru. Funkcje elementarne. Określenie i właściwości funkcji. Funkcje trygonometryczne. Tożsamości trygonometryczne. Funkcje cyklometryczne. Funkcje wykładnicze i logarytmiczne, funkcje hiperboliczne. Struktury algebraiczne. Zbiory liczbowe. Działania arytmetyczne. Grupa. Ciało. Ciało liczb rzeczywistych. Liczby zespolone. Ciało liczb zespolonych. Postacie liczb zespolonych: algebraiczna, trygonometryczna, wykładnicza. Potęga i pierwiastek liczby zespolonej. Zbiory na płaszczyźnie zespolonej. Liczby zespolone. Wielomiany nad ciałem liczb zespolonych. Zasadnicze twierdzenie algebry. Rozkład wielomianu zespolonego lub rzeczywistego na czynniki. Macierze i wyznaczniki. Macierze. Rachunek macierzowy. Wyznaczniki i ich właściwości. Macierze i wyznaczniki. Macierz odwrotna. Rząd macierzy. Układy liniowych równań algebraicznych. Metoda eliminacji Gaussa. Wzory Cramera. Twierdzenie Kroneckera-Capelliego. Równania macierzowe. Przestrzenie wektorowe. Określenie przestrzeni wektorowej. Kombinacja liniowa wektorów. Układ liniowo niezależny wektorów. Baza i wymiar przestrzeni liniowej. Podprzestrzeń. Przestrzenie wektorowe. Przekształcenie liniowe. Macierz przekształcenia. Wektory i wartości własne macierzy. Geometria analityczna. Wektory swobodne. Iloczyny: skalarny, wektorowy, mieszany. Norma wektora, kąt między wektorami. Geometria analityczna. Afiniczna przestrzeń euklidesowa. Prosta i płaszczyzna w przestrzeni trójwymiarowej. Zagadnienia

geometryczne: proste, płaszczyzny, rzuty prostokątne i symetrie. Proste konstrukcje geometryczne. Geometria analityczna. Krzywe płaskie drugiego stopnia. Powierzchnie drugiego stopnia w przestrzeni trójwymiarowej.

Efekty uczenia się:

Posiada podstawową wiedzę, stanowiącą bazę dla zrozumienia i studiowania przedmiotów kierunkowych, w zakresie algebry z geometrią. Zna symbole i elementarne pojęcia logiki i teorii mnogości. Zna funkcje elementarne. Zna liczby rzeczywiste i zespolone. Poznał i rozumie zasadnicze twierdzenie algebry. Opanował rachunek wektorowy i macierzowy, zna właściwości skończone wymiarowych przestrzeni wektorowych, rozumie pojęcia bazy przestrzeni wektorowej i niezależności układu wektorów. Zna określenie układu liniowych równań algebraicznych i rozumie pojęcie jego rozwiązania. W zakresie geometrii zna podstawy geometrii analitycznej, równania prostej, płaszczyzny oraz wybranych krzywych płaskich i powierzchni drugiego stopnia w przestrzeni trójwymiarowej. Umie posługiwać się w elementarnym zakresie językiem algebry i geometrii analitycznej, wykorzystując właściwe symbole i odpowiednie twierdzenia. Umie obliczać wyznaczniki macierzy. Umie wyznaczać macierze odwrotne. Umie rozwiązywać proste układy liniowych równań algebraicznych. Umie rozkładać wektory w bazie przestrzeni wektorowej. Umie wykonywać analitycznie proste konstrukcje geometryczne z użyciem prostych i płaszczyzn. Umie formułować i rozwiązywać proste problemy z wykorzystaniem rachunku wektorowego, rachunku macierzowego, układów liniowych równań algebraicznych i geometrii analitycznej. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł (także anglojęzycznych); potrafi interpretować uzyskane informacje i formułować wnioski. Ma wyrobioną wewnętrzną potrzebę i umiejętność ustawicznego uzupełniania i nowelizacji nabytej wiedzy poprzez samokształcenie. Rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i odświeżania wiedzy, w szczególności związanej ze złożoną strukturą matematyki.

C.II.4. MATEMATYKA 2

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
I	34	34			12	80	80	160	3	3	6	E	O
Ogółem	34	34			12	80	80	160	3	3	6	E-1	

Cele kształcenia: uzyskanie na koniec realizacji przedmiotu wiedzy, umiejętności i kompetencji zgodnych z niżej wykazanymi efektami uczenia się.

Treści kształcenia:

Ciągi liczbowe. Twierdzenia o ciągach liczbowych. Granica ciągu liczbowego. Granice niewłaściwe. Symbole oznaczone i nieoznaczone. Przykłady ciągów, liczba e . Szeregi liczbowe. Określenie i kryteria zbieżności szeregów. Zbieżność warunkowa i bezwzględna szeregu liczbowego. Szeregi liczbowe. Szeregi przemienne. Przykłady; liczby e i π . Granica i ciągłość odwzorowania. Przestrzeń metryczna skończenie wymiarowa z metryką euklidesową. Gęstość i ciągłość przestrzeni liczb rzeczywistych. Określenia granicy i ciągłości odwzorowania z przykładami. Granica i ciągłość odwzorowania. Ciągłość funkcji jednej zmiennej. Twierdzenia o granicach funkcji. Asymptoty. Pochodna funkcji jednej zmiennej. Różniczka i pochodna funkcji jednej zmiennej. Podstawowe twierdzenia o pochodnych. Pochodne funkcji elementarnych. Pochodna funkcji jednej zmiennej. Pochodne i różniczki wyższych rzędów. Twierdzenia o wartości średniej. Wzór Taylora. Pochodna funkcji jednej zmiennej. Ekstrema. Wypukłość i wklęsłość funkcji. Punkt przegięcia. Zastosowania pochodnej. Całka nieoznaczona. Określenie całki nieoznaczonej. Całkowanie przez części. Całkowanie przez podstawienie. Całka nieoznaczona. Całkowanie funkcji wymiernych i trygonometrycznych. Całka oznaczona. Określenie całki oznaczonej. Właściwości całki oznaczonej. Związek między całką oznaczoną i nieoznaczoną. Całka oznaczona. Całki niewłaściwe pierwszego i drugiego rodzaju. Zastosowania całek oznaczonych. Pochodna funkcji wielu zmiennych. Granica i ciągłość skalarnej i wektorowej funkcji wielu zmiennych. Pochodne cząstkowe. Pochodna funkcji wielu zmiennych. Różniczka i pochodna skalarnej i wektorowej funkcji wielu zmiennych. Pochodna w kierunku wektora. Wzór Taylora z pierwszą pochodną. Pochodna funkcji wielu zmiennych. Ekstrema lokalne i ekstrema na zbiorze skalarnej funkcji dwu lub trzech zmiennych.

Efekty uczenia się:

Posiada podstawową wiedzę, stanowiącą bazę dla zrozumienia i studiowania przedmiotów kierunkowych, w zakresie analizy matematycznej. Zna symbole, podstawowe pojęcia i twierdzenia rachunku różniczkowego i całkowego funkcji jednej zmiennej rzeczywistej oraz rachunku różniczkowego funkcji wielu zmiennych rzeczywistych. Rozumie pojęcia granicy i ciągłości funkcji, funkcji pochodnej, całki oznaczonej i nieoznaczonej. Zna podstawowe sposoby i wzory znajdowania pochodnych oraz całek oznaczonych i nieoznaczonych. Rozumie pojęcia granicy, ciągłości i różniczkowalności funkcji wielu zmiennych. Zna podstawowe sposoby i wzory znajdowania pochodnych cząstkowych. Umie posługiwać się w podstawowym zakresie językiem analizy matematycznej, wykorzystując właściwe symbole i odpowiednie twierdzenia. Umie obliczać granice ciągów, także wyrażeń nieoznaczonych, wykorzystując wzory i twierdzenia. Umie zbadać zbieżność prostych szeregów liczbowych, stosując odpowiednie twierdzenia. Umie obliczać granice i badać ciągłość funkcji jednej zmiennej. Umie znajdować pochodne według określenia i z wykorzystaniem wzorów i twierdzeń. Umie obliczać proste całki nieoznaczone, stosując odpowiednie twierdzenia i wzory, w tym całki funkcji wymiernych. Umie obliczać proste całki oznaczone. Umie obliczać pochodne cząstkowe. Umie formułować i rozwiązywać proste problemy z wykorzystaniem rachunku różniczkowego i całkowego funkcji jednej zmiennej oraz rachunku różniczkowego funkcji wielu zmiennych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł (także anglojęzycznych); potrafi interpretować uzyskane informacje i formułować wnioski. Ma wyrobioną wewnętrzną potrzebę i umiejętność ustawicznego uzupełniania i nowelizacji nabytej wiedzy poprzez samokształcenie. Rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i odświeżania wiedzy, w szczególności związanej ze złożoną strukturą matematyki.

C.II.5. MATEMATYKA DYSKRETNA 1

Rozliczenie godzinowe

	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
I	16	14			10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	16	14			10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo-1	

Cele kształcenia: uzyskanie na koniec realizacji przedmiotu wiedzy, umiejętności i kompetencji zgodnych z niżej wykazanymi efektami uczenia się.

Treści kształcenia:

Rachunek zdań i kwantyfikatorów. Metody wnioskowania. Indukcja matematyczna. Rachunek zbiorów. Relacje. Funkcje. Działania uogólnione na zbiorach. Elementy teorii mocy. Rekurencje. Drzewa binarne i wielomianowe. Asymptotyka funkcji liczbowych. Permutacje.

Efekty uczenia się:

Ma wiedzę w zakresie podstaw logiki matematycznej, rachunku predykatów oraz teorii mnogości i teorii mocy. Ma wiedzę w zakresie relacji oraz funkcji, w tym permutacji. Ma wiedzę w zakresie definicji rekurencyjnych ciągów liczbowych, zbiorów i funkcji. Ma wiedzę w zakresie podstaw analizy złożoności obliczeniowej podstawowych funkcji liczbowych. Umie posługiwać się terminologią logiki, teorii mnogości, relacji i funkcji do interpretowania pojęć z zakresu informatyki. Potrafi opisywać w postaci zależności rekurencyjnych wyrażenia opisujące procesy występujące w systemach informatycznych, w szczególności w opisach algorytmicznych tych procesów. Potrafi posługiwać się podstawowymi narzędziami do analizy złożoności problemów występujących w systemach inżynierskich, w tym informatycznych.

C.II.6. ANALIZA MATEMATYCZNA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
II	20	24			6	50	50	100	2	2	4	E	O
Ogółem	20	24			6	50	50	100	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: uzyskanie na koniec realizacji przedmiotu wiedzy, umiejętności i kompetencji zgodnych z niżej wykazanymi efektami uczenia się.

Treści kształcenia:

Równania różniczkowe zwyczajne. Określenie równania różniczkowego zwyczajnego rzędów pierwszego i wyższych. Zagadnienie Cauchy'ego. Twierdzenia o istnieniu i jednoznaczności rozwiązań. Równania pierwszego rzędu o zmiennych rozdzielonych. Równania różniczkowe zwyczajne. Wybrane typy równań pierwszego i drugiego rzędu. Równania liniowe pierwszego rzędu. Równania różniczkowe zwyczajne. Równania liniowe drugiego rzędu, w tym o stałych współczynnikach. Całki wielokrotne. Określenie całki wielokrotnej. Całki iterowane. Całka podwójna i całka potrójna po dowolnym obszarze. Całki wielokrotne. Zamiana zmiennych w całce wielokrotnej. Współrzędne prostokątne, biegunowe, walcowe i kuliste. Całki wielokrotne. Zastosowania całek wielokrotnych. Zastosowania całek oznaczonych i wielokrotnych. Obliczanie długości krzywych i pól powierzchni. Zastosowania całek wielokrotnych. Obliczanie objętości brył. Ciągi i szeregi funkcyjne. Zbieżność punktowa i jednostajna ciągu i szeregu funkcyjnego. Twierdzenia o ciągach i szeregach zbieżnych jednostajnie. Szereg potęgowy. Promień i przedział zbieżności szeregu potęgowego. Twierdzenia o różniczkowaniu i całkowaniu szeregu potęgowego. Szereg Taylora. Rozwijanie funkcji w szereg potęgowy. Wykład z możliwym wykorzystaniem technik audiowizualnych; podanie zadań do samodzielnego rozwiązania i tematów do studiowania.

Efekty uczenia się:

Posiada podstawową wiedzę, stanowiącą bazę dla zrozumienia i studiowania przedmiotów kierunkowych, w zakresie analizy matematycznej. Zna symbole, podstawowe pojęcia i twierdzenia rachunku różniczkowego i całkowego funkcji wielu zmiennych rzeczywistych oraz podstawowe pojęcia, określenia i twierdzenia teorii równań różniczkowych zwyczajnych pierwszego i drugiego rzędu. Zna podstawowe pojęcia, określenia, twierdzenia i przykłady dla szeregów potęgowych. Zna podstawowe sposoby i wzory znajdowania całek

podwójnych i potrójnych oraz podstawowe sposoby rozwiązywania równań różniczkowych zwyczajnych pierwszego i drugiego rzędu. Zna podstawowe metody rozwijania funkcji w szeregi potęgowe. Umie posługiwać się w podstawowym zakresie językiem analizy matematycznej, wykorzystując właściwe symbole, określenia i odpowiednie twierdzenia. Umie stosować rachunek różniczkowy i całkowy funkcji wielu zmiennych do rozwiązywania zadań. Umie rozwiązywać równania różniczkowe zwyczajne pierwszego rzędu o zmiennych rozdzielonych i liniowe oraz drugiego rzędu liniowe o stałych współczynnikach. Umie rozwijać funkcje w szeregi potęgowe. Umie formułować i rozwiązywać proste problemy z wykorzystaniem rachunku różniczkowego i całkowego funkcji wielu zmiennych, równań różniczkowych zwyczajnych oraz szeregów potęgowych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł (także anglojęzycznych); potrafi interpretować uzyskane informacje i formułować wnioski. Ma wyrobioną wewnętrzną potrzebę i umiejętność ustawicznego uzupełniania i nowelizacji nabytej wiedzy poprzez samokształcenie. Rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i odświeżania wiedzy, w szczególności związanej ze złożoną strukturą matematyki.

C.II.7. FIZYKA 1

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
II	40	30	10		2	82	80	162	3	3	6	E	O
Ogółem	40	30	10		2	82	80	162	3	3	6	E - 1	

Cele kształcenia: uzyskanie na koniec realizacji przedmiotu wiedzy, umiejętności i kompetencji zgodnych z niżej wykazanymi efektami uczenia się.

Treści kształcenia:

Fizyczne podstawy mechaniki. Zasady dynamiki. Grawitacja. Prawa zachowania pędu, momentu pędu, energii. Postulaty szczególnej teorii względności. Transformacje Lorentza i ich konsekwencje. Podstawy mechaniki relatywistycznej. Pole elektryczne. Prawo Coulomba. Pole elektryczne. Prawo Gaussa. Potencjał elektryczny. Pojemność elektryczna. Gęstość energii pola elektrycznego. Dielektryki. Wektor polaryzacji. Wektor indukcji Pole magnetyczne. Siła magnetyczna. Siła Lorentza. Indukcja magnetyczna. Prawo Biot-Savarta-Laplace'a. Prawo Ampere'a. Prawo Faraday'a indukcji elektromagnetycznej.

Indukcja własna i wzajemna. Prawo Ampere'a dla prądu zmiennego. Równania Maxwella. Drgania. Drgania harmoniczne. Drgania swobodne i tłumione. Drgania wymuszone. Rezonans. Ruch falowy. Fale biegnące. Fale stojące. Paczka fal. Energia fali. Fale akustyczne. Fale elektromagnetyczne. Promieniowanie świetlne. Polaryzacja, interferencja i dyfrakcja światła. Dualizm korpuskularno-falowy. Promieniowanie ciała doskonale czarnego. Prawo Kirchoffa, Stefana-Boltzmana, Wiena i Plancka. Efekt fotoelektryczny, efekt Comptona. Wprowadzenie do mechaniki kwantowej. Funkcja falowa. Zasada nieoznaczoności Heisenberga. Równanie Schrödingera. Cząstka w studni potencjału. Efekt tunelowy. Budowa atomu wodoru. Model Bohra. Orbitalny i spinowy moment pędu (pojęcie spinu). Liczby kwantowe. Zakaz Pauliego. Układ okresowy pierwiastków. Budowa kryształów. Idealna struktura kryształów. Sieć krystaliczna. Układy krystalograficzne. Realna struktura kryształów. Defekty sieci krystalicznej. Drgania sieci. Fonony. Elementy fizyki statystycznej. Zasady termodynamiki. Potencjał chemiczny Kinetyczna teoria gazu. Układy zwyrodniałe i niezwyrodniałe. Statystyki klasyczna i kwantowa. Przestrzeń fazowa. Gęstość stanów w przestrzeni pędu i energii. Gaz elektronów swobodnych. Energia Fermiego. Elementy fizyka ciała stałego. Podstawy teorii pasmowej ciał stałych. Pasma walencyjne i przewodnictwa. Masa efektywna, pojęcie dziury. Półprzewodniki samoistne. Półprzewodniki domieszkowe. Przewodnictwo elektryczne półprzewodników.

Efekty uczenia się:

Ma wiedzę w zakresie podstaw fizyki klasycznej, relatywistycznej, kwantowej i fizyki ciała stałego. Zna prawa rządzące ww. działami fizyki i związki między nimi. Zna podstawowe metody rozwiązywania zadań z fizyki. Zna metody pomiaru wybranych wielkości fizycznych, oraz podstawy metrologii. Umie rozpoznać i wyjaśnić proste zjawiska z punktu widzenia fizycznego, znajdować powiązanie pomiędzy różnymi zjawiskami. Potrafi rozwiązać proste zadania bazujące na podstawowych prawach fizyki i prostego rachunku matematycznego. Umie zbudować prosty układ pomiarowy zgodnie z zadanym schematem i specyfikacją , oraz przeprowadzić pomiary i je opracować określając niepewności, a także zinterpretować uzyskane wyniki w kontekście posiadanej wiedzy fizycznej. Ma umiejętność samokształcenia się. Potrafi pracować i współdziałać w grupie dla optymalizacji osiągnięcia postawionego celu.

C.II.8. MATEMATYKA DYSKRETNA 2

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
II	16	14			10	40	40	80	1,5	1,5	3	E	O
Ogółem	16	14			10	40	40	80	1,5	1,5	3	E - 1	

Cele kształcenia: uzyskanie na koniec realizacji przedmiotu wiedzy, umiejętności i kompetencji zgodnych z niżej wykazanymi efektami uczenia się.

Treści kształcenia:

Techniki zliczania. Zliczanie zbiorów i funkcji. Funkcje tworzące i ich zastosowania. Podzielność liczb całkowitych. Działanie modulo. Podstawowe twierdzenie arytmetyki. Kongruencje.

Efekty uczenia się:

Ma wiedzę w zakresie technik zliczania. Ma wiedzę w zakresie funkcji tworzących i ich zastosowań. Ma wiedzę w zakresie zagadnień podzielności liczb całkowitych. Umie zliczać zbiory elementów występujących w problemach inżynierskich w tym problemach z zakresu informatyki. Potrafi konstruować funkcje tworzące dla wybranych ciągów liczbowych oraz stosować je do rozwiązywania równań rekurencyjnych występujących w zagadnieniach inżynierskich. Potrafi rozwiązywać kongruencje odpowiadających problemom inżynierskim.

C.II.9. RACHUNEK PRAWDOPODOBIENSTWA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
II	18	4	10		8	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	18	4	10		8	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: poznanie i zrozumienie przez studentów podstawowych pojęć i twierdzeń rachunku prawdopodobieństwa, oraz opanowania elementarnych umiejętności rachunkowych z zakresem wiedzy obejmującym: prawdopodobieństwo, zmienne losowe, parametry zmiennych losowych, podstawowe rozkłady prawdopodobieństwa twierdzenia graniczne.

Treści kształcenia:

Pojęcie i właściwości prawdopodobieństwa. Pojęcie prawdopodobieństwa. Przestrzeń probabilistyczna. Pojęcie i właściwości prawdopodobieństwa. Prawdopodobieństwo warunkowe. Niezależność zdarzeń. Zmienne losowe. Zmienna losowa jednowymiarowa. Parametry rozkładu zmiennych losowych. Zmienne losowe. Funkcja charakterystyczna zmiennej losowej. Rozkłady geometryczny i wykładniczy. Podstawowe rozkłady prawdopodobieństwa. Rozkłady jednostajny, dwumianowy, Poissona, normalny (Gausa). Zmienna losowa wielowymiarowa. Zmienna losowa dwuwymiarowa; parametry rozkładu. Zmienna losowa wielowymiarowa. Rozkłady brzegowe i warunkowe. Twierdzenia graniczne rachunku prawdopodobieństwa.

Efekty uczenia się:

Posiada podstawową wiedzę, stanowiącą bazę dla zrozumienia i studiowania przedmiotów kierunkowych, w zakresie rachunku prawdopodobieństwa. Zna podstawowe pojęcia, określenia, rozkłady prawdopodobieństwa i twierdzenia rachunku prawdopodobieństwa. Zna podstawowe metody obliczania prawdopodobieństw zdarzeń losowych. Zna interpretacje i sposoby obliczania najważniejszych parametrów zmiennych losowych oraz stosuje twierdzenia graniczne. Umie korzystać z najważniejszych rozkładów prawdopodobieństwa. Umie formułować i rozwiązywać proste problemy z wykorzystaniem pojęć rachunku prawdopodobieństwa, rozkładów prawdopodobieństwa i twierdzeń granicznych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł (także

anglojęzycznych); potrafi interpretować uzyskane informacje i formułować wnioski. Ma wyrobioną wewnętrzną potrzebę i umiejętność ustawicznego uzupełniania i nowelizacji nabytej wiedzy poprzez samokształcenie.

C.II.10. TEORETYCZNE PODSTAWY INFORMATYKI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
II	14	12	4		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14	12	4		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: uzyskanie na koniec realizacji przedmiotu wiedzy, umiejętności i kompetencji zgodnych z niżej wykazanymi efektami uczenia się.

Treści kształcenia:

Reprezentacja algorytmu i charakterystyki algorytmu. Modele obliczeń, deterministyczne i niedeterministyczne maszyny Turinga jednotaśmowe i wielotaśmowe. Modele obliczeń niejednostajnych. Złożoność algorytmów i problemów oraz metody jej szacowania. Transformacje problemów, funkcje obliczalne. Klasy złożoności problemów. NP.-zupełność. Hierarchie złożoności. Czas działania algorytmów i programów. Modele definiowania i rozpoznawania wzorców znakowych. Alfabet, język. Automaty deterministyczne skończone, automaty niedeterministyczne, języki akceptowane przez automaty. Wyrażenia regularne, Gramatyki bezkontekstowe. i kontekstowe, języki gramatyk. Architektury równoległe. Modele obliczeń równoległych.

Efekty uczenia się:

Ma wiedzę dotyczącą modeli obliczeniowych, reprezentacji i charakterystyk algorytmów, w tym dokładności i złożoności obliczeniowej. Ma podstawową wiedzę w zakresie obliczeń niejednostajnych, architektur i modeli obliczeń równoległych. Ma wiedzę z podstaw informatyki dotyczącą wyrażen regularnych, automatów skończonych i gramatyk formalnych. Umie szacować złożoność algorytmów i problemów i oceniać oraz klasyfikować problemy decyzyjne. Umie: zbudować diagram automatu skończonego, dokonać przekształceń wyrażen regularnych i wyznaczyć ich wartość(język), dokonywać równoważnych przekształceń gramatyk formalnych i określać języki gramatyk.

C.II.11. FIZYKA 2

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
III	30	20	10		10	70	40	110	2,5	1,5	4	E	O
Ogółem	30	20	10		10	70	40	110	2,5	1,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: uzyskanie na koniec realizacji przedmiotu wiedzy, umiejętności i kompetencji zgodnych z niżej wykazanymi efektami uczenia się.

Treść kształcenia: Drgania i fale mechaniczne i elektromagnetyczne. Elementy akustyki. Elementy optyki, Dualizm korpuskularno – falowy promieniowania elektromagnetycznego i mikrocząstek. Budowa atomu. Podstawy krystalografii. Metale i półprzewodniki

Efekty uczenia się: Ma podstawową wiedzę na temat ogólnych zasad fizyki, wielkości fizycznych, oddziaływań fundamentalnych. Ma wiedzę w zakresie optyki, podstaw fizyki kwantowej, podstaw fizyki ciała stałego i fizyki jądrowej. Ma wiedzę na temat zasad przeprowadzania i opracowania wyników pomiarów fizycznych, rodzajów niepewności pomiarowych i sposobów ich wyznaczania. Potrafi wykorzystać poznane zasady i metody fizyki oraz odpowiednie narzędzia matematyczne do opisu właściwości fizycznych oraz związanych z nimi efektów przyczynowoskutkowych pod wpływem oddziaływań zewnętrznych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł, potrafi integrować uzyskane informacje, dokonywać ich interpretacji oraz prawidłowo wyciągać wnioski. Umie przeprowadzić pomiary wybranych wielkości fizycznych i je opracować, a także zinterpretować w kontekście posiadanej wiedzy z fizyki. Potrafi myśleć i działać w twórczy sposób. Potrafi pracować i współdziałać w grupie.

C.II.12. TEORIA GRAFÓW I SIECI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	Projekt	konsultacje	łącznie							
III	16	14			10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	16	14			10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: uzyskanie na koniec realizacji przedmiotu wiedzy, umiejętności i kompetencji zgodnych z niżej wykazanymi efektami uczenia się.

Treści kształcenia:

Definicja grafu. Rodzaje i części grafów (Graf jako model systemu. Charakterystyki grafu i elementów jego struktury. Podgrafy i grafy częściowe). Kolorowanie grafów (Stabilne podzbiory wierzchołków grafu. Bazy grafu. Chromatyka grafów. Modele kolorowania grafów. Algorytmy dokładne i przybliżone kolorowania grafów. Złożoność obliczeniowa omawianych algorytmów). Marszruty, łańcuchy i drogi w grafach (Definicje marszrutu, łańcucha, drogi. Spójność i silna spójność grafu. Cyklomatyka i karkasy grafów. Złożoność obliczeniowa omawianych algorytmów). Grafy Berge'a (Definicja i rodzaje. Składowe silnej spójności digrafów. Algorytm Leifmana. Drogi w digrafach. Warstwowa reprezentacja digrafu. Drogi Eulera i Hamiltona w grafie. Złożoność obliczeniowa omawianych algorytmów). Sieci (Definicja sieci. Karkasy ekonomiczne. Drogi ekstremalne w sieciach cyklicznych i acyklicznych w sensie dróg. Sieciowe metody analizy złożonych przedsięwzięć. Sieci stochastyczne i podstawowe problemy definiowane w nich. Złożoność obliczeniowa omawianych algorytmów). Przepływy w sieciach (Przepływ w sieci standardowej. Przekrój rozdzielający i jego przepustowość. Algorytm wyznaczania przepływu maksymalnego. Spójność krawędziowa i wierzchołkowa. Drogi rozłączne wierzchołkowo i krawędziowo. Twierdzenie Menger'a. Przepływ zaspokajający o minimalnym koszcie. Złożoność obliczeniowa omawianych algorytmów). Przydziały optymalne (Określenie przydziału jako skojarzenia sieci dwudzielnej. Twierdzenie Halla. Algorytm wyznaczania przydziału najliczniejszego, przydziału najliczniejszego o minimalnym koszcie. Złożoność obliczeniowa omawianych algorytmów).

Efekty uczenia się:

Znajomość zasad modelowania systemów z wykorzystaniem grafów i sieci. Znajomość różnych modeli teorii grafów i sieci. Znajomość metod rozwiązywania problemów

modelowanych za pomocą grafów i sieci. Umiejętność modelowania obiektów rzeczywistych za pomocą modeli grafowych i sieciowych. Umiejętność rozróżnienia problemu grafowego od sieciowego. Umiejętność wykorzystania specjalizowanych metod grafowo-sieciowych do rozwiązywania praktycznych problemów inżynierskich.

C.II.13. PODSTAWY OPTIMALIZACJI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
III	14	16			10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14	16			10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: poznanie i zrozumienie metod rozwiązywania zadań dyskretnych, liniowych i nieliniowych oraz wykorzystywania metody optymalizacji do rozwiązywania zadań praktycznych.

Treści kształcenia:

Ogólne zadanie optymalizacji, klasy zadań, własności zadań. Elementy analizy wypukłe i zadania wypukłe. Postaci zadania liniowego, zadania dualne. Algorytm prymalny i dualny simpleks. Programowanie dyskretne: zadania unimodularne, metoda podziału i oszacowań, metody rozwiązywania zadań PLB. Programowanie nieliniowe: metody rozwiązywania zadań bez ograniczeń, metody rozwiązywania zadań z ograniczeniami, a w tym warunki różniczkowe Kuhna-Tuckera, metody kierunków dopuszczalnych, metoda rozwiązywania zadań kwadratowych.

Efekty uczenia się:

Ma wiedzę dotyczącą własności i metod rozwiązywania zadań liniowych. Ma wiedzę dotyczącą własności i metod rozwiązywania zadań dyskretnych. Ma wiedzę dotyczącą własności i metod rozwiązywania zadań nieliniowych. Umie badać własności i klasyfikować zadania optymalizacji z punktu widzenia ich zastosowań. Umie wykorzystywać metody optymalizacji do rozwiązywania zadań praktycznych.

C.II.14. STATYSTYKA MATEMATYCZNA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
III	16		14		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	16		14		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: poznanie i zrozumienie przez studentów podstawowych pojęć i twierdzeń statystyki matematycznej, oraz opanowania elementarnych umiejętności rachunkowych z zakresem wiedzy obejmującym: podstawowe statystyki i ich rozkłady, estymację punktową i przedziałową, weryfikację hipotez parametrycznych i nieparametrycznych, analizę korelacji i regresji.

Treści kształcenia:

Podstawy statystyki matematycznej. Podstawowe statystyki. Rozkłady wybranych statystyk. Estymacja punktowa. Estymatory parametrów rozkładów zmiennych losowych. Estymacja przedziałowa. Przedziały ufności dla parametrów rozkładów zmiennych losowych. Weryfikacja hipotez parametrycznych. Testy dla parametrów rozkładów zmiennych losowych. Moc testu. Weryfikacja hipotez nieparametrycznych. Testy zgodności i niezależności. Analiza korelacji. Kowariancja. Charakterystyki korelacji zmiennych losowych. Wnioskowanie dotyczące korelacji. Analiza regresji. Rodzaje regresji. Regresja liniowa. Wnioskowanie dotyczące regresji.

Efekty uczenia się:

Posiada podstawową wiedzę, stanowiącą bazę dla zrozumienia i studiowania przedmiotów kierunkowych, w zakresie statystyki matematycznej. Zna podstawowe pojęcia, określenia i twierdzenia dotyczące estymacji punktowej i przedziałowej, weryfikacji hipotez parametrycznych i nieparametrycznych, badania korelacji i regresji. Zna podstawowe konstrukcje estymatorów punktowych, przedziałów ufności, testów statystycznych i linii regresji. Zna sposoby wnioskowania o parametrach rozkładów, postaciach dystrybucji, niezależności, korelacji i regresji zmiennych losowych na podstawie danych statystycznych. Umie estymować parametry rozkładów zmiennych losowych, weryfikować hipotezy statystyczne i znajdować charakterystyki korelacji i regresji zmiennych losowych. Umie formułować i rozwiązywać proste problemy z wykorzystaniem pojęć i metod wnioskowania

statystyki matematycznej. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł (także anglojęzycznych); potrafi interpretować uzyskane informacje i formułować wnioski. Ma wyrobioną wewnętrzną potrzebę i umiejętność ustawicznego uzupełniania i nowelizacji nabytej wiedzy poprzez samokształcenie.

C.II.15. MODELOWANIE MATEMATYCZNE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IV	14	16			10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14	16			10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność konstruowania modeli matematycznych oraz formułowania zadań optymalizacyjnych oraz dobierania narzędzi do formalnego opisu sytuacji decyzyjnych w warunkach wielokryterialnych, growych, ryzyka, niepewności, rozmytości oraz przybliżoności.

Treści kształcenia:

Zasady modelowania matematycznego. Model matematyczny. Dane, zmienne decyzyjne, kryteria oraz zbiory ich wartości. Analiza informacyjna. Funkcja oceny osiągnięcia celu. Sformułowanie zadania optymalizacyjnego. Modele deterministyczne. Modele growe. Modele probabilistyczne. Modele wykorzystujące teorię zbiorów rozmytych. Modele uwzględniające niepewność danych. Modele wykorzystujące teorię zbiorów przybliżonych.

Efekty uczenia się:

Ma wiedzę w zakresie zasad konstruowania modeli matematycznych oraz formułowania zadań optymalizacyjnych, w tym przy niepewnej i niekompletnej informacji. Umie konstruować modele matematyczne oraz formułować zadania optymalizacyjne dla problemów praktycznych w tym problemów z zakresu informatyki. Potrafi dobierać narzędzia do formalnego opisu sytuacji decyzyjnych w warunkach wielokryterialnych, growych, ryzyka, niepewności, rozmytości oraz przybliżoności.

C.II.16. WSTĘP DO KRYPTOLOGII

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IV	10		10		2	22	20	42	0,5	0,5	1	Zo	O
Ogółem	10		10		2	22	20	42	0,5	0,5	1	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy z zakresu podstaw kryptografii i kryptologii, szyfrów historycznych i współczesnych algorytmów kryptograficznych.

Treści kształcenia:

Rys historyczny kryptologii. Podstawowe pojęcia kryptografii i kryptologii. Definicja kryptosystemu. Podstawowe szyfry podstawieniowe i przestawieniowe. Szyfry polialfabetyczne. Szyfr Vigenere'a. Elementy kryptoanalizy. Algorytmy strumieniowe i blokowe. Kryptosystemy klucza publicznego. Algorytm RSA i jego bezpieczeństwo. Protokoły kryptograficzne i ich realizacja. Schematy podpisu cyfrowego.

Efekty uczenia się:

Ma ogólną wiedzę dotyczącą metod i technik kryptograficznych oraz wiedzę w zakresie podstaw kryptologii, protokołów i systemów kryptograficznych. Ma wiedzę dotyczącą szyfrów historycznych i współczesnych algorytmów kryptograficznych. Potrafi przeprowadzić prostą analizę systemów kryptograficznych.

C.II.17. BEZPIECZEŃSTWO PRACY I ERGONOMIA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IV	12		8		2	22	20	42	0,5	0,5	1	Zo	O
Ogółem	12		8		2	22	20	42	0,5	0,5	1	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy w zakresie odbioru informacji przez użytkownika, wymagań na warunki pracy oraz zagrożeń dla zdrowia użytkownika występujących na stacjonarnym stanowisku pracy z monitorem ekranowym; umiejętność organizacji stacjonarnego stanowiska pracy z monitorem ekranowym.

Treści kształcenia:

Odbiór informacji przez użytkownika systemu komputerowego. Organizacja stacjonarnego stanowiska pracy z monitorem ekranowym. Wymagania na warunki pracy na stanowisku wyposażonym w monitor ekranowy. Zagrożenia dla zdrowia pracownika występujące na stanowisku pracy wyposażonym w monitor ekranowy. Obowiązki oraz prawa pracownika i pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy w informatyce. Metody oceny ryzyka zawodowego na stanowisku pracy. Ergonomiczne wymagania na interfejs człowiek-komputer.

Efekty uczenia się:

Ma wiedzę w zakresie wymagań na warunki pracy na stanowisku i podstawowych zagrożeń dla zdrowia pracownika występujących na stanowisku pracy wyposażonym w monitor ekranowy. Ma wiedzę w zakresie podstawowych przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy w informatyce. Potrafi zorganizować stanowisko pracy z monitorem ekranowym oraz ocenić ryzyko zawodowe na takim stanowisku.

C.II.18. PODSTAWY BEZPIECZEŃSTWA INFORMACJI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
V	20		10		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	20		10		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy z zakresu ochrony i bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych; umiejętność oceny przydatności rutynowych metod i narzędzi zabezpieczania sieci.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do bezpieczeństwa informacji. Zasady uwierzytelniania i autoryzacji. Zagrożenia dla informacji i systemów teleinformatycznych. Zabezpieczenia - rodzaje i podstawy działania. Zabezpieczenia kryptograficzne. Elementy projektowania zabezpieczeń (szacowanie ryzyka, dokumentowanie systemu ochrony). Elementy projektowania zabezpieczeń (wykorzystanie norm i standardów, audyt i testy penetracyjne).

Efekty uczenia się:

Ma podstawową wiedzę z zakresu ochrony i bezpieczeństwa w systemach teleinformatycznych. Potrafi cenić przydatność rutynowych metod i narzędzi zabezpieczania sieci. Ma umiejętność samokształcenia się. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji a także wyciągać wnioski oraz formułować uzasadnione opinie.

8.2.3. GRUPA TREŚCI KSZTAŁCENIA KIERUNKOWEGO

C.III.1. WPROWADZENIE DO PROGRAMOWANIA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
II	10		20		10	40	70	110	1,5	2,5	4	E	O
Ogółem	10		20		10	40	70	110	1,5	2,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy w zakresie: różnych metod i technik programowania strukturalnego w języku C oraz umiejętność konstruowania algorytmów będących rozwiązaniami typowych zadań programistycznych; programowania strukturalnego; podstaw algorytmiki i struktur danych

Treści kształcenia:

Pojęcia podstawowe technik programowania. Elementarny wstęp do algorytmiki. Typy danych w języku C. Operatory i instrukcje języka C. Liniowe struktury danych. Funkcje. Rekurencja. Wskaźniki. Dynamiczne struktury danych – listy. Pliki.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie, wiedzę w zakresie różnych metod i technik programowania strukturalnego w języku C oraz umiejętność konstruowania algorytmów będących rozwiązaniami typowych zadań programistycznych. Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie, wiedzę w zakresie programowania strukturalnego. Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie, wiedzę z zakresu podstaw algorytmiki i struktur danych. Ma wiedzę i umiejętności samokształcenia się w zakresie programowania strukturalnego i podstaw algorytmiki. Ma podstawowe umiejętności z zakresu programowania strukturalnego pozwalające na samodzielne rozwiązywanie dobrze i słabo określonych zadań programowania.

C.III.2. PODSTAWY TECHNIKI KOMPUTERÓW

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
II	28	8	16		1	53	80	133	2	3	5	Zo	O
Ogółem	28	8	16		1	53	80	133	2	3	5	Zo-1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy w zakresie zasad działania elementów elektronicznych i cyfrowych układów elektronicznych, umiejętność projektowania prostych układów logicznych dla systemów komputerowych oraz dokonania krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i oceny technicznych rozwiązań współczesnych komputerów a także programowania sterowników logicznych.

Treści kształcenia:

Podstawowe elementy elektroniczne. Diody, tranzystory bipolarne i unipolarne Bramki logiczne diodowe, DTL i inwertor CMOS. Bramki logiczne TTL. Skale scalenia układów elektronicznych (SSI, MSI, LSI, VLSI, GLSI). Układy logiczne CMOS (bramki logiczne, koder/dekoder, multiplexer, sumator 1-bitowy). Przerzutniki (rodzaje) i ich zastosowania (rejstry, liczniki, pamięci statyczne).

Efekty uczenia się:

Ma elementarną wiedzę w zakresie zasad działania elementów elektronicznych i cyfrowych układów elektronicznych. Potrafi projektować proste układy logiczne dla systemów komputerowych; potrafi dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania i ocenić techniczne rozwiązania współczesnych komputerów; potrafi programować sterowniki logiczne.

C.III.3. ARCHITEKTURA I ORGANIZACJA KOMPUTERÓW

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
III	20		32		1	53	80	133	2	3	5	E	O
Ogółem	20		32		1	53	80	133	2	3	5	E-1	

Cele kształcenia: znajomość elementów składowych komputera oraz budowy i działania podstawowych układów kombinacyjnych i sekwencyjnych; znajomość cyklu rozkazowego, sposobów realizacji sterowania centralnego w procesorze; umiejętność zapisu liczb w kodach dwójkowych, w kodzie ósemkowym, szesnastkowych, oraz wg normy IEEE 754; umiejętność wykonywania operacji arytmetycznych i logicznych na liczbach w różnych kodach.

Treści kształcenia:

Cyfrowy zapis informacji. Funkcje logiczne. Algebra Boole'a. Metody minimalizacji funkcji logicznych. Układy arytmetyczne. Układy konwersji kodów. Multipleksery i demultipleksery. Przerzutniki. Maszynowa reprezentacja danych. Kodowanie liczb. Realizacja podstawowych operacji arytmetycznych i logicznych. Schemat blokowy komputera. Model von Neumanna. Pojęcie architektury i organizacji. Architektura języka wewnętrznego. Lista rozkazów, formaty rozkazów i danych, typy operacji, tryby adresacji. Organizacja komputera na poziomie asemblera. Organizacja jednostki centralnej. Sterowanie sprzętowe i mikroprogramowane. Cykl rozkazowy. Przerwania i wyjątki. Systemy przerwań. Wprowadzenie do komputera LABZSK. Pamięć główna. Typy i hierarchia pamięci. Organizacja i architektura systemów pamięci. Interfejsy i komunikacja. Przetwarzanie potokowe. Architektura procesora DLX – formaty danych, formaty rozkazów. Organizacja procesora DLX – wersja sekwencyjna i potokowa. Opis działania procesora w notacji przesłań międzyrejestrów. Hazardry strukturalne. Zależności danych: true dependency, anti-dependency, output dependency. Hazardry danych – wprowadzenie. Przykłady hazardów danych RAW, WAR, WAW. Forwarding, scheduling. Analiza wybranych przykładów programów na poziomie asemblera z użyciem instrukcji warunkowych, pętli, operacji na liczbach całkowitych i zmiennoprzecinkowych, tablic. Hazardry sterowania. Statyczne i dynamiczne przewidywanie skoków. Rozwijanie pętli. Analiza i projektowanie programów na poziomie asemblera. Pamięć podręczna. Zasada lokalności odwołań. Typy

odzworowań pamięci cache. Współpraca cache – pamięć główna przy odczycie i przy zapisie. Ocena efektywności pamięci podręcznej. Przykłady rzeczywistych rozwiązań. Pamięć wirtualna. Sprzętowe i programowe mechanizmy wspomagające efektywność działania pamięci wirtualnych. Porównanie architektur CISC, RISC i VLIW. Taksonomie systemów komputerowych: Flynna, Treleavena. Tendencje rozwojowe architektur współczesnych komputerów.

Efekty uczenia się:

Znajomość maszynowej reprezentacji danych i liczb oraz operacji arytmetycznych i logicznych realizowanych przez komputer. Znajomość elementów składowych komputera oraz budowy i działania podstawowych układów kombinacyjnych i sekwencyjnych, model von Neumanna. Znajomość cyklu rozkazowego, sposobów realizacji sterowania centralnego w procesorze, znajomość pojęć: architektura i organizacja komputera, trybów adresowania, formatów i typów rozkazów na poziomie asemblera. Umiejętność zapisu liczb w kodach dwójkowych, w kodzie ósemkowym, szesnastkowych, oraz wg normy IEEE 754. Umiejętność wykonywania operacji arytmetycznych i logicznych na liczbach w różnych kodach. Umiejętność projektowania sterowania centralnego procesora i budowania rozkazów z wykorzystaniem mikroprogramowania oraz sterowania sprzętowego. Znajomość metody przetwarzania potokowego. Znajomość przeznaczenia, organizacji i działania pamięci podręcznej i pamięci wirtualnej. Znajomość cech architektur oraz tendencji rozwojowych współczesnych systemów komputerowych. Umiejętność implementacji prostych programów w języku asembler. Umiejętność optymalizacji kodu programu, w języku asemblera, dla procesora o znanej architekturze.

C.III.4. PODSTAWY PODZESPOŁÓW KOMPUTERÓW

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
III	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności wykorzystania aparatu matematycznego w procesie projektowania prostych układów logicznych dla systemów cyfrowych

Treści kształcenia:

Układy kombinacyjne - pojęcia podstawowe.

Algebra Boole'a, kody i systemy liczbowe stosowane w technice cyfrowej, arytmetyka dwójkowa. Metody opisu układów kombinacyjnych. Sposoby minimalizacji funkcji logicznych. Metody algebraiczne minimalizacji funkcji logicznych za pomocą przekształceń algebry Boole'a, graficzne metody minimalizacji za pomocą tablic Karnaugh, zjawisko hazardu, metody syntezy układów kombinacyjnych. Metody syntezy układów kombinacyjnych. Projektowanie układów realizujących założoną funkcję logiczną. Projektowanie układów konwersji kodów (enkoderów, dekoderów, translatorów kodów). Projektowanie układów prostych układów arytmetycznych. Wykorzystanie układów multiplekserów, demultiplekserów. Weryfikacja poprawności działania zaprojektowanego układu.

Układy sekwencyjne - pojęcia podstawowe.

Podział układów sekwencyjnych, metody opisu układów sekwencyjnych, zjawisko wyścigu, przerzutnik jako podstawowy układ sekwencyjny. Automaty Meale'a i Moore'a i występujące między nimi różnice, metody konwersji z jednego układu w drugi. Metody syntezy układów sekwencyjnych. Projektowanie układu asynchronicznego i synchronicznego działającego zgodnie z zadaniem grafem przejść i wyjść, liczników oraz rejestrów. Weryfikacja poprawności działania zaprojektowanego układu.

Efekty uczenia się:

Znajomość podstawowych pojęć z zakresu układów cyfrowych. Znajomość metod minimalizacji funkcji logicznych opisujących działanie układów cyfrowych. Znajomość sposobów opisu układów cyfrowych. Znajomość metod i narzędzi matematycznych wykorzystywanych w procesie syntezy układów cyfrowych. Umiejętność wykorzystania aparatu matematycznego w procesie projektowania prostych układów logicznych dla systemów cyfrowych. Umiejętność oceny poprawności działania prostych układów logicznych.

C.III.5. ALGORYTMY I STRUKTURY DANYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
III	18		22		1	41	70	111	1,5	2,5	4	E	O
Ogółem	18		22		1	41	70	111	1,5	2,5	4	E-1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności praktycznego wykorzystania znajomości podstawowych metod oceny złożoności obliczeniowej algorytmów; umiejętność oceny wpływu wykorzystanych struktur danych na złożoność obliczeniową projektowanego programu oraz dokonanie wyboru optymalnej struktury.

Treści kształcenia:

Techniki projektowania algorytmów. Technika „dziel i rządź”. Programowanie dynamiczne. Algorytmy zachłanne. Przeszukiwanie z nawrotami. Złożoność obliczeniowa algorytmów. Pojęcie złożoności obliczeniowej: złożoność czasowa, złożoność pamięciowa. Asymptotyczna złożoność czasowa: O-notacja, W-notacja, Q-notacja. Złożoność optymistyczna, pesymistyczna i średnia. Złożoność zamortyzowana. Ocena złożoności obliczeniowej algorytmów iteracyjnych. Ocena złożoności obliczeniowej algorytmów rekurencyjnych. Listy. Rodzaje struktur listowych. Podstawowe operacje na listach. Metody implementacji list. Kolejki. Kolejka LIFO (stos). Kolejka FIFO. Kolejka priorytetowa. Podstawowe operacje na kolejkach. Implementacja kolejek. Drzewa binarne. Implementacja drzew binarnych. Podstawowe operacje na drzewach binarnych. Drzewa BST. Drzewa AVL. Drzewa czerwono-czarne. Kopce. Drzewa wielokierunkowe. Pojęcie i własności B-drzewa. Podstawowe operacje na B-drzewach. Rodzina B-drzew. Algorytmy sortowania wewnętrznego. Sortowanie przez wstawianie. Sortowanie przez wybieranie. Sortowanie przez zamianę. Sortowanie przez kopcowanie. Sortowanie szybkie. Sortowanie Shella. Analiza złożoności algorytmów sortowania. Algorytmy sortowania zewnętrznego. Sortowanie przez podział. Sortowanie przez łączenie. Podstawowe algorytmy grafowe. Reprezentacja grafów. Przeszukiwanie wszerz. Przeszukiwanie w głąb. Wyznaczanie najkrótszych dróg. Tablice z haszowaniem. Haszowanie. Tablice z adresowaniem bezpośrednim. Tablice z haszowaniem. Funkcje haszujące. Metody usuwania kolizji. Problemy obliczeniowo trudne. Klasy złożoności problemów. NP-zupełność. NP-zupełność i redukowalność. Nierozstrzygalność.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu podstawowych technik konstruowania algorytmów oraz metod oceny ich efektywności. Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu podstawowych struktur danych oraz metod ich przetwarzania. Ma szczegółową wiedzę z zakresu oceny złożoności obliczeniowej algorytmów i programów. Potrafi praktycznie wykorzystywać znajomość podstawowych metod oceny złożoności obliczeniowej algorytmów. Umie ocenić wpływ wykorzystanych struktur danych na złożoność obliczeniową projektowanego programu oraz dokonać wyboru optymalnej struktury. Potrafi zgodnie z zadaną specyfikacją wymagań zaprojektować struktury danych oraz algorytm i opracować jego implementację, wykorzystując znajomość podstawowych technik algorytmicznych.

C.III.6. TEORIA INFORMACJI I KODOWANIA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
III	18	10	12		1	41	40	81	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	18	10	12		1	41	40	81	1,5	1,5	3	Zo-1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy w zakresie: standardów kodowania znaków; metod kompresji bezstratnej; metod kodowania nadmiarowego.

Treści kształcenia:

Pojęcia wstępne, kod, kod jednoznacznie dekodowalny, natychmiastowy, przedrostkowy. Standardy kodowania znaków: ASCII, ISO/IEC 8859, Unicode, UTF-16, UTF-8. Kompresja bezstratna: twierdzenie Shannona, kodowanie Shannona, kodowanie Huffmana. Kompresja bezstratna: kodowanie arytmetyczne. Kompresja bezstratna: kodowanie słownikowe. Kodowanie nadmiarowe detekcyjne i korekcyjne. Kody liniowe Hamminga. Kody cykliczne. Kody BCH Kody R-S Implementacja metody kompresji bezstratnej. Implementacja funkcji CRC.

Efekty uczenia się:

Wiedza (podbudowana teoretycznie) w zakresie:

- standardy kodowania znaków,
- metody kompresji bezstratnej,
- metody kodowania nadmiarowego.

Praktyczna umiejętność tworzenia programów kompresujących dane. Praktyczna umiejętność tworzenia programów wyznaczających wartości CRC.

C.III.7. PROGRAMOWANIE NISKOPOZIOMOWE I ANALIZA KODU

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
III	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy w zakresie: architektury x86; języka wewnętrznego; trybów 32 i 64-bitowego (IA-32 i x64); organizacji wewnętrznej systemów Windows: pamięci, komunikacji z systemem, funkcji API; programów sterowanych zdarzeniami; nabycie umiejętności prowadzenia analizy i inspekcji kodów binarnych różnych typów.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do architektury IA32 i x64 Język wewnętrzny procesorów linii 80x86: wybrane rozkazy. Tryby 32 i 64-bitowe. Formaty plików PE. Programy sterowane zdarzeniami. Komunikacja z systemem. Asembly. Organizacja wewnętrzna systemu Windows – pamięć i komunikacja z procesami. Funkcje API w programowaniu. Programy sterowane zdarzeniami. Reverse engineering, zasady inspekcji kodu binarnego. Modyfikacje niskopoziomowe.

Efekty uczenia się:

Znajomość architektury mikroprocesorów linii x86. Znajomość języka wewnętrznego w trybie użytkownika IA-32. Znajomość podstaw assemblerów. Znajomość budowy programów binarnych. Znajomość organizacji pamięci i komunikacji program-system w Windows. Umiejętność prowadzenia analizy i inspekcji kodów binarnych różnych typów. Umiejętność modyfikacji postaci ładownych programów. Umiejętność wykorzystania dokumentacji technicznych nowych procesorów.

C.III.8. WPROWADZENIE DO AUTOMATYKI**Rozliczenie godzinowe**

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IV	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności programowania sterowników logicznych; stosowania i oceny działania regulatorów liniowych; modelowania procesów regulacji.

Treści kształcenia:

Sterowanie logiczne. Układy przekaźnikowe. Algebra Boole'a. Układy logiczne. Funkcje boolowskie. Sterowanie sekwencyjne. Automaty skończone (Moore'a, Mealy'ego). Programowanie sterowników logicznych PLC. Schematy drabinkowe LD. Programowanie sterowników logicznych PLC. Schematy blokowe FBD. Modelowanie układów dynamicznych. Obiekt sterowania. Równanie stanu. Modelowanie układów dynamicznych. Metody obliczania charakterystyk czasowych. Modelowanie procesów regulacji. Układ regulacji ze sprzężeniem zwrotnym. Regulatory. Narzędzia wspomagające programowanie sterowników. Komunikacja z użytkownikiem z poziomu pulpitu operatorskiego. Programowanie z wykorzystaniem schematów drabinkowych LD. Programowanie z wykorzystaniem funkcjonalnych schematów blokowych FBD. Projekt układu sterowania z wykorzystaniem PLC. Modelowanie układów dynamicznych w środowisku Matlab. Modelowanie układów dynamicznych w środowisku Matlab - Simulink. Modelowanie obiektu sterowania. Modelowanie układu regulacji.

Efekty uczenia się:

Wiedza w zakresie: sterowanie kombinacyjne i sekwencyjne. programowanie sterowników logicznych PLC, narzędzia wspomagające projektowanie i programowanie systemów automatyki, modelowanie procesów regulacji. Umiejętność programowania sterowników logicznych. Umiejętność stosowania i oceny działania regulatorów liniowych. Umiejętność modelowania procesów regulacji.

C.III.9. PROGRAMOWANIE OBIEKTOWE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IV	20		32		1	53	30	83	2	1	3	Zo	O
Ogółem	20		32		1	53	30	83	2	1	3	Zo-1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy z zakresu: paradygmatu programowania obiektowego oraz zasady użycia podstawowych konstrukcji programowania obiektowego; projektowania i implementacji programów w językach programowania zorientowanych obiektowo.

Treści kształcenia:

Koncepcja obiektowości. Klasy i obiekty. Ogólna charakterystyka paradygmatu programowania obiektowego. Składowe klasy. Metody definiowania funkcji klasy. Funkcje wplatane. Operator zakresu. Argumenty domyślne funkcji. Obiekt jako argument funkcji. Ukryty wskaźnik this. Funkcje zwracające obiekty. Funkcje zaprzyjaźnione. Klasy zaprzyjaźnione. Polimorfizm. Przeciążanie funkcji i operatorów. Funkcje przeciążone. Przeciążanie operatorów. Funkcja operatora. Przeciążanie operatorów za pomocą funkcji zaprzyjaźnionych. Funkcje wirtualne. Konstruktory i destruktory. Konstruktory: konstruktory domyślne, konstruktory przeciążone. Wykorzystanie argumentów domyślnych konstruktora. Destruktory. Dziedziczenie. Status dostępu do składowych dziedziczonych. Dziedziczenie jednobazowe i wielobazowe. Kolejność uaktywniania konstruktorów i destruktora. Szablony funkcji i klas. Funkcje wykorzystujące typy ogólne. Przeciążanie szablonu funkcji. Przykłady zastosowań szablonów funkcji. Szablony klas. Biblioteka STL. Wprowadzenie do STL. Elementy biblioteki STL: kontenery, algorytmy, iteratory, funktory. Klasy kontenerów.

Przykłady wykorzystania biblioteki STL. Wprowadzenie do projektowania obiektowego. Modelowanie i projektowanie programów z wykorzystaniem języka UML. Przykłady modelowania i projektowania programów. Celem drugiej części przedmiotu są podstawy programowania języku Java w paradygmacie programowania obiektowego. Omawiana jest architektura maszyn wirtualnych oraz zasady generowania kodu programu. Przedstawiona są i w praktyce ćwiczone w ramach zadań laboratoryjnych zagadnienia: semantyka i syntaktyka języka Java, zastosowanie refleksji, wyrażeń lambda i innych współczesnych technik obiektowych, model programowania zdarzeniowego oraz zastosowania wzorców programowych.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, szczegółową wiedzę z zakresu paradygmatu programowania obiektowego. Zna przeznaczenie, zasady budowy i działania oraz zasady użycia podstawowych konstrukcji programowania obiektowego. Ma podstawową wiedzę z zakresu projektowania i implementacji programów w językach programowania zorientowanych obiektowo. Potrafi praktycznie wykorzystywać znajomość podstawowych konstrukcji programowania obiektowego. Umie ocenić konsekwencje wykorzystanych mechanizmów języka programowania zorientowanego obiektowo na jego efektywność, w tym złożoność obliczeniową. Potrafi zgodnie z zadaną specyfikacją wymagań opracować program, wykorzystując podstawowe mechanizmy i konstrukcje języka programowania zorientowanego obiektowo.

C.III.10. GRAFIKA KOMPUTEROWA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IV	12		28		10	50	50	100	2	2	4	E	O
Ogółem	12		28		10	50	50	100	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności syntezy obrazu z wykorzystaniem technik modelowania geometrycznego, modelowania koloru, tekstury i oświetlenia; programowania z wykorzystaniem bibliotek graficznych OpenGL.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie: pojęcia wstępne; przegląd literatury; rys historyczny grafiki komputerowej; standardy graficzne; wybrane zastosowania. Grafika komputerowa, przetwarzanie i rozpoznawanie obrazu; formy danych obrazowych; przekształcenia obrazu; segmentacja obrazu; metody kodowania obrazu; grafika wektorowa i rastrowa. Wprowadzenie do programowania w z wykorzystaniem biblioteki OpenGL: właściwości funkcjonalne biblioteki, prymitywy graficzne; przekształcenia geometryczne; działania na stosach macierzowych; środowisko graficzne Visual C++. Metody poprawy jakości obrazu: korekcja tonalna; modelowanie histogramu; filtrowanie przestrzenne; pseudokolorowanie. Algorytmy rastrowe: algorytmy Bresenhama; wypełnianie obszarów; algorytmy HLHSR; algorytmy antyaliasingu. Przekształcenia geometryczne: podstawy matematyczne; przekształcenia 2D i 3D; macierzowa reprezentacja przekształceń; współrzędne jednorodne; składanie przekształceń. Rzutowanie w przestrzeni 3D: układy współrzędnych; model procesu rzutowania; rzuty perspektywiczne; rzuty równoległe. Modelowanie krzywych i powierzchni: powierzchnie Coonsa; krzywe i powierzchnie Beziera; krzywe i powierzchnie B-sklejane; krzywe i powierzchnie b i b2-sklejane. Modelowanie brył: prymitywy przestrzenne; lokalizacja przestrzenna; dekompozycja przestrzeni; drzewa ósemkowe; zakreślanie przestrzeni; konstrukcyjna geometria brył; reprezentacja brzegowa. Modelowanie koloru: pojęcie koloru; modele koloru; algorytmy konwersji przestrzeni kolorów; operacje w przestrzeni kolorów. Modele oświetlenia powierzchni: podstawowy model empiryczny; model Phong; model Halla; równanie wizualizacji. Metody modelowania oświetlenia powierzchni: śledzenie promieni; bilans promieniowania. Cieniowanie powierzchni: metoda Gourauda; metoda Phong. Budowa i zasada działania wyświetlaczy: projektory, moduły projekcyjne CRT; monitory i projektory LCD; projektory DLP; wyświetlacze plazmowe; wyświetlacze elektroluminescencyjne. Specjalizowane układy grafiki komputerowej: pamięci VRAM; przetworniki wizyjne; koprocesory i procesory graficzne.

Efekty uczenia się:

Znajomość podstawowych standardów graficznych, sposobów reprezentacji obrazów, podstaw przetwarzania obrazów, metod poprawy jakości obrazu. Znajomość algorytmów rastrowych, metod modelowania geometrycznego, metod modelowania koloru, tekstury i oświetlenia. Znajomość architektury i zasad działania sprzętu grafiki komputerowej. Umiejętność syntezy obrazu z wykorzystaniem technik modelowania geometrycznego, modelowania koloru, tekstury i oświetlenia. Umiejętność programowania z wykorzystaniem bibliotek graficznych OpenGL.

C.III.11. BAZY DANYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IV	14	12	26		1	53	80	133	2	3	5	E	O
Ogółem	14	12	26		1	53	80	133	2	3	5	E-1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy w zakresie: metodyk wykorzystywanych do modelowania i projektowania baz danych; technik i narzędzi wykorzystywanych w procesie projektowania różnych modeli baz danych; metodyk, technik i narzędzi mod; projektowania baz danych, wykorzystywanych w systemach informatycznych.

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia z zakresu BD (pojęcie BD, definicja SBD, definicja SZBD, podstawowe właściwości SZBD). Model danych (pojęcie modelu danych, zasady projektowania pojęciowego modelu danych, związek pojęciowego modelu z logicznymi modelami hierarchicznej, sieciowej i relacyjnej bazy danych). Relacyjny model danych (struktury danych modelu relacyjnego, zbiory fizyczne i logiczne). Języki opisu danych w systemie relacyjnym (język DDS, język SQL.). Manipulowanie danymi w systemach baz danych o modelu relacyjnym (operacje w języku algebry relacji, operacje selekcji w języku SQL, operacje nawigacyjne). Ograniczenia integralnościowe w relacyjnym modelu (zależności funkcjonalne i wielowartościowe, ograniczenia w postaci predykatów). Projektowanie modeli relacyjnych (dekompozycja bez utraty danych i bez utraty zależności funkcjonalnych, normalizacja schematu). Rozproszone bazy danych (podstawowe pojęcia, fragmentacja, alokacja i replikacja zbiorów w rozproszonych bazach danych, przetwarzanie transakcyjne). Hurtownie danych (pojęcie hurtowni danych, właściwości i zasady tworzenia hurtowni danych).

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie metodyk wykorzystywanych do modelowania i projektowania baz danych. Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie technik i narzędzi wykorzystywanych w procesie projektowania różnych modeli baz danych. Ma

uporządkowaną wiedzę w zakresie metodyk, technik i narzędzi modelowania i projektowania baz danych, wykorzystywanych w systemach informatycznych. Potrafi korzystać z różnorodnych technik i narzędzi w procesie projektowania różnych modeli baz danych. Potrafi odzwierciedlić wybrany fragment rzeczywistości w postaci modelu logicznego i fizycznego dla wybranych obszarów dziedzinowych. Potrafi zaprojektować bazę danych z wykorzystaniem wybranych narzędzi informatycznych.

C.III.12. SZTUCZNA INTELIGENCJA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IV	16		14		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	16		14		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność programowania z wykorzystaniem języków logiki.

Treści kształcenia:

Definicja sztucznej inteligencji i obszary jej zastosowań. Systemy formalne - alfabet, formuły poprawnie określone, aksjomaty. Reguły wnioskowania, rachunek zdań, rachunek predykatów, przetwarzanie zbioru klauzul, metody przeszukiwania przestrzeni rozwiązań. Wprowadzenie do języków sztucznej inteligencji - programowanie z wykorzystaniem języka Prolog. Podstawy algorytmów genetycznych. Wprowadzenie w maszynowe uczenie się.

Efekty uczenia się:

Znajomość podstawowych pojęć i zakresu zastosowań sztucznej inteligencji. Podstawowa wiedza w zakresie definicji systemów formalnych oraz rachunku predykatów pierwszego rzędu. Podstawowa wiedza w zakresie algorytmów ewolucyjnych. Umiejętność programowania z wykorzystaniem języków logiki.

C.III.13. SYSTEMY OPERACYJNE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IV	26		26		1	53	80	133	2	3	5	E	O
Ogółem	26		26		1	53	80	133	2	3	5	E-1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności posługiwania się zbiorem podstawowych poleceń i usług (funkcji systemowych) systemu operacyjnego a także samodzielnej realizacji prostego systemu programowego w postaci współpracujących ze sobą procesów lub wątków z wykorzystaniem niskopoziomowych mechanizmów komunikacji i synchronizacji systemu operacyjnego.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie, usługi i elementy systemu operacyjnego, klasyfikacja i ewolucja systemów operacyjnych. Podstawy działania systemu operacyjnego, obsługa i funkcje przerwań w systemie, struktura WE/WY, tryby pracy systemu, wspomaganie sprzętowe. Struktury systemów operacyjnych. Procesy i zasoby w systemach operacyjnych: koncepcja procesu i jego charakterystyka, sterowanie procesami, działania na procesach. Wątki: modele wielowątkowości, programowanie wielordzeniowe, biblioteki wątków. Planowanie przydziału procesora (CPU), kryteria i algorytmy planowania, planowanie wieloprocessorowe, planowanie w systemach czasu rzeczywistego, planowanie wątków. Implementacja planowania przydziału CPU we współczesnych systemach operacyjnych. Synchronizacja procesów i wątków: problem sekcji krytycznej, sprzętowe środki synchronizacji, blokady muteksove, semaforey i ich implementacja w systemie operacyjnym, przykłady synchronizacji procesów i wątków. Komunikacja międzyprocesowa (IPC): łącza komunikacyjne, pamięć dzielona, przekazywanie komunikatów. Przykłady komunikacji w systemach Linux. Problem blokady (zakleszczenia) i jego rozwiązywanie w systemach operacyjnych, metody postępowania z blokadami. Zarządzanie pamięcią operacyjną: stronicowanie i segmentacja, podstawy pamięci wirtualnej, stronicowanie na żądanie, zastępowanie stron i przydział ramek, przykłady rozwiązań w systemach operacyjnych. Zarządzanie pamięcią masową, zarządzanie podsystemem WE/WY. System plików:

interfejs systemu plików, logiczna i fizyczna organizacja systemu plików na dysku, integralność systemu plików. Przykłady implementacji systemu plików, wirtualne i sieciowe systemy plików. Problem ochrony i bezpieczeństwa w systemach operacyjnych: podstawy ochrony, modele ochrony, metody kontroli dostępu (DAC, MAC, RBAC). Przykłady wybranych systemów operacyjnych: system Linux, Windows 11. Systemy operacyjne do zastosowań wbudowanych czasu rzeczywistego. Sieciowe i rozproszone systemy operacyjne. Tendencje rozwojowe systemów operacyjnych.

Efekty uczenia się:

Znajomość technik zarządzania podstawowymi zasobami sprzętowymi komputera (procesorem, pamięcią operacyjną, wirtualną i urządzeniami wejścia-wyjścia) — oraz ich wpływu na efektywność funkcjonowania systemu komputerowego jako całości. Znajomość podstawowych mechanizmów ochrony zasobów i bezpieczeństwa stosowanych w systemach operacyjnych. Znajomość podstawowych problemów komunikacji i synchronizacji procesów i wątków oraz ich rozwiązań na bazie mechanizmów wspieranych przez system operacyjny. Umiejętność posługiwania się zbiorem podstawowych poleceń i usług (funkcji systemowych) systemu operacyjnego. Umiejętność samodzielnej realizacji prostego systemu programowego w postaci współpracujących ze sobą procesów lub wątków z wykorzystaniem niskopoziomych mechanizmów komunikacji i synchronizacji systemu operacyjnego.

C.III.14. INTERFEJSY KOMPUTERÓW

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
V	16	4	20		1	41	40	81	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	16	4	20		1	41	40	81	1,5	1,5	3	Zo-1	O

Cele kształcenia: nabycie umiejętności podstawowego posługiwania się pojęciami za zakresu interfejsów komputerów cyfrowych a także samodzielnej realizacji prostego systemu w postaci urządzeń komunikujących się za pomocą określonego interfejsu.

Treści kształcenia:

Interfejs komputera cyfrowego. Systemy i rodzaje interfejsów komputerów. Warstwowy model interfejsu międzykomputerowego. Kanały wejścia-wyjścia współczesnych komputerów: ISA, PCI, PCI-express. Interfejsy klawiatury, myszki, touchpad. Interfejsy urządzeń zobrazowania VGA, AGP, DVI, DP, HDMI. Interfejsy portów równoległych na przykładzie IEEE 1284. Interfejsy telekomunikacyjne i multimedialne: RS232/485, IEEE 1384, HDMI, USB. Interfejsy pamięci zewnętrznych. Interfejsy komputera w BIOS i w systemie operacyjnym.

Efekty uczenia się:

Znajomość technik komunikacji i standardów interfejsów wykorzystywanych do komunikacji komputer cyfrowy - urządzenie wejścia-wyjścia. Znajomość sposobów, udostępnianych przez BIOS i system operacyjny, wykorzystywanych w komunikacji komputer urządzenie wejścia-wyjścia. Umiejętność podstawowego posługiwania się pojęciami za zakresu interfejsów komputerów cyfrowych. Umiejętność samodzielnej realizacji prostego systemu w postaci urządzeń komunikujących się za pomocą określonego interfejsu.

C.III.15. INŻYNIERIA OPROGRAMOWANIA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
V	12		28		10	50	30	80	2	1	3	E	O
Ogółem	12		28		10	50	30	80	2	1	3	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność doboru i posłużenia się wybraną metodyką budowy sytemu informatycznego, zaprojektowania systemu informatycznego z wykorzystaniem notacji UML, zamodelowania i zaprojektowana systemu informatycznego z wykorzystaniem wybranych narzędzi wspomagających typu CASE.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie: Odpowiedzialność oprogramowania, proces wytwarzania oprogramowania, ewolucja języków i technik programowania, geneza i dziedzina inżynierii, oprogramowania, modele cyklu życia oprogramowania.

Język UML: Geneza, podstawowe modele, porównanie z innymi językami graficznymi modelowania systemów informatycznych.

Etap definicji wymagań na system informatyczny: Znaczenie i czynności etapu wymagań, rodzaje wymagań, modelowanie wymagań, weryfikowalność wymagań, zakres dokumentacji wymagań.

Etap analizy systemu informatycznego: Istota etapu analizy, modele etapu analizy, dokumentowanie etapu analizy.

Etap projektowania systemu informatycznego: Istota etapu projektowania, modele etapu projektowania, dokumentowanie etapu projektowania.

Etap testowania systemu informatycznego: Istota etapu testowania, rodzaje testów, dokumentowanie projektu i przebiegu testów.

Wprowadzenie do zarządzania projektem informatycznym.

Efekty uczenia się:

Uporządkowana wiedza w zakresie metodyk, technik i narzędzi modelowania i projektowania systemów informatycznych. Uporządkowana wiedza w zakresie metodyk, technik i narzędzi wytwarzania i wdrażania systemów informatycznych. Podstawowa wiedza z zakresu analizy i modelowania procesów biznesowych w organizacji. Umiejętność doboru i posłużenia się wybraną metodyką budowy sytemu informatycznego, zaprojektowania systemu informatycznego z wykorzystaniem notacji UML, zamodelowania i zaprojektowana systemu informatycznego z wykorzystaniem wybranych narzędzi wspomagających typu CASE. Umiejętność dokonania analizy procesu biznesowego oraz doboru informatycznego narzędzia pracy wspomagające doskonalenie tego procesu. Umiejętność postrzegania projektu informatycznego jako przedsięwzięcia gospodarczego połączona z myśleniem i działaniem w sposób przedsiębiorczy.

C.III.16. SYSTEMY WBUDOWANE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
V	18		22		10	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	18		22		10	50	80	130	2	3	5	E - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności planowania i przeprowadzania eksperymentów związanych z wykonywaniem rozkazów i optymalizacją programów dedykowanych dla procesorów potokowanych, urządzeniami peryferyjnymi i systemami wbudowanymi

Treści kształcenia:

Architektura i organizacja wybranej rodziny mikrokontrolerów. Programy wbudowane - wytwarzanie i testowanie. Systemy operacyjne czasu rzeczywistego. Przetwarzanie danych a zużycie energii - metody oszczędzania energii. Projektowanie systemów niezawodnych. Metodyki projektowania.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie szeroką wiedzę z zakresu architektury i organizacji komputerów. Ma uporządkowaną, szczegółową wiedzę w zakresie zasad programowania systemów wbudowanych, systemów zorientowanych na usługi oraz systemów multimedialnych. Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty związane z wykonywaniem rozkazów i optymalizacją programów dedykowanych dla procesorów potokowanych, urządzeniami peryferyjnymi i systemami wbudowanymi oraz interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski.

C.III.17. SIECI KOMPUTEROWE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
V	28		24		1	53	110	163	2	4	6	E	O
Ogółem	28		24		1	53	110	163	2	4	6	E - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności: konfigurowania urządzeń sieciowych w lokalnych (przewodowych i bezprzewodowych) i rozległych sieciach komputerowych; realizacji prostych konfiguracji routingu statycznego i dynamicznego.

Efekty uczenia się:

Wprowadzenie do sieci komputerowych. Konfigurowanie interfejsu sieciowego komputera klasy PC. Arytmetyka sieciowa (ćw.1). Sposoby przyłączania sieci LAN do sieci Internet. Sieciowy elementarz. Terminologia sieciowa: sprzęt sieciowy, topologie, protokoły, LAN, WAN, MAN, SAN, VPN, intranet extranet, przepustowość. Model sieci ISO/OSI. Kapsułkowanie. Media sieciowe: miedziane, optyczne, bezprzewodowe. Parametry i właściwości. Rodzaje, parametry i metody testowania okablowania sieciowego. Wykorzystanie testerów okablowania sieciowego. Okablowanie sieci LAN i WAN. Urządzenia sieci LAN. Zasady tworzenia sieci LAN. Właściwości łączy WAN. Zasady wykorzystania połączeń WAN. Tworzenie sieci LAN w oparciu o koncentrator, przełącznik i bezprzewodowy punkt dostępowy na symulatorze PacketTracer w laboratorium. (ćw.3). Funkcje warstwy łączy danych. Metody dostępu do sieci. Kolidzje i domeny kolizyjne. Struktura ramki typu Ethernet. Technologie Ethernetowe Przełączanie w sieciach Ethernet. Tryby przełączania. Protokół STP. Sieci VLAN. Rodzina protokołów TCP/IP. Adresacja IPv4. Klasy adresów. Podsieci. Protokoły warstwy sieciowej: IP, ARP/RARP, ICMP. Analiza zawartości ramek w trakcie transmisji przez sieć (z koncentratorem i przełącznikiem) w symulatorze PacketTracer (ćw.4). Podstawy routingu i podsieci. Routing statyczny i dynamiczny. Protokoły rutujące i rutowalne. Wyznaczanie podsieci. Maski podsieci. Planowanie adresacji dla sieci. Tworzenie i testowanie sieci obejmującej kilka routerów (PacketTracer) (ćw.6). Protokoły warstwy transportowej. Protokoły połączeniowe i bezpołączeniowe. Funkcjonowanie TCP i UDP. Struktura ramki TCP i UDP. Protokoły warstwy aplikacji: DNS, FTP, HTTP, Telnet, SMTP. Konfigurowanie broadband routera (ćw.5). Odkodowywanie ramek (ćw. 7). Adresacja i właściwości protokołu IPv6.

Efekty uczenia się:

Ma elementarną wiedzę w zakresie podstaw telekomunikacji oraz systemów i sieci telekomunikacyjnych. Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych. Ma uporządkowaną ogólną wiedzę w zakresie użytkowania podstawowych usług sieciowych oraz projektowania i zarządzania sieciami komputerowymi. Potrafi konfigurować urządzenia sieciowe w lokalnych (przewodowych i bezprzewodowych) i rozległych sieciach komputerowych. Potrafi zrealizować proste konfiguracje routingu statycznego i dynamicznego.

C.III.18. PROGRAMOWANIE WSPÓLBIEŻNE**Rozliczenie godzinowe**

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
V	10		20	10	10	50	30	80	2	1	3	Zo	O
Ogółem	10		20	10	10	50	30	80	2	1	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: konstrukcji algorytmów w postaci współbieżnych procesów; rozwiązywania podstawowych problemów programistycznych przy implementacji oprogramowania współbieżnego.

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia programowania współbieżnego. Wzajemne wykluczanie procesów sekwencyjnych. Struktura kodu źródłowego programu współbieżnego. Algorytm Dekkera wraz z wstępnymi próbami. Programowanie współbieżne z zastosowaniem semaforów. Programowanie współbieżne z zastosowaniem monitora procesów sekwencyjnych. Programowanie współbieżne z zastosowaniem mechanizmu spotkania. Rozwiązywanie problemów programowania współbieżnego z wykorzystaniem różnorodnych mechanizmów synchronizacji i komunikacji. Przegląd klasycznych problemów programowania współbieżnego. Programowanie współbieżne z zastosowaniem obiektów synchronizacji zarządzanych przez systemy operacyjne. Monitory w języku Java.

Zarządzanie zadaniami w języku Ada. Mechanizm spotkaniowy. Implementacja semaforów w Adzie. Mechanizmy synchronizacji w języku C# oraz platformie .NET. Realizacja samodzielnych zadań laboratoryjnych z wykorzystaniem mechanizmów synchronizacji języków: C#, Java i Ada.

Efekty uczenia się:

Znajomość podstawowych pojęć z zakresu programowania współbieżnego, w tym rozpoznawanie problemów związanych ze współbieżnością w konstruowanym oprogramowaniu. Znajomość typowych rozwiązań podstawowych problemów komunikacji i synchronizacji. Umiejętność konstrukcji algorytmów w postaci współbieżnych procesów. Umiejętność rozwiązywania podstawowych problemów programistycznych przy implementacji oprogramowania współbieżnego.

C.III.19. NIEZAWODNOŚĆ SYSTEMÓW KOMPUTEROWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
V	14	16			10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14	16			10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności wyznaczania wartości wskaźników niezawodności systemów komputerowych.

Treści kształcenia:

Pojęcia podstawowe, niezawodność obiektów prostych (nienaprawialnych, naprawialnych z odnowami natychmiastowymi, naprawialnych z odnowami nie natychmiastowymi), niezawodność systemów, redundancja, optymalizacja niezawodnościowa.

Efekty uczenia się:

Umiejętność wyznaczania wartości wskaźników niezawodności systemów, zapoznanie z pakietami wspomagającymi analizę niezawodnościową systemów.

C.III.20. KOMUNIKACJA CZŁOWIEK - KOMPUTER

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności: wykorzystania zasad projektowania i oceny dialogu poprzez terminale zobrazowania na potrzeby budowy aplikacji; wykorzystania zasad obrazowej prezentacji informacji w dialogu użytkownika; posługiwania się środowiskami programowymi i sprzętowymi w określaniu charakterystyk jakości wykorzystania interfejsu przez użytkownika na potrzeby budowy aplikacji.

Treści kształcenia:

Podstawy komunikacji człowiek-komputer. Zasady projektowania i oceny dialogu poprzez terminale zobrazowania. Metody i techniki realizacji dialogu człowiek-komputer. Elementy graficznego interfejsu użytkownika urządzeń w tym urządzeń mobilnych i charakterystyki jakości działania użytkownika. Zasady obrazowej prezentacji informacji w dialogu użytkownika. Użyteczność oprogramowania i serwisów internetowych, miary użyteczności. Podstawy projektowania zorientowanego na użytkownika i podstawy oceny interfejsu użytkownika z uwzględnieniem UX (User eXperience).

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę w zakresie zasad projektowania i oceny dialogu poprzez terminale zobrazowania. Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę w zakresie zasad obrazowej prezentacji informacji w dialogu użytkownika i podstaw projektowania oraz oceny interfejsu użytkownika z uwzględnieniem UX. Potrafi wykonać badania umożliwiające ocenę jakości interfejsu użytkownika z uwzględnieniem UX.

C.III.21. SYSTEMY BAZ DANYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: korzystania z różnorodnych technik i narzędzi w procesie projektowania różnych modeli baz danych; odzwierciedlenia wybranego fragmentu rzeczywistości w postaci modelu logicznego i fizycznego dla wybranych obszarów dziedzinowych.

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia z zakresu SBD (pojęcie SBD, definicja SBD, definicja SZBD, podstawowe właściwości SZBD). Model danych (pojęcie modelu danych, zasady projektowania pojęciowego modelu danych, związek pojęciowego modelu z logicznymi modelami hierarchicznej, sieciowej i relacyjnej bazy danych). Relacyjny model danych (struktury danych modelu relacyjnego, zbiory fizyczne i logiczne). Ograniczenia integralnościowe w relacyjnym modelu (zależności funkcjonalne i wielowartościowe, ograniczenia w postaci predykatów). Metody i techniki zapewniania bezpieczeństwa danych. Języki opisu danych w systemach baz danych (język DDS, język SQL, OQL, SBQL), wykorzystanie algebry relacji. Optymalizacja zapytań. Obiektowe bazy danych (pojęcie OBD, właściwości i zasady tworzenia obiektowych baz danych). Temporalne bazy danych (bitemporalne bazy danych). Rozproszone bazy danych (podstawowe pojęcia, fragmentacja, alokacja i replikacja zbiorów w rozproszonych bazach danych, przetwarzanie transakcyjne). Rozproszone bazy danych (podstawowe pojęcia, fragmentacja, alokacja i replikacja zbiorów w rozproszonych bazach danych, przetwarzanie transakcyjne). Optymalizacja baz danych – optymalizacja modelu danych, zapytań, operacji przetwarzania danych, ITS.

Efekty uczenia się:

Marozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metodyk wykorzystywanych do modelowania i projektowania baz danych. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metod, technik i narzędzi wykorzystywanych w procesie projektowania różnych modeli baz danych. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metodyk, technik i narzędzi modelowania i projektowania baz danych, wykorzystywanych w systemach informatycznych. Potrafi korzystać z różnorodnych technik i narzędzi w procesie projektowania różnych modeli baz danych. Potrafi odzwierciedlić wybrany fragment rzeczywistości w postaci modelu logicznego i fizycznego dla wybranych obszarów dziedzinowych. Potrafi dokonać optymalizacji architektury systemu przetwarzania danych wraz z infrastrukturą techniczno-systemową (ITS), modelu, zapytań.

C.III.22. PROCESY STOCHASTYCZNE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	16	14			10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	16	14			10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności: obliczania i interpretowania parametrów procesu stochastycznego; analizowania wydajności systemów, wyznaczania prawdopodobieństwa granicznego dla procesów dyskretnych w stanach.

Treści kształcenia:

Ciągi losowe. Klasyfikacja i parametry procesów stochastycznych. Przykłady procesów łańcuchy Markowa. Procesy Markowa. Klasyfikacja stanów. Ergodyczność. Procesy zliczające. Proces urodzeń i śmierci. Systemy kolejkowe.

Efekty uczenia się:

Ma wiedzę niezbędną do obliczania i interpretowania parametrów procesu stochastycznego. Zna metody analizowania procesu stochastycznego. Ma wiedzę potrzebną do wyznaczania prawdopodobieństw granicznych dla procesów dyskretnych w stanach. Ma wiedzę potrzebną do projektowania systemów obsługi spełniających określone wymagania. Potrafi obliczać i interpretować parametry procesu stochastycznego. Potrafi analizować wydajności systemów. Potrafi wyznaczać prawdopodobieństwa graniczne dla procesów dyskretnych w stanach. Potrafi projektować systemy kolejkowe spełniające określone wymagania.

C.III.23. DIAGNOSTYKA I WIARYGODNOŚĆ SYSTEMÓW KOMPUTEROWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	16		10	14	10	50	50	100	2	2	4	E	O
Ogółem	16		10	14	10	50	50	100	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności: konstruowania prostych testów funkcjonalnych dla współczesnych systemów mikroprocesorowych; przeprowadzania pomiarów w sieciach teleinformatycznych i oceny charakterystyk bazowych sieci; konstruowania algorytmów testowania systemu komputerowego.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie, podstawowe pojęcia wiarygodności systemów: wiarygodność a niezawodność systemów komputerowych, podstawowy łańcuch zagrożeń dla wiarygodności, strategie i techniki zwiększania wiarygodności, tolerowanie uszkodzeń. Testowanie i niezawodność układów cyfrowych: modele błędów, elementy ogólnej teorii testów, metody wyznaczania testów. Techniki testowania: generacja wymuszeń, analiza wyników, testowanie z kompresją wyników, analiza sygnatur. Maskowanie niezdatności. Metody wyznaczania testów dla sieci logicznych. Algebra Roth'a. D-algorytm i jego modyfikacje. Wyznaczanie testów dla automatów sekwencyjnych. Problemy testowalności

układów VLSI: układy łatwo testowalne. Ścieżka krawędziowa, magistrała diagnostyczna, standard IEEE 1149.x. Układy samosprawdzalne, samotestujące (BIST) i układy typu fail-safe.

Diagnostyka systemowa: modele i metody diagnostyki systemowej (PMC, BGM, HK i porównawczy MM), struktury diagnostyczne, miary diagnozowalności i ich wyznaczanie. Struktury samo-diagnozowalne. Strategie diagnostyczne. Algorytmy identyfikacji niezdatnych elementów systemu (scentralizowane, rozproszone, adaptacyjne). Zastosowanie metod diagnostyki w systemach z łagodną degradacją. Detekcja i tolerowanie uszkodzeń w sieciach i systemach komputerowych. Problem i warunki osiągnięcia konsensusu. Tolerowanie uszkodzeń z zastosowaniem N-krotnej redundancji, problem konsensusu w systemach rozproszonych, Problem Bizantyjskich Generałów (BGP), algorytm Lamporta, algorytm PBGP. Konsensus a diagnostyka systemowa. Architektura systemów odpornych na błędy. Systemy samosprawdzalne oraz samo-naprawialne (ang. self-healing).

Efekty uczenia się:

Znajomość podstawowych technik testowania podzespołów sprzętowych i oprogramowania współczesnych systemów komputerowych. Znajomość własności i zasad projektowania struktur diagnostycznych współczesnych systemów komputerowych. Znajomość technik wyznaczania charakterystyk bazowych sieci teleinformatycznych. Umiejętność konstruowania prostych testów funkcjonalnych dla współczesnych systemów mikroprocesorowych. Umiejętność przeprowadzania pomiarów w sieciach teleinformatycznych i oceny charakterystyk bazowych sieci. Umiejętność konstruowania algorytmów testowania systemu komputerowego.

C.III.24. METODY SYMULACJI KOMPUTEROWEJ

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	16		24		1	41	70	111	1,5	2,5	4	E	O
Ogółem	16		24		1	41	70	111	1,5	2,5	4	E-1	

Cele kształcenia: umiejętność wykorzystania i posługiwania się zaawansowanymi modelami, metodami i narzędziami matematycznymi, a także symulacją komputerową do analizy, oceny oraz usprawniania działania systemów (w tym informatycznych) i rozwiązywania złożonych problemów inżynierskich.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do modelowania symulacyjnego. Podstawowe pojęcia, klasyfikacja i założenia metod symulacji komputerowej oraz komputerowych generatorów liczb i procesów losowych. Metody techniki symulacji dyskretnej krokowej, zdarzeniowej i zorientowanej na procesy. Wybrane języki programowania symulacji dyskretnej. Podstawy wielowątkowości i synchronizacji w języku Java / C#. Konstruowanie programowych mechanizmów symulacji dyskretnej w wybranych językach wysokiego poziomu. Wybrane standardy rozproszonej symulacji komputerowej. Algorytmy upływu czasu i metody sterowania przebiegiem rozproszonego eksperymentu symulacyjnego.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie programowania wysokopoziomowego i niskopoziomowego, algorytmów i struktur danych, programowania strukturalnego i obiektowego. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie modeli, metod i narzędzi służących do modelowania i rozwiązywania problemów inżynierskich (w tym problemów z zakresu informatyki), a w szczególności metod: sztucznej inteligencji, optymalizacji, numerycznych, oceny niezawodności, oceny efektywności i jakości systemów informatycznych, eksploracji danych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie. Posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do porozumiewania się, a także czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji związanych ze sprzętem, systemami komputerowymi, oprogramowaniem i zaawansowaną inżynierią oprogramowania. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces samokształcenia. Potrafi wykorzystać i posługiwać się zaawansowanymi modelami, metodami i narzędziami matematycznymi, a także symulacją komputerową do analizy, oceny oraz usprawniania działania systemów (w tym informatycznych) i rozwiązywania złożonych problemów inżynierskich. Potrafi współdziałać w zespole realizując w nim różne role i ponosić odpowiedzialność za wspólne przedsięwzięcia.

C.III.25. STOCHASTYCZNE MODELE EKSPLOATACJI SYSTEMÓW KOMPUTEROWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	16	14			10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	16	14			10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność wykorzystania i posługiwania się zaawansowanymi modelami, metodami i narzędziami matematycznymi, a także symulacją komputerową do analizy, oceny oraz usprawniania procesów eksploatacji systemów komputerowych.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do analizy efektywności systemów opisanych charakterystykami probabilistycznymi. Modele dyskretne Markowa w analizie eksploatacji systemów komputerowych. Modele ciągłe Markowa w analizie eksploatacji systemów komputerowych. Modele semi-Markowa w analizie eksploatacji systemów komputerowych. Modele obsługi profilaktycznych systemów. Wybrane modele stochastyczne w eksploatacji systemów komputerowych.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie modeli, metod i narzędzi służących do modelowania stochastycznego procesów eksploatacji systemów komputerowych i rozwiązywania problemów inżynierskich związanych z oceną procesów eksploatacji. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury. Potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie z zakresu analizy procesów eksploatacji systemów komputerowych. Potrafi wykorzystać i posługiwać się zaawansowanymi modelami, metodami i narzędziami matematycznymi, a także symulacją komputerową do analizy, oceny oraz usprawniania procesów eksploatacji systemów komputerowych.

C.III.26. STANDARDY W PROJEKTOWANIU SYSTEMÓW DIALOGOWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	14		16	10	10	50	30	80	2	1	3	E	O
Ogółem	14		16	10	10	50	30	80	2	1	3	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: implementowania podstawowych rodzajów dialogów w interfejsie człowiek - komputer, wykorzystując własności portalu głosowego; integracji wiedzę z dziedziny informatyki, lingwistyki, telekomunikacji innych dyscyplin w procesie projektowania i budowy systemów dialogowych języka mówionego.

Treści kształcenia:

Omówienie treści przedmiotu. Interakcja człowiek – komputer: zasady i metodologie projektowania. Norma ISO 9241: definicja dialogu. Zasady projektowania i oceny dialogu. Przegląd stanu i możliwości systemów dialogowych. System dialogowy języka mówionego: automatyczne rozpoznawanie mowy, przetwarzanie języka naturalnego, sterowanie dialogiem, synteza sygnału mowy. Style dialogu. Dialog z przemienną inicjatywą. Model dialogu. Portal głosowy, centra rozmówcze, IVR: Standard Call Control XML (CCXML). Aplikacja głosowa: architektura, platforma implementacyjna, sterowanie wykonaniem formularza. Standardy: Voice Extensible Markup Language i Speech Synthesis Markup Language (SSML). Gramatyka w aplikacji głosowej: rozpoznawanie i interpretacja semantyczna, wytwarzanie. Standardy: Speech Recognition Grammar Specification (SRGS), Grammar Specification Language (GSL), Semantic Interpretation for Speech Recognition (SISR). Standard VXML w implementacji systemu dialogowego. Aplikacja głosowa i serwery internetowe - interakcja z serwerami baz danych, gramatyka dynamiczna. Zasady projektowania aplikacji głosowych na bazie standardów XML.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu grafiki komputerowej oraz cyfrowego przetwarzania sygnału i widzenia maszynowego. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metod i technik realizacji dialogu człowiek - komputer, w tym metod i technik rozpoznawania mowy oraz sterowania z wykorzystaniem sygnału mowy. Potrafi implementować podstawowe rodzaje dialogów w interfejsie człowiek - komputer, wykorzystując własności portalu głosowego, integrować wiedzę z dziedziny informatyki,

lingwistyki, telekomunikacji innych dyscyplin w procesie projektowania i budowy systemów dialogowych języka mówionego.

C.III.28. TRENDS IN COMPUTER TECHNOLOGY

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	Ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	20		10		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	20		10		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność wszechstronnej integracji umiejętności językowych z wiedzą specjalistyczną w sytuacjach zawodowych.

Treści kształcenia:

A brief history of computer engineering. Personal computer and server architectures. Evolution trends of basic computer components: motherboards, CPU, GPU, RAM, SSD, HDD and optical memories. The main bus standards: PCI-E, QPI/UPI. I/O devices and interfaces. The market of personal computers and servers analysis. New trends in computer technology and on the IT market.

Efekty uczenia się:

Czyta ze zrozumieniem teksty specjalistyczne na poziomie B2+. Rozumie za słuchu teksty specjalistyczne na poziomie B2+. Płynnie wypowiada się na zagadnienia zawodowe z wykorzystaniem fachowego słownictwa z technologii komputerowych, zarządzania sieciami teleinformatycznymi, projektowania systemów teleinformatycznych. Poprawnie i jasno formułuje swoje myśli na piśmie w zakresie technologii komputerowych, zarządzania sieciami teleinformatycznymi, projektowania systemów teleinformatycznych, zarządzania bezpieczeństwem informacji. Integruje wszechstronne umiejętności językowe z wiedzą specjalistyczną w sytuacjach zawodowych.

8.3. PRZEDMIOTY MODUŁU SPECJALISTYCZNEGO

8.3.1. SPECJALNOŚĆ: INŻYNIERIA SYSTEMÓW – SYSTEMY INFORMATYCZNE

C.IV.1. PROGRAMOWANIE W JĘZYKACH FUNKCYJNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: stosowania zasad programowania zorientowanego obiektowo w języku funkcyjnym; wykorzystywania elementów struktury wybranego języka funkcyjnego; zaprojektowania obiektowo kodu w języku funkcyjnym; stosowania wzorców programowania funkcyjnego.

Treści kształcenia:

Interpreter w wybranym języku funkcyjnym, Wykonywanie programu. Typy i operacje. Typy liczbowe. Typy dynamiczne. Łańcuchy znaków. Listy i słowniki. Krótki i pliki. Instrukcje wybranego języka. Przypisania. Reguły instrukcji If, while, for. Przekazywanie argumentów. Funkcje i wyrażenia lambda. Iterowanie i składanie list. Moduły i operowanie modułami. Klasy, operowanie klasami, projektowanie klas. Kompozycje i dziedziczenie, przeciążanie operatorów. Dekoratory i metaklasy. Sloty i przeciążanie nazw. Wyjątki: try/else; try/finally; try/except/finally; raise; assert. Klasy wyjątków. Projektowanie oparte na wyjątkach. Operowanie łańcuchami. Biblioteki ML.

Efekty uczenia się:

Rozumie zasady konstrukcji języka funkcyjnego. Potrafi stosować zasady programowania zorientowanego obiektowo w języku funkcyjnym. Rozumie nowoczesne trendy konstrukcji języków programowania i potrafi wykorzystywać biblioteki specjalizowane w wybranym języku funkcyjnym. Potrafi wykorzystywać elementy struktury wybranego języka funkcyjnego. Potrafi zaprojektować obiektowo kod w języku funkcyjnym. Stosuje wzorce programowania funkcyjnego.

C.IV.2. WPROWADZENIE DO INŻYNIERII SYSTEMÓW

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy z zakresu zarządzania niezawodnością i bezpieczeństwem informacyjnym, w tym również budowy i wdrażania SZBI, akredytacji i certyfikacji urządzeń i systemów informatycznych w obszarze bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych.

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia, określenia i definicje z zakresu inżynierii systemów (pojęcie systemu, składniki systemu, otoczenie systemu, podstawowe struktury systemu, inżynieria systemów, inżynieria systemów działania). Paradygmat systemowy oraz aksjomaty systemowe. Modele cyklu życia systemu, procesy w cyklu życia systemu. Architektura systemu, modele architektury systemów, zasady konstrukcji systemów działania. Metody pomiaru złożoności systemów informatycznych. Jakość i podstawowe kryteria jakości systemów informatycznych. Niezawodność i bezpieczeństwo systemów informatycznych. Współczesne standardy i wzorce z zakresu inżynierii systemów.

Efekty uczenia się:

Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu informatyczne metody i narzędzia służące do modelowania i wspomaganie procesów zarządzania organizacją oraz ogólne zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości. Ma podstawową wiedzę z zakresu jakości i bezpieczeństwa w systemach oraz szczegółową wiedzę z wybranych zagadnień z zakresu zarządzania niezawodnością i bezpieczeństwem informacyjnym, w tym również budowy i wdrażania SZBI, akredytacji i certyfikacji urządzeń i systemów informatycznych

w obszarze bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych umie formułować, analizować problemy, znajdować ich rozwiązania oraz przeprowadzać eksperymenty, interpretować ich wyniki i wyciągać wnioski potrafi samodzielnie planować i realizować własne permanentne uczenie się, pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł, dokonywać syntezy i analizy tych informacji.

C.IV.3. HURTOWNIE DANYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność budowy modeli danych hurtowni danych; zaprojektowania i zaimplementowania procesu ETL; budowy aplikacji analitycznej OLAP.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do hurtowni danych. Podstawowe pojęcia hurtowni danych. Architektura hurtowni danych. Model wymiarowy hurtowni danych. Modelowanie zmienności w czasie. Model fizyczny hurtowni danych. Mechanizmy zwiększania wydajności zapytań. Projektowanie procesu ETL. Aplikacje analityczno-raportowe OLAP. Metadane – rola w systemie hurtowni danych, system zarządzania metadanymi. Narzędzia budowy hurtowni danych.

Efekty uczenia się:

Ma wiedzę w zakresie architektury systemu hurtowni danych. Ma wiedzę w zakresie metod integracji i czyszczenia danych. Ma wiedzę w zakresie mechanizmów bazy danych stosowanych w systemach hurtowni danych. Umie zbudować model danych hurtowni danych. Umie zaprojektować i zaimplementować proces ETL. Umie zbudować aplikację analityczną OLAP.

C.IV.4. SYSTEMY PRACY GRUPOWEJ

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	Konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: budowania systemów automatyzacji procesów wraz bazami danych i dokumentów oraz mechanizmów interoperacyjności; wykorzystania specjalizowanych technik i narzędzi modelowania i symulacji procesów oraz środowisk klasy workflow i EDMS.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do systemów pracy grupowej - podstawowe definicje i pojęcia. Systemy klasy „workflow” – standardy, rodzaje, przykłady wdrożeń.

Modele opisu procesów biznesowych i procesów pracy – modelowanie procesowe (BPMN), wzorce procesów, języki definicji procesów XPDL, BPEL, .NET WF. Symulacyjne badanie efektywności procesów biznesowych.

Pojęcie elektronicznej wymiany danych - EDI, standardy i formaty dokumentów elektronicznych (SGML, ODI, XML, ebForm, itp.). Zarządzanie dokumentami - system klasy EDMS, standard Moreq2.

Interoperacyjność w systemach klasy „worklow”. Standardy, metody i techniki interoperacyjności wykorzystywane w systemach pracy grupowej. Systemy wspomagające funkcjonowanie organizacji – systemy wykonawcze: systemy klasy MRP/ERP, e-learning, itp.

Podpis elektroniczny – uwarunkowania formalno-prawne, techniczne i technologiczne. Zastosowanie podpis elektronicznego i usług pochodnych w obiegu spraw i dokumentów.

Efekty uczenia się:

Znajomość pojęciami, standardami z zakresu systemów automatyzacji procesów biznesowych w tym systemów pracy grupowej. Znajomość z zakresu podstaw analizy i modelowania procesów biznesowych. Znajomość zasad budowy systemów klasy workflow, dokumentów elektronicznych, systemów zarządzania dokumentami (EDMS) i rozwiązań stosowanych w zakresie interoperacyjności systemów. Umiejętność podstaw analizy i modelowania procesów biznesowych. Umiejętność budowania systemów automatyzacji procesów wraz bazami danych i dokumentów oraz mechanizmów interoperacyjności. Umiejętność wykorzystania specjalizowanych technik i narzędzi modelowania i symulacji procesów oraz środowisk klasy workflow i EDMS.

C.IV.5. TECHNIKI ALGORYTMICZNE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		4	12	10	40	70	110	1,5	2,5	4	E	O
Ogółem	14		4	12	10	40	70	110	1,5	2,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności: stosowania w praktyce różnych technik algorytmicznych; stosowania w praktyce różnych struktur danych. oszacowania złożoności i wrażliwości algorytmów.

Treści kształcenia:

Algorytmy i problemy algorytmiczne: pojęcia wstępne. Definicja algorytmu, kryteria jakości algorytmów, złożoność algorytmu i złożoność zadania, stabilność numeryczna algorytmów, zasady projektowania efektywnych algorytmów. Złożoność obliczeniowa algorytmów kombinatorycznych: Rodzaje zadań, sekwencyjne modele obliczeń (DTM i NDTM), transformacje problemów, klasy złożoności obliczeniowej, NP-zupełność, złożoność czasowa i pamięciowa algorytmów (pesymistyczna i oczekiwana), wrażliwość algorytmów (pesymistyczna i oczekiwana), stabilność numeryczna algorytmów, przykłady szacowania złożoności. Algorytmy przybliżone: Metody szacowania dokładności algorytmów. Wielomianowe schematy aproksymacyjne (PTAS), w pełni wielomianowe schematy

aproksymacyjne (FPTAS), przykłady algorytmów aproksymacyjnych dla problemów trudnych obliczeniowo. Metody przeszukiwania heurystycznego.

Efekty uczenia się:

Zna różne metody określania efektywności algorytmów (dokładności, złożoności). Zna zasady stosowania algorytmów aproksymacyjnych i heurystyk. Zna wpływ stosowania różnych struktur danych oraz technik algorytmicznych na dokładność i złożoność algorytmów. Potrafi stosować w praktyce różne techniki algorytmiczne. Potrafi stosować w praktyce różne struktury danych. Potrafi oszacować złożoność i wrażliwość algorytmów.

C.IV.6. ANALIZA STRUKTURALNA SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	70	110	1,5	2,5	4	E	O
Ogółem	14		16		10	40	70	110	1,5	2,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: potrafi korzystać z dokumentacji użytkownika Oracle Designer, samodzielnie przygotować i złożyć projekt systemu informatycznego oraz wytworzyć oprogramowanie zgodnie z wypracowaną specyfikacją

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do analizy strukturalnej .Natura systemów. Rodzaje systemów. Role w projekcie budowy systemu. Cykl życia projektu. Pojęcie cyklu życia projektu. Własności cyklu życia klasycznego projektu. Składniki strukturalnego cyklu życia projektu. Narzędzia modelowania/Diagramy przepływu danych. Słownik danych. Specyfikacje procesów. Diagramy związków encji. Diagramy sieci przejść. Równoważenie modeli. Modelowanie danych/Identyfikowanie encji, atrybutów i związków. Klasyczne struktury i wzorce generyczne. Kontrola jakości i kompletności. Normalizacja danych. Modelowanie funkcji i procesów/Identyfikacja funkcji przedsiębiorstwa. Hierarchia funkcji. Diagramy zależności funkcji. Szczegółowa definicja funkcji. Tworzenie modelu środowiskowego. Dekompozycja

procesów. Zagadnienia uzupełniające/ Przejście do projektowania. Programowanie i testowanie. Pielęgnowanie specyfikacji. Zarządzanie projektem. Zautomatyzowane narzędzia wspierające analizę strukturalną/Cechy narzędzi CASE. Kryteria wyboru narzędzi CASE. Wspomaganie cyklu życia projektu na przykładzie narzędzia Oracle Designer.

Studium problemowe/ Przeprowadzenie analizy i uzyskanie strukturalnej specyfikacji hipotetycznego systemu informatycznego (forma wykładu problemowego). Projekt przykładowego systemu informatycznego.

Efekty uczenia się:

Ma wiedzę w zakresie metodyk strukturalnych modelowania i projektowania systemów informatycznych. Ma wiedzę w zakresie metodyk strukturalnych wytwarzania systemów informatycznych. Potrafi pozyskiwać i interpretować informacje dotyczące zakresu projektowanego systemu i potrzeb użytkownika końcowego oraz uzgadniać wymagania na system. Potrafi korzystać z dokumentacji użytkownika Oracle Designer, samodzielnie przygotować i założyć projekt systemu informatycznego oraz wytworzyć oprogramowanie zgodnie z wypracowaną specyfikacją.

C.IV.7. METODYKI ZWINNE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	10		10	10	10	40	40	80	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		10	10	10	40	40	80	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: osiągnięcie umiejętności uczestniczenia w zwinnych procesach wytwórczych oprogramowania oraz umiejętności współorganizowania, a w szczególności oceniania i korygowania takich procesów; zdobycie wiedzy na temat możliwych do wykorzystania typów narzędzi informatycznych wspomagających taki proces.

Treści kształcenia:

Ogólne informacje o podejściach zwinnych do wytwarzania oprogramowania. Zasadnicze cechy wyróżniające to podejście, zakres problemów możliwych do rozwiązywania takim

podejściem. Główne założenia i cechy krytyczne popularnego zwinnego podejścia szkieletowego typu Scrum. Kompletna metodyka zwinna typu XP, stanowiąca całościowe i spójne podejście, pozwalające na wykonanie projektu. Stosowane i przydatne w podejściach zwinnych techniki i metody. Kompleksowa implementacja podejścia typu Scrum na przykładzie IBM ALM. Sposób podejścia zwinnego do wykonania przedsięwzięć wykraczających poza możliwości metodyk zwinnych na przykładzie metodyki SAFe. Praktyczne wykonanie typowych elementów metodyk zwinnych: formułowanie i dokumentowanie wymagań, szacowanie pracochłonności, planowanie i zarządzanie zadaniami, monitorowanie realizacji projektu, podsumowanie merytoryczne i ocena procesu wytwórczego. Wykonanie prostego projektu z zachowaniem wszystkich reguł wymaganych przez Scrum.

Efekty uczenia się:

Student po zakończeniu przedmiotu umie pracować w małych, samoorganizujących się zespołach zwinnych. Umie wykonać wszystkie typowe czynności zwinnego podejścia do wytwarzania oprogramowania. W szczególności umie przeprowadzić retrospektywę z analizą skuteczności przyjętej organizacji procesu wytwórczego. Umie wytworzyć niezbędną dokumentację zwinnego procesu wytwarzania oprogramowania. Umie zastosować do tego specjalizowane narzędzia informatyczne. Jest przygotowany do samodzielnego rozwiązywania problemów związanych z organizacją zwinnego procesu wytwarzania oprogramowania. Zna aktualne trendy rozwoju zwinnych metod wytwarzania oprogramowania. Zna granice skuteczności tych metod i zna aktualne podejście do rozwiązywania problemów wykraczających poza możliwości podejść zwinnych. Zna i rozumie metody wytwarzania oprogramowania zgodnie ze zwinnym procesem wytwórczym. Zna typowe metody i techniki stosowane do ułatwienia implementacji, w tym metody analizy i projektowania oprogramowania. Zna i rozumie metody i techniki zarządzania zwinnym procesem wytwórczym oprogramowania. Zna różne narzędzia wspomagające zarządzanie takim procesem.

C.IV.8. METODY UCZENIA MASZYNOWEGO

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: przypisania algorytmu maszynowego uczenia do określonego problemu i go zaimplementować; potrafi porównać skuteczność działania poszczególnych algorytmów.

Treści kształcenia:

Podstawy teoretyczne uczenia maszynowego, model formalny uczenia, wymiar VC. Zagadnienia: błędy na danych uczących / oszacowania błędu klasyfikatora. Overfitting/underfitting. Bias vs Variance estymatora. Algorytm spadku gradientu w regresji liniowej / logistycznej. Metody regularyzacji.

Efekty uczenia się:

Zna klasyfikację metod maszynowego uczenia, zna algorytmy metod maszynowego uczenia ich ograniczenia i zastosowania. Potrafi przypisać algorytmy maszynowego uczenia do określonego problemu i je zaimplementować. Potrafi porównać skuteczność działania poszczególnych algorytmów.

C.IV.9. ALGORYTMY OPTIMALIZACJI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	16	14			10	40	40	80	1,5	1,5	3	E	O
Ogółem	16	14			10	40	40	80	1,5	1,5	3	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność wybrania i zastosowania odpowiedniego algorytmu do sformułowanego zadania.

Treści kształcenia:

Zadania sprowadzalne do zadań liniowych. Zadania dyskretne, mieszane, przekształcanie zadań dyskretnych. Metody przybliżone, heurystyki, obliczenia ewolucyjne. Zadania nieliniowe, konstrukcja zadań dualnych. Równoległe algorytmy optymalizacji. Zadania stochastyczne i metody poszukiwań losowych. Wielomianowe algorytmy rozwiązywania zadań liniowych. Metody punktu wewnętrznego.

Efekty uczenia się:

Ma dostateczną wiedzę dotyczącą klasyfikacji zadań optymalizacyjnych i ich przekształceń. Ma zaawansowaną wiedzę dotyczącą wybranych algorytmów optymalizacji liniowej, dyskretnej i nieliniowej. Ma dostateczną wiedzę dotyczącą przybliżonych metod optymalizacji. Umie wybrać i zastosować odpowiedni algorytm do sformułowanego zadania.

C.IV.10. METODY EKSPLOKACJI DANYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wyklady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	E	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność wykorzystania narzędzi do budowy procesów eksploracji danych; oceny przydatności zbudowanych modeli klasyfikacyjnych i predykcyjnych.

Treści kształcenia:

Pojęcia podstawowe eksploracji danych. Klasyfikacja problemów eksploracji danych. Problemy predykcji, Klasyfikacja. Grupowanie i odkrywanie asocjacji. Podstawy uczenia maszynowego, wykorzystywane w eksploracji danych: drzewa decyzyjne, naiwny klasyfikator bayesowski, j-najbliższych sąsiadów, metoda k-średnich, metoda aglomeracyjna, metody wyszukiwania binarnych reguł asocjacyjnych. Narzędzia eksploracji danych. Metody oceny modelu.

Efekty uczenia się:

Zna podstawowe metody i algorytmy stosowane w eksploracji danych. Zna metody oceny zbudowanych modeli predykcyjnych. Zna obszary zastosowań metod eksploracji danych. Potrafi poprawnie sklasyfikować problem eksploracji danych i dobrać metodę eksploracji danych do rozwiązania problemów decyzyjnych. Potrafi wykorzystać narzędzia do budowy procesów eksploracji danych. Potrafi ocenić przydatność zbudowanych modeli klasyfikacyjnych i predykcyjnych.

C.IV.11. BAZY DANYCH NOSQL

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność projektowania i implementacji bazy danych NoSQL w różnych środowiskach; dobrania odpowiedniego typu bazy danych do potrzeb.

Treści kształcenia:

Nierelacyjne bazy danych, architektury i paradygmaty baz NoSQL, przegląd wybranych systemów baz danych NoSQL, języki w bazach NoSQL, przykłady zastosowań baz NoSQL.

Efekty uczenia się:

Zna różne architektury systemów baz danych NoSQL. Zna zastosowania różnych typów baz danych NoSQL. Zna cel działania baz danych NoSQL. Zna różnice pomiędzy relacyjnymi bazami danych a bazami NoSQL. Potrafi projektować i implementować bazy danych NoSQL w różnych środowiskach. Potrafi dobrać i odpowiedni typ bazy danych do potrzeb.

C.IV.12. MODELOWANIE I IMPLEMENTACJA PROCESÓW BIZNESOWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: konstrukcji wielopoziomowych procesów biznesowych w wybranym środowisku wspomaganie modelowania tych procesów; planowania i realizacji eksperymentów symulacyjnych funkcjonowania procesów biznesowych; analizy uzyskanych wyników do poprawy efektywności modelowanych procesów.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do modelowania procesów biznesowych. Zasady i cele modelowania funkcji i procesów biznesowych w organizacji. Modelowanie procesów biznesowych w wybranych metodykach wytwarzania systemów informatycznych. Funkcje i procesy biznesowe. Identyfikacja funkcji biznesowych. Definicja funkcji biznesowych. Hierarchia funkcji. Zależności między funkcjami. Diagramy zależności funkcji. Definicja procesu biznesowego. Pojęcie procesu biznesowego. Sposoby prezentacji funkcji i procesów biznesowych. Charakterystyka wykorzystywanych w praktyce notacji dla potrzeb modelowania procesów biznesowych. Zasady i sposoby wykorzystywania notacji. Obiekty w notacji BPMN. Wzorce procesowe w notacji BPMN. Środowiska wspomaganie projektowania i analizy procesów biznesowych. Symulacja procesów biznesowych. Analiza własności funkcjonowania organizacji na podstawie eksperymentów symulacyjnych jej funkcji i procesów biznesowych. Analiza funkcji i procesów biznesowych z punktu widzenia efektywności funkcjonowania organizacji. Środowisko ARIS firmy Software AG, środowisko IBM Web Sphere Business Modeler Advanced i inne. Modelowanie funkcji i procesów biznesowych dla przykładowej organizacji. Charakterystyka przykładowej organizacji. Budowa modelu procesów biznesowych przykładowej organizacji w środowiska wspomaganie projektowania, symulacji i analizy procesów biznesowych.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu analizy, modelowania i implementacji procesów biznesowych w organizacji. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury; potrafi integrować informacje z zakresu badania własności procesów biznesowych organizacji, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie. Posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji związanych ze środowiskami modelowania, symulacji i analizy procesów biznesowych. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces samokształcenia w zakresie modelowania, symulacji i analizy procesów biznesowych. Posiada umiejętność konstrukcji wielopoziomowych procesów biznesowych w wybranym środowisku wspomagania modelowania tych procesów; posiada umiejętność planowania i realizacji eksperymentów symulacyjnych funkcjonowania procesów biznesowych; posiada umiejętność analizy uzyskanych wyników do poprawy efektywności modelowanych procesów.

C.IV.13. METODYKI OBIEKTOWE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16		10	40	70	110	1,5	2,5	4	E	O
Ogółem	14		16		10	40	70	110	1,5	2,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: posługiwania się wybranymi obiektowymi notacjami modelowania oprogramowania; korzystania z wybranej obiektowej metodyki wytwarzania oprogramowania; posługiwania się wybranymi narzędziami wspomagającymi wytwarzanie systemów informatycznych.

Treści kształcenia:

Typowy obiektowy proces wytwórczy systemu informatycznego. Wprowadzenie do modelowania biznesowego. Modelowanie organizacji z punktu widzenia otoczenia i sposobu realizacji procesów. Pozyskiwanie, specyfikowanie i modelowanie wymagań na system informatyczny. Obiektowa analiza i projektowanie systemu informatycznego. Modelowanie

danych w podejściu obiektowym. Generacja, implementacja, integracja i utrzymywanie kodu źródłowego oprogramowania zgodnego z projektem systemu informatycznego. Specjalizowane podejście do modelowania oprogramowania. Testowanie oprogramowania wykonanego metodami obiektowymi. Wdrażanie systemu informatycznego. Zarządzanie konfiguracją, zmianami i środowiskiem podczas wytwarzania systemu informatycznego. Elementy zarządzania realizacją przedsięwzięcia informatycznego zgodnego z obiektowym procesem wytwórczym. Zasady organizacji rozbudowanych zespołów do wytwarzania systemów informatycznych. Wybrany zakres projektu systemu informatycznego, wykonany zgodnie z obiektowym procesem wytwórczym.

Efekty uczenia się:

Student wie jak modelować procesy biznesowe organizacji w celu pozyskania wymagań na system informatyczny. Student wie jak identyfikować wymagany zakresu informatyzacji organizacji i na tej podstawie jak modelować wymagania. Student wie jak obiektowo modelować, implementować, testować i wdrażać oprogramowania. Student wie jak zarządzać przedsięwzięciem silnie informatycznym i jak organizować duże zespoły produkcyjne. Student umie posługiwać się wybranymi obiektowymi notacjami modelowania oprogramowania. Student umie korzystać z wybranej obiektowej metodyki wytwarzania oprogramowania. Student umie posługiwać się wybranymi narzędziami wspomagającymi wytwarzanie systemów informatycznych.

C.IV.14. TECHNOLOGIE APLIKACJI INTERNETOWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: programowania portali WWW w technologii J2EE; budowy portali i WWW i usług sieciowych Technologie Front-End i Full-Stack.

Treści kształcenia:

Pojęcia podstawowe dotyczące aplikacji internetowych. Omówienie architektur (klient-serwer, N-Tier, MVC) oraz wzorców projektowych (DAO, Fasada, Decorator, Proxy) przydatnych przy budowie aplikacji internetowych. Omówienie protokołów komunikacji (HTTP, HTTPS, WAP), języków (PHP, ASP, JavaScript, PERL), technologii (AJAX, WebServices) i platform (.NET, JEE) do budowy aplikacji internetowych. Zasady budowy interfejsu użytkownika dla aplikacji internetowych. Omówienie języków i (XAML, XHTML) i bibliotek (GWT, Silverlight, AJAX) do implementacji GUI. Narzędzia do projektowania i implementacji aplikacji internetowych. Przykładowe zastosowań aplikacji internetowych. Kierunki rozwoju.

Efekty uczenia się:

Wiedza na temat budowy sieci Internet, protokołów wykorzystywanych w komunikacji oraz technologii wytwarzania portali WWW. Wiedza na temat wzorców projektowych wykorzystywanych w programowaniu portali i urządzeń mobilnych. Umiejętności programowania portali WWW w technologii J2EE. Umiejętność budowy portali i WWW i usług sieciowych. Technologie Front-End i Full-Stack. Stosowanie narzędzi do projektowania i implementacji aplikacji internetowych.

C.IV.15. INFORMATYCZNE SYSTEMY ZARZĄDZANIA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność projektowania, implementowania i wdrażania informatycznych systemów zarządzania (klasy ERP i Business Intelligence), w szczególności umiejętność konfiguracji wybranych modułów systemu SAP ERP oraz umiejętność modelowania i implementowania warstwy metadanych (obiektów analitycznych) oddzielających użytkownika biznesowego od struktur hurtowni danych i innych danych źródłowych.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie w problematykę informatycznych systemów zarządzania. Definicja systemu informatycznego wspomagającego zarządzanie. Klasyfikacja informatycznych systemów zarządzania i ich wzajemnych relacji. Struktura i przeznaczenie systemów klasy ERP. Wybrane moduły systemów ERP i ich funkcjonalność. Wykorzystanie informatycznych systemów zarządzania w resorcie ON. Konfiguracja wybranych modułów systemu SAP ERP. Elementy SCM. Pojęcie łańcucha dostaw i zarządzania łańcuchem dostaw. Zarządzanie łańcuchem dostaw na przykładzie zastosowania technologii RFID w procesach monitorowania i ewidencji towarów.

Nowoczesne koncepcje zarządzania w przedsiębiorstwie. Planowanie i tworzenie systemu informacyjnego przedsiębiorstwa. Zarządzanie efektywnością organizacji - koncepcja Corporate Performance Management (CPM) i jej wpływ na systemy informatyczne przedsiębiorstwa. Wprowadzenie do systemów wspomagających planowanie i budżetowanie w przedsiębiorstwie. Wybrane aspekty rachunkowości zarządczej. Systemy rachunku kosztów. Metody kalkulacji kosztów. Zasady i metody planowania i budżetowania przychodów i wydatków przedsiębiorstwa. Zarządzanie kosztami działań - koncepcje ABC/ABM. Analiza procesów przedsiębiorstwa z perspektywy rachunku kosztów. Metody kalkulacji kosztów w rachunku kosztów działań. Zasady projektowania rachunku kosztów działań. Techniki zbierania danych. Planowanie systemu zarządzania kosztami działań. Wdrażanie modelu ABC w organizacji. Rachunek kosztów działań sterowany czasem - koncepcja TDABC. Ewolucja rachunku kosztów działań sterowanego czasem. Szacowanie czasu trwania procesów. Rola równań czasowych. Jednostkowy koszt zdolności produkcyjnych w ujęciu TDABC. Wdrażanie modelu TDABC w organizacji. Rachunek kosztów docelowych i jego związek z rachunkiem kosztów działań. Organizacyjne i zarządcze aspekty rachunku kosztów docelowych. Proces ustalania ceny docelowej i kosztu docelowego. Proces osiągnięcia kosztu docelowego. Wdrażanie modelu kosztów docelowych w organizacji. Wprowadzenie do systemów klasy Business Intelligence (BI). Miejsce BI wśród systemów wspierających zarządzanie. Związek BI z koncepcją zarządzania efektywnością przedsiębiorstwa. Architektury i modele systemów BI. Miejsce hurtowni danych w systemach BI. Metody analizy danych wykorzystywane w rozwiązaniach BI. Kierunki rozwoju systemów BI. Zadania systemu BI w zależności od poziomu zarządzania. Obszary analizy danych w systemach Business Intelligence. Wpływ BI na Business Process Management - doskonalenie i kontroling procesów. Rynek narzędzi BI. Wdrażanie narzędzi BI w organizacji - kryteria, wyzwania, problemy. Korzyści z wdrożenia BI. Praktyczne przykłady zastosowania systemów Business Intelligence. Projektowanie i implementacja systemów informatycznych wspomagających planowanie i budżetowanie w przedsiębiorstwie. Integracja systemu rachunku kosztów z istniejącym informatycznym systemem zarządzania w przedsiębiorstwie. Projektowanie i implementacja systemów Business Intelligence. Integracja systemów BI z innymi systemami przedsiębiorstwa.

Efekty uczenia się:

Rozumie problematykę zarządzania przedsiębiorstwem i potrzebę wsparcia procesów zarządczych przez odpowiednie narzędzia informatyczne oraz zna problematykę ich wdrażania. Posiada wiedzę na temat informatycznych systemów zarządzania (głównie klasy ERP) oraz ich klasyfikacji, struktury, przeznaczenia i funkcjonalności. Zna rozwiązania klasy ERP wiodących dostawców (w tym SAP) i wykorzystywane w resorcie ON. Potrafi dokonywać parametryzacji i konfiguracji wybranych modułów systemu SAP ERP oraz

wykorzystać poznane metody i narzędzia planowania i sterowania produkcją w rozwiązywaniu problemów przedsiębiorstwa. Posiada wiedzę na temat zarządzania łańcuchem dostaw. Posiada wiedzę teoretyczną z zakresu koncepcji zarządzania efektywnością przedsiębiorstwa (Corporate Performance Management / Enterprise Performance Management) i jej związków z systemami informatycznymi przedsiębiorstwa. Posiada wiedzę teoretyczną z zakresu controllingu i rachunkowości zarządczej. Posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu metod projektowania i implementacji rozwiązań informatycznych z zakresu controllingu i rachunkowości zarządczej. Posiada wiedzę na temat metod integracji systemów informatycznych controllingu i rachunkowości z innymi systemami informatycznymi przedsiębiorstwa. Posiada uporządkowaną wiedzę na temat koncepcji Business Intelligence z perspektywy technicznej oraz organizacyjnej. Posiada szeroką wiedzę teoretyczną dotyczącą architektur, funkcjonowania i metod projektowania współczesnych systemów klasy Business Intelligence. Potrafi planować systemy informacji zarządczej przedsiębiorstwa oraz integrować systemy controllingu i rachunkowości zarządczej z innymi systemami informatycznymi wykorzystywanymi w organizacji. Potrafi projektować relacyjne i wielowymiarowe modele budżetów przedsiębiorstwa oraz implementować systemy informatyczne wspomagające proces budżetowania w oparciu o technologię OLAP. Potrafi projektować i implementować systemy informatyczne wykorzystujące klasyczny rachunek kosztów oraz rachunek kosztów działań (ABC) i sterowany czasem rachunek kosztów działań (TD-ABC). Potrafi projektować, implementować i wdrażać systemy klasy Business Intelligence w szczególności jest w stanie modelować i implementować warstwę metadanych (obiektów analitycznych) oddzielających użytkownika biznesowego od struktur hurtowni danych i innych danych źródłowych. Potrafi projektować i implementować m.in.: mapy strategii organizacji, karty wyników, kokpity menadżerskie (dashboard), zaawansowane raporty, interaktywne analizy OLAP. Potrafi przygotować dokumentację analityczną i projektową rozwiązania klasy Business Intelligence oraz zarządzać projektem jego wdrożenia.

C.IV.16. METODY I NARZĘDZIA WSPOMAGANIA DOWODZENIA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	16		14		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	16		14		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: konstruowania architektury i modeli systemów wspomagania dowodzenia korzystając z typowych konstrukcji modelowych; analizy poprawności modeli informatycznych systemów wspomagania dowodzenia; oceny spełnienia wymagań niefunkcjonalnych.

Treści kształcenia:

Identyfikacja procesów decyzyjnych. Teoretyczne ograniczenia automatycznego podejmowania decyzji. Modele procesów decyzyjnych w wybranej klasie systemów, formułowanie zadań decyzyjnych w oparciu o przyjęte modele.

Czynności poszczególnych etapów i faz cyklu dowodzenia wojskami różnych rodzajów, których wykonanie może być wspomagane komputerowo, wspomaganie identyfikacji możliwych wariantów działania przeciwnika, eksperckie metody generowania wariantów działania wojsk własnych, ocena i wybór najlepszego wariantu działania, wspomaganie planowania marszu, ustalanie harmonogramu zaopatrywania, planowanie rozmieszczenia punktów: zaopatrywania, medycznych, remontowych, funkcjonalność komputerowych systemów wspomagania dowodzenia, komputerowe pakiety optymalizacyjne.

Rodzaje i cechy charakterystyczne systemów wspomagania dowodzenia, typowe wymagania funkcjonalne i niefunkcjonalne stawiane systemom wspomagania dowodzenia, typowa architektura oprogramowania systemów wspomagania dowodzenia, projektowanie oprogramowania dla informatycznych narzędzi wspomagania dowodzenia, typowe konstrukcje modelowe.

Efekty uczenia się:

Umiejętność formułowania i rozwiązywania z wykorzystaniem wybranych pakietów komputerowych wybranych zadań wspomagania dowodzenia dla różnych rodzajów wojsk. Potrafi konstruować architektury i modele systemów wspomagania dowodzenia, korzysta z typowych konstrukcji modelowych, analizuje poprawność modeli informatycznych systemów wspomagania dowodzenia, ocenia spełnienie wymagań niefunkcjonalnych.

C.IV.17. AUTOMATY I JĘZYKI FORMALNE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	12		18		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	12		18		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: posiada umiejętność definicji języków przy pomocy pojęć niedeterministycznego i deterministycznego automatu skończonego oraz formuły regularnej, minimalizować automat skończony, definiować gramatyki i języki bezkontekstowe.

Treści kształcenia:

Wzorce i wyrażenia regularne. Deterministyczne automaty skończone. Niedeterministyczne automaty skończone. Równoważność wzorców, wyrażen regularnych i automatów skończonych. Lemat o pompowaniu dla języków regularnych. Minimalizacja deterministycznych automatów skończonych.

Języki bezkontekstowe. Postać normalna Chomsky'ego, jednoznaczność, problem przynależności, algorytm Cocke-Younger'a-Kasami'ego (CYK). Lemat o pompowaniu dla języków bezkontekstowych. Notacje języków formalnych: BNF, EBNF, ABNF. Automaty ze stosem. Analiza składniowa. Języki kontekstowe. Hierarchia języków formalnych Chomsky'ego. Maszyny Turinga i obliczalność. Języki obliczalne, częściowo obliczalne i nieobliczalne.

Efekty uczenia się:

Zna pojęcia niedeterministycznego i deterministycznego automatu skończonego, wyrażenia regularne, języka regularnego oraz podstawowe twierdzenia dotyczące tego aparatu pojęciowego. Zna pojęcia gramatyki bezkontekstowej, języka bezkontekstowego, drzewa wyprowadzenia, gramatyki jednoznacznej, postaci normalnej gramatyki bezkontekstowej. Umie zastosować języki regularne i bezkontekstowe. Zna metody pokazywania, że język nie należy do klasy. Zna hierarchię Chomsky'ego.

Potrafi definiować języki przy pomocy pojęć niedeterministycznego i deterministycznego automatu skończonego oraz formuły regularnej. Potrafi minimalizować automat skończony. Potrafi definiować gramatyki i języki bezkontekstowe z wykorzystaniem notacji BNF/EBNF/ABNF. Potrafi konstruować gramatyki jednoznaczne dla prostych języków. Potrafi stosować lematy o pompowaniu. Potrafi dokonać klasyfikacji języków zgodnie z hierarchią Chomsky'ego.

C.IV.18. OBLICZENIA RÓWNOLEGŁE I ROZPROSZONE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	20	8	16		6	50	30	80	2	1	3	Zo	O
Ogółem	20	8	16		6	50	30	80	2	1	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: projektowania struktury obliczeń równoległych; projektowania rozproszonej realizacji obliczeń równoległych; projektowania algorytmów równoległych

Treści kształcenia:

Systemy obliczeń równoległych i rozproszonych. Architektura, narzędzia, środowiska. Zasady konstruowania systemów obliczeń równoległych i rozproszonych. Modele programowania równoległego (problemy: podziału, komunikacji, synchronizacji, zależności między danymi). Narzędzia i środowiska programowania równoległego. High Performance Fortran, Parallel C, Parallel C++, Message Passing Interfaces. Algorytmiczne aspekty obliczeń równoległych i rozproszonych. Model obliczeń równoległych PRAM. Struktura obliczeń równoległych i jej reprezentacja (AGS), złożoność algorytmów o strukturze AGS, przyspieszenie i efektywność, metody szacowania przyspieszenia i efektywności algorytmów równoległych, zbieżność algorytmów równoległych i jej szybkość. Deterministyczne i niedeterministyczne problemy szeregowania zadań na równoległych procesorach. Obliczenia równoległe w problemach algorytmicznych i zadaniach optymalizacji. Ogólne formuły iteracyjne (Jacobiego, Gaussa-Seidela), graf zależności, metody wyznaczania kolejności aktualizacji zmiennych. Obliczenia równoległe

w problemach algorytmicznych: sortowania, wyszukiwania wzorca, operacji na macierzach (dodawanie, mnożenie, macierze odwrotne). Obliczenia równoległe w zadaniach optymalizacji: zadaniach bez ograniczeń, zadaniach z ograniczeniami, zadaniach optymalizacji nie różniczkowej, zadania optymalizacji dyskretnej (ze szczególnym uwzględnieniem zadań optymalizacji grafowo-sieciowej). Architektura systemów rozproszonych. Zasady konstruowania systemów obliczeń rozproszonych. Warstwy oprogramowania systemu rozproszonego. Sieciowe a rozproszone środowiska obliczeniowe. Równoległe a rozproszone środowisko obliczeniowe. Modele obliczeń rozproszonych. Podstawowe modele obliczeniowe: systemy NOW i COW, puła procesorów, klastr, GRID. Systemy rozproszonej pamięci dzielonej. Model obliczeniowy RPC i RMI. Synchronizacja i komunikacja w programowaniu rozproszonym. Kanoniczna postać danych. Standardy kanonicznej postaci danych. Synchronizacja w systemach obliczeń rozproszonych: stan globalny, algorytmy elekcji, wzajemne wykluczanie. Języki i środowiska programowania rozproszonego. Zasady konstruowania języków programowania rozproszonego. Przegląd wiodących rozwiązań

Środowiska programowania rozproszonego PVM (Parallel Virtual Machine), Globus Toolkit.

Efekty uczenia się:

Znajomość klasyfikowania algorytmów i szacowania ich złożoności obliczeniowej. Znajomość podstawowych zasad funkcjonowania i budowy środowisk równoległych i rozproszonych. Znajomość zasad projektowania algorytmów równoległych. Umiejętność projektowania struktury obliczeń równoległych. Umiejętność projektowania rozproszonej realizacji obliczeń równoległych. Umiejętność projektowania algorytmów równoległych.

C.IV.19. METODY NUMERYCZNE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: wykorzystania metod aproksymacji i interpolacji w wybranych zagadnieniach; wykorzystania procedur i funkcji zawartych w popularnych bibliotekach numerycznych.

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia z algebry liniowej: wektor macierz norma, iloczyn skalarny, wartości własne i szczególne, różne postacie macierzy. Macierz i wektor permutacji. Reprezentacja liczby zmiennoprzecinkowej w pamięci komputera. Błąd reprezentacji. Błąd operacji arytmetycznych. Redukcja cyfr znaczących. Norma IEEE 754. Podstawy analizy błędów. Definicja zadania z punktu widzenia obliczeń numerycznych. Algorytm numerycznie poprawny i numerycznie stabilny. Wskaźnik uwarunkowania. Charakterystyka kumulacji błędów. Układy równań liniowych. Metody rozwiązywania układów równań. Wskaźnik uwarunkowania w układach równań. Sposoby faktoryzacji różnych postaci macierzy. Układy równań z macierzą dodatnio określoną. Regularyzacja zadań źle uwarunkowanych. Wybrane metody aproksymacji i interpolacji danych. Regresja liniowa. Interpolacja wielomianowa z optymalnym doбором węzłów. Przegląd procedur i funkcji wybranych bibliotek numerycznych na wybranych przykładach zadań z algebry liniowej.

Efekty uczenia się:

Znajomość i rozumienie podstawowych pojęć z algebry liniowej: wektor macierz, norma wektora i macierzy w wybranych zagadnieniach numerycznych. Znajomość normy IEEE754 i konsekwencji zapisu liczb zmiennoprzecinkowych z wykorzystaniem tej normy w tym pojęcie błędu reprezentacji i błędu operacji na liczbach zmiennoprzecinkowych. Znajomość metod rozwiązywania układów równań liniowych z minimalizacją błędu numerycznego z wykorzystaniem algorytmów faktoryzacji. Posiada wiedzę na temat metod aproksymacji i interpolacji zbiorów danych wybranymi metodami. Znajomość sposobów regularyzacji zadań źle uwarunkowanych. Umiejętność minimalizacji błędu związanego z operacjami na liczbach zmiennoprzecinkowych zapisanych zgodnie ze standardem IEEE754 w algorytmach. Umiejętność formułowania zadań typu $ax=b$ tak, aby propagacja błędu danych na wynik była jak najmniejsza. Umiejętność rozwiązywania układów równań w $ax=b$ dla różnych postaci macierzy a metodami, które minimalizują propagację błędu numerycznego danych. Umiejętność wykorzystania metod aproksymacji i interpolacji w wybranych zagadnieniach. Umiejętność wykorzystania procedur i funkcji zawartych w popularnych bibliotekach numerycznych.

C.IV.20. BEZPIECZEŃSTWO SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	12	8	10		10	40	70	110	1,5	2,5	4	Zo	O
Ogółem	12	8	10		10	40	70	110	1,5	2,5	4	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy: z zakresu ochrony i bezpieczeństwa w systemach teleinformatycznych; z zakresu zarządzania bezpieczeństwem teleinformatycznym, w tym również budowy i wdrażania SZBI, akredytacji i certyfikacji urządzeń i systemów teleinformatycznych.

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia bezpieczeństwa informacji (pojęcie informacji, rola i znaczenie informacji w organizacji, piramida informacji, kryteria klasyfikacji informacji, podstawowe atrybuty bezpieczeństwa informacji, polityka bezpieczeństwa informacji, model PDCA). Aspekty prawne bezpieczeństwa informacyjnego - Zapewnienie ochrony danych osobowych i informacji niejawnych (definicje i podstawowe pojęcia, zakres stosowania ustaw, przypadki szczególne, zadania obowiązki służb ds. bezpieczeństwa informacji, stosowanie ustawy w organizacji, zabezpieczenia, polityka bezpieczeństwa danych osobowych i instrukcja przetwarzania, typowe problemy organizacji). Zarządzanie ryzykiem w bezpieczeństwie informacji (pojęcie ryzyka, proces zarządzania ryzykiem w bezpieczeństwie informacji i jego działania, szacowanie ryzyka, postępowanie z ryzykiem, ryzyko akceptowalne, ryzyko szczątkowe, monitorowanie i przegląd ryzyka, metody oceny skuteczności zabezpieczeń w bezpieczeństwie informacji). Budowa, wdrażanie i doskonalenie systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji (technologie zabezpieczeń, metody doskonalenia SZBI, techniki doskonalenia SZBI). Dokumentacja systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji (Dokument polityki bezpieczeństwa danych osobowych. Plan bezpieczeństwa informacyjnego. Szczegółowe wymagania bezpieczeństwa systemu informacyjnego. Procedury bezpiecznej eksploatacji systemu informacyjnego). Kryteria klasyfikacji informacji jej atrybuty bezpieczeństwa; Wartościowanie zasobów informacyjnych w aspekcie bezpieczeństwa. Podatności, zagrożenia i zabezpieczenia zasobów informacyjnych. Proces zarządzania ryzykiem w bezpieczeństwie informacji. Ryzyko i strategie postępowania z ryzykiem

w bezpieczeństwie informacji. Cykl życia systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji. Podstawowe elementy dokumentacji bezpieczeństwa informacji.

Efekty uczenia się:

Rozróżnia klasy i rodzaje systemów informatycznych, zna narzędzia i metody projektowania takich systemów oraz wytwarzania oprogramowania pracującego pod ich kontrolą. Ma podstawową wiedzę z zakresu ochrony i bezpieczeństwa w systemach teleinformatycznych oraz szczegółową wiedzę z wybranych zagadnień z zakresu zarządzania bezpieczeństwem teleinformatycznym, w tym również budowy i wdrażania SZBI, akredytacji i certyfikacji urzędów i systemów teleinformatycznych. Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu podstaw informatyki, teorii algorytmów i struktur danych, zarządzania danymi oraz zna paradygmaty i techniki programowania wysokopoziomowego i niskopoziomowego. Ma uporządkowaną wiedzę z zakresu podstaw wdrażania systemów ochrony informacji oraz zarządzania nimi podczas eksploatacji. Potrafi samodzielnie planować i realizować własne permanentne uczenie się, pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł, dokonywać syntezy i analizy tych informacji.

C.IV.21. WDRAŻANIE METODYK OBIEKTOWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII				30	10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem				30	10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: posługiwania się przykładowymi narzędziami konfigurowania procesów wytwórczych oprogramowania; wytworzenia własnej treści metodycznej dołączonej do przykładowego środowiska konfiguracji procesu wytwórczego.

Treści kształcenia:

Wybranie i scharakteryzowanie przedsięwzięcia informatycznego. Analiza dostępnych konfiguracji procesów wytwórczych oraz wybór zakresu i sposobu dostosowania. Skonfigurowanie procesu wytwórczego z dostępnych zasobów bibliotecznych. Dodanie luźno związanych jednostek opisu procesu. Przygotowanie silnie związanych jednostek opisu procesu. Udostępnienie wykonawcom przygotowanego opisu procesu wytwórczego. Wykonanie przypadku wytwórczego. Obrona przyjętego rozwiązania.

Efekty uczenia się:

Student posiada wiedzę o możliwym zakresie dostosowywania procesu wytwórczego oprogramowania. Student wie, jakimi metodami można dostosowywać proces wytwórczy oprogramowania. Student posiada wiedzę o wpływie procesu wytwórczego na zarządzanie projektami. Student umie posługiwać się przykładowymi narzędziami konfigurowania procesów wytwórczych oprogramowania. Student umie wytworzyć własne treści metodyczne dołączone do przykładowego środowiska konfiguracji procesu wytwórczego. Student umie udostępnić wykonawcom przygotowaną wersję procesu wytwórczego oprogramowania.

C.IV.22. EFEKTYWNOŚĆ SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	10	12	8		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10	12	8		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: budowy modelu stochastycznego badanego elementu systemu informatycznego z wykorzystaniem procesów Markowa oraz markowskich sieci kolejkowych; wykorzystując markowski model, wskazać lub opracować analityczną metodę wyznaczania wartości wskaźników wydajności wybranych elementów systemów informatycznych; wyznaczenia podstawowych wskaźników efektywności inwestycji informatycznych.

Treści kształcenia:

Zasady doboru wskaźników efektywności systemów informatycznych. Wskaźniki efektywności SI. Metody doboru wskaźników efektywności. Metody doboru metod oceny efektywności. Modelowanie obciążenia systemów informatycznych: rekurencyjne strumienie zdarzeń, modele regresyjne, prognozowanie obciążenia. Modele SI: systemy kolejkowe i sieci kolejek, zastosowanie modeli symulacyjnych. Ocena dostępności i wydajności systemów informatycznych. Strategie obsługi systemów informatycznych. Inwestycje informatyczne. Miary i metody oceny efektywności inwestycji informatycznych. Ryzyko inwestycji informatycznych.

Efekty uczenia się:

Ma wiedzę z zakresu teorii markowskich systemów i sieci kolejkowych umożliwiającą modelowanie i wyznaczanie wartości wskaźników wydajności systemów informatycznych i teleinformatycznych. Ma wiedzę podstawową w zakresie oceny efektywności inwestycji informatycznych. Potrafi formułować problemy ilościowej oceny wydajności systemów informatycznych i teleinformatycznych. Potrafi wybrać metodę wyznaczania wartości wskaźników wydajności w zależności od warunków prowadzenia badań (faza życia badanego obiektu, zakres posiadanych danych, czas przeznaczony na badanie, oczekiwana wiarygodność wyników). Potrafi zbudować model stochastyczny badanego elementu systemu informatycznego z wykorzystaniem procesów Markowa oraz

markowskich sieci kolejkowych. Potrafi, wykorzystując markowski model, wskazać lub opracować analityczną metodę wyznaczania wartości wskaźników wydajności wybranych elementów systemów informatycznych. Potrafi wyznaczyć podstawowe wskaźniki efektywności inwestycji informatycznych.

C.IV.23. PROJEKT ZESPOŁOWY

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX				44	6	50	50	100	2	2	4	Zo	O
Ogółem				44	6	50	50	100	2	2	4	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: modelowania i projektowania systemów z wykorzystaniem wybranych narzędzi wspomagających typu CASE i CAStE; wybrania i posłużenia się wybraną metodyką budowy sytemu informatycznego.

Treści kształcenia:

Ustalenie tematyki projektu i postawienie indywidualnego lub grupowego zadania projektowego. Określenie ról w projekcie i przypisanie zadań do poszczególnych ról. Środowisko i narzędzia informatyczne wspierające proces modelowania. Modelowanie elementów systemu z wykorzystaniem wybranych narzędzi wspomagających typu CASE i CAStE. Środowisko i narzędzia informatyczne wspierające proces projektowania. Projektowanie elementów systemu z wykorzystaniem wybranych narzędzi wspomagających typu CASE i CAStE. Implementacja wybranych elementów systemu. Dobranie środowiska i narzędzia informatyczne wspierające proces wdrażania systemu informatycznego.

Efekty uczenia się:

Potrafi dobrać środowisko i narzędzia informatyczne wspierające proces projektowania i wdrażania systemu informatycznego. Umie modelować i projektować systemy z wykorzystaniem wybranych narzędzi wspomagających typu CASE i CAStE. Potrafi wybrać i posłużyć się wybraną metodyką budowy sytemu informatycznego. Ma świadomość

ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje. Potrafi współdziałać w zespole realizując w niej różne role i ponosić odpowiedzialność za wspólne przedsięwzięcia.

C.IV.24. SYSTEMY RZECZYWISTOŚCI ROZSZERZONEJ I WIRTUALNEJ

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	12		18		10	40	70	110	1,5	2	4	Zo	O
Ogółem	12		18		10	40	70	110	1,5	2	4	Zo - 1	

Cele kształcenia: zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu podstaw informatyki, teorii algorytmów i struktur danych, zarządzania danymi oraz zna paradygmaty i techniki programowania wysokopoziomowego i niskopoziomowego.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie w zagadnienia rzeczywistości rozszerzonej i wirtualnej. Technologie rzeczywistości rozszerzonej i wirtualnej. Standardy integracji systemów AR-VR. Zastosowanie rzeczywistości wirtualnej i rozszerzonej w szkoleniach. Aplikacje edukacyjne wykorzystujące rzeczywistość rozszerzoną i wirtualną.

Efekty uczenia się:

Potrafi samodzielnie planować i realizować własne permanentne uczenie się, pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł, dokonywać syntezy i analizy tych informacji. Zna i rozumie podstawowe pojęcia z zakresu podstaw informatyki, teorii algorytmów i struktur danych, zarządzania danymi oraz zna paradygmaty i techniki programowania wysokopoziomowego i niskopoziomowego. Rozróżnia klasy i rodzaje systemów informatycznych, zna narzędzia i metody projektowania takich systemów oraz wytwarzania oprogramowania pracującego pod ich kontrolą.

C.IV.25. ZARZĄDZANIE PROJEKTAMI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	16	14	14		6	50	50	100	2	2	4	Zo	O
Ogółem	16	14	14		6	50	50	100	2	2	4	Zo - 1	

Cele kształcenia: wiedza z zakresu zarządzania projektami, w tym zarządzania jakością, ryzykiem i logistyką projektu informatycznego, umiejętność: z zakresu opracowania dokumentacji projektu; pozyskiwania informacji z literatury, baz danych i innych źródeł; integrowania informacji i dokonywania ich interpretacji i krytycznej oceny; wyciągania wniosków oraz formułowania i uzasadniania opinii.

Treści kształcenia:

Podstawy zarządzania projektami. Studium wykonalności projektu. Podstawowe procesy zarządzania projektem. Procesy rozpoczęcia. Procesy i planowania projektu. Procesy realizacji i kontroli. Procesy monitorowania i zamykania projektu. Podstawowe elementy metodyki PRINCE2 oraz ITIL. Analiza jakościowa projektu. Tendencje rozwojowe zarządzania projektami.

Efekty uczenia się:

Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania projektami, w tym zarządzania jakością, ryzykiem i logistyką projektu informatycznego; Zna i rozumie zasady prowadzenia, zarządzania i kierowania projektami informatycznymi w różnej skali - od względnie małych do dużych projektów. Rozumie standardy i podstawowe metodyki zarządzania projektami; zna i rozumie podstawowe metody z zakresu zarządzania projektami - metody zarządzania zakresem projektu, czasem, kosztami, jakością, zasobami, ryzykiem, komunikacją, integracją i zamówieniami. Zna i rozumie zagadnienia dotyczące: rozpoczynania projektu informatycznego i definiowania jego zakresu; planowania projektu informatycznego; realizacji, kontroli i koordynacji projektu informatycznego oraz zamykania, akceptacji i zapewniania wsparcia dla projektu informatycznego. Potrafi opracować dokumentację projektu; potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi

integrować informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie. Potrafi wykonywać funkcję kierownika projektu oraz sformułować i zbudować organizację realizującą projekt informatyczny; Potrafi pracować indywidualnie i w zespole, umie oszacować czas realizacji zadania, potrafi opracować i zrealizować harmonogram prac; Potrafi opracować bazowy plan wykonania projektu oraz zarządzać całym procesem realizacji projektu oraz procesem kontroli zmian i strategią zamknięcia projektu. Potrafi opracować strukturę podziału pracy w projekcie i na jej podstawie wyznaczyć budżet oraz harmonogram projektu. Potrafi ocenić przydatność i możliwość wykorzystania nowych osiągnięć w zakresie współczesnych modeli zarządzania projektami.

C.IV.26. TECHNOLOGIE INTERNETU RZECZY

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	12		18		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	12		18		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: planowania i przeprowadzania eksperymentów w obszarze systemów przetwarzania danych z wykorzystaniem systemów SOA, ROA oraz środowisk cloud computing; interpretacji i oceny uzyskanych wyników i wyciągania wniosków.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie w terminologię i główne definicje Internetu rzeczy (przedmiotów), główne założenia i perspektywy. Platformy dla urządzeń Internetu rzeczy, z wyszczególnieniem ich architektury z wyróżnieniem warstwy fizycznej i logicznej. Konwencjonalne i odnawialne źródła energii dla urządzeń o ograniczonych zasobach. Systemy operacyjne dla urządzeń o ograniczonych zasobach. Technologie warstwy łącza danych dla IRze-IoT z uwzględnieniem technologii komunikacji bezprzewodowej i przewodowej, sieci Manet. Specyfika warstwy sieciowa dla IRze-IoT. Protokoły komunikacyjne dla IRze-IoT: protokoły SOA zorientowane na usługi (COAP), protokoły komunikacyjne oparte na wymianie komunikatów (MQTT), protokoły identyfikacji, wykrywania i rozpoznawania usług. Technologie i algorytmy wykorzystywane w przetwarzaniu danych dla IRze-IoT: organizacja

przetwarzania danych dla Internetu rzeczy, idea i środowiska cloud computing. Aplikacje – Internet of Military Things, idea zastosowania IRze-IoT w działaniach militarnych i zarządzaniu kryzysowym. Idea i koncepcje Smart City oraz Smart Grid. Smart Home, Home Automation, Automatyka domowa. Automatyka samochodowa i odbiór danych z sensorów i systemów pokładowych pojazdów (monitoring systemów uzbrojenia).

Efekty uczenia się:

Zna i rozumie w pogłębionym zakresie zagadnienia dotyczące sieci teleinformatycznych, w tym usług oferowanych przez systemy IoT oraz systemów sieciowych, projektowania i zarządzania sieciami, niezawodności, bezpieczeństwa sieciowego. Zna w pogłębionym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie w obszarze modelowania i projektowania systemów teleinformatycznych, w tym systemów Internetu Rzeczy. Potrafi dokonać krytycznej analizy istniejących rozwiązań technicznych w obszarze modelowania i projektowania systemów Internetu Rzeczy. Umie planować i przeprowadzać eksperymenty w obszarze systemów przetwarzania danych z wykorzystaniem systemów SOA, ROA oraz środowisk cloud computing. Umie interpretować i oceniać uzyskane wyniki i wyciągać wnioski.

C.IV.27. TECHNOLOGIE MOBILNE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	12		18		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	12		18		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność wykorzystania wiedzy z zakresu projektowania, budowania i testowania aplikacji dla systemów mobilny.

Treści kształcenia:

Projektowanie interfejsu graficznego użytkownika. Korzystanie z funkcji systemowych urządzenia mobilnego, obsługa kamery. Budowanie komponentów aplikacji działających w tle. Korzystanie w usług geolokalizacji i map. Korzystanie z sensorów. Korzystanie z zasobów internetowych. Zarządzanie stanem aplikacji urządzenia mobilnego.

Efekty uczenia się:

Znajomość metod, narzędzi modelowania i projektowania systemów mobilnych. Umiejętność pozyskiwania wiedzy i określania kierunków dalszego uczenia się z zakresu projektowania, budowania i testowania aplikacji dla systemów mobilnych. Umiejętność wykorzystania wiedzy z zakresu projektowania, budowania i testowania aplikacji dla systemów mobilnych.

C.IV.28. MODELOWANIE I SYMULACJA POLA WALKI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	14		16	14	6	50	50	100	2	2	4	E	O
Ogółem	14		16	14	6	50	50	100	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: modelowania wymagań na symulatory pola walki; obrazowania procesów walki zgodnie z obowiązującymi normami i standardami; doboru modeli do określonej sytuacji na polu walki.

Treści kształcenia:

Analiza modeli symulacyjnych pola walki. Modele strzału środków ogniowych prowadzących ogień bezpośredni i pośredni, deterministyczne modele walki pojedynczych środków walki (modele pojedynków) i grup środków walki (modele Lanchestera), stochastyczne modele walki, modele wysokiej i niskiej rozdzielczości (zagregowane modele walki), modele środków jednorodnych i niejednorodnych, symulacja deterministyczna i stochastyczna procesów walki, wykorzystanie automatów komórkowych i modeli katastrof do modelowania procesów walki, sytuacja na polu walki jako przykład systemu złożonego, kalibracja i weryfikacja adekwatności modeli walki. Rodzaje i cechy charakterystyczne systemów wspomaganie dowodzenia. Cykl decyzyjny procesu dowodzenia. Architektura oprogramowania systemów wspomaganie dowodzenia. Wybrane standardy technologiczne w procesie wytwarzania komputerowych symulatorów pola walki. Wizualizacja symulowanych procesów w wybranych środowiskach programowych.

Efekty uczenia się:

Modeluje wymagania na symulatory pola walki. Stosuje metody obiektowe w konstrukcji oprogramowania symulatorów komputerowych. Wykorzystuje protokoły komunikacji i synchronizacji rozproszonych komponentów symulatorów pola walki. Umie obrazować procesy walki zgodnie z obowiązującymi normami i standardami. Dobiera modele do określonej sytuacji na polu walki. Posiada umiejętność estymacji parametrów modelu walki, jego kalibracji oraz weryfikacji adekwatności, umiejętność interpretacji wyników analiz modeli matematycznych oraz wyników eksperymentów wykonywanych z wykorzystaniem modeli symulacyjnych.

C.IV.29. ZARZĄDZANIE USŁUGAMI INFORMATYCZNYMI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	14			16	10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14			16	10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy z zakresu poszczególnych faz metodyki ITIL: strategii, projektowania, przekazywania, eksploatacji oraz ciągłego doskonalenia usług.

Treści kształcenia:

Definicja usług IT i rola organizacji IT w przedsiębiorstwie. Koncepcja funkcjonowania zarządzania usługami IT zgodnie z Biblioteką ITIL. Omówienie zakresu poszczególnych obszarów zarządzania usługami IT. Strategia usług IT (od tworzenia strategii i zarządzania budżetem, po zarządzanie portfelem usług). Projektowania usług (od zarządzania poziomem usług, poprzez zarządzanie dostępnością i bezpieczeństwem, po zarządzanie dostawcami), Przekształcania usług (od zarządzania zmianą, przez zarządzanie wersjami, po zarządzanie wiedzą). Eksploatacja usług (zarządzanie zmianą, incydentami, problemami i dostępem) oraz ciągłego udoskonalania usług (proces udoskonalania, monitorowanie i raportowanie). Narzędzia informatyczne wspomagające zarządzanie usługami IT.

Efekty uczenia się:

Zna pojęcie usługi informatycznej oraz modele opisujące najlepsze praktyki mające zastosowanie w zarządzaniu usługami informatycznymi. Zna też cykl życia usługi. Ma wiedzę z zakresu poszczególnych faz metodyki ITIL: strategii, projektowania, przekazywania, eksploatacji oraz ciągłego doskonalenia usług.

C.IV.30. PROJEKT PRZEJŚCIOWY

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
X				30	10	40	90	130	1,5	3,5	5	Zo	O
Ogółem				30	10	40	90	130	1,5	3,5	5	Zo-1	

Cele kształcenia: Celem jest praktyczne przedstawienie metod zarządzania pracą w projektach grupowych oraz opanowanie technik pracy z narzędziami informatycznymi wspomagającymi wszystkie etapy pracy na przykładzie zadania zgodnego z rzeczywistymi zadaniami pracy absolwentów kierunku i specjalności studiów.

Treści kształcenia:

Ustalenie tematyki projektu i postawienie indywidualnego lub grupowego zadania projektowego. Wprowadzenie do zarządzania projektem. Określenie ról w projekcie i przypisanie zadań do poszczególnych ról. Środowisko i narzędzia informatyczne wspierające realizację zadania projektowego. Cykliczny przegląd wyników zadania projektowego. Zarządzanie zmianami. Opracowanie dokumentacji projektowej. Prezentacja wyników realizacji zadania projektowego.

Efekty uczenia się:

Opanowanie w zaawansowanym stopniu umiejętności pracy w zespole zadaniowym w różnych rolach we wszystkich etapach i fazach tworzenia rozwiązania programowo-sprzętowego. Pogłębienie praktycznej wiedzy na temat modeli, metodyk i narzędzi budowania systemów komputerowych oraz systemów informatycznego wspomagania pracy i procesów decyzyjnych. Osiągnięcie umiejętności pracy z narzędziami w środowisku pracy zespołowej.

8.3.2. SPECJALNOŚĆ: INŻYNIERIA SYSTEMÓW – ANALIZA DANYCH

C.IV.1. PROGRAMOWANIE W JĘZYKACH FUNKCYJNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: stosowania zasad programowania zorientowanego obiektowo w języku funkcyjnym; wykorzystywania elementów struktury wybranego języka funkcyjnego; zaprojektowania obiektowo kodu w języku funkcyjnym; stosowania wzorców programowania funkcyjnego.

Treści kształcenia:

Interpreter w wybranym języku funkcyjnym, Wykonywanie programu. Typy i operacje. Typy liczbowe. Typy dynamiczne. Łańcuchy znaków. Listy i słowniki. Krótki i pliki. Instrukcje wybranego języka funkcyjnego. Przypisania. Reguły instrukcji `if`, `while`, `for`. Przekazywanie argumentów. Funkcje i wyrażenia `lambda`. Iterowanie i składanie list. Moduły i operowanie modułami. Klasy, operowanie klasami, projektowanie klas. Kompozycje i dziedziczenie, przeciążanie operatorów. Dekoratory i metaklasy. Sloty i przeciążanie nazw. Wyjątki: `try/else`; `try/finally`; `try/except/finally`; `raise`; `assert`. Klasy wyjątków. Projektowanie oparte na wyjątkach. Operowanie łańcuchami. Biblioteki ML.

Efekty uczenia się:

Rozumie zasady konstrukcji języka funkcyjnego. Potrafi stosować zasady programowania zorientowanego obiektowo w języku funkcyjnym. Rozumie nowoczesne trendy konstrukcji języków programowania i potrafi wykorzystywać biblioteki specjalizowane w wybranym języku funkcyjnym. Potrafi wykorzystywać elementy struktury wybranego języka funkcyjnego. Potrafi zaprojektować obiektowo kod w języku funkcyjnym. Stosuje wzorce programowania funkcyjnego.

C.IV.2. SIECI NEURONOWE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	12		18		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	12		18		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: znajomość różnych typów modeli sieci neuronowych oraz metod ich uczenia, umiejętność doboru właściwego modelu sieci do rozwiązywania konkretnych problemów, umiejętność wykorzystania pakietów obliczeniowych oraz bibliotek do opracowania i zastosowania własnych pakietów z wykorzystaniem algorytmów sieci neuronowych

Treści kształcenia:

modele neuronów i metody ich uczenia, sieci jednokierunkowe wielowarstwowe, struktura sieci wielowarstwowej, algorytm propagacji wstecznej, gradientowe metody uczenia sieci, dobór współczynnika uczenia. Metody heurystyczne uczenia sieci. Porównanie efektywności algorytmów uczących. Sieci neuronowe radialne oraz sieci SVM. Wprowadzenie do sieci rekurencyjnych. Przykłady zastosowań sieci neuronowych.

Efekty uczenia się:

znajomość różnych typów modeli sieci neuronowych oraz zakresów ich zastosowań, umiejętność opracowania własnych aplikacji z wykorzystaniem algorytmów sieci neuronowych przy wykorzystaniu gotowych komponentów z dostępnych bibliotek lub pakietów obliczeniowych.

C.IV.3. HURTOWNIE DANYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: budowy modeli danych hurtowni danych; zaprojektowania i zaimplementowania procesu ETL; budowy aplikacji analitycznej OLAP.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do hurtowni danych. Podstawowe pojęcia hurtowni danych. Architektura hurtowni danych. Model wymiarowy hurtowni danych. Modelowanie zmienności w czasie. Model fizyczny hurtowni danych. Mechanizmy zwiększania wydajności zapytań. Projektowanie procesu ETL. Aplikacje analityczno-raportowe OLAP. Metadane – rola w systemie hurtowni danych, system zarządzania metadanymi. Narzędzia budowy hurtowni danych.

Efekty uczenia się:

Ma wiedzę w zakresie architektury systemu hurtowni danych. Ma wiedzę w zakresie metod integracji i czyszczenia danych. Ma wiedzę w zakresie mechanizmów bazy danych stosowanych w systemach hurtowni danych. Umie zbudować model danych hurtowni danych. Umie zaprojektować i zaimplementować proces ETL. Umie zbudować aplikację analityczną OLAP.

C.IV.4. METODY PROGNOZOWANIA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność budowy programu komputerowego stosując metody prognozowania uwzględniające modele regresji i szeregów czasowych.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do prognozowania. Prognozowanie z wykorzystaniem modeli trendu. Prognozowanie z uwzględnieniem modelu trendu i odchyłeń cyklicznych. Regresja wieloraka. Modele adaptacyjne. Modele regresji wielorakiej. Regresja logistyczna. Model szeregów czasowych: ARMA i ARIMA.

Efekty uczenia się:

Zna metody prognozowania z elementami symulacji. Potrafi konstruować zadania prognostyczne. Umie budować programy komputerowe stosujące metody prognozowania uwzględniające modele regresji i szeregów czasowych. Umie wykorzystać do rozwiązywania zadań prognostycznych wybrane pakiety statystyczne.

C.IV.5. ALGORYTMY OPTYMALIZACJI INSPIROWANE BIOLOGICZNIE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	E	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność użycia algorytmów ewolucyjnych, sztucznych systemów immunologicznych i algorytmów stadnych do rozwiązania konkretnego problemu rzeczywistego.

Efekty uczenia się:

Algorytmy ewolucyjne – Klasyczny algorytm genetyczny. Metody kodowania. Metody selekcji. Funkcja przystosowania. Rodzaje operatorów genetycznych. Teoretyczne podstawy działania algorytmów genetycznych -teoria schematów. Programowanie genetyczne. Praktyczne zastosowania algorytmów genetycznych. Strategie ewolucyjne. Różnice między algorytmami genetycznymi a strategiami ewolucyjnymi. Strategia (1+1), strategia ($\mu + \lambda$), strategia (μ, λ). Zastosowanie strategii ewolucyjnych w procesie optymalizacji. Sztuczne systemy immunologiczne. Algorytm selekcji klonalnej. Algorytm selekcji negatywnej. Algorytmy zrandomizowane. Algorytmy mrówkowe. Obliczenia na DNA. Algorytmy stada i roju pszczół. Algorytmy roju cząstek.

Efekty uczenia się:

Ma wiedzę z zakresu algorytmów ewolucyjnych, sztucznych systemów immunologicznych i algorytmów stadnych. Zna podstawowe metody reprezentacji oraz analizy danych przy użyciu algorytmów ewolucyjnych, sztucznych systemów immunologicznych i algorytmów stadnych. Potrafi użyć algorytmów ewolucyjnych, sztucznych systemów immunologicznych i algorytmów stadnych do rozwiązania konkretnego problemu rzeczywistego.

C.IV.6. TECHNIKI ALGORYTMICZNE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		4	12	10	40	70	110	1,5	2,5	4	E	O
Ogółem	14		4	12	10	40	70	110	1,5	2,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności: stosowania w praktyce różnych technik algorytmicznych; stosowania w praktyce różnych struktur danych. oszacowania złożoności i wrażliwości algorytmów.

Treści kształcenia:

Algorytmy i problemy algorytmiczne: pojęcia wstępne. Definicja algorytmu, kryteria jakości algorytmów, złożoność algorytmu i złożoność zadania, stabilność numeryczna algorytmów, zasady projektowania efektywnych algorytmów. Złożoność obliczeniowa algorytmów kombinatorycznych: Rodzaje zadań, sekwencyjne modele obliczeń (DTM i NDTM), transformacje problemów, klasy złożoności obliczeniowej, NP-zupełność, złożoność czasowa i pamięciowa algorytmów (pesymistyczna i oczekiwana), wrażliwość algorytmów (pesymistyczna i oczekiwana), stabilność numeryczna algorytmów, przykłady szacowania złożoności. Algorytmy przybliżone: Metody szacowania dokładności algorytmów. Wielomianowe schematy aproksymacyjne (PTAS), w pełni wielomianowe schematy aproksymacyjne (FPTAS), przykłady algorytmów aproksymacyjnych dla problemów trudnych obliczeniowo. Metody przeszukiwania heurystycznego.

Efekty uczenia się:

Zna różne metody określania efektywności algorytmów (dokładności, złożoności). Zna zasady stosowania algorytmów aproksymacyjnych i heurystyk. Zna wpływ stosowania różnych struktur danych oraz technik algorytmicznych na dokładność i złożoność algorytmów. Potrafi stosować w praktyce różne techniki algorytmiczne. Potrafi stosować w praktyce różne struktury danych. Potrafi oszacować złożoność i wrażliwość algorytmów.

C.IV.7. METODYKI ZWINNE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	Ćwiczenia	laboratoria	Projekt	konsultacje	łącznie							
VI	10	10		10	10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	10	10		10	10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: osiągnięcie umiejętności uczestniczenia w zwinnych procesach wytwórczych oprogramowania oraz umiejętności współorganizowania, a w szczególności oceniania i korygowania takich procesów; zdobycie wiedzy na temat możliwych do wykorzystania typów narzędzi informatycznych wspomagających taki proces.

Treści kształcenia:

Ogólne informacje o podejściach zwinnych do wytwarzania oprogramowania. Zasadnicze cechy wyróżniające to podejście, zakres problemów możliwych do rozwiązywania takim podejściem. Główne założenia i cechy krytyczne popularnego zwinnego podejścia szkieletowego typu Scrum. Kompletna metodyka zwinna typu XP, stanowiąca całościowe i spójne podejście, pozwalające na wykonanie projektu. Stosowane i przydatne w podejściach zwinnych techniki i metody. Kompleksowa implementacja podejścia typu Scrum na przykładzie IBM ALM. Sposób podejścia zwinnego do wykonania przedsięwzięć wykraczających poza możliwości metodyk zwinnych na przykładzie metodyki SAFe. Praktyczne wykonanie typowych elementów metodyk zwinnych: formułowanie i dokumentowanie wymagań, szacowanie pracochłonności, planowanie i zarządzanie zadaniami, monitorowanie realizacji projektu, podsumowanie merytoryczne i ocena procesu wytwórczego. Wykonanie prostego projektu z zachowaniem wszystkich reguł wymaganych przez Scrum.

Efekty uczenia się:

Student po zakończeniu przedmiotu umie pracować w małych, samoorganizujących się zespołach zwinnych. Umie wykonać wszystkie typowe czynności zwinnego podejścia do wytwarzania oprogramowania. W szczególności umie przeprowadzić retrospektywę z analizą skuteczności przyjętej organizacji procesu wytwórczego. Umie wytworzyć niezbędną dokumentację zwinnego procesu wytwarzania oprogramowania. Umie zastosować do tego specjalizowane narzędzia informatyczne. Jest przygotowany do samodzielnego rozwiązywania problemów związanych z organizacją zwinnego procesu

wytwarzania oprogramowania. Zna aktualne trendy rozwoju zwinnych metod wytwarzania oprogramowania. Zna granice skuteczności tych metod i zna aktualne podejście do rozwiązywania problemów wykraczających poza możliwości podejść zwinnych. Zna i rozumie metody wytwarzania oprogramowania zgodnie ze zwinnym procesem wytwórczym. Zna typowe metody i techniki stosowane do ułatwienia implementacji, w tym metody analizy i projektowania oprogramowania. Zna i rozumie metody i techniki zarządzania zwinnym procesem wytwórczym oprogramowania. Zna różne narzędzia wspomagające zarządzanie takim procesem.

C.IV.8. METODY UCZENIA MASZYNOWEGO

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: zapoznanie z pojęciem uczenia maszynowego, klasyfikacją metod uczenia maszynowego. Znajomość ograniczeń algorytmów uczenia maszynowego oraz umiejętność oceny ich błędów. Umiejętność implementacji podstawowych algorytmów uczenia maszynowego.

Treści kształcenia:

Podstawy teoretyczne uczenia maszynowego. Błąd na danych uczących, oszacowania błędów klasyfikatora. Nadmierne dopasowanie i niedopasowanie algorytmów uczenia maszynowego. Kompromis między wariancją a dopasowaniem estymatora. Algorytm spadku gradientu w regresji liniowej / logistycznej. Metody regularyzacji.

Efekty uczenia się:

Zna klasyfikację metod maszynowego uczenia, zna algorytmy metod maszynowego uczenia, ich zastosowania i ograniczenia. Potrafi wybrać algorytmy maszynowego uczenia do określonego problemu i je zaimplementować. Potrafi porównać skuteczność działania poszczególnych algorytmów.

C.IV.9. SYSTEMY ANALITYCZNO-RAPORTOWE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: znajomość architektury i funkcjonalności systemów Business Intelligence. Umiejętność zaprojektowania i implementacji rozwiązania analityczno-raportowego, budowa raportów i wizualizacji danych.

Treści kształcenia:

Architektura systemów analityczno-raportowych: warstwa semantyczna, model biznesowy danych, narzędzia klasy self-service BI (na przykładzie Microsoft Power BI). Struktury wielowymiarowe, język manipulacji danych wielowymiarowych MDX. Rozszerzenia analityczne SQL (funkcje agregujące i okienkowe, etc.). Języki manipulacji danych w narzędziach raportowych (DAX). Raportowanie jako „data storytelling”.

Efekty uczenia się:

znajomość architektury i funkcjonalności systemów analityczno – raportowych, znajomość języków manipulacji danych, umiejętność zastosowania dostępnych na rynku platform do budowy raportów i wizualizacji danych.

C.IV.10. PROJEKTOWANIE I WDRAŻANIE SYSTEMÓW INFORMATYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16	30	10	70	40	110	2,5	1,5	4	E	O
Ogółem	14		16	30	10	70	40	110	2,5	1,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: wyboru i posłużenia się wybranym standardem projektowania systemu; zastosowania odpowiedniej metodyki budowy systemu informatycznego; dokonania analizy procesu biznesowego oraz zaproponowania informatycznych narzędzi pracy wspomagających doskonalenie tego procesu.

Treści kształcenia:

Modele cyklu życia systemu informatycznego. Standardy i normy wytwarzania i wdrażania systemów informatycznych. Strukturalne metodyki projektowania systemów informatycznych. Fazy projektowania w podejściu strukturalnym, obiektowym i zwinnym. Czynności w ramach faz. Elementy metodyki strukturalnej. Narzędzia CASE. Obiektowe metodyki projektowania systemów informatycznych (Etapy projektowania w podejściu obiektowym. Dyscypliny (procesy) w podejściu obiektowym. Czynności w ramach faz i dyscyplin. Elementy metodyki RUP. Narzędzia CASE). Zwinne metodyki projektowania systemów informatycznych (Manifest zwinności. Przegląd metodyk zwinnych dostępnych na krajowym rynku informatycznym. Rozwój metodyk projektowania systemów informatycznych w kierunku metod "zwinnych"). Zorientowane na jakość metodyki projektowania systemów informatycznych (Model "V". Przegląd metodyk zorientowanych na jakość. Wybrane elementy metodyki RTN.) Metodyki zwinne i środowiska ciągłej integracji.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie metodyk, technik i narzędzi wytwarzania i wdrażania systemów informatycznych. Znajomość metodyk, technik i narzędzi wytwarzania i wdrażania systemów informatycznych. Ma podstawową wiedzę z zakresu analizy i modelowania procesów biznesowych w organizacji. Znajomość modeli cyklu życia

systemu informatycznego oraz standardów i norm z zakresu wytwarzania i wdrażania systemów informatycznych. Znajomość metod analizy i modelowania procesów biznesowych w organizacji oraz najlepszych praktyk z zakresu inżynierii systemów informatycznych. Potrafi wybrać i posłużyć się wybranym standardem projektowania systemu oraz zastosować odpowiednią metodykę budowy systemu informatycznego. Potrafi dokonać analizy procesu biznesowego oraz zaproponować informatyczne narzędzia pracy wspomagające doskonalenie tego procesu. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie. Ma umiejętność samokształcenia się.

C.IV.11. INFORMATYCZNE SYSTEMY ZARZĄDZANIA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność projektowania, implementowania i wdrażania informatycznych systemów zarządzania (klasy ERP i Business Intelligence), w szczególności umiejętność konfiguracji wybranych modułów systemu SAP ERP oraz umiejętność modelowania i implementowania warstwy metadanych (obiektów analitycznych) oddzielających użytkownika biznesowego od struktur hurtowni danych i innych danych źródłowych.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie w problematykę informatycznych systemów zarządzania. Definicja systemu informatycznego wspomagającego zarządzanie. Klasyfikacja informatycznych systemów zarządzania i ich wzajemnych relacji. Struktura i przeznaczenie systemów klasy ERP. Wybrane moduły systemów ERP i ich funkcjonalność. Wykorzystanie informatycznych systemów zarządzania w resorcie ON. Konfiguracja wybranych modułów systemu SAP ERP. Elementy SCM. Pojęcie łańcucha dostaw i zarządzania łańcuchem dostaw.

Zarządzanie łańcuchem dostaw na przykładzie zastosowania technologii RFID w procesach monitorowania i ewidencji towarów.

Nowoczesne koncepcje zarządzania w przedsiębiorstwie. Planowanie i tworzenie systemu informacyjnego przedsiębiorstwa. Zarządzanie efektywnością organizacji - koncepcja Corporate Performance Management (CPM) i jej wpływ na systemy informatyczne przedsiębiorstwa. Wprowadzenie do systemów wspomagających planowanie i budżetowanie w przedsiębiorstwie. Wybrane aspekty rachunkowości zarządczej. Systemy rachunku kosztów. Metody kalkulacji kosztów. Zasady i metody planowania i budżetowania przychodów i wydatków przedsiębiorstwa. Zarządzanie kosztami działań - koncepcje ABC/ABM. Analiza procesów przedsiębiorstwa z perspektywy rachunku kosztów. Metody kalkulacji kosztów w rachunku kosztów działań. Zasady projektowania rachunku kosztów działań. Techniki zbierania danych. Planowanie systemu zarządzania kosztami działań. Wdrażanie modelu ABC w organizacji. Rachunek kosztów działań sterowany czasem - koncepcja TDABC. Ewolucja rachunku kosztów działań sterowanego czasem. Szacowanie czasu trwania procesów. Rola równań czasowych. Jednostkowy koszt zdolności produkcyjnych w ujęciu TDABC. Wdrażanie modelu TDABC w organizacji. Rachunek kosztów docelowych i jego związek z rachunkiem kosztów działań. Organizacyjne i zarządcze aspekty rachunku kosztów docelowych. Proces ustalania ceny docelowej i kosztu docelowego. Proces osiągania kosztu docelowego. Wdrażanie modelu kosztów docelowych w organizacji. Wprowadzenie do systemów klasy Business Intelligence (BI). Miejsce BI wśród systemów wspierających zarządzanie. Związek BI z koncepcją zarządzania efektywnością przedsiębiorstwa. Architektury i modele systemów BI. Miejsce hurtowni danych w systemach BI. Metody analizy danych wykorzystywane w rozwiązaniach BI. Kierunki rozwoju systemów BI. Zadania systemu BI w zależności od poziomu zarządzania. Obszary analizy danych w systemach Business Intelligence. Wpływ BI na Business Process Management - doskonalenie i kontroling procesów. Rynek narzędzi BI. Wdrażanie narzędzi BI w organizacji - kryteria, wyzwania, problemy. Korzyści z wdrożenia BI. Praktyczne przykłady zastosowania systemów Business Intelligence. Projektowanie i implementacja systemów informatycznych wspomagających planowanie i budżetowanie w przedsiębiorstwie. Integracja systemu rachunku kosztów z istniejącym informatycznym systemem zarządzania w przedsiębiorstwie. Projektowanie i implementacja systemów Business Intelligence. Integracja systemów BI z innymi systemami przedsiębiorstwa.

Efekty uczenia się:

Rozumie problematykę zarządzania przedsiębiorstwem i potrzebę wsparcia procesów zarządczych przez odpowiednie narzędzia informatyczne oraz zna problematykę ich wdrażania. Posiada wiedzę na temat informatycznych systemów zarządzania (głównie klasy ERP) oraz ich klasyfikacji, struktury, przeznaczenia i funkcjonalności. Zna rozwiązania klasy ERP wiodących dostawców (w tym SAP) i wykorzystywane w resorcie ON. Potrafi dokonywać parametryzacji i konfiguracji wybranych modułów systemu SAP ERP oraz wykorzystać poznane metody i narzędzia planowania i sterowania produkcją w rozwiązywaniu problemów przedsiębiorstwa. Posiada wiedzę na temat zarządzania łańcuchem dostaw.

Posiada wiedzę teoretyczną z zakresu koncepcji zarządzania efektywnością przedsiębiorstwa (Corporate Performance Management / Enterprise Performance Management) i jej związków z systemami informatycznymi przedsiębiorstwa. Posiada

wiedzę teoretyczną z zakresu controllingu i rachunkowości zarządczej. Posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu metod projektowania i implementacji rozwiązań informatycznych z zakresu controllingu i rachunkowości zarządczej. Posiada wiedzę na temat metod integracji systemów informatycznych controllingu i rachunkowości z innymi systemami informatycznymi przedsiębiorstwa. Posiada uporządkowaną wiedzę na temat koncepcji Business Intelligence z perspektywy technicznej oraz organizacyjnej. Posiada szeroką wiedzę teoretyczną dotyczącą architektur, funkcjonowania i metod projektowania współczesnych systemów klasy Business Intelligence. Potrafi planować systemy informacji zarządczej przedsiębiorstwa oraz integrować systemy controllingu i rachunkowości zarządczej z innymi systemami informatycznymi wykorzystywanymi w organizacji. Potrafi projektować relacyjne i wielowymiarowe modele budżetów przedsiębiorstwa oraz implementować systemy informatyczne wspomagające proces budżetowania w oparciu o technologię OLAP. Potrafi projektować i implementować systemy informatyczne wykorzystujące klasyczny rachunek kosztów oraz rachunek kosztów działań (ABC) i sterowany czasem rachunek kosztów działań (TD-ABC). Potrafi projektować, implementować i wdrażać systemy klasy Business Intelligence w szczególności jest w stanie modelować i implementować warstwę metadanych (obiektów analitycznych) oddzielających użytkownika biznesowego od struktur hurtowni danych i innych danych źródłowych. Potrafi projektować i implementować m.in.: mapy strategii organizacji, karty wyników, kokpity menadżerskie (dashboard), zaawansowane raporty, interaktywne analizy OLAP. Potrafi przygotować dokumentację analityczną i projektować rozwiązania klasy Business Intelligence oraz zarządzać projektem jego wdrożenia.

C.IV.12. METODY EKSPLOKACJI DANYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	E	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	E - 1	

Cele kształcenia: znajomość klasyfikacji i formułowania problemów eksploracji danych; umiejętność wykorzystania narzędzi do budowy procesów eksploracji danych; umiejętność wyboru i implementacji metod uczenia maszynowego do rozwiązania sformułowanych problemów eksploracji danych; umiejętność oceny jakości zbudowanych modeli klasyfikacyjnych i predykcyjnych.

Treści kształcenia:

Pojęcia podstawowe eksploracji danych. Klasyfikacja problemów eksploracji danych. Problemy predykcji, Klasyfikacja. Grupowanie i odkrywanie asocjacji. Podstawy uczenia maszynowego, wykorzystywane w eksploracji danych: drzewa decyzyjne, naiwny klasyfikator bayesowski, j-najbliższych sąsiadów, metoda k-średnich, metoda aglomeracyjna, metody wyszukiwania binarnych reguł asocjacyjnych. Narzędzia eksploracji danych. Metody oceny modelu.

Efekty uczenia się:

Zna podstawowe problemy eksploracji danych. Potrafi sformułować problem eksploracji, dokonać wyboru i implementacji metod uczenia maszynowego do rozwiązania sformułowanego problemu. Potrafi ocenić jakość zastosowanej metody rozwiązywania problemu eksploracji.

C.IV.13. BAZY DANYCH NOSQL

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność projektowania i implementowania bazy danych NoSQL w różnych środowiskach.

Treści kształcenia:

Nierelacyjne bazy danych, architektury i paradygmaty baz NoSQL, przegląd wybranych systemów baz danych NoSQL, języki w bazach NoSQL, przykłady zastosowań baz NoSQL.

Efekty uczenia się:

Zna różne architektury systemów baz danych NoSQL. Zna zastosowania różnych typów baz danych NoSQL. Zna cel działania baz danych NoSQL. Zna różnice pomiędzy relacyjnymi bazami danych a bazami NoSQL. Potrafi projektować i implementować bazy danych NoSQL w różnych środowiskach. Potrafi dobrać i odpowiedni typ bazy danych do potrzeb.

C.IV.14. METODY I NARZĘDZIA WNIOSKOWANIA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: modelowania i budowy ontologii dziedzinowych; stosowania narzędzi budowy ontologii oraz wnioskowania regułowego

Treści kształcenia:

Ontologia – definicje i składniki, typy ontologii, problemy wnioskowania w ontologiach. Reprezentacja metadanych: XML, RDF, RDFS, OWL. Języki OWL (OWL Ontology Web Language), OWL2.

Podstawy inżynierii ontologii: budowa, łączenie, mapowanie, segmentacja. Analiza i modelowanie pojęć w ontologii. Modelowanie wiedzy za pomocą ontologii. Podstawowe algorytmy wnioskowania w ontologii. Systemy regułowe. Język SPARQL. Silniki programowe wnioskowania. Ontologie a bazy danych. Systemy rekomendacji.

Semantyczne wyszukiwanie informacji. Wprowadzenie do analizy źródeł tekstowych. Kontrolowany język naturalny (idea i zastosowania, algorytmy).

Efekty uczenia się:

Zna sposoby reprezentacji modeli ontologicznych. Potrafi modelować i budować ontologie dziedzinowe. Stosuje narzędzia budowy ontologii oraz wnioskowania regułowego. Zna podstawowe metody i narzędzia analizy tekstu.

C.IV.15. WIELOKRYTERIALNE METODY OCENY I OPTIMALIZACJI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW	
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wyklady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14	16			10	40	40	80	1,5	1,5	3	E	O
Ogółem	14	16			10	40	40	80	1,5	1,5	3	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: praktycznego budowania modeli preferencji decyzyjnych; konstruowania modeli paretowskich wielokryterialnej oceny obiektów; tworzenia rankingów.

Treści kształcenia:

Pojęcia podstawowe: zbiory uporządkowane, elementy ekstremalne zbiorów w przestrzeni z relacją. Ogólny schemat zadania optymalizacji. Modelowanie preferencji decyzyjnych decydenta. Sformułowanie zadania optymalizacji w przestrzeni z relacją, rozwiązania dominujące i niezdominowane, rozwiązania kompromisowe. Optymalizacja względem wzorca. Optymalizacja w sensie Pareto. Optymalizacja hierarchiczna. Normalizacja w przestrzeni ocen. Metody skalaryzacji wielokryterialnych ocen obiektów. Funkcje rankingowe.

Efekty uczenia się:

Posiada teoretyczną wiedzę z zakresy własności elementów ekstremalnych zbiorów w przestrzeniach uporządkowanych. Posiada wiedzę z zakresu formułowania zadań optymalizacji przy różnych modelach preferencji decyzyjnych. Posiada wiedzę dotyczącą konstruowania metod tworzenia rankingów. Posiada umiejętność praktycznego budowania modeli preferencji decyzyjnych. Posiada umiejętność konstruowania modeli paretowskich wielokryterialnej oceny obiektów. Posiada praktyczną umiejętność tworzenia rankingów. Rozumie istotę optymalizacji w sensie dowolnego modelu preferencji decyzyjnych.

C.IV.16. TEORIA DECYZJI STATYSTYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: zapoznanie z teoretycznymi podstawami statystycznej teorii decyzji, oraz statystycznego wnioskowania bayesowskiego, nauczenie się posługiwania metodami statystycznej optymalizacji decyzji oraz wnioskowania bayesowskiego.

Treści kształcenia:

Rozkład apriori i aposteriori. Decyzje bayesowskie i decyzje minimaksowe. Bayesowskie funkcje decyzyjne, minimaksowe funkcje decyzyjne. Estymatory bayesowskie, bayesowskie obszary wiarygodności, testy bayesowskie.

Efekty uczenia się:

Znajomość podstaw statystycznej teorii decyzji, oraz statystycznego wnioskowania bayesowskiego, umiejętność posługiwania się metodami statystycznej optymalizacji decyzji oraz wnioskowania bayesowskiego.

C.IV.17. PRZETWARZANIE JĘZYKA NATURALNEGO (NLP)

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	12		18		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	12		18		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: budowy statystycznych modeli do przetwarzania języka naturalnego; opracowania narzędzi informatycznych wspomagających pracę lingwistów.

Treści kształcenia:

Omówienie dziedziny maszynowego przetwarzania języka naturalnego, analiza syntaktyczna i semantyczna zdań zapisanych w języku naturalnym, analiza korpusów tekstów, n-gramy, algorytmy wyszukiwania kolokacji wyrazowych, modele statystyczne języków naturalnych, analiza sentymentu, przykłady zastosowań systemów przetwarzania języka naturalnego.

Efekty uczenia się:

Zna i rozumie podstawowe pojęcia związane z dziedziną przetwarzania języka naturalnego. Posiada wiedzę na temat metod analizy syntaktycznej i semantycznej zdań języka naturalnego. Posiada wiedzę dotyczącą metod statystycznej analizy tekstów. Potrafi budować statystyczne modele do przetwarzania języka naturalnego. Potrafi opracowywać narzędzia informatyczne wspomagające pracę lingwistów.

C.IV.18. ZAAWANSOWANE METODY UCZENIA MASZYNOWEGO

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	E	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	E - 1	

Cele kształcenia: Znajomość wybranych zaawansowanych metod uczenia maszynowego. Umiejętność ich implementacji z wykorzystaniem gotowych komponentów z dostępnych bibliotek metod uczenia maszynowego i zastosowania do rozwiązywania właściwych problemów.

Treści kształcenia:

Metody wzmacniania klasyfikatorów: algorytmy typu bagging, algorytmy typu boosting. Lasy losowe. Algorytmy składowych głównych. Walidacja krzyżowa, próbkowanie. SVM. Estymatory jądrowe gęstości.

Efekty uczenia się:

Umiejętność doboru właściwych algorytmów do zdefiniowanych problemów eksploracji danych. Umiejętność ich implementacji z wykorzystaniem gotowych komponentów z dostępnych bibliotek metod uczenia maszynowego.

C.IV.19. OBLICZENIA RÓWNOLEGŁE I ROZPROSZONE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	20	8	16		6	50	30	80	2	1	3	Zo	O
Ogółem	20	8	16		6	50	30	80	2	1	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: projektowania struktury obliczeń równoległych; projektowania rozproszonej realizacji obliczeń równoległych; projektowania algorytmów równoległych.

Treści kształcenia:

Systemy obliczeń równoległych i rozproszonych. Architektura, narzędzia, środowiska. Zasady konstruowania systemów obliczeń równoległych i rozproszonych. Modele programowania równoległego (problemy: podziału, komunikacji, synchronizacji, zależności między danymi). Narzędzia i środowiska programowania równoległego High Performance Fortran, Parallel C, Parallel C++, Message Passing Interfaces. Algorytmiczne aspekty obliczeń równoległych i rozproszonych. Model obliczeń równoległych PRAM. Struktura obliczeń równoległych i jej reprezentacja (AGS), złożoność algorytmów o strukturze AGS, przyspieszenie i efektywność, metody szacowania przyspieszenia i efektywności algorytmów równoległych, zbieżność algorytmów równoległych i jej szybkość. Deterministyczne i niedeterministyczne problemy szeregowania zadań na równoległych procesorach. Obliczenia równoległe w problemach algorytmicznych i zadaniach optymalizacji. Ogólne formuły iteracyjne (Jacobiego, Gaussa-Seidela), graf zależności, metody wyznaczania kolejności aktualizacji zmiennych. Obliczenia równoległe w problemach algorytmicznych: sortowania, wyszukiwania wzorca, operacji na macierzach (dodawanie, mnożenie, macierze odwrotne). Obliczenia równoległe w zadaniach optymalizacji: zadaniach bez ograniczeń, zadaniach z ograniczeniami, zadaniach optymalizacji nie różniczkowej, zadania optymalizacji dyskretnej (ze szczególnym uwzględnieniem zadań optymalizacji grafowo-sieciowej). Architektura systemów rozproszonych. Zasady konstruowania systemów obliczeń rozproszonych. Warstwy oprogramowania systemu rozproszonego. Sieciowe a rozproszone środowiska obliczeniowe. Równoległe a rozproszone środowisko obliczeniowe. Modele obliczeń rozproszonych. Podstawowe modele obliczeniowe: systemy NOW i COW, puła procesorów,

klaster, GRID. Systemy rozproszonej pamięci dzielonej. Model obliczeniowy RPC i RMI. Synchronizacja i komunikacja w programowaniu rozproszonym. Kanoniczna postać danych. Standardy kanonicznej postaci danych. Synchronizacja w systemach obliczeń rozproszonych: stan globalny, algorytmy elekcji, wzajemne wykluczanie. Języki i środowiska programowania rozproszonego. Zasady konstruowania języków programowania rozproszonego. Przegląd wiodących rozwiązań. Środowiska programowania rozproszonego. PVM (Parallel Virtual Machine), Globus Toolkit.

Efekty uczenia się:

Znajomość klasyfikowania algorytmów i szacowania ich złożoności obliczeniowej. Znajomość podstawowych zasad funkcjonowania i budowy środowisk równoległych i rozproszonych. Znajomość zasad projektowania algorytmów równoległych. Umiejętność projektowania struktury obliczeń równoległych. Umiejętność projektowania rozproszonej realizacji obliczeń równoległych. Umiejętność projektowania algorytmów równoległych.

C.IV.20. ROZPROSZONE PRZETWARZANIE DANYCH W BIG DATA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	12		18		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	12		18		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność stosowania techniki rozpraszania danych i korzystania z rozproszonych baz danych.

Treści kształcenia:

Zasady dostępu i korzystania z rozproszonych baz danych, realizacja transakcji w rozproszonych bazach danych, zapytania do rozproszonych baz danych, wykorzystanie systemów baz danych w chmurze, bezpieczeństwo w rozproszonych bazach danych, ćwiczenia z wykorzystaniem rozproszonych baz danych w wybranych technologiach.

Efekty uczenia się:

Potrąfi stosować techniki rozpraszania danych i korzystać z rozproszonych baz danych. Zna technologie rozpraszania danych, w tym z wykorzystaniem chmury. Stosuje techniki zapewniające bezpieczeństwo danych.

C.IV.21. MODELOWANIE I ANALIZA SIECI ZŁOŻONYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	18	10	16		6	50	30	80	2	1	3	E	O
Ogółem	18	10	16		6	50	30	80	2	1	3	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność zamodelowania wybranych obiektów rzeczywistych z wykorzystaniem sieci złożonych i wyznaczenia wartości wybranych ilościowych charakterystyk tych obiektów z wykorzystaniem procedur numerycznych i symulacyjnych

Treści kształcenia: Modele sieci złożonych. Dynamika sieci złożonych. Sieci społecznościowe (w tym wirtualne sieci społecznościowe). Charakterystyki sieci teleinformatycznych (w szczególności sieci Internet). Identyfikacja zespołów i ról w sieciach złożonych. Wyznaczanie charakterystyk sieci złożonych. Algorytmy wyszukiwania w sieciach złożonych. Modelowanie i symulacja rozprzestrzeniania się zjawisk (wirusy komputerowe, informacja, plotka) w sieciach złożonych

Efekty uczenia się: Zna podstawowe definicje, typy i własności sieci złożonych. Zna podstawowe charakterystyki ilościowe sieci złożonych i metody wyznaczania ich wartości. Potrafi zamodelować wybrane obiekty rzeczywiste z wykorzystaniem sieci złożonych i wyznaczyć wartości wybranych ilościowych charakterystyk tych obiektów z wykorzystaniem procedur numerycznych i symulacyjnych.

C.IV.22. CLOUD COMPUTING

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: Zapoznanie z pojęciem chmury obliczeniowej, technologicznymi i biznesowymi modelami udostępniania zasobów chmur obliczeniowych. Nabycie umiejętności projektowania rozwiązań informatycznych wykorzystujących zasoby chmurowe. Umiejętność implementacji serwisów udostępnianych w chmurze obliczeniowej.

Treści kształcenia:

Definicja chmury obliczeniowej, podstawowe modele udostępniania zasobów chmurowych (IaaS, Paas, SaaS). Wirtualizacja i konteneryzacja zasobów. Przechowywanie i przetwarzanie danych w chmurze. Przetwarzanie danych w chmurze - środowiska kolaboracji w projektach na przykładzie Azure Machine Learning, Databricks, Google Colab. Mechanizmy zapewnienia bezpieczeństwa aplikacji w chmurach obliczeniowych.

Efekty uczenia się:

Podstawowa wiedza dotycząca klasyfikacji chmur obliczeniowych oraz usług udostępnianych przez dostawców chmury obliczeniowej. Podstawowa wiedza w zakresie administracji zasobami chmurowymi umożliwiającą optymalizację kosztową wykorzystania chmury obliczeniowej. Podstawowa wiedza w zakresie bezpieczeństwa wykorzystania chmury obliczeniowej. Umiejętność projektowania systemów informatycznych wykorzystujących chmurę obliczeniową.

C.IV.23. METODY INTELIGENCJI OBLICZENIOWEJ

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	Laboratoria	projekt	Konsultacje	łącznie							
VIII	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: znajomość pojęć, własności i zastosowań zbiorów przybliżonych i zbiorów rozmytych. Umiejętność wykorzystania zbiorów przybliżonych i rozmytych do formułowania i rozwiązywania problemów decyzyjnych.

Treści kształcenia:

Zbiory przybliżone. Aproksymacja zbioru i rodziny zbiorów, analiza tablic decyzyjnych. Zastosowania zbiorów przybliżonych. Zbiory i liczby rozmyte. Logika rozmyta i systemy rozmyte. Wnioskowanie w logice rozmytej. Zastosowania zbiorów rozmytych. Systemy neuronowo – rozmyte.

Efekty uczenia się:

Umiejętność wykorzystania zbiorów przybliżonych i rozmytych do formułowania i rozwiązywania problemów decyzyjnych.

C.IV.24. SIECI BAYESOWSKIE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: znajomość modelu sieci bayesowskiej, zasad i typów wnioskowania z wykorzystaniem sieci bayesowskich. Umiejętność budowania modeli dla potrzeb rozwiązywania konkretnych problemów wnioskowania. Umiejętność implementacji własnej aplikacji sieci bayesowskiej z wykorzystaniem gotowych komponentów z bibliotek metod uczenia maszynowego.

Treści kształcenia:

Sieci bayesowskie, wnioskowanie z wykorzystaniem sieci bayesowskich. Uczenie sieci bayesowskich: estymacja parametrów, uczenie struktury na podstawie zbioru danych treningowych. Dynamiczne sieci bayesowskie, Sieci wpływu, CAST Logic. Decyzyjne sieci bayesowskie. Ukryte łańcuchy Markowa.

Efekty uczenia się:

Umiejętność implementacji własnej aplikacji sieci bayesowskiej z wykorzystaniem gotowych komponentów z bibliotek metod uczenia maszynowego. Umiejętność budowania modeli dla potrzeb rozwiązywania konkretnych problemów wnioskowania.

C.IV.25. GŁĘBOKIE UCZENIE MASZYNOWE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	Laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: znajomość podstawowych zagadnień związanych z zasadami działania i zakresem zastosowaniem głębokich sieci neuronowych. Umiejętność doboru właściwego modelu sieci głębokich do określonych problemów. Umiejętność budowania własnych aplikacji w z wykorzystaniem obliczeń głębokiego uczenia przy wykorzystaniu gotowych komponentów z dostępnych bibliotek.

Treści kształcenia:

Zaawansowane sieci neuronowe: sieci rekurencyjne, sieci konwolucyjne, sieci rekursywne. Maszyny Boltzmanna, autokodery. Budowanie sieci głębokich. Strojenie sieci głębokich. Biblioteki komponentów sieci głębokich. Wykorzystanie głębokich sieci neuronowych do przetwarzania obrazów oraz sekwencji.

Efekty uczenia się:

Umiejętność doboru właściwego modelu sieci głębokich do określonych problemów. Umiejętność budowania własnych aplikacji w z wykorzystaniem obliczeń głębokiego uczenia przy wykorzystaniu gotowych komponentów z dostępnych bibliotek.

C.IV.26. ZARZĄDZANIE PROJEKTAMI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	Ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	16	14	14		6	50	50	100	2	2	4	Zo	O
Ogółem	16	14	14		6	50	50	100	2	2	4	Zo - 1	

Cele kształcenia: wiedza z zakresu zarządzania projektami, w tym zarządzania jakością, ryzykiem i logistyką projektu informatycznego, umiejętność: z zakresu opracowania dokumentacji projektu; pozyskiwania informacji z literatury, baz danych i innych źródeł; integrowania informacji i dokonywania ich interpretacji i krytycznej oceny; wyciągania wniosków oraz formułowania i uzasadniania opinii.

Treści kształcenia:

Podstawy zarządzania projektami. Studium wykonalności projektu. Podstawowe procesy zarządzania projektem. Procesy rozpoczęcia. Procesy i planowania projektu. Procesy realizacji i kontroli. Procesy monitorowania i zamykania projektu. Podstawowe elementy metodyki PRINCE2 oraz ITIL. Analiza jakościowa projektu. Tendencje rozwojowe zarządzania projektami.

Efekty uczenia się:

Ma podstawową wiedzę dotyczącą zarządzania projektami, w tym zarządzania jakością, ryzykiem i logistyką projektu informatycznego; Zna i rozumie zasady prowadzenia, zarządzania i kierowania projektami informatycznymi w różnej skali - od względnie małych do dużych projektów. Rozumie standardy i podstawowe metodyki zarządzania projektami; zna i rozumie podstawowe metody z zakresu zarządzania projektami - metody zarządzania zakresem projektu, czasem, kosztami, jakością, zasobami, ryzykiem, komunikacją, integracją i zamówieniami. Zna i rozumie zagadnienia dotyczące: rozpoczynania projektu informatycznego i definiowania jego zakresu; planowania projektu informatycznego; realizacji, kontroli i koordynacji projektu informatycznego oraz zamykania, akceptacji i zapewniania wsparcia dla projektu informatycznego. Potrafi opracować dokumentację projektu; potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie. Potrafi wykonywać funkcję kierownika projektu oraz sformułować i zbudować organizację realizującą projekt informatyczny; Potrafi

pracować indywidualnie i w zespole, umie oszacować czas realizacji zadania, potrafi opracować i zrealizować harmonogram prac; Potrafi opracować bazowy plan wykonania projektu oraz zarządzać całym procesem realizacji projektu oraz procesem kontroli zmian i strategią zamknięcia projektu. Potrafi opracować strukturę podziału pracy w projekcie i na jej podstawie wyznaczyć budżet oraz harmonogram projektu. Potrafi ocenić przydatność i możliwość wykorzystania nowych osiągnięć w zakresie współczesnych modeli zarządzania projektami.

C.IV.27. MODELOWANIE I SYMULACJA POLA WALKI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	Laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	14		16	14	6	50	50	100	2	2	4	E	O
Ogółem	14		16	14	6	50	50	100	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: modelowania wymagań na symulatory pola walki; obrazowania procesów walki zgodnie z obowiązującymi normami i standardami; doboru modeli do określonej sytuacji na polu walki.

Treści kształcenia:

Analiza modeli symulacyjnych pola walki. Modele strzału środków ogniowych prowadzących ogień bezpośredni i pośredni, deterministyczne modele walki pojedynczych środków walki (modele pojedynków) i grup środków walki (modele Lanchestera), stochastyczne modele walki, modele wysokiej i niskiej rozdzielczości (zagregowane modele walki), modele środków jednorodnych i niejednorodnych, symulacja deterministyczna i stochastyczna procesów walki, wykorzystanie automatów komórkowych i modeli katastrof do modelowania procesów walki, sytuacja na polu walki jako przykład systemu złożonego, kalibracja i weryfikacja adekwatności modeli walki. Rodzaje i cechy charakterystyczne systemów wspomaganie dowodzenia. Cykl decyzyjny procesu dowodzenia. Architektura oprogramowania systemów wspomaganie dowodzenia. Wybrane standardy technologiczne w procesie wytwarzania komputerowych symulatorów pola walki. Wizualizacja symulowanych procesów w wybranych środowiskach programowych.

Efekty uczenia się:

Modeluje wymagania na symulatory pola walki. Stosuje metody obiektowe w konstrukcji oprogramowania symulatorów komputerowych. Wykorzystuje protokoły komunikacji i synchronizacji rozproszonych komponentów symulatorów pola walki. Umie obrazować procesy walki zgodnie z obowiązującymi normami i standardami. Dobiera modele do określonej sytuacji na polu walki. Posiada umiejętność estymacji parametrów modelu walki, jego kalibracji oraz weryfikacji adekwatności, umiejętność interpretacji wyników analiz modeli matematycznych oraz wyników eksperymentów wykonywanych z wykorzystaniem modeli symulacyjnych.

C.IV.28. ANALIZA I WIZUALIZACJA DANYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	12		18		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	12		18		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: znajomość: metod analizy wariancji, kowariancji, analizy czynnikowej; metod wizualizacji danych, umiejętność analizy i interpretacji danych.

Treści kształcenia:

Pozyskiwanie, porządkowanie wstępna ocena danych do analizy. Analiza przeglądowa danych: obserwacje odstające, statystyki opisowe, tabele jedno i dwuwymiarowe, faktoryzacja zmiennych. Analiza wariancji. Analiza kowariancji. Analiza czynnikowa. Redukcja wielowymiarowości. Wizualizacja statystyk opisowych i rozkładów (wykres pudełkowy, histogram). Wizualizacja relacji w szeregach czasowych (wykresy: kolumnowy, kolumnowy skumulowany, punktowy, punktowy o dużej gęstości, liniowy, schodkowy, krzywe dopasowania). Wizualizacja proporcji (wykresy: kołowy, pierścieniowy, kolumnowy skumulowany, podział przestrzeni zmiennych – wykres treemap, wykres warstwowy). Wizualizacja relacji za pomocą wykresów: punktowych, bąbelkowych, histogramów, wykresów.

Efekty uczenia się:

Znajomość statystyk opisowych, metod identyfikacji danych odstających oraz imputacji danych. Znajomość metod analizy wariancji, kowariancji, analizy czynnikowej. Znajomość metod wizualizacji danych. Umiejętność analizy i interpretacji danych. Potrafi dobrać rodzaj wykresu do celu prezentacji i posiadanych danych. Potrafi budować wykresy obrazujące zależności pomiędzy danymi wykorzystując różnorodne środowiska programistyczne (R, JavaScript, Flash Builder). Potrafi odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania.

C.IV.29. PROJEKT ZESPOŁOWY

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	Laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX				44	6	50	50	100	2	2	4	Zo	O
Ogółem				44	6	50	50	100	2	2	4	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: modelowania i projektowania systemów z wykorzystaniem wybranych narzędzi wspomagających typu CASE i CAStE; wybrania i posłużenia się wybraną metodyką budowy sytemu informatycznego.

Treści kształcenia:

Ustalenie tematyki projektu i postawienie indywidualnego lub grupowego zadania projektowego. Określenie ról w projekcie i przypisanie zadań do poszczególnych ról. Środowisko i narzędzia informatyczne wspierające proces modelowania. Modelowanie elementów systemu z wykorzystaniem wybranych narzędzi wspomagających typu CASE i CAStE. Środowisko i narzędzia informatyczne wspierające proces projektowania. Projektowanie elementów systemu z wykorzystaniem wybranych narzędzi wspomagających typu CASE i CAStE. Implementacja wybranych elementów systemu. Dobranie środowiska i narzędzia informatyczne wspierające proces wdrażania systemu informatycznego.

Efekty uczenia się:

Potrafi dobrać środowisko i narzędzia informatyczne wspierające proces projektowania i wdrażania systemu informatycznego. Umie modelować i projektować systemy z wykorzystaniem wybranych narzędzi wspomagających typu CASE i CAStE. Potrafi wybrać i posłużyć się wybraną metodyką budowy sytemu informatycznego. Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje. Potrafi współdziałać w zespole realizując w niej różne role i ponosić odpowiedzialność za wspólne przedsięwzięcia.

C.IV.30. ZARZĄDZANIE USŁUGAMI INFORMATYCZNYMI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	Ćwiczenia	laboratoria	Projekt	konsultacje	łącznie							
IX	14			16	10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14			16	10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy z zakresu poszczególnych faz metodyki ITIL: strategii, projektowania, przekazywania, eksploatacji oraz ciągłego doskonalenia usług.

Treści kształcenia:

Definicja usług IT i rola organizacji IT w przedsiębiorstwie. Koncepcja funkcjonowania zarządzania usługami IT zgodnie z Biblioteką ITIL. Omówienie zakresu poszczególnych obszarów zarządzania usługami IT. Strategia usług IT (od tworzenia strategii i zarządzania budżetem, po zarządzanie portfelem usług). Projektowania usług (od zarządzania poziomem usług, poprzez zarządzanie dostępnością i bezpieczeństwem, po zarządzanie dostawcami), Przekształcania usług (od zarządzania zmianą, przez zarządzanie wersjami, po zarządzanie wiedzą). Eksploatacja usług (zarządzanie zmianą, incydentami, problemami i dostępem) oraz ciągłego udoskonalania usług (proces udoskonalania, monitorowanie i raportowanie). Narzędzia informatyczne wspomagające zarządzanie usługami IT.

Efekty uczenia się:

Zna pojęcie usługi informatycznej oraz modele opisujące najlepsze praktyki mające zastosowanie w zarządzaniu usługami informatycznymi. Zna też cykl życia usługi. Ma wiedzę z zakresu poszczególnych faz metodyki ITIL: strategii, projektowania, przekazywania, eksploatacji oraz ciągłego doskonalenia usług.

C.IV.31. PROJEKT PRZEJŚCIOWY

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
X				30	10	40	90	130	1,5	3,5	5	Zo	O
Ogółem				30	10	40	90	130	1,5	3,5	5	Zo-1	

Cele kształcenia: Celem jest praktyczne przedstawienie metod zarządzania pracą w projektach grupowych oraz opanowanie technik pracy z narzędziami informatycznymi wspomagającymi wszystkie etapy pracy na przykładzie zadania zgodnego z rzeczywistymi zadaniami pracy absolwentów kierunku i specjalności studiów.

Treści kształcenia:

Ustalenie tematyki projektu i postawienie indywidualnego lub grupowego zadania projektowego. Wprowadzenie do zarządzania projektem. Określenie ról w projekcie i przypisanie zadań do poszczególnych ról. Środowisko i narzędzia informatyczne wspierające realizację zadania projektowego. Cykliczny przegląd wyników zadania projektowego. Zarządzanie zmianami. Opracowanie dokumentacji projektowej. Prezentacja wyników realizacji zadania projektowego.

Efekty uczenia się:

Opanowanie w zaawansowanym stopniu umiejętności pracy w zespole zadaniowym w różnych rolach we wszystkich etapach i fazach tworzenia rozwiązania programowo-sprzętowego. Pogłębienie praktycznej wiedzy na temat modeli, metodyk i narzędzi budowania systemów komputerowych oraz systemów informatycznego wspomagania pracy i procesów decyzyjnych. Osiągnięcie umiejętności pracy z narzędziami w środowisku pracy zespołowej.

8.3.3.SPECJALNOŚĆ: SYSTEMY TELEINFORMATYCZNE – SIECI TELEINFORMATYCZNE

C.IV.1. KOMPRESJA DANYCH MULTIMEDIALNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	20		24		6	50	50	80	2	2	4	E	O
Ogółem	20		24		6	50	50	80	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: wykorzystania wiedzy w zakresie przekształceń ortogonalnych do analizy, oceny oraz usprawniania systemów kompresji danych multimedialnych; wykorzystania wiedzy w zakresie formatów kodowania obrazów, sygnałów audio, wideo i wideo wraz z audio do analizy, oceny oraz usprawniania systemów kompresji danych multimedialnych.

Treści kształcenia:

Pojęcia wstępne, sygnały, cyfryzacja. Próbkowanie, częstotliwość Nyquista. Resampling. Kwantyzacja skalarna, wektorowa. Zapis binary liczb. Modulacja PCM, DPCM. Kodowanie LPC. Format WAVE kodowania sygnału audio. Dyskretne przekształcenie Fouriera. Filtracja liniowa. Przekształcenie falkowe. Zastosowanie przekształcenia falkowego do filtracji. Przekształcenia ortogonalne. Przekształcenie Walsh-Hadamara. Przekształcenie Karhunen-Loeve'a. Przekształcenie kosinusowe. Kodowanie obrazów. Kodowanie wideo. Kodowanie wideo wraz z dźwiękiem.

Efekty uczenia się:

Wiedza w zakresie przekształceń ortogonalnych i ich zastosowania do kompresji danych. Wiedza w zakresie formatów kodowania obrazów, sygnałów audio, wideo i wideo wraz z audio. Umiejętność wykorzystania wiedzy w zakresie przekształceń ortogonalnych do analizy, oceny oraz usprawniania systemów kompresji danych multimedialnych. Umiejętność wykorzystania wiedzy w zakresie formatów kodowania obrazów, sygnałów audio, wideo i wideo wraz z audio do analizy, oceny oraz usprawniania systemów kompresji danych multimedialnych.

C.IV.2. ROUTING W SIECIACH KOMPUTEROWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wyklady	Ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	16		28		6	50	50	80	2	2	4	E	O
Ogółem	16		28		6	50	50	80	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: Nabycie umiejętności konfigurowania urządzeń sieciowych w lokalnych (przewodowych i bezprzewodowych) sieciach komputerowych, projektowania, wdrażania i diagnozowania systemów sieciowych z routingiem statycznym i dynamicznym, administrowania sieciami systemami operacyjnymi, zarządzania urządzeniami przełączającymi sieci komputerowych.

Treści kształcenia:

Przekazywanie pakietów w warstwie III – komponenty sprzętowe i programowe routera. Wprowadzenie do routingu dynamicznego. Ogólne zasady konfigurowania protokołów routingu dynamicznego. Klasyfikacja protokołów – protokoły typu IGP i EGP, protokoły dystans-wektor i stanu łącza. Charakterystyka i cechy konstrukcyjne protokołów routingu dynamicznego. Sterowanie dostępnością i obciążaniem tras z wykorzystaniem protokołów routingu dynamicznego.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie ogólną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych i użytkowania podstawowych usług sieciowych oraz szczegółową wiedzę z zakresu projektowania i zarządzania sieciami komputerowymi w tym administrowania sieciami systemami operacyjnymi. Potrafi konfigurować urządzenia sieciowe w lokalnych sieciach komputerowych, projektować i diagnozować system transportowy z routingiem statycznym i dynamicznym, administrować sieciami systemami operacyjnymi, zarządzać urządzeniami przełączającymi sieci komputerowych.

C.IV.3. JAVAEE TECHNOLOGIES

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie szczegółowej wiedzy i umiejętności posługiwania się językiem angielskim w zakresie projektowania i wytwarzania oprogramowania dla zastosowań sieciowych; umiejętność zaprojektowania, zrealizowania i konfiguracji prostego systemu komunikacji sieciowej w języku Java i technologii JavaEE/JakartaEE, używając właściwych metod, technik i narzędzi.

Treści kształcenia:

Characteristics of JavaEE/JakartaEE technology, architecture of a web application, data persistence, programming interfaces overview, Java web application technology stack, managed components, web services, selected Java frameworks.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie, szczegółową wiedzę w zakresie projektowania, wytwarzania i konfiguracji oprogramowania dla zastosowań sieciowych. Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować i zrealizować prosty system komunikacji sieciowej w języku Java i technologii JavaEE/JakartaEE, potrafi posługiwać się nowoczesnymi środowiskami programowymi pozwalającymi na budowę i uruchomienie aplikacji internetowej pracującej w wybranym środowisku systemowym. Ma umiejętności językowe, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w stopniu pozwalającym na porozumiewanie się w mowie i piśmie w zakresie swojej specjalności.

C.IV.4. PODSTAWY APLIKACJI INTERNETOWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: wykorzystania nowoczesnych narzędzi programowych do zaprojektowania i zbudowania aplikacji internetowej; wykorzystania mechanizmów wspierających pracę aplikacji internetowych dla zwiększenia jej bezpieczeństwa i efektywności działania; wykorzystania mechanizmów komunikacji sieciowej dla integracji aplikacji internetowej z oprogramowaniem sieciowym.

Treści kształcenia:

Wiadomości wstępne. Konfiguracja serwera IIS. Statyczne a dynamiczna zawartość strony WWW. Struktura aplikacji internetowej. Technologia ASP. Projekty WWW Visual Studio. Składniki .NET Framework Model zdarzeń ASP.NET. Kompilacja kodu ASP.Net. Cykl życia aplikacji ASP.NET. Obsługa wyjątków. Dostosowywanie wyglądu witryn i zarządzanie nim. Zastosowanie właściwości formatujących. Użycie CSS dla kontrolek. Użycie tematów i motywów. Strony wzorcowe. Wykorzystanie kontrolek serwera WWW. Wprowadzenie do kontrolek serwera. Przegląd kontrolek serwera. Programowe manipulowanie właściwościami. Kontrolki sprawdzania poprawności. Kontrolki użytkownika. Zarządzanie stanem w środowisku ASP.NET. Stan widoku. Stan Kontrolek. Pola ukryte. Cookies. Stan aplikacji. Stan sesji. Pamięć podręczna ASP.NET. Wykorzystanie mechanizmów AJAX. Łączenie i reprezentacja danych. Sposób korzystania z dołączania danych. Źródła danych. Wykorzystanie kolekcji. Wybór kontenera danych. Kontrolki danych. Bezpieczeństwo aplikacji. Bezpieczeństwo serwera WWW. Uwierzytelnianie formularzy. Korzystanie z uwierzytelniania formularzy. Tworzenie formularzy logowania. Kontrolki logowania.

Efekty uczenia się:

Znajomość narzędzi programowych wspomagających proces projektowania i uruchamiania aplikacji internetowych. Znajomość mechanizmów wspierających pracę aplikacji

internetowych. Znajomość mechanizmów integrujących aplikacje internetowe z innym oprogramowaniem sieciowym. Umiejętność wykorzystania nowoczesnych narzędzi programowych do zaprojektowania i zbudowania aplikacji internetowej. Umiejętność wykorzystania mechanizmów wspierających pracę aplikacji internetowych dla zwiększenia jej bezpieczeństwa i efektywności działania. Umiejętność wykorzystania mechanizmów komunikacji sieciowej dla integracji aplikacji internetowej z oprogramowaniem sieciowym.

C.IV.5. SYSTEMY OPERACYJNE UNIX

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	20		40		10	70	20	90	2,5	0,5	3	E	O
Ogółem	20		40		10	70	20	90	2,5	0,5	3	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: użytkownika sieciowego systemu operacyjnego, konfigurowania podstawowych usług sieciowych i administrowania sieciovymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX; konstruowania skryptów powłokowych do wspomaganie procedur administrowania sieciovymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX.

Treści kształcenia:

Środowisko systemu UNIX: podstawowe cechy systemu, struktura systemu, komunikowanie się z systemem, interpreter poleceń, Charakterystyka systemu plików. Prawa dostępu. Podstawowe polecenia dotyczące katalogów, plików i praw dostępu: mkdir, rmdir, mv, mvdir, copy, touch, rm, mv, cp, ln, cat, chmod, umask, chown, chgrp Sterowanie strumieniami: rodzaje strumieni, przeadresowanie strumieni, przetwarzanie potokowe, sterowanie procesami, polecenia: ps, kill, sleep. Programy użytkowe: vi, tail, more, pg, wcgrep, sort, cut, paste, uniq, tr, dd, mount. Zarządzanie procesami przez shell: powoływanie procesów, budowa skryptów, przekazywanie parametrów, zmienne shella i zmienne własne użytkownika. Operowanie kodem powrotu, polecenia if i case, operowanie parametrami skryptu - shift. Złożone warunki w skryptach powłokowych: polecenie test. Konstruowanie skryptów z wykorzystaniem polecenia test Testowanie parametrów skryptu. Programowanie w języku powłoki: pętle realizowane przy pomocy poleceń while, until i for.

Funkcje wewnętrzne powłoki: break, continue, read, return. Definiowanie i wykorzystanie funkcji w skryptach powłokowych. Sprawdzian – pisanie skryptów. Zarządzanie kontami użytkowników: tworzenie i zamykanie kont, nadzorowanie kont. Tworzenie kont użytkowników przy pomocy narzędzi systemowych i przez modyfikację plików systemowych. Włączanie i wyłączenie systemu: Proces uruchamiania systemu. Procedury startowe. Wykonanie przykładowej procedury startowej. Budowa systemu plików, tworzenie i montowanie systemu plików. Zarządzanie udziałami na dysku na dysku (quota). Tworzenie nowego systemu plików na dysku, konfigurowanie automatycznego montowania systemu plików; pielęgnacja systemu plików; konfigurowanie udziałów na dysku. Archiwizacja i odtwarzanie systemu plików: cele i strategie archiwizacji; narzędzia do tworzenia kopii zapasowych (tar, ufsdump, Networker). Tworzenie kopii zapasowych systemów plików, odtwarzanie zniszczonych systemów plików Sieciowy system plików NFS i automonter. Konfigurowanie serwera i klienta oraz diagnozowanie NFS; konfigurowanie automontera. Usługi nazwowe DNS: konfiguracja klienta i serwera, zarządzanie DNS. Konfigurowanie klienta DNS, głównego serwera domeny i serwerów zapasowych, rejestrowanie poddomen.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, szczegółową wiedzę w zakresie budowy i zasad funkcjonowania systemów operacyjnych z rodziny UNIX. Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie tworzenia skryptów powłokowych w środowisku systemów operacyjnych z rodziny UNIX. Ma uporządkowaną ogólną wiedzę w zakresie użytkowania systemów operacyjnych z rodziny UNIX oraz wiedzę z zakresu administrowania systemami operacyjnymi z rodziny UNIX. Ma uporządkowaną ogólną wiedzę w zakresie użytkowania podstawowych usług sieciowych oraz szczegółową wiedzę z zakresu administrowania usługami sieciowymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX. Potrafi użytkować sieciowy system operacyjny, konfigurować podstawowe usługi sieciowe i administrować sieciowymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX. Potrafi konstruować skrypty powłokowe do wspomaganie procedur administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX.

C.IV.6. PODSTAWY ZABEZPIECZEŃ SIECI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	18		26		6	50	50	100	2	2	4	E	O
Ogółem	18		26		6	50	50	100	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności: planowania i przeprowadzania eksperymentów z zakresu ochrony zasobów dostępnych przez sieci komputerowe; interpretowania uzyskanych wyników i wyciągania wniosków; doboru, zastosowania i oceny przydatności rutynowych metod i narzędzi zabezpieczania sieci; zaprojektowania i wdrożenia podstawowych elementów systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.

Treści kształcenia:

Testy penetracyjne, ataki sieciowe, kryptograficzne metody zapewniania bezpieczeństwa, bezpieczne protokoły sieciowe i uwierzytelnienie, systemy IDS/IPS i zapory sieciowe.

Efekty uczenia się:

Ma podstawową wiedzę z zakresu ochrony zasobów dostępnych przez sieci komputerowe oraz szczegółową wiedzę z wybranych zagadnień z zakresu zarządzania bezpieczeństwem teleinformatycznym. Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty z zakresu ochrony zasobów dostępnych przez sieci komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski, potrafi dobrać, zastosować i ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi zabezpieczania sieci, potrafi zaprojektować i wdrożyć podstawowe elementy systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.

C.IV.7. SYSTEMY DIALOGOWE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność; zastosowania nowoczesnych środowisk programowych do przetwarzania sygnału mowy; budowy i uruchamiania aplikacji głosowych

Treści kształcenia:

Omówienie zakresu przedmiotu. Pojęcia i definicje. Przykłady dialogów i systemów dialogowych. Własności systemu dialogowego języka mówionego. Struktura systemu dialogowego języka mówionego: system rozpoznawania mowy, procesor językowy, menedżer dialogu, syntezytor mowy. Wytwarzanie i percepcja sygnału mowy (fizjologia mówienia i słyszenia, model wytwarzania i percepcji sygnału mowy). Analiza sygnału mowy dla celów rozpoznawania i syntezy (transformata Fouriera krótkookresowa, analiza czasowo-częstotliwościowa, MFCC, liniowe kodowanie predykcyjne). Historia i metody automatycznego rozpoznawania mowy. Ukryte modele Markowa w rozpoznawaniu mowy. Modele języka. Rozumienie mowy. Synteza sygnału mowy. Portal głosowy (VoxeoProphecy Voice Platform) - zastosowanie. Standard VoiceXML.

Efekty uczenia się:

Znajomość metod i technik realizacji dialogu języka mówionego w interfejsie człowiek - komputer. Znajomość metod rozpoznawania, rozumienia, syntezy sygnału mowy. Umiejętność zastosowania nowoczesnych środowisk programowych do przetwarzania sygnału mowy. Umiejętność budowy i uruchamiania aplikacji głosowych.

C.IV.8. MODELOWANIE I ANALIZA SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		20	10	6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	14		20	10	6	50	80	130	2	3	5	E - 1	

Cele kształcenia:

Zapoznanie z:

- zasadami konstruowania wybranych modeli formalnych i wykorzystywania ich własności do weryfikacji działania systemu teleinformatycznego (ST);
- formalnymi modelami zachowania systemów teleinformatycznych;
- wykorzystaniem w praktyce wybranych modeli formalnych takich jak sieci Petriego (SP) i automaty czasowe, do weryfikacji protokołów sieciowych;
- zasadami posługiwania się narzędziami komputerowego wspomaganie modelowania na etapach: specyfikacji wymagań i analizy.

Treści kształcenia:

Tematyka wykładów:

Inżynieria oparta na modelach, formalna weryfikacja. Podstawy modelowania ST w języku UML. Modelowanie wymagań na system teleinformatyczny. Modelowanie architektury i zachowania ST. Diagramy interakcji, diagram maszyny stanów. Rozszerzenia języka UML do modelowania protokołów, aplikacji i usług sieciowych. Modelowanie protokołów: diagramy przepływu wywołań, przekształcanie diagramów wywołań do diagramu maszyny stanów. Podstawy weryfikacji systemu teleinformatycznego w oparciu o modele formalne: weryfikacja modelu, modele systemów równoległych, własności liniowo-czasowe, bezpieczeństwo i żywotność. Sieci Petriego: definicja, własności modelu, drzewo osiągalności, wybrane rodzaje sieci Petriego. Modelowanie ST uwarunkowanych czasowo: rozszerzenia SP, czasowe i stochastyczne SP. Analiza prostych i przedziałowych czasowych SP. Logika temporalna. Modelowanie ST uwarunkowanych czasowo: automaty czasowe. Przykładowe zadania modelowania systemów teleinformatycznych: badanie własności systemu na podstawie modelu.

Tematyka ćwiczeń laboratoryjnych:

Modelowanie protokołów z wykorzystaniem diagramów UML. Modelowanie protokołów i usług sieciowych z wykorzystaniem języków dziedzinowych. Budowa profilu języka modelowania. Modelowanie protokołów z wykorzystaniem sieci Petriego. Modelowanie systemów równoległych z wykorzystaniem kolorowanych sieci Petriego. Modelowanie ST uwarunkowanych czasowo z wykorzystaniem czasowych sieci Petriego. Modelowanie i weryfikacja ST uwarunkowanych czasowo z wykorzystaniem automatów czasowych.

Tematyka zajęć projektowych:

Opracowanie modeli oraz oprogramowania demonstracyjnego w zakresie zastosowania protokołów i usług sieciowych.

Efekty uczenia się:

Znajomość zasad konstruowania wybranych modeli i wykorzystywania ich własności do weryfikacji działania systemu teleinformatycznego. Rozumienie potrzeb budowy modeli systemów teleinformatycznych. Znajomość rodzajów i własności sieci Petriego oraz automatów czasowych. Umiejętności modelowania protokołów i aplikacji sieciowych z wykorzystaniem rozszerzeń języka UML. Umiejętność rozwiązywania wybranych problemów inżynierskich w zakresie analizy systemu teleinformatycznego z wykorzystaniem modeli formalnych. Umiejętność wykorzystania narzędzi typu CASE (IBM Rational RSA) w procesie modelowania systemów teleinformatycznych.

C.IV.9. ADMINISTROWANIE ŚRODOWISKIEM WINDOWS

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		30		6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	14		30		6	50	80	130	2	3	5	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi; zarządzania sieciami komputerowymi budowanymi w oparciu o środowisko Windows.

Treści kształcenia:

Wstęp. Domeny w systemie Windows. Zasady zabezpieczeń. Monitorowanie systemu. Zarządzanie kontami użytkowników. Sterowanie dostępem do zasobów. Implementacja i wykorzystanie zasad grupy do zarządzania systemem. Replikacja i pielęgnacja usługi katalogowej.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie, szczegółową wiedzę w zakresie budowy i zasad funkcjonowania współczesnych systemów operacyjnych Windows. Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie ogólną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych i użytkowania podstawowych usług sieciowych oraz szczegółową wiedzę z zakresu zarządzania sieciami komputerowymi w tym administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi Windows. Potrafi administrować sieciowymi systemami operacyjnymi, zarządzać sieciami komputerowymi budowanymi w oparciu o środowisko Windows.

C.IV.10. PODSTAWY PRZETWARZANIA ROZPROSZONEGO

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy w zakresie posługiwania się nowoczesnymi środowiskami programowymi pozwalającymi na budowę i uruchomienie aplikacji pracującej w wybranym środowisku systemowym.

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia przetwarzania rozproszonego. Mechanizm gniazd w języku C. Mechanizm gniazd w języku Java. Mechanizm SunRPC. Mechanizm RMI. Przegląd właściwości środowiska CORBA. Samodzielne zadanie projektowe.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie, szczegółową wiedzę w zakresie projektowania i wytwarzania oprogramowania dla zastosowań sieciowych. Potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować i zrealizować prosty system lub proces komunikacji sieciowej w wybranych językach oraz technologiach, używając właściwych metod, technik i narzędzi, potrafi posługiwać się nowoczesnymi środowiskami programowymi pozwalającymi na budowę i uruchomienie aplikacji pracującej w wybranym środowisku systemowym.

C.IV.11. PROJEKTOWANIE I WYTWARZANIE SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	24		24	12	10	70	40	110	2,5	1,5	4	E	O
Ogółem	24		24	12	10	70	40	110	2,5	1,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy z zakresu: tworzenia modeli topologii systemów teleinformatycznych; tworzenia specyfikacji; analizy, architektury i projektowania systemu teleinformatycznego; wykorzystania narzędzi typu RAD, CASE i pracy grupowej.

Treści kształcenia:

Paradygmaty modelowania (strukturalny, obiektowy, zorientowany na usługi) i wprowadzenie do modelowania obiektowego. Zasady i mechanizmy modelowania obiektowego. Perspektywy modelowania i proces wytwórczy. RUP czy SCRUM? Modelowanie biznesowe (BPMN). Wprowadzenie do architektury korporacyjnej (Archimate). Definiowanie wymagań na system. Specyfikowanie wymagań na system. Strukturalna analiza i projektowanie oprogramowania. Zaawansowane modelowanie dynamiki systemów w języku UML. Zaawansowane modelowanie statyki systemów w języku UML. Analiza systemów. Modele projektowe. Modele implementacyjne jako wynik inżynierii w przód i wstecz. Wizualne modelowanie aplikacji (webowych i bazodanowych).

Efekty uczenia się:

Znajomość zasad konstruowania modeli biznesowych i systemowych w procesach wytwarzania systemów teleinformatycznych. Rozumienie motywacji, celów i potrzeb budowy modeli systemów teleinformatycznych. Podstawowa znajomość języków: modelowania architektury korporacyjnej (archimate) i modelowania biznesowego (BPMN) oraz zaawansowana znajomość języka budowy modeli systemowych (UML) uzupełniona o modelowanie ograniczeń (OCL). Umiejętności tworzenia modeli topologii systemów teleinformatycznych. Umiejętność tworzenia specyfikacji z zakresu: analizy, architektury i projektowania systemu teleinformatycznego. Pogłębiona umiejętność wykorzystania narzędzi typu RAD, CASE i pracy grupowej.

C.IV.12. TELEFONIA IP

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: Nabycie umiejętności konfigurowania urządzeń sieciowych na potrzeby realizacji systemu telefonii IP, projektowania sieci VoIP, monitorowania i diagnozowania problemów z funkcjonowaniem sieci VoIP, realizacji systemu QoS dla sieci z telefonią IP.

Treści kształcenia:

Podstawy telefonii komutowanej: komponenty i podstawowe usługi sieci PSTN, modulacja kodowo-impulsowa i multipleksacja z podziałem czasu, metody sygnalizacji. Wprowadzenie do telefonii internetowej: elementy składowe systemów telefonii IP, protokoły w sieciach VoIP, łączenie telefonii IP z siecią PSTN, typowe problemy i metody ich rozwiązywania. Protokoły sygnalizacji w sieciach telefonii IP: architektura i protokoły używane w sieci H.323, sygnalizacja SIP i SCCP. Infrastruktura sieci dla VoIP: metody zapewnienia jakości usług (QoS) oraz podnoszenia niezawodności. Aplikacje telefonii IP: poczta głosowa i IVR, konferencje głosowe i wideo. Konfiguracja wybranych usług centrali telefonicznej.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, szczegółową wiedzę w zakresie systemów zorientowanych na usługi oraz systemów multimedialnych. Potrafi konfigurować urządzenia sieciowe w lokalnych i rozległych sieciach komputerowych. Potrafi zorganizować i skonfigurować system telefonii IP. Potrafi administrować sieciowymi systemami operacyjnymi i zarządzać sieciami komputerowymi.

C.IV.13. WIRTUALIZACJA SYSTEMÓW IT

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	10		12	8	10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		12	8	10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie rozszerzonej i pogłębionej wiedzy w zakresie metodyk, technik i narzędzi wytwarzania i wdrażania systemów informatycznych.

Treści kształcenia:

Tendencje rozwoju platform serwerowych. Emulacja, parawirtualizacja, wirtualizacja, izolowanie zasobów, abstrakcja zasobów. Wirtualizacja komputerów osobistych i serwerów, konsolidacja serwerów, chmura obliczeniowa. Przegląd oprogramowania do wirtualizacji. Kierunki rozwoju wirtualizacji i rynku IT.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie wirtualizacji systemów IT i zarządzania systemami zwirtualizowanymi. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metodyk, technik i narzędzi wytwarzania i wdrażania systemów informatycznych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury i innych źródeł; potrafi integrować informacje. Posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji związanych ze sprzętem, systemami komputerowymi i oprogramowaniem. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się. Potrafi zrealizować mechanizmy komunikacyjne dla systemów operacyjnych, używając właściwych metod, technik i narzędzi. Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego dokształcania się.

C.IV.14. SYSTEMY ROZPROSZONE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	16			14	10	40	70	110	1,5	2,5	4	E	O
Ogółem	16			14	10	40	70	110	1,5	2,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność – zgodnie z zadaną specyfikacją– zaprojektowania i zrealizowania zaawansowanego procesu wykorzystującego niskopoziomowe mechanizmy synchronizacyjne i komunikacyjne systemu operacyjnego, używając właściwych metod, technik i narzędzi.

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia przetwarzania rozproszonego. Synchronizacja w środowisku rozproszonym. Rozproszone szeregowanie procesów. Przetwarzanie transakcyjne w systemach rozproszonych. Zwiłokrotnienie, modele i protokoły spójności, replikacja. Rozproszone systemy plików. Tolerowanie awarii, algorytmy elekcji. Rozproszona pamięć dzielona. Projektowanie systemów z wykorzystaniem rozproszonych komponentów - wybrane elementy technologii JEE. Projektowanie systemów z wykorzystaniem rozproszonych komponentów - wybrane elementy technologii .NET. Realizacja projektu aplikacji rozproszonej.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie programowania wysokopoziomowego i niskopoziomowego, algorytmów i struktur danych, programowania strukturalnego i obiektowego. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie projektowania i wytwarzania oprogramowania dla zastosowań sieciowych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie. Posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji związanych ze sprzętem, systemami komputerowymi i oprogramowaniem. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces samokształcenia. Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu języków programowania do projektowania systemów informatycznych zgodnie z zadaną specyfikacją wymagań;

posiada umiejętność stosowania zaawansowanych technik algorytmicznych. Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją– zaprojektować i zrealizować zaawansowany proces wykorzystujący niskopoziomowe mechanizmy synchronizacyjne i komunikacyjne systemu operacyjnego, używając właściwych metod, technik i narzędzi.

C.IV.15. PROJEKTOWANIE SYSTEMÓW BEZPIECZEŃSTWA INFORMACJI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	Łącznie							
IX	14		16	14	6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	14		16	14	6	50	80	130	2	3	5	E - 1	

Cele kształcenia: zapoznanie z procesem projektowania systemów zabezpieczeń; nauczanie identyfikacji potrzeb użytkownika; badań/oceny bezpieczeństwa; analizy ryzyka lub zagrożeń oraz formułowania wymagań

Treści kształcenia:

Zagrożenia zasobów informacyjnych. Metody oceny stanu bezpieczeństwa systemu informatycznego. Badania techniczne, testy penetracyjne. Mechanizmy ochronne. Filtrowanie ruchu. SZBI. Proces zespołowego projektowania systemu bezpieczeństwa informacji. Modernizacja eksploatowanego systemu bezpieczeństwa.

Efekty uczenia się:

Ogólna znajomość zagrożeń i zabezpieczeń zasobów informacyjnych. Znajomość zasad prowadzenia przedsięwzięć budowy lub modernizacji systemu bezpieczeństwa. Znajomość SZBI i wymagań bezpieczeństwa informacji. Systemowe podejście do zabezpieczeń i zarządzania bezpieczeństwem. Umiejętności projektowania systemów zabezpieczeń. Umiejętność identyfikacji potrzeb użytkownika, analizy ryzyka lub zagrożeń oraz sformułowania wymagań.

C.IV.16. SYSTEMY CZASU RZECZYWISTEGO

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność planowania i przeprowadzania eksperymentów dla systemów czasu rzeczywistego.

Treści kształcenia:

Funkcje systemowe Windows Embedded CE 6.0 wykorzystywane do zarządzania procesami i wątkami. Funkcje systemowe Windows Embedded CE 6.0 wykorzystywane do zarządzania procesami i wątkami. Narzędzia wykorzystywane do monitorowania systemu czasu rzeczywistego: mechanizm debug zones, target controls shell, CEDebugX, Remote Kernel Tracker. Prezentacja systemu operacyjnego Windows CE 6.0 w środowisku Micro2440. Budowanie obrazu systemu czasu rzeczywistego na przykładzie Windows Embedded CE 6.0. Zarządzanie procesami i wątkami w środowisku Windows Embedded CE 6.0. Metody i protokoły transportu danych dla aplikacji czasu rzeczywistego (protokoły RTP i RTCP). Inicjalizacja sesji multimedialnych (protokół SDP). Sterowanie dostarczaniem danych czasu rzeczywistego (protokół RTSP). Systemy komunikacji i dystrybucji danych w czasie rzeczywistym. Metody nawiązywania sesji multimedialnych. Analiza protokołów transportowych, inicjowania i kontrolowania sesji multimedialnych. Analiza przykładowego systemu czasu rzeczywistego. Projekt systemu czasu rzeczywistego.

Efekty uczenia się:

Znajomość zasad programowania systemów wbudowanych, systemów zorientowanych na usługi oraz systemów multimedialnych. Umiejętność pozyskiwania i korzystania z informacji oraz formułowania wniosków i uzasadniania przyjętych rozwiązań. Umiejętność posługiwania się językiem angielskim w stopniu umożliwiającym zrozumienie dokumentacji i instrukcji dotyczących programowania systemów czasu rzeczywistego. Umiejętność planowania i przeprowadzania eksperymentów dla systemów czasu rzeczywistego.

C.IV.17. PROJEKTOWANIE INTERFEJSU CZŁOWIEK-KOMPUTER

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	16		28		6	50	50	100	2	2	4	Zo	O
Ogółem	16		28		6	50	50	100	2	2	4	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: implementacji podstawowych rodzajów dialogów w interfejsie człowiek - komputer, wykorzystując własności portalu głosowego; integrowania wiedzę z dziedziny informatyki, lingwistyki, telekomunikacji i innych dyscyplin w procesie projektowania i budowy systemów dialogowych języka mówionego.

Treści kształcenia:

Klasyfikacja interfejsów. Standardy interfejsów. Zastosowanie naturalnych interfejsów użytkownika. Rozpoznawanie mowy, synteza mowy i generowanie mowy. HTK – zastosowanie narzędzi do budowy interfejsów głosowych. Modelowanie języka, budowa modeli akustycznych jednostek fonetycznych. Zasady budowy aplikacji głosowych z wykorzystaniem SpeechAPI, SGML (Speech grammar modeling language). Microsoft Speech Platform SDK. Metody rozpoznawania gestów i ruchów ciała. Zastosowanie biblioteki AForge.NET i OpenCV do widzenia komputerowego. Budowanie aplikacji z wykorzystaniem kontrolera Kinect – przykłady aplikacji.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metod i technik realizacji dialogu człowiek - komputer, w tym metod i technik rozpoznawania mowy oraz sterowania z wykorzystaniem sygnału mowy. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu cyfrowego przetwarzania sygnału i widzenia maszynowego. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metodyk, technik i narzędzi modelowania i projektowania systemów informatycznych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do porozumiewania się, a także czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji. Potrafi implementować podstawowe rodzaje dialogów w interfejsie człowiek - komputer, wykorzystując własności portalu głosowego,

integrować wiedzę z dziedziny informatyki, lingwistyki, telekomunikacji i innych dyscyplin w procesie projektowania i budowy systemów dialogowych języka mówionego. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces samokształcenia.

C.IV.18. SIECI IPv6

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	E	O
Ogółem	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność projektowania, konfigurowania i diagnozowania sieci komputerowe wykorzystujące protokół IPv6.

Treści kształcenia:

Charakterystyka protokołu IPv6. Adresacja IPv6 - formaty zapisu, rodzaje i przeznaczenie adresów. Przystosowanie działania stosu TCP/IP do pracy w sieci IPv6. Konfigurowanie interfejsu sieciowego komputera klasy PC do pracy w sieci IPv6. Metody integracji sieci IPv4 i IPv6. Translacja adresów i tunelowanie. Konfigurowanie mechanizmu NAT-PT statycznego i dynamicznego. Konfigurowanie wybranego tunelu IPv6 poprzez IPv4. Routing statyczny i dynamiczny w środowisku IPv6. Konfigurowanie protokołu RIPng i OSPFv3. Projekt integracji dwóch wysp IPv6 poprzez infrastrukturę IPv4 wykorzystujących routing dynamiczny.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych wykorzystujących protokół IPv6. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych, dokumentacji technicznej i innych źródeł (polskich i obcojęzycznych) oraz dokonywać interpretacji i integracji informacji. Potrafi pracować indywidualnie i w zespole przy konfigurowaniu mechanizmów protokołu IPv6, umie oszacować czas realizacji zadania, potrafi opracować i zrealizować harmonogram prac. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces samokształcenia. Potrafi projektować, konfigurować i diagnozować sieci komputerowe wykorzystujące protokół IPv6.

C.IV.19. SIECI BEZPRZEWODOWE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętności w zakresie konfigurowania urządzeń bezprzewodowych, monitorowania sieci bezprzewodowych oraz zarządzania tego typu sieciami.

Treści kształcenia:

Sieci bezprzewodowe – wprowadzenie. Rodzina technologii sieciowej standardu IEEE 802.11. Warstwa MAC w sieciach 802.11. Tryby dostępu w sieciach 802.11. Format ramki 802.11. Zarządzanie siecią 802.11. Ochrona informacji w sieciach 802.11 - szyfrowanie i uwierzytelnianie. Projektowanie i instalacja sieci 802.11. Analiza działania sieci 802.11. Zwiększanie wydajności sieci 802.11.

Efekty uczenia się:

Posiada usystematyzowaną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania bezprzewodowych sieci komputerowych standardu 802.11, w szczególności z zakresu projektowania i zarządzania tymi sieciami. Posiada umiejętności w zakresie konfigurowania urządzeń bezprzewodowych, monitorowania sieci bezprzewodowych oraz zarządzania tego typu sieciami.

C.IV.20. TECHNOLOGIE SIECI TELEINFORMATYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		20	10	6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	14		20	10	6	50	80	130	2	3	5	E - 1	

Cele kształcenia: Nabycie umiejętności konfigurowania urządzeń sieciowych w lokalnych i rozległych sieciach komputerowych, efektywnego wykorzystania systemu transmisyjnego z redundancją urządzeń i łączy, diagnozowania typowych problemów technicznych z przełączaniem pakietów w sieciach LAN i WAN, administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi.

Treści kształcenia:

Konfigurowanie urządzeń i zarządzanie urządzeniami przełączającymi - pojęcie przełączania w warstwie 2 i 3. Charakterystyka wybranych urządzeń przełączających warstwy dostępu, dystrybucji i szkieletowej. Zabezpieczanie przełącznika i pojedynczych portów przed nieuprawnionym dostępem. Zarządzanie urządzeniami przełączającymi. Wirtualne sieci LAN. Protokół STP. Sterowanie dostępnością tras i łączy w środowisku sieci LAN - sterowanie dostępnością łączy LAN z wykorzystaniem protokołu STP. Sterowanie dostępnością bram domyślnych. Translacja adresów NAT. Protokół DHCP. Podstawy przełączania w sieciach pakietowych na przykładzie protokołu Frame Relay. BGP jako protokół routingu dynamicznego między systemami autonomicznymi.

Efekty uczenia się:

Student ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie ogólną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych i użytkowania podstawowych usług sieciowych oraz szczegółową wiedzę z zakresu projektowania i zarządzania sieciami komputerowymi w tym administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi. Potrafi konfigurować urządzenia sieciowe w lokalnych i rozległych sieciach komputerowych oraz rozwiązywać typowe problemy techniczne z funkcjonowaniem systemu transmisyjnego sieci teleinformatycznej.

C.IV.21. SYSTEMY BEZPIECZEŃSTWA SIECIOWEGO

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: konfigurowania mechanizmów zabezpieczeń na urządzeniach sieciowych; zaprojektowania i wdrożenia podstawowych elementów systemu; zarządzania bezpieczeństwem sieci teleinformatycznej.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do bezpieczeństwa sieci. Zagrożenia, podatności i ataki sieciowe. Narzędzia i produkty do zabezpieczania sieci. Podstawowe mechanizmy zabezpieczania routerów i przełączników. Zarządzanie hasłami dostępu. Konfigurowanie ssh. Blokowanie nieużywanych usług. Listy kontroli dostępu – standardowe, rozszerzone i nazwane. Konfigurowanie list kontroli dostępu. Zaawansowane konstrukcje list dostępu: dynamiczne, obsługujące harmonogramy, zwrotne i oparte na zawartości. Konfigurowanie zaawansowanych list kontroli dostępu. Serwery dostępu do sieci (TACACS+, RADIUS). Usługa AAA. Systemy IDS i IPS. Usługa syslog. Konfigurowanie lokalnej usługi AAA. Konfigurowanie usługi syslog. Zabezpieczanie transmisji w warstwie sieciowej. Protokół IPSec. Relacje zabezpieczeń. Tryby pracy IPSec. Bazy danych zabezpieczeń. Konfigurowanie tuneli IPSec z predefiniowanym kluczem. Studium przypadku: kompleksowe zabezpieczenie sieci komputerowej.

Efekty uczenia się:

Ma pogłębioną wiedzę z zakresu ochrony i bezpieczeństwa w systemach teleinformatycznych. Ma szczegółową wiedzę z zakresu sprzętowego zabezpieczania sieci teleinformatycznych. Potrafi konfigurować mechanizmy zabezpieczeń na urządzeniach sieciowych. Potrafi zaprojektować i wdrożyć podstawowe elementy systemu. Zarządzanie bezpieczeństwem sieci teleinformatycznej.

C.IV.22. BEZPIECZEŃSTWO APLIKACJI INTERNETOWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	12		32		6	50	30	80	2	1	3	Zo	O
Ogółem	12		32		6	50	30	80	2	1	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: konfigurowania urządzeń sieciowych w lokalnych (przewodowych i bezprzewodowych) i rozległych sieciach komputerowych; projektowania i diagnozowania routingu statycznego i dynamicznego; administrowania sieciami operacyjnymi; zarządzania sieciami komputerowymi, systemami telefonii IP.

Treści kształcenia:

Bezpieczeństwo aplikacji internetowych wprowadzenie. Metody weryfikowania poziomu zabezpieczeń aplikacji internetowych. Analiza wybranych (najczęstszych) przypadków błędów w kodzie aplikacji internetowych. Systemy przeciwdziałania naruszeniom w warstwie aplikacji –systemy IDS/IPS, zapory sieciowe NG, filtry aplikacyjne. Sposoby eliminacji podatności aplikacji internetowych bezpośrednio w aplikacjach i systemach, w których są uruchomione. Sposoby eliminacji podatności aplikacji internetowych poprzez zastosowanie dodatkowych zabezpieczeń.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie ogólną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych i użytkowania podstawowych usług sieciowych oraz szczegółową wiedzę z zakresu projektowania i zarządzania sieciami komputerowymi w tym administrowanie sieciami operacyjnym. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie, ma umiejętność samokształcenia się. Potrafi konfigurować urządzenia sieciowe w lokalnych (przewodowych i bezprzewodowych) i rozległych sieciach komputerowych, projektować i diagnozować routing statyczny i dynamiczny, administrować sieciami operacyjnymi, zarządzać sieciami komputerowymi, systemami telefonii IP.

C.IV.23. STUDIUM ATAKÓW I INCYDENTÓW

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności nadążania za aktualnym stanem wiedzy w dziedzinie cyberataków, znajomość metod ataków złożonych.

Treści kształcenia:

Przegląd: słabości zasobów teleinformatycznych i sposoby ich wykorzystywania; typowe techniki ataków; metodyki i narzędzia badań technicznych bezpieczeństwa – testy penetracyjne. Wybrane narzędzia ataków teleinformatycznych. Złożone metody atakowania systemów teleinformatycznych. Warunki powodzenia. Rozpoznawanie symptomów działań nieuprawnionych. Włamanie, studium przypadku. Aktualne trendy.

Efekty uczenia się:

Znajomość tradycyjnych i aktualnych technik ataków teleinformatycznych i narzędzi ataków. Znajomość narzędzi testów penetracyjnych. Znajomość metod ataków kombinowanych. Rozpoznawanie symptomów działań nieuprawnionych. Śledzenie stanu sztuki w dziedzinie ataków komputerowych oraz rozwoju narzędzi ataku i testów penetracyjnych.

C.IV.24. SYSTEMY SIECI SENSORYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: wykorzystania nowoczesnych narzędzi programowych do zaprojektowania i zbudowania oprogramowania dla modułu mikrokontrolera; wykorzystania mechanizmów komunikacji dla przesyłania danych z węzła do elementu przetwarzającego.

Treści kształcenia:

Wiadomości wstępne. Idea sieci sensorów, pojęcia podstawowe, rozwiązania Internetu Rzeczy. Środowisko uruchomieniowe. Konfiguracja środowiska uruchomieniowego, narzędzia wspomagające proces tworzenia oprogramowania, narzędzia wspomagające proces testowania oraz uruchamiania oprogramowania. Struktura programu. Elementy składowe programu. Komunikacja. Standardy komunikacyjne stosowania w sieciach sensorów oraz Internecie Rzeczy, zabezpieczanie transmisji. Moduły używane do budowy węzłów sieci sensorów, przykłady rozwiązań praktycznych sieci sensorów.

Efekty uczenia się:

Posiada umiejętność wykorzystania nowoczesnych narzędzi programowych do zaprojektowania i zbudowania oprogramowania dla modułu mikrokontrolera. Posiada umiejętność wykorzystania mechanizmów komunikacji dla przesyłania danych z węzła do elementu przetwarzającego.

C.IV.25. ZARZĄDZANIE SIECIAMI TELEINFORMATYCZNYMI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	10		20	10	1	41	70	111	1,5	2,5	4	E	O
Ogółem	10		20	10	1	51	70	111	1,5	2,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: Nabycie umiejętności projektowania, konfigurowania i diagnozowania zaawansowanych sieci komputerowych, zarządzania sieciami teleinformatycznymi, administrowania zaawansowanymi usługami sieciowymi.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do administrowania siecią – protokół SNMP. Techniki monitorowania ruchu sieciowego. Pojęcia podstawowe związane z systemami QoS: architektura systemów gwarantowania jakości usług, modele QoS. Klasyfikowanie pakietów w systemie QoS. Metody zarządzania przepustowością, zatorami i kolejkowaniem pakietów. Badania symulacyjne systemów QoS, przygotowanie, realizacja eksperymentu i interpretacja wyników. Sieci prywatne VPN: pojęcie sieci VPN, metody i protokoły służące realizacji sieci VPN, przykłady realizacji sieci VPN w różnych warstwach modelu odniesienia ISO/OSI. Sieci VPN bazujące na protokole systemie transportowym MPLS.

Efekty uczenia się:

Student ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych, usług sieciowych oraz szczegółową wiedzę z zakresu projektowania i zarządzania sieciami komputerowymi w tym administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi. Potrafi projektować, konfigurować i diagnozować zaawansowane sieci komputerowe, zarządzać sieciami komputerowymi, administrować zaawansowanymi usługami sieciowymi.

C.IV.26. PROJEKT ZESPOŁOWY

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	Ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX				44	6	50	50	100	2	2	4	Zo	O
Ogółem				44	6	50	50	100	2	2	4	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: praktycznego wykorzystania wybranych języków modelowania (UML, SysML, SoaML) i programowania systemów, (Java, C#) w złożonych projektach teleinformatycznych; wykorzystania narzędzi IT wspomagających procesy wytwarzania systemów na wszystkich jego etapach (od pomysłu do wdrożenia); dobru środowiska i właściwych narzędzi informatycznych wspierających procesy gromadzenia wymagań na system.

Treści kształcenia:

Omówienie i wydanie zadań projektowych. Zdefiniowanie środowiska wytwarzania projektów. Administrowanie środowiskiem projektu dla pracy grupowej: instalacja środowisk serwerowych, utworzenie repozytoriów narzędzi CASE Środowisko projektu. Struktura zespołu projektowego. Metodyka zarządzania projektem. Wprowadzenie do zarządzanie projektem. Zwinne zarządzanie projektami na platformie JAZZ. Platforma jazz. Obszar projektu. Etapy i zadania. Środowisko projektu. Cienki i gruby klient (VS, JAVA, RSA) na platformie JAZZ. Zarządzanie zakresem projektu. Definiowanie i modelowanie wymagań. Zwinne modelowanie wymagań w metodyce SCRUM (Product Backlog Sprint Backlog). Lokalna i hostowana instalacja szkieletu rozwiązania. Zarządzanie zmianą i kodem w projekcie Przeglądy kodu i projektu Model architektoniczny Model projektowy Implementacja i testowanie systemu RTC - metryki projektu, zapewnianie jakości i zarządzanie ryzykiem Końcowy przegląd projektu.

Efekty uczenia się:

Umiejętność wyboru i praktycznego wykorzystania w pracach projektowych wybranej metodyki (zwinnej lub ciężkiej) budowy sytemu teleinformatycznego; Umiejętność praktycznego wykorzystania wybranych języków modelowania (UML, SysML, SoaML) i programowania systemów, (Java, C#) w złożonych projektach teleinformatycznych; Umiejętność wykorzystania narzędzi IT wspomagających procesy wytwarzania systemów na wszystkich jego etapach (od pomysłu do wdrożenia); Umiejętność dobru środowiska

i właściwych narzędzi informatycznych wspierających procesy gromadzenia wymagań na system, analizy i projektowania, modelowania architektury systemu i jego wdrażania; Kompetencje społeczne w zakresie oceny wagi i wpływu pozatechnicznych aspektów i skutków działalności projektowej (inżynierskiej), w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje; Kompetencje społeczne w zakresie współdziałania w zespole projektowym pełniąc w nim różne role i ponosząc odpowiedzialność za wspólnie prowadzone prace.

C.IV.27. PROJEKT PRZEJŚCIOWY

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
X				30	10	40	90	130	1,5	3,5	5	Zo	O
Ogółem				30	10	40	90	130	1,5	3,5	5	Zo-1	

Cele kształcenia: Celem jest praktyczne przedstawienie metod zarządzania pracą w projektach grupowych oraz opanowanie technik pracy z narzędziami informatycznymi wspomagającymi wszystkie etapy pracy na przykładzie zadania zgodnego z rzeczywistymi zadaniami pracy absolwentów kierunku i specjalności studiów.

Treści kształcenia:

Ustalenie tematyki projektu i postawienie indywidualnego lub grupowego zadania projektowego. Wprowadzenie do zarządzania projektem. Określenie ról w projekcie i przypisanie zadań do poszczególnych ról. Środowisko i narzędzia informatyczne wspierające realizację zadania projektowego. Cykliczny przegląd wyników zadania projektowego. Zarządzanie zmianami. Opracowanie dokumentacji projektowej. Prezentacja wyników realizacji zadania projektowego.

Efekty uczenia się:

Opanowanie w zaawansowanym stopniu umiejętności pracy w zespole zadaniowym w różnych rolach we wszystkich etapach i fazach tworzenia rozwiązania programowo-sprzętowego. Pogłębienie praktycznej wiedzy na temat modeli, metodyk i narzędzi budowania systemów komputerowych oraz systemów informatycznego wspomagania pracy i procesów decyzyjnych. Osiągnięcie umiejętności pracy z narzędziami w środowisku pracy zespołowej.

8.3.4.SPECJALNOŚĆ: SYSTEMY TELEINFORMATYCZNE – MOBILNE SYSTEMY KOMPUTEROWE

C.IV.1. KOMPRESJA DANYCH MULTIMEDIALNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	20		24		6	50	50	80	2	2	4	E	O
Ogółem	20		24		6	50	50	80	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: wykorzystania wiedzy w zakresie przekształceń ortogonalnych do analizy, oceny oraz usprawniania systemów kompresji danych multimedialnych; wykorzystania wiedzy w zakresie formatów kodowania obrazów, sygnałów audio, wideo i wideo wraz z audio do analizy, oceny oraz usprawniania systemów kompresji danych multimedialnych.

Treści kształcenia:

Pojęcia wstępne, sygnały, cyfryzacja. Próbkowanie, częstotliwość Nyquista. Resampling. Kwantyzacja skalarna, wektorowa. Zapis binarny liczb. Modulacja PCM, DPCM. Kodowanie LPC. Format WAVE kodowania sygnału audio. Dyskretne przekształcenie Fouriera. Filtracja liniowa. Przekształcenie falkowe. Zastosowanie przekształcenia falkowego do filtracji. Przekształcenia ortogonalne. Przekształcenie Walsh-Hadamara. Przekształcenie Karhunen-Loeve'a. Przekształcenie kosinusowe. Kodowanie obrazów. Kodowanie wideo. Kodowanie wideo wraz z dźwiękiem.

Efekty uczenia się:

Wiedza w zakresie przekształceń ortogonalnych i ich zastosowania do kompresji danych. Wiedza w zakresie formatów kodowania obrazów, sygnałów audio, wideo i wideo wraz z audio. Umiejętność wykorzystania wiedzy w zakresie przekształceń ortogonalnych do analizy, oceny oraz usprawniania systemów kompresji danych multimedialnych. Umiejętność wykorzystania wiedzy w zakresie formatów kodowania obrazów, sygnałów audio, wideo i wideo wraz z audio do analizy, oceny oraz usprawniania systemów kompresji danych multimedialnych.

C.IV.2. ROUTING W SIECIACH KOMPUTEROWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	16		28		6	50	50	80	2	2	4	E	O
Ogółem	16		28		6	50	50	80	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: Nabycie umiejętności konfigurowania urządzeń sieciowych w lokalnych (przewodowych i bezprzewodowych) sieciach komputerowych, projektowania, wdrażania i diagnozowania systemów sieciowych z routingiem statycznym i dynamicznym, administrowania sieciami systemami operacyjnymi, zarządzania urządzeniami przełączającymi sieci komputerowych.

Treści kształcenia:

Przekazywanie pakietów w warstwie III – komponenty sprzętowe i programowe routera. Wprowadzenie do routingu dynamicznego. Ogólne zasady konfigurowania protokołów routingu dynamicznego. Klasyfikacja protokołów – protokoły typu IGP i EGP, protokoły dystans-wektor i stanu łącza. Charakterystyka i cechy konstrukcyjne protokołów routingu dynamicznego. Sterowanie dostępnością i obciążaniem tras z wykorzystaniem protokołów routingu dynamicznego.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie ogólną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych i użytkowania podstawowych usług sieciowych oraz szczegółową wiedzę z zakresu projektowania i zarządzania sieciami komputerowymi w tym administrowania sieciami systemami operacyjnymi. Potrafi konfigurować urządzenia sieciowe w lokalnych sieciach komputerowych, projektować i diagnozować system transportowy z routingiem statycznym i dynamicznym, administrować sieciami systemami operacyjnymi, zarządzać urządzeniami przełączającymi sieci komputerowych.

C.IV.3. JAVAEE TECHNOLOGIES

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie szczegółowej wiedzy i umiejętności posługiwania się językiem angielskim w zakresie projektowania i wytwarzania oprogramowania dla zastosowań sieciowych; umiejętność zaprojektowania, zrealizowania i konfiguracji prostego systemu komunikacji sieciowej w języku Java i technologii JavaEE/JakartaEE, używając właściwych metod, technik i narzędzi.

Treści kształcenia:

Characteristics of JavaEE/JakartaEE technology, architecture of a web application, data persistence, programming interfaces overview, Java web application technology stack, managed components, web services, selected Java frameworks.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie, szczegółową wiedzę w zakresie projektowania, wytwarzania i konfiguracji oprogramowania dla zastosowań sieciowych. Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować i zrealizować prosty system komunikacji sieciowej w języku Java i technologii JavaEE/JakartaEE, potrafi posługiwać się nowoczesnymi środowiskami programowymi pozwalającymi na budowę i uruchomienie aplikacji internetowej pracującej w wybranym środowisku systemowym. Ma umiejętności językowe, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w stopniu pozwalającym na porozumiewanie się w mowie i piśmie w zakresie swojej specjalności.

C.IV.4. PODSTAWY APLIKACJI INTERNETOWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: wykorzystania nowoczesnych narzędzi programowych do zaprojektowania i zbudowania aplikacji internetowej; wykorzystania mechanizmów wspierających pracę aplikacji internetowych dla zwiększenia jej bezpieczeństwa i efektywności działania; wykorzystania mechanizmów komunikacji sieciowej dla integracji aplikacji internetowej z oprogramowaniem sieciowym.

Treści kształcenia:

Wiadomości wstępne. Konfiguracja serwera IIS. Statyczne a dynamiczna zawartość strony WWW. Struktura aplikacji internetowej. Technologia ASP. Projekty WWW Visual Studio. Składniki .NET Framework Model zdarzeń ASP.NET. Kompilacja kodu ASP.Net. Cykl życia aplikacji ASP.NET. Obsługa wyjątków. Dostosowywanie wyglądu witryn i zarządzanie nim. Zastosowanie właściwości formatujących. Użycie CSS dla kontrolek. Użycie tematów i motywów. Strony wzorcowe. Wykorzystanie kontrolek serwera WWW. Wprowadzenie do kontrolek serwera. Przegląd kontrolek serwera. Programowe manipulowanie właściwościami. Kontrolki sprawdzania poprawności. Kontrolki użytkownika. Zarządzanie stanem w środowisku ASP.NET. Stan widoku. Stan Kontrolek. Pola ukryte. Cookies. Stan aplikacji. Stan sesji. Pamięć podręczna ASP.NET. Wykorzystanie mechanizmów AJAX. Łączenie i reprezentacja danych. Sposób korzystania z dołączania danych. Źródła danych. Wykorzystanie kolekcji. Wybór kontenera danych. Kontrolki danych. Bezpieczeństwo aplikacji. Bezpieczeństwo serwera WWW. Uwierzytelnianie formularzy. Korzystanie z uwierzytelniania formularzy. Tworzenie formularzy logowania. Kontrolki logowania.

Efekty uczenia się:

Znajomość narzędzi programowych wspomagających proces projektowania i uruchamiania aplikacji internetowych. Znajomość mechanizmów wspierających pracę aplikacji internetowych. Znajomość mechanizmów integrujących aplikacje internetowe z innym oprogramowaniem sieciowym. Umiejętność wykorzystania nowoczesnych narzędzi programowych do zaprojektowania i zbudowania aplikacji internetowej. Umiejętność wykorzystania mechanizmów wspierających pracę aplikacji internetowych dla zwiększenia jej bezpieczeństwa i efektywności działania. Umiejętność wykorzystania mechanizmów komunikacji sieciowej dla integracji aplikacji internetowej z oprogramowaniem sieciowym.

C.IV.5. SYSTEMY OPERACYJNE UNIX

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	20		40		10	70	20	90	2,5	0,5	3	E	O
Ogółem	20		40		10	70	20	90	2,5	0,5	3	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: użytkownika sieciowego systemu operacyjnego, konfigurowania podstawowych usług sieciowych i administrowania sieciami systemami operacyjnymi z rodziny UNIX; konstruowania skryptów powłokowych do wspomaganie procedur administrowania sieciami systemami operacyjnymi z rodziny UNIX.

Treści kształcenia:

Środowisko systemu UNIX: podstawowe cechy systemu, struktura systemu, komunikowanie się z systemem, interpreter poleceń, Charakterystyka systemu plików. Prawa dostępu. Podstawowe polecenia dotyczące katalogów, plików i praw dostępu: mkdir, rmdir, mv, mvdir, copy, touch, rm, mv, cp, ln, cat, chmod, umask, chown, chgrp Sterowanie strumieniami: rodzaje strumieni, przeadresowanie strumieni, przetwarzanie potokowe, sterowanie procesami, polecenia: ps, kill, sleep. Programy użytkowe: vi, tail, more, pg, wcgrep, sort, cut, paste, uniq, tr, dd, mount. Zarządzanie procesami przez shell: powoływanie procesów, budowa skryptów, przekazywanie parametrów, zmienne shella i zmienne własne użytkownika. Operowanie kodem powrotu, polecenia if i case, operowanie

parametrami skryptu - shift. Złożone warunki w skryptach powłokowych: polecenie test. Konstruowanie skryptów z wykorzystaniem polecenia test Testowanie parametrów skryptu. Programowanie w języku powłoki: pętle realizowane przy pomocy poleceń while, until i for. Funkcje wewnętrzne powłoki: break, continue, read, return. Definiowanie i wykorzystanie funkcji w skryptach powłokowych. Sprawdzian – pisanie skryptów. Zarządzanie kontami użytkowników: tworzenie i zamykanie kont, nadzorowanie kont. Tworzenie kont użytkowników przy pomocy narzędzi systemowych i przez modyfikację plików systemowych Włączanie i wyłączanie systemu: Proces uruchamiania systemu. Procedury startowe. Wykonanie przykładowej procedury startowej. Budowa systemu plików, tworzenie i montowanie systemu plików. Zarządzanie udziałami na dysku na dysku (quota). Tworzenie nowego systemu plików na dysku, konfigurowanie automatycznego montowania systemu plików; pielęgnacja systemu plików; konfigurowanie udziałów na dysku. Archiwizacja i odtwarzanie systemu plików: cele i strategie archiwizacji; narzędzia do tworzenia kopii zapasowych (tar, ufsdump, Netwoker). Tworzenie kopii zapasowych systemów plików, odtwarzanie zniszczonych systemów plików Sieciowy system plików NFS i automonter. Konfigurowanie serwera i klienta oraz diagnozowanie NFS; konfigurowanie automontera. Usługi nazwowe DNS: konfiguracja klienta i serwera, zarządzanie DNS. Konfigurowanie klienta DNS, głównego serwera domeny i serwerów zapasowych, rejestrowanie poddomen.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, szczegółową wiedzę w zakresie budowy i zasad funkcjonowania systemów operacyjnych z rodziny UNIX. Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie tworzenia skryptów powłokowych w środowisku systemów operacyjnych z rodziny UNIX. Ma uporządkowaną ogólną wiedzę w zakresie użytkowania systemów operacyjnych z rodziny UNIX oraz wiedzę z zakresu administrowania systemami operacyjnymi z rodziny UNIX. Ma uporządkowaną ogólną wiedzę w zakresie użytkowania podstawowych usług sieciowych oraz szczegółową wiedzę z zakresu administrowania usługami sieciowymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX. Potrafi użytkować sieciowy system operacyjny, konfigurować podstawowe usługi sieciowe i administrować sieciowymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX. Potrafi konstruować skrypty powłokowe do wspomaganie procedur administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX.

C.IV.6. PODSTAWY ZABEZPIECZEŃ SIECI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	18		26		6	50	50	100	2	2	4	E	O
Ogółem	18		26		6	50	50	100	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności: planowania i przeprowadzania eksperymentów z zakresu ochrony zasobów dostępnych przez sieci komputerowe; interpretowania uzyskanych wyników i wyciągania wniosków; doboru, zastosowania i oceny przydatności rutynowych metod i narzędzi zabezpieczania sieci; zaprojektowania i wdrożenia podstawowych elementów systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.

Treści kształcenia:

Testy penetracyjne, ataki sieciowe, kryptograficzne metody zapewniania bezpieczeństwa, bezpieczne protokoły sieciowe i uwierzytelnienie, systemy IDS/IPS i zapory sieciowe.

Efekty uczenia się:

Ma podstawową wiedzę z zakresu ochrony zasobów dostępnych przez sieci komputerowe oraz szczegółową wiedzę z wybranych zagadnień z zakresu zarządzania bezpieczeństwem teleinformatycznym. Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty z zakresu ochrony zasobów dostępnych przez sieci komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski, potrafi dobrać, zastosować i ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi zabezpieczania sieci, potrafi zaprojektować i wdrożyć podstawowe elementy systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.

C.IV.7. SYSTEMY DIALOGOWE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność; zastosowania nowoczesnych środowisk programowych do przetwarzania sygnału mowy; budowy i uruchamiania aplikacji głosowych

Treści kształcenia:

Omówienie zakresu przedmiotu. Pojęcia i definicje. Przykłady dialogów i systemów dialogowych. Własności systemu dialogowego języka mówionego. Struktura systemu dialogowego języka mówionego: system rozpoznawania mowy, procesor językowy, menedżer dialogu, syntezytor mowy. Wytwarzanie i percepcja sygnału mowy (fizjologia mówienia i słyszenia, model wytwarzania i percepcji sygnału mowy). Analiza sygnału mowy dla celów rozpoznawania i syntezy (transformata Fouriera krótkookresowa, analiza czasowo-częstotliwościowa, MFCC, liniowe kodowanie predykcyjne). Historia i metody automatycznego rozpoznawania mowy. Ukryte modele Markowa w rozpoznawaniu mowy. Modele języka. Rozumienie mowy. Synteza sygnału mowy. Portal głosowy (VoxeoProphecy Voice Platform) - zastosowanie. Standard VoiceXML.

Efekty uczenia się:

Znajomość metod i technik realizacji dialogu języka mówionego w interfejsie człowiek - komputer. Znajomość metod rozpoznawania, rozumienia, syntezy sygnału mowy. Umiejętność zastosowania nowoczesnych środowisk programowych do przetwarzania sygnału mowy. Umiejętność budowy i uruchamiania aplikacji głosowych.

C.IV.8. MODELOWANIE I ANALIZA SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		20	10	6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	14		20	10	6	50	80	130	2	3	5	E - 1	

Cele kształcenia:

Zapoznanie z:

- zasadami konstruowania wybranych modeli formalnych i wykorzystywania ich własności do weryfikacji działania systemu teleinformatycznego (ST);
- formalnymi modelami zachowania systemów teleinformatycznych;
- wykorzystaniem w praktyce wybranych modeli formalnych takich jak sieci Petriego (SP) i automaty czasowe, do weryfikacji protokołów sieciowych;
- zasadami posługiwania się narzędziami komputerowego wspomaganie modelowania na etapach: specyfikacji wymagań i analizy.

Treści kształcenia:

Tematyka wykładów:

Inżynieria oparta na modelach, formalna weryfikacja. Podstawy modelowania ST w języku UML. Modelowanie wymagań na system teleinformatyczny. Modelowanie architektury i zachowania ST. Diagramy interakcji, diagram maszyny stanów. Rozszerzenia języka UML do modelowania protokołów, aplikacji i usług sieciowych. Modelowanie protokołów: diagramy przepływu wywołań, przekształcanie diagramów wywołań do diagramu maszyny stanów. Podstawy weryfikacji systemu teleinformatycznego w oparciu o modele formalne: weryfikacja modelu, modele systemów równoległych, własności liniowo-czasowe, bezpieczeństwo i żywotność. Sieci Petriego: definicja, własności modelu, drzewo osiągalności, wybrane rodzaje sieci Petriego. Modelowanie ST uwarunkowanych czasowo: rozszerzenia SP, czasowe i stochastyczne SP. Analiza prostych i przedziałowych czasowych SP. Logika temporalna. Modelowanie ST uwarunkowanych czasowo: automaty czasowe. Przykładowe zadania modelowania systemów teleinformatycznych: badanie własności systemu na podstawie modelu.

Tematyka ćwiczeń laboratoryjnych:

Modelowanie protokołów z wykorzystaniem diagramów UML. Modelowanie protokołów i usług sieciowych z wykorzystaniem języków dziedzinowych. Budowa profilu języka modelowania. Modelowanie protokołów z wykorzystaniem sieci Petriego. Modelowanie systemów równoległych z wykorzystaniem kolorowanych sieci Petriego. Modelowanie ST uwarunkowanych czasowo z wykorzystaniem czasowych sieci Petriego. Modelowanie i weryfikacja ST uwarunkowanych czasowo z wykorzystaniem automatów czasowych.

Tematyka zajęć projektowych:

Opracowanie modeli oraz oprogramowania demonstracyjnego w zakresie zastosowania protokołów i usług sieciowych.

Efekty uczenia się:

Znajomość zasad konstruowania wybranych modeli i wykorzystywania ich własności do weryfikacji działania systemu teleinformatycznego. Rozumienie potrzeb budowy modeli systemów teleinformatycznych. Znajomość rodzajów i własności sieci Petriego oraz automatów czasowych. Umiejętności modelowania protokołów i aplikacji sieciowych z wykorzystaniem rozszerzeń języka UML. Umiejętność rozwiązywania wybranych problemów inżynierskich w zakresie analizy systemu teleinformatycznego z wykorzystaniem modeli formalnych. Umiejętność wykorzystania narzędzi typu CASE (IBM Rational RSA) w procesie modelowania systemów teleinformatycznych.

C.IV.9. ADMINISTROWANIE ŚRODOWISKIEM WINDOWS

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		30		6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	14		30		6	50	80	130	2	3	5	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi; zarządzania sieciami komputerowymi budowanymi w oparciu o środowisko Windows.

Treści kształcenia:

Wstęp. Domeny w systemie Windows. Zasady zabezpieczeń. Monitorowanie systemu. Zarządzanie kontami użytkowników. Sterowanie dostępem do zasobów. Implementacja i wykorzystanie zasad grupy do zarządzania systemem. Replikacja i pielęgnacja usługi katalogowej.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie, szczegółową wiedzę w zakresie budowy i zasad funkcjonowania współczesnych systemów operacyjnych Windows. Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie ogólną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych i użytkowania podstawowych usług sieciowych oraz szczegółową wiedzę z zakresu zarządzania sieciami komputerowymi w tym administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi Windows. Potrafi administrować sieciowymi systemami operacyjnymi, zarządzać sieciami komputerowymi budowanymi w oparciu o środowisko Windows.

C.IV.10. PODSTAWY PRZETWARZANIA ROZPROSZONEGO

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy w zakresie posługiwania się nowoczesnymi środowiskami programowymi pozwalającymi na budowę i uruchomienie aplikacji pracującej w wybranym środowisku systemowym.

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia przetwarzania rozproszonego. Mechanizm gniazd w języku C. Mechanizm gniazd w języku Java. Mechanizm SunRPC. Mechanizm RMI. Przegląd właściwości środowiska CORBA. Samodzielne zadanie projektowe.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie, szczegółową wiedzę w zakresie projektowania i wytwarzania oprogramowania dla zastosowań sieciowych. Potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować i zrealizować prosty system lub proces komunikacji sieciowej w wybranych językach oraz technologiach, używając właściwych metod, technik i narzędzi, potrafi posługiwać się nowoczesnymi środowiskami programowymi pozwalającymi na budowę i uruchomienie aplikacji pracującej w wybranym środowisku systemowym.

C.IV.11. PROJEKTOWANIE I WYTWARZANIE SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	24		24	12	10	70	40	110	2,5	1,5	4	E	O
Ogółem	24		24	12	10	70	40	110	2,5	1,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy z zakresu: tworzenia modeli topologii systemów teleinformatycznych; tworzenia specyfikacji; analizy, architektury i projektowania systemu teleinformatycznego; wykorzystania narzędzi typu RAD, CASE i pracy grupowej.

Treści kształcenia:

Paradygmaty modelowania (strukturalny, obiektowy, zorientowany na usługi) i wprowadzenie do modelowania obiektowego. Zasady i mechanizmy modelowania obiektowego. Perspektywy modelowania i proces wytwórczy. RUP czy SCRUM? Modelowanie biznesowe (BPMN). Wprowadzenie do architektury korporacyjnej (Archimate). Definiowanie wymagań na system. Specyfikowanie wymagań na system. Strukturalna analiza i projektowanie oprogramowania. Zaawansowane modelowanie dynamiki systemów w języku UML. Zaawansowane modelowanie statyki systemów w języku UML. Analiza systemów. Modele projektowe. Modele implementacyjne jako wynik inżynierii w przód i wstecz. Wizualne modelowanie aplikacji (webowych i bazodanowych).

Efekty uczenia się:

Znajomość zasad konstruowania modeli biznesowych i systemowych w procesach wytwarzania systemów teleinformatycznych. Rozumienie motywacji, celów i potrzeb budowy modeli systemów teleinformatycznych. Podstawowa znajomość języków: modelowania architektury korporacyjnej (archimate) i modelowania biznesowego (BPMN) oraz zaawansowana znajomość języka budowy modeli systemowych (UML) uzupełniona o modelowanie ograniczeń (OCL). Umiejętności tworzenia modeli topologii systemów teleinformatycznych. Umiejętność tworzenia specyfikacji z zakresu: analizy, architektury i projektowania systemu teleinformatycznego. Pogłębiona umiejętność wykorzystania narzędzi typu RAD, CASE i pracy grupowej.

C.IV.12. TELEFONIA IP

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: Nabycie umiejętności konfigurowania urządzeń sieciowych na potrzeby realizacji systemu telefonii IP, projektowania sieci VoIP, monitorowania i diagnozowania problemów z funkcjonowaniem sieci VoIP, realizacji systemu QoS dla sieci z telefonią IP.

Treści kształcenia:

Podstawy telefonii komutowanej: komponenty i podstawowe usługi sieci PSTN, modulacja kodowo-impulsowa i multipleksacja z podziałem czasu, metody sygnalizacji. Wprowadzenie do telefonii internetowej: elementy składowe systemów telefonii IP, protokoły w sieciach VoIP, łączenie telefonii IP z siecią PSTN, typowe problemy i metody ich rozwiązywania. Protokoły sygnalizacji w sieciach telefonii IP: architektura i protokoły używane w sieci H.323, sygnalizacja SIP i SCCP. Infrastruktura sieci dla VoIP: metody zapewnienia jakości usług (QoS) oraz podnoszenia niezawodności. Aplikacje telefonii IP: poczta głosowa i IVR, konferencje głosowe i wideo. Konfiguracja wybranych usług centrali telefonicznej

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, szczegółową wiedzę w zakresie systemów zorientowanych na usługi oraz systemów multimedialnych. Potrafi konfigurować urządzenia sieciowe w lokalnych i rozległych sieciach komputerowych. Potrafi zorganizować i skonfigurować system telefonii IP. Potrafi administrować sieciowymi systemami operacyjnymi i zarządzać sieciami komputerowymi.

C.IV.13. WIRTUALIZACJA SYSTEMÓW IT

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	10		12	8	10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		12	8	10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie rozszerzonej i pogłębionej wiedzy w zakresie metodyk, technik i narzędzi wytwarzania i wdrażania systemów informatycznych.

Treści kształcenia:

Tendencje rozwoju platform serwerowych. Emulacja, parawirtualizacja, wirtualizacja, izolowanie zasobów, abstrakcja zasobów. Wirtualizacja komputerów osobistych i serwerów, konsolidacja serwerów, chmura obliczeniowa. Przegląd oprogramowania do wirtualizacji. Kierunki rozwoju wirtualizacji i rynku IT.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie wirtualizacji systemów IT i zarządzania systemami zwirtualizowanymi. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metodyk, technik i narzędzi wytwarzania i wdrażania systemów informatycznych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury i innych źródeł; potrafi integrować informacje. Posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji związanych ze sprzętem, systemami komputerowymi i oprogramowaniem. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się. Potrafi zrealizować mechanizmy komunikacyjne dla systemów operacyjnych, używając właściwych metod, technik i narzędzi. Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego dokształcania się.

C.IV.14. SYSTEMY ROZPROSZONE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	16			14	10	40	70	110	1,5	2,5	4	E	O
Ogółem	16			14	10	40	70	110	1,5	2,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność – zgodnie z zadaną specyfikacją– zaprojektowania i zrealizowania zaawansowanego procesu wykorzystującego niskopoziomowe mechanizmy synchronizacyjne i komunikacyjne systemu operacyjnego, używając właściwych metod, technik i narzędzi.

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia przetwarzania rozproszonego. Synchronizacja w środowisku rozproszonym. Rozproszone szeregowanie procesów. Przetwarzanie transakcyjne w systemach rozproszonych. Zwielokrotnienie, modele i protokoły spójności, replikacja. Rozproszone systemy plików. Tolerowanie awarii, algorytmy elekcji. Rozproszona pamięć dzielona. Projektowanie systemów z wykorzystaniem rozproszonych komponentów - wybrane elementy technologii JEE. Projektowanie systemów z wykorzystaniem rozproszonych komponentów - wybrane elementy technologii .NET. Realizacja projektu aplikacji rozproszonej.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie programowania wysokopoziomowego i niskopoziomowego, algorytmów i struktur danych, programowania strukturalnego i obiektowego. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie projektowania i wytwarzania oprogramowania dla zastosowań sieciowych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie. Posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji związanych ze sprzętem, systemami komputerowymi i oprogramowaniem. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces

samokształcenia. Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu języków programowania do projektowania systemów informatycznych zgodnie z zadaną specyfikacją wymagań; posiada umiejętność stosowania zaawansowanych technik algorytmicznych. Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją– zaprojektować i zrealizować zaawansowany proces wykorzystujący niskopoziomowe mechanizmy synchronizacyjne i komunikacyjne systemu operacyjnego, używając właściwych metod, technik i narzędzi.

C.IV.15. PROJEKTOWANIE SYSTEMÓW BEZPIECZEŃSTWA INFORMACJI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	14		16	14	6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	14		16	14	6	50	80	130	2	3	5	E - 1	

Cele kształcenia: zapoznanie z procesem projektowania systemów zabezpieczeń; nauczenie identyfikacji potrzeb użytkownika; badań/oceny bezpieczeństwa; analizy ryzyka lub zagrożeń oraz formułowania wymagań

Treści kształcenia:

Zagrożenia zasobów informacyjnych. Metody oceny stanu bezpieczeństwa systemu informatycznego. Badania techniczne, testy penetracyjne. Mechanizmy ochronne. Filtrowanie ruchu. SZBI. Proces zespołowego projektowania systemu bezpieczeństwa informacji. Modernizacja eksploatowanego systemu bezpieczeństwa.

Efekty uczenia się:

Ogólna znajomość zagrożeń i zabezpieczeń zasobów informacyjnych. Znajomość zasad prowadzenia przedsięwzięć budowy lub modernizacji systemu bezpieczeństwa. Znajomość SZBI i wymagań bezpieczeństwa informacji. Systemowe podejście do zabezpieczeń i zarządzania bezpieczeństwem. Umiejętności projektowania systemów zabezpieczeń. Umiejętność identyfikacji potrzeb użytkownika, analizy ryzyka lub zagrożeń oraz sformułowania wymagań.

C.IV.16. SYSTEMY CZASU RZECZYWISTEGO

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność planowania i przeprowadzania eksperymentów dla systemów czasu rzeczywistego.

Treści kształcenia:

Funkcje systemowe Windows Embedded CE 6.0 wykorzystywane do zarządzania procesami i wątkami. Funkcje systemowe Windows Embedded CE 6.0 wykorzystywane do zarządzania procesami i wątkami. Narzędzia wykorzystywane do monitorowania systemu czasu rzeczywistego: mechanizm debug zones, target controls shell, CEDebugX, Remote Kernel Tracker. Prezentacja systemu operacyjnego Windows CE 6.0 w środowisku Micro2440. Budowanie obrazu systemu czasu rzeczywistego na przykładzie Windows Embedded CE 6.0. Zarządzanie procesami i wątkami w środowisku Windows Embedded CE 6.0. Metody i protokoły transportu danych dla aplikacji czasu rzeczywistego (protokoły RTP i RTCP). Inicjalizacja sesji multimedialnych (protokół SDP). Sterowanie dostarczaniem danych czasu rzeczywistego (protokół RTSP). Systemy komunikacji i dystrybucji danych w czasie rzeczywistym. Metody nawiązywania sesji multimedialnych. Analiza protokołów transportowych, inicjowania i kontrolowania sesji multimedialnych. Analiza przykładowego systemu czasu rzeczywistego. Projekt systemu czasu rzeczywistego.

Efekty uczenia się:

Znajomość zasad programowania systemów wbudowanych, systemów zorientowanych na usługi oraz systemów multimedialnych. Umiejętność pozyskiwania i korzystania z informacji oraz formułowania wniosków i uzasadniania przyjętych rozwiązań. Umiejętność posługiwania się językiem angielskim w stopniu umożliwiającym zrozumienie dokumentacji i instrukcji dotyczących programowania systemów czasu rzeczywistego. Umiejętność planowania i przeprowadzania eksperymentów dla systemów czasu rzeczywistego.

C.IV.17. PROJEKTOWANIE INTERFEJSU CZŁOWIEK-KOMPUTER

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	16		28		6	50	50	100	2	2	4	Zo	O
Ogółem	16		28		6	50	50	100	2	2	4	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: implementacji podstawowych rodzajów dialogów w interfejsie człowiek - komputer, wykorzystując własności portalu głosowego; integrowania wiedzę z dziedziny informatyki, lingwistyki, telekomunikacji i innych dyscyplin w procesie projektowania i budowy systemów dialogowych języka mówionego.

Treści kształcenia:

Klasyfikacja interfejsów. Standardy interfejsów. Zastosowanie naturalnych interfejsów użytkownika. Rozpoznawanie mowy, synteza mowy i generowanie mowy. HTK – zastosowanie narzędzi do budowy interfejsów głosowych. Modelowanie języka, budowa modeli akustycznych jednostek fonetycznych. Zasady budowy aplikacji głosowych z wykorzystaniem SpeechAPI, SGML (Speech grammar modeling language). Microsoft Speech Platform SDK. Metody rozpoznawania gestów i ruchów ciała. Zastosowanie biblioteki AForge.NET i OpenCV do widzenia komputerowego. Budowanie aplikacji z wykorzystaniem kontrolera Kinect – przykłady aplikacji.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metod i technik realizacji dialogu człowiek - komputer, w tym metod i technik rozpoznawania mowy oraz sterowania z wykorzystaniem sygnału mowy. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu cyfrowego przetwarzania sygnału i widzenia maszynowego. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metodyk, technik i narzędzi modelowania i projektowania systemów informatycznych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do porozumiewania się, a także czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji. Potrafi implementować podstawowe rodzaje dialogów w interfejsie człowiek - komputer, wykorzystując własności portalu głosowego, integrować wiedzę z dziedziny informatyki, lingwistyki, telekomunikacji i innych dyscyplin w procesie projektowania i budowy systemów dialogowych języka mówionego. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces samokształcenia.

C.IV.18. SIECI IPv6

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	Ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	E	O
Ogółem	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność projektowania, konfigurowania i diagnozowania sieci komputerowe wykorzystujące protokół IPv6.

Treści kształcenia:

Charakterystyka protokołu IPv6. Adresacja IPv6 - formaty zapisu, rodzaje i przeznaczenie adresów. Przystosowanie działania stosu TCP/IP do pracy w sieci IPv6. Konfigurowanie interfejsu sieciowego komputera klasy PC do pracy w sieci IPv6. Metody integracji sieci IPv4 i IPv6. Translacja adresów i tunelowanie. Konfigurowanie mechanizmu NAT-PT statycznego i dynamicznego. Konfigurowanie wybranego tunelu IPv6 poprzez IPv4. Routing statyczny i dynamiczny w środowisku IPv6. Konfigurowanie protokołu RIPng i OSPFv3. Projekt integracji dwóch wysp IPv6 poprzez infrastrukturę IPv4 wykorzystujących routing dynamiczny.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych wykorzystujących protokół IPv6. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych, dokumentacji technicznej i innych źródeł (polskich i obcojęzycznych) oraz dokonywać interpretacji i integracji informacji. Potrafi pracować indywidualnie i w zespole przy konfigurowaniu mechanizmów protokołu IPv6, umie oszacować czas realizacji zadania, potrafi opracować i zrealizować harmonogram prac. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces samokształcenia. Potrafi projektować, konfigurować i diagnozować sieci komputerowe wykorzystujące protokół IPv6.

C.IV.19. PROGRAMOWANIE SYSTEMÓW MOBILNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		30		6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	14		30		6	50	80	130	2	3	5	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: budowania aplikacji dla systemów mobilnych korzystających z usług oferowanych przez sieci komputerowe; budowania aplikacji dla systemów mobilnych korzystających z sensorów; budowania aplikacji dla systemów mobilnych wykorzystujących specyficzne funkcje systemów operacyjnych Windows Phone i Android.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do Android Studio, Kontrolki - przykłady prezentujące działanie, Zarządzanie cyklem życia aktywności, Listy - przykłady prezentujące działanie ListView oraz RecyclerView, Przekazywanie parametrów między aktywnościami - intenty bezpośrednie, Wywoływanie funkcji systemu Android - intenty pośrednie, Sensory - przykłady prezentujące korzystanie z api dla sensorów, Operacje na plikach, Wykonywanie operacji w tle, Lokalna baza danych, Lokalizacja i mapy, Komunikacja z serwerem www.

Efekty uczenia się:

Znajomość właściwości systemu operacyjnego i aplikacji Android, metod i technik programowania aplikacji dla systemów mobilnych. Umiejętność budowania aplikacji dla systemów mobilnych korzystających z usług oferowanych przez sieci komputerowe. Umiejętność budowania aplikacji dla systemów mobilnych korzystających z sensorów. Umiejętność budowania aplikacji dla systemów mobilnych wykorzystujących specyficzne funkcje systemów operacyjnych Android.

C.IV.20. TELEROBOTYKA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	16	12	16		6	50	50	100	2	2	4	Zo	O
Ogółem	16	12	16		6	50	50	100	2	2	4	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy przy realizacji zadania inżynierskiego z zakresu systemów zdalnego sterowania, widzenia komputerowego i robotyki.

Treści kształcenia:

Systemy telerobotyczne - wprowadzenie. Opisy przestrzenne i przekształcenia lokalnych układów współrzędnych, orientacja przestrzenna, pozycjonowanie. Kinematyka manipulatora, zadanie proste kinematyki. Zadanie odwrotne kinematyki. Generowanie trajektorii. Widzenie komputerowe i sztuczna inteligencja w robotyce.

Efekty uczenia się:

Posiada uporządkowaną i podbudowaną wiedzę w zakresie systemów zdalnego sterowania i robotyki. Orientuje się w bieżącym stanie oraz tendencjach rozwojowych sztucznej inteligencji i robotyki. Potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę przy realizacji zadania inżynierskiego z zakresu systemów zdalnego sterowania, widzenia komputerowego i robotyki.

C.IV.21. NISKOPOZIOMOWE MODUŁY SYSTEMOWE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	20		24		6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	20		24		6	50	80	130	2	3	5	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: wykorzystania nowoczesnych narzędzi programowych do zaprojektowania i zbudowania niskopoziomowego modułu systemowego; wykorzystania niskopoziomowych mechanizmów synchronizacji przy dostępie do zasobów systemu operacyjnego; wykorzystania mechanizmów komunikacji systemu operacyjnego dla wymiany danych pomiędzy aplikacją a niskopoziomowym modułem systemowym.

Treści kształcenia:

Wiadomości wstępne. Struktura systemu operacyjnego, moduły pośredniczące w obsłudze żądań wejścia-wyjścia, rodzaje sterowników, środowisko Win32API, procedura ładowania sterownika do pamięci. Środowisko uruchomieniowe. Konfiguracja środowiska uruchomieniowego, narzędzia wspomagające proces tworzenia sterownika, narzędzia wspomagające proces testowania oraz uruchamiania sterownika. Struktura sterownika. Struktura bazowa sterownika, wymagane oraz opcjonalne elementy, funkcje sterownika typu legacy, sterownik zgodny z modelem WDM. Metody obsługi żądań wejścia-wyjścia. Pakiety IRP, kolejkowanie żądań wejścia-wyjścia, metoda bezpośrednia dostępu do urządzenia, metoda buforowana dostępu do urządzenia, wykorzystanie kodów IOCTL, obsługa przerw. Mechanizmy synchronizacji. Poziom uprzywilejowania IRQL, synchronizacja na poziomie jądra systemu: SpinLock, zdarzenia, semaforey, mutexy, timer, wątki. Instalacja sterownika w systemie. Moduły pośredniczące w ładowaniu sterownika do pamięci, metody instalacji sterownika w systemie, struktura pliku konfiguracyjnego, narzędzia wspomagające proces tworzenia i weryfikacji pliku konfiguracyjnego.

Efekty uczenia się:

Znajomość mechanizmów komunikacji pomiędzy aplikacją użytkownika a jądrem systemu operacyjnego. Znajomość budowy modułów jądra systemu operacyjnego Znajomość mechanizmów synchronizacja na poziomie jądra systemu. Znajomość narzędzi wspomagających proces tworzenie elementów systemu operacyjnego. Znajomość

mechanizmów i narzędzi umożliwiających ładowanie usług systemu operacyjnego. Umiejętność wykorzystania nowoczesnych narzędzi programowych do zaprojektowania i zbudowania niskopoziomowego modułu systemowego. Umiejętność wykorzystania niskopoziomowych mechanizmów synchronizacji przy dostępie do zasobów systemu operacyjnego. Umiejętność wykorzystania mechanizmów komunikacji systemu operacyjnego dla wymiany danych pomiędzy aplikacją a niskopoziomowym modułem systemowym.

C.IV.22. ARCHITEKTURA SYSTEMÓW MOBILNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cela kształcenia: umiejętność używając właściwych metod, technik i narzędzi, posługiwania się nowoczesnymi środowiskami programowymi pozwalającymi na budowę i uruchomienie aplikacji internetowej pracującej w wybranym środowisku systemowym.

Treści kształcenia:

Środowiska programistyczne i języki programowania aplikacji dla urządzeń mobilnych, Wzorce architektoniczne w aplikacjach dla urządzeń mobilnych, Android Jetpack, Wzorzec MVVM, Budowanie graficznego interfejsu użytkownika z wykorzystaniem Material Design, Architektura aplikacji wykorzystujących sensory, Aplikacje internetowe z mobilnym klientem.

Efekty uczenia się:

Student: potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie; ma umiejętność samokształcenia się; potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją - zaprojektować i zrealizować prosty system lub proces komunikacji sieciowej w wybranych językach oraz technologiach, używając właściwych metod, technik i narzędzi, potrafi posługiwać się nowoczesnymi środowiskami programowymi pozwalającymi na budowę i uruchomienie aplikacji internetowej pracującej w wybranym środowisku systemowym; potrafi dokonać oceny, weryfikacji oraz walidacji przyjętych

rozwiązań; ma uporządkowaną, szczegółową wiedzę w zakresie zasad programowania systemów wbudowanych, systemów zorientowanych na usługi oraz systemów multimedialnych.

C.IV.23. SYSTEMY TELEMTRYCZNE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	Ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: konfiguracji parametrów sprzętu dla potrzeb przetwarzania danych; konfiguracji parametrów sprzętu dla potrzeb kontroli błędów.

Treści kształcenia:

Wiadomości wstępne i podstawowe pojęcia dotyczące systemów telemetrycznych. Elementy składowe systemu telemetrycznego. Podział systemów telemetrycznych. Protokół komunikacyjny MODBUS. Idea standardu MODBUS. Tryby pracy MODBUS. Ramka protokołu MODBUS. Wykorzystywane media transmisyjne. Sposoby kodowania danych. Metody kontroli błędów. Konfiguracja elementów sieci telemetrycznej. Programowe narzędzie symulujące działanie elementu sieci telemetrycznej. Konfiguracja parametrów elementów sieci telemetrycznej. Komunikacja z urządzeniem fizycznym. Przetwarzanie danych za pomocą mechanizmu „charakterystyki indywidualnej”. Bezpieczeństwo sieci telemetrycznych. Standardy i regulacje prawne w zakresie bezpieczeństwa systemów telemetrycznych. Wpływ infrastruktury krytycznej na bezpieczeństwo sieci. Tworzenie enklaw bezpieczeństwa w sieciach telemetrycznych. Mechanizmy monitorowania, detekcji zagrożeń w sieciach telemetrycznych. Diagnostyka elementów sieci telemetrycznej. Modele detekcji uszkodzeń. Modele lokalizacji uszkodzeń i rozpoznawania stanów obiektu. Detekcja uszkodzeń.

Efekty uczenia się:

Znajomość pojęć z zakresu sterowania. Znajomość programowania sterowników logicznych oraz mikrokontrolerów. Znajomość sposobów i metod modelowania układów regulacji i sterowania. Umiejętność konfiguracji parametrów sprzętu dla potrzeb przetwarzania danych. Umiejętność konfiguracji parametrów sprzętu dla potrzeb kontroli błędów.

C.IV.24. SYSTEMY SIECI SENSORYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: wykorzystania nowoczesnych narzędzi programowych do zaprojektowania i zbudowania oprogramowania dla modułu mikrokontrolera; wykorzystania mechanizmów komunikacji dla przesyłania danych z węzła do elementu przetwarzającego.

Treści kształcenia:

Wiadomości wstępne. Idea sieci sensorów, pojęcia podstawowe, rozwiązania Internetu Rzeczy. Środowisko uruchomieniowe. Konfiguracja środowiska uruchomieniowego, narzędzia wspomagające proces tworzenia oprogramowania, narzędzia wspomagające proces testowania oraz uruchamiania oprogramowania. Struktura programu. Elementy składowe programu. Komunikacja. Standardy komunikacyjne stosowania w sieciach sensorów oraz Internecie Rzeczy, zabezpieczanie transmisji. Moduły używane do budowy węzłów sieci sensorów, przykłady rozwiązań praktycznych sieci sensorów.

Efekty uczenia się:

Posiada umiejętność wykorzystania nowoczesnych narzędzi programowych do zaprojektowania i zbudowania oprogramowania dla modułu mikrokontrolera. Posiada Umiejętność wykorzystania mechanizmów komunikacji dla przesyłania danych z węzła do elementu przetwarzającego.

C.IV.25. STUDIUM ATAKÓW I INCYDENTÓW

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności nadążania za aktualnym stanem wiedzy w dziedzinie cyberataków, znajomość metod ataków złożonych.

Treści kształcenia:

Przegląd: słabości zasobów teleinformatycznych i sposoby ich wykorzystywania; typowe techniki ataków; metodyki i narzędzia badań technicznych bezpieczeństwa – testy penetracyjne. Wybrane narzędzia ataków teleinformatycznych. Złożone metody atakowania systemów teleinformatycznych. Warunki powodzenia. Rozpoznawanie symptomów działań nieuprawnionych. Włamanie, studium przypadku. Aktualne trendy.

Efekty uczenia się:

Znajomość tradycyjnych i aktualnych technik ataków teleinformatycznych i narzędzi ataków. Znajomość narzędzi testów penetracyjnych. Znajomość metod ataków kombinowanych. Rozpoznawanie symptomów działań nieuprawnionych. Śledzenie stanu sztuki w dziedzinie ataków komputerowych oraz rozwoju narzędzi ataku i testów penetracyjnych.

C.IV.26. PROJEKT ZESPOŁOWY

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX				44	6	50	50	100	2	2	4	Zo	O
Ogółem				44	6	50	50	100	2	2	4	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności pracy w zespole realizującym przedsięwzięcie informatyczne oraz zastosowania w praktyce metodyk i narzędzi we wszystkich etapach cyklu wytwarzania oprogramowania.

Treści kształcenia:

Wykonanie wybranego zadania informatycznego realizowanego w formie zespołu. Dla wybranej metodyki realizacja wszystkich etapów cyklu projektowego począwszy od specyfikacji wymagań do badań zdawczo odbiorczych.

Efekty uczenia się:

Umiejętność pracy w zespole realizującym przedsięwzięcie informatyczne. Umiejętność zastosowania w praktyce metodyk i narzędzi we wszystkich etapach cyklu wytwarzania oprogramowania.

C.IV.27. PROJEKT PRZEJŚCIOWY

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
X				30	10	40	90	130	1,5	3,5	5	Zo	O
Ogółem				30	10	40	90	130	1,5	3,5	5	Zo-1	

Cele kształcenia: Celem jest praktyczne przedstawienie metod zarządzania pracą w projektach grupowych oraz opanowanie technik pracy z narzędziami informatycznymi wspomagającymi wszystkie etapy pracy na przykładzie zadania zgodnego z rzeczywistymi zadaniami pracy absolwentów kierunku i specjalności studiów.

Treści kształcenia:

Ustalenie tematyki projektu i postawienie indywidualnego lub grupowego zadania projektowego. Wprowadzenie do zarządzania projektem. Określenie ról w projekcie i przypisanie zadań do poszczególnych ról. Środowisko i narzędzia informatyczne wspierające realizację zadania projektowego. Cykliczny przegląd wyników zadania projektowego. Zarządzanie zmianami. Opracowanie dokumentacji projektowej. Prezentacja wyników realizacji zadania projektowego.

Efekty uczenia się:

Opanowanie w zaawansowanym stopniu umiejętności pracy w zespole zadaniowym w różnych rolach we wszystkich etapach i fazach tworzenia rozwiązania programowo-sprzętowego. Pogłębienie praktycznej wiedzy na temat modeli, metod i narzędzi budowania systemów komputerowych oraz systemów informatycznego wspomaganie pracy i procesów decyzyjnych. Osiągnięcie umiejętności pracy z narzędziami w środowisku pracy zespołowej.

8.3.5.SPECJALNOŚĆ: SYSTEMY TELEINFORMATYCZNE – INTERNETOWE TECHNOLOGIE MULTIMEDIALNE

C.IV.1. KOMPRESJA DANYCH MULTIMEDIALNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	Wykłady	Ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	20		24		6	50	50	80	2	2	4	E	O
Ogółem	20		24		6	50	50	80	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: wykorzystania wiedzy w zakresie przekształceń ortogonalnych do analizy, oceny oraz usprawniania systemów kompresji danych multimedialnych; wykorzystania wiedzy w zakresie formatów kodowania obrazów, sygnałów audio, wideo i wideo wraz z audio do analizy, oceny oraz usprawniania systemów kompresji danych multimedialnych.

Treści kształcenia:

Pojęcia wstępne, sygnały, cyfryzacja. Próbkowanie, częstotliwość Nyquista. Resampling. Kwantyzacja skalarna, wektorowa. Zapis binarny liczb. Modulacja PCM, DPCM. Kodowanie LPC. Format WAVE kodowania sygnału audio. Dyskretne przekształcenie Fouriera. Filtracja liniowa. Przekształcenie falkowe. Zastosowanie przekształcenia falkowego do filtracji. Przekształcenia ortogonalne. Przekształcenie Walsh-Hadamara. Przekształcenie Karhunen-Loeve'a. Przekształcenie kosinusowe. Kodowanie obrazów. Kodowanie wideo. Kodowanie wideo wraz z dźwiękiem.

Efekty uczenia się:

Wiedza w zakresie przekształceń ortogonalnych i ich zastosowania do kompresji danych. Wiedza w zakresie formatów kodowania obrazów, sygnałów audio, wideo i wideo wraz z audio. Umiejętność wykorzystania wiedzy w zakresie przekształceń ortogonalnych do analizy, oceny oraz usprawniania systemów kompresji danych multimedialnych. Umiejętność wykorzystania wiedzy w zakresie formatów kodowania obrazów, sygnałów audio, wideo i wideo wraz z audio do analizy, oceny oraz usprawniania systemów kompresji danych multimedialnych.

C.IV.2. ROUTING W SIECIACH KOMPUTEROWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	16		28		6	50	50	80	2	2	4	E	O
Ogółem	16		28		6	50	50	80	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: Nabycie umiejętności konfigurowania urządzeń sieciowych w lokalnych (przewodowych i bezprzewodowych) sieciach komputerowych, projektowania, wdrażania i diagnozowania systemów sieciowych z routingiem statycznym i dynamicznym, administrowania sieciami systemami operacyjnymi, zarządzania urządzeniami przełączającymi sieci komputerowych.

Treści kształcenia:

Przekazywanie pakietów w warstwie III – komponenty sprzętowe i programowe routera. Wprowadzenie do routingu dynamicznego. Ogólne zasady konfigurowania protokołów routingu dynamicznego. Klasyfikacja protokołów – protokoły typu IGP i EGP, protokoły dystans-wektor i stanu łącza. Charakterystyka i cechy konstrukcyjne protokołów routingu dynamicznego. Sterowanie dostępnością i obciążaniem tras z wykorzystaniem protokołów routingu dynamicznego.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie ogólną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych i użytkowania podstawowych usług sieciowych oraz szczegółową wiedzę z zakresu projektowania i zarządzania sieciami komputerowymi w tym administrowania sieciami systemami operacyjnymi. Potrafi konfigurować urządzenia sieciowe w lokalnych sieciach komputerowych, projektować i diagnozować system transportowy z routingiem statycznym i dynamicznym, administrować sieciami systemami operacyjnymi, zarządzać urządzeniami przełączającymi sieci komputerowych.

C.IV.3. JAVAEE TECHNOLOGIES

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie szczegółowej wiedzy i umiejętności posługiwania się językiem angielskim w zakresie projektowania i wytwarzania oprogramowania dla zastosowań sieciowych; umiejętność zaprojektowania, zrealizowania i konfiguracji prostego systemu komunikacji sieciowej w języku Java i technologii JavaEE/JakartaEE, używając właściwych metod, technik i narzędzi.

Treści kształcenia:

Characteristics of JavaEE/JakartaEE technology, architecture of a web application, data persistence, programming interfaces overview, Java web application technology stack, managed components, web services, selected Java frameworks.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie, szczegółową wiedzę w zakresie projektowania, wytwarzania i konfiguracji oprogramowania dla zastosowań sieciowych. Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować i zrealizować prosty system komunikacji sieciowej w języku Java i technologii JavaEE/JakartaEE, potrafi posługiwać się nowoczesnymi środowiskami programowymi pozwalającymi na budowę i uruchomienie aplikacji internetowej pracującej w wybranym środowisku systemowym. Ma umiejętności językowe, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w stopniu pozwalającym na porozumiewanie się w mowie i piśmie w zakresie swojej specjalności.

C.IV.4. PODSTAWY APLIKACJI INTERNETOWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: wykorzystania nowoczesnych narzędzi programowych do zaprojektowania i zbudowania aplikacji internetowej; wykorzystania mechanizmów wspierających pracę aplikacji internetowych dla zwiększenia jej bezpieczeństwa i efektywności działania; wykorzystania mechanizmów komunikacji sieciowej dla integracji aplikacji internetowej z oprogramowaniem sieciowym.

Treści kształcenia:

Wiadomości wstępne. Konfiguracja serwera IIS. Statyczne a dynamiczna zawartość strony WWW. Struktura aplikacji internetowej. Technologia ASP. Projekty WWW Visual Studio. Składniki .NET Framework Model zdarzeń ASP.NET. Kompilacja kodu ASP.Net. Cykl życia aplikacji ASP.NET. Obsługa wyjątków. Dostosowywanie wyglądu witryn i zarządzanie nim. Zastosowanie właściwości formatujących. Użycie CSS dla kontrolek. Użycie tematów i motywów. Strony wzorcowe. Wykorzystanie kontrolek serwera WWW. Wprowadzenie do kontrolek serwera. Przegląd kontrolek serwera. Programowe manipulowanie właściwościami. Kontrolki sprawdzania poprawności. Kontrolki użytkownika. Zarządzanie stanem w środowisku ASP.NET. Stan widoku. Stan Kontrolek. Pola ukryte. Cookies. Stan aplikacji. Stan sesji. Pamięć podręczna ASP.NET. Wykorzystanie mechanizmów AJAX. Łączenie i reprezentacja danych. Sposób korzystania z dołączania danych. Źródła danych. Wykorzystanie kolekcji. Wybór kontenera danych. Kontrolki danych. Bezpieczeństwo aplikacji. Bezpieczeństwo serwera WWW. Uwierzytelnianie formularzy. Korzystanie z uwierzytelniania formularzy. Tworzenie formularzy logowania. Kontrolki logowania.

Efekty uczenia się:

Znajomość narzędzi programowych wspomagających proces projektowania i uruchamiania aplikacji internetowych. Znajomość mechanizmów wspierających pracę aplikacji internetowych. Znajomość mechanizmów integrujących aplikacje internetowe z innym oprogramowaniem sieciowym. Umiejętność wykorzystania nowoczesnych narzędzi programowych do zaprojektowania i zbudowania aplikacji internetowej. Umiejętność wykorzystania mechanizmów wspierających pracę aplikacji internetowych dla zwiększenia jej bezpieczeństwa i efektywności działania. Umiejętność wykorzystania mechanizmów komunikacji sieciowej dla integracji aplikacji internetowej z oprogramowaniem sieciowym.

C.IV.5. SYSTEMY OPERACYJNE UNIX

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	Projekt	konsultacje	łącznie							
VI	20		40		10	70	20	90	2,5	0,5	3	E	O
Ogółem	20		40		10	70	20	90	2,5	0,5	3	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: użytkownika sieciowego systemu operacyjnego, konfigurowania podstawowych usług sieciowych i administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX; konstruowania skryptów powłokowych do wspomaganie procedur administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX.

Treści kształcenia:

Środowisko systemu UNIX: podstawowe cechy systemu, struktura systemu, komunikowanie się z systemem, interpreter poleceń, Charakterystyka systemu plików. Prawa dostępu. Podstawowe polecenia dotyczące katalogów, plików i praw dostępu: mkdir, rmdir, mv, mvdir, copy, touch, rm, mv, cp, ln, cat, chmod, umask, chown, chgrp Sterowanie strumieniami: rodzaje strumieni, przeadresowanie strumieni, przetwarzanie potokowe, sterowanie procesami, polecenia: ps, kill, sleep. Programy użytkowe: vi, tail, more, pg, wcgrep, sort, cut, paste, uniq, tr, dd, mount. Zarządzanie procesami przez shell: powoływanie procesów, budowa skryptów, przekazywanie parametrów, zmienne shella i zmienne własne użytkownika. Operowanie kodem powrotu, polecenia if i case, operowanie parametrami skryptu - shift. Złożone warunki w skryptach powłokowych: polecenie test.

Konstruowanie skryptów z wykorzystaniem polecenia test Testowanie parametrów skryptu. Programowanie w języku powłoki: pętle realizowane przy pomocy poleceń while, until i for. Funkcje wewnętrzne powłoki: break, continue, read, return. Definiowanie i wykorzystanie funkcji w skryptach powłokowych. Sprawdzian – pisanie skryptów. Zarządzanie kontami użytkowników: tworzenie i zamykanie kont, nadzorowanie kont. Tworzenie kont użytkowników przy pomocy narzędzi systemowych i przez modyfikację plików systemowych Włączanie i wyłączanie systemu: Proces uruchamiania systemu. Procedury startowe. Wykonanie przykładowej procedury startowej. Budowa systemu plików, tworzenie i montowanie systemu plików. Zarządzanie udziałami na dysku na dysku (quota). Tworzenie nowego systemu plików na dysku, konfigurowanie automatycznego montowania systemu plików; pielęgnacja systemu plików; konfigurowanie udziałów na dysku. Archiwizacja i odtwarzanie systemu plików: cele i strategie archiwizacji; narzędzia do tworzenia kopii zapasowych (tar, ufsdump, Netwoker). Tworzenie kopii zapasowych systemów plików, odtwarzanie zniszczonych systemów plików Sieciowy system plików NFS i automonter. Konfigurowanie serwera i klienta oraz diagnozowanie NFS; konfigurowanie automontera. Usługi nazwowe DNS: konfiguracja klienta i serwera, zarządzanie DNS. Konfigurowanie klienta DNS, głównego serwera domeny i serwerów zapasowych, rejestrowanie poddomen.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, szczegółową wiedzę w zakresie budowy i zasad funkcjonowania systemów operacyjnych z rodziny UNIX. Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie tworzenia skryptów powłokowych w środowisku systemów operacyjnych z rodziny UNIX. Ma uporządkowaną ogólną wiedzę w zakresie użytkowania systemów operacyjnych z rodziny UNIX oraz wiedzę z zakresu administrowania systemami operacyjnymi z rodziny UNIX. Ma uporządkowaną ogólną wiedzę w zakresie użytkowania podstawowych usług sieciowych oraz szczegółową wiedzę z zakresu administrowania usługami sieciowymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX. Potrafi użytkować sieciowy system operacyjny, konfigurować podstawowe usługi sieciowe i administrować sieciowymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX. Potrafi konstruować skrypty powłokowe do wspomaganie procedur administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX.

C.IV.6. PODSTAWY ZABEZPIECZEŃ SIECI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	Laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	18		26		6	50	50	100	2	2	4	E	O
Ogółem	18		26		6	50	50	100	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności: planowania i przeprowadzania eksperymentów z zakresu ochrony zasobów dostępnych przez sieci komputerowe; interpretowania uzyskanych wyników i wyciągania wniosków; doboru, zastosowania i oceny przydatności rutynowych metod i narzędzi zabezpieczania sieci; zaprojektowania i wdrożenia podstawowych elementów systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.

Treści kształcenia:

Testy penetracyjne, ataki sieciowe, kryptograficzne metody zapewniania bezpieczeństwa, bezpieczne protokoły sieciowe i uwierzytelnienie, systemy IDS/IPS i zapory sieciowe.

Efekty uczenia się:

Ma podstawową wiedzę z zakresu ochrony zasobów dostępnych przez sieci komputerowe oraz szczegółową wiedzę z wybranych zagadnień z zakresu zarządzania bezpieczeństwem teleinformatycznym. Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty z zakresu ochrony zasobów dostępnych przez sieci komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski, potrafi dobrać, zastosować i ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi zabezpieczania sieci, potrafi zaprojektować i wdrożyć podstawowe elementy systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.

C.IV.7. SYSTEMY DIALOGOWE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność; zastosowania nowoczesnych środowisk programowych do przetwarzania sygnału mowy; budowy i uruchamiania aplikacji głosowych

Treści kształcenia:

Omówienie zakresu przedmiotu. Pojęcia i definicje. Przykłady dialogów i systemów dialogowych. Własności systemu dialogowego języka mówionego. Struktura systemu dialogowego języka mówionego: system rozpoznawania mowy, procesor językowy, menedżer dialogu, syntezytor mowy. Wytwarzanie i percepcja sygnału mowy (fizjologia mówienia i słyszenia, model wytwarzania i percepcji sygnału mowy). Analiza sygnału mowy dla celów rozpoznawania i syntezy (transformata Fouriera krótkookresowa, analiza czasowo-częstotliwościowa, MFCC, liniowe kodowanie predykcyjne). Historia i metody automatycznego rozpoznawania mowy. Ukryte modele Markowa w rozpoznawaniu mowy. Modele języka. Rozumienie mowy. Synteza sygnału mowy. Portal głosowy (VoxeoProphecy Voice Platform) - zastosowanie. Standard VoiceXML.

Efekty uczenia się:

Znajomość metod i technik realizacji dialogu języka mówionego w interfejsie człowiek - komputer. Znajomość metod rozpoznawania, rozumienia, syntezy sygnału mowy. Umiejętność zastosowania nowoczesnych środowisk programowych do przetwarzania sygnału mowy. Umiejętność budowy i uruchamiania aplikacji głosowych.

C.IV.8. MODELOWANIE I ANALIZA SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		20	10	6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	14		20	10	6	50	80	130	2	3	5	E - 1	

Cele kształcenia:

Zapoznanie z:

- zasadami konstruowania wybranych modeli formalnych i wykorzystywania ich własności do weryfikacji działania systemu teleinformatycznego (ST);
- formalnymi modelami zachowania systemów teleinformatycznych;
- wykorzystaniem w praktyce wybranych modeli formalnych takich jak sieci Petriego (SP) i automaty czasowe, do weryfikacji protokołów sieciowych;
- zasadami posługiwania się narzędziami komputerowego wspomaganie modelowania na etapach: specyfikacji wymagań i analizy.

Treści kształcenia:

Tematyka wykładów:

Inżynieria oparta na modelach, formalna weryfikacja. Podstawy modelowania ST w języku UML. Modelowanie wymagań na system teleinformatyczny. Modelowanie architektury i zachowania ST. Diagramy interakcji, diagram maszyny stanów. Rozszerzenia języka UML do modelowania protokołów, aplikacji i usług sieciowych. Modelowanie protokołów: diagramy przepływu wywołań, przekształcanie diagramów wywołań do diagramu maszyny stanów. Podstawy weryfikacji systemu teleinformatycznego w oparciu o modele formalne: weryfikacja modelu, modele systemów równoległych, własności liniowo-czasowe, bezpieczeństwo i żywotność. Sieci Petriego: definicja, własności modelu, drzewo osiągalności, wybrane rodzaje sieci Petriego. Modelowanie ST uwarunkowanych czasowo: rozszerzenia SP, czasowe i stochastyczne SP. Analiza prostych i przedziałowych czasowych SP. Logika temporalna. Modelowanie ST uwarunkowanych czasowo: automaty czasowe. Przykładowe zadania modelowania systemów teleinformatycznych: badanie własności systemu na podstawie modelu.

Tematyka ćwiczeń laboratoryjnych:

Modelowanie protokołów z wykorzystaniem diagramów UML. Modelowanie protokołów i usług sieciowych z wykorzystaniem języków dziedzinowych. Budowa profilu języka modelowania. Modelowanie protokołów z wykorzystaniem sieci Petriego. Modelowanie systemów równoległych z wykorzystaniem kolorowanych sieci Petriego. Modelowanie ST uwarunkowanych czasowo z wykorzystaniem czasowych sieci Petriego. Modelowanie i weryfikacja ST uwarunkowanych czasowo z wykorzystaniem automatów czasowych.

Tematyka zajęć projektowych:

Opracowanie modeli oraz oprogramowania demonstracyjnego w zakresie zastosowania protokołów i usług sieciowych.

Efekty uczenia się:

Znajomość zasad konstruowania wybranych modeli i wykorzystywania ich własności do weryfikacji działania systemu teleinformatycznego. Rozumienie potrzeb budowy modeli systemów teleinformatycznych. Znajomość rodzajów i własności sieci Petriego oraz automatów czasowych. Umiejętności modelowania protokołów i aplikacji sieciowych z wykorzystaniem rozszerzeń języka UML. Umiejętność rozwiązywania wybranych problemów inżynierskich w zakresie analizy systemu teleinformatycznego z wykorzystaniem modeli formalnych. Umiejętność wykorzystania narzędzi typu CASE (IBM Rational RSA) w procesie modelowania systemów teleinformatycznych.

C.IV.9. ADMINISTROWANIE ŚRODOWISKIEM WINDOWS

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		30		6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	14		30		6	50	80	130	2	3	5	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi; zarządzania sieciami komputerowymi budowanymi w oparciu o środowisko Windows.

Treści kształcenia:

Wstęp. Domeny w systemie Windows. Zasady zabezpieczeń. Monitorowanie systemu. Zarządzanie kontami użytkowników. Sterowanie dostępem do zasobów. Implementacja i wykorzystanie zasad grupy do zarządzania systemem. Replikacja i pielęgnacja usługi katalogowej.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie, szczegółową wiedzę w zakresie budowy i zasad funkcjonowania współczesnych systemów operacyjnych Windows. Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie ogólną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych i użytkowania podstawowych usług sieciowych oraz szczegółową wiedzę z zakresu zarządzania sieciami komputerowymi w tym administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi Windows. Potrafi administrować sieciowymi systemami operacyjnymi, zarządzać sieciami komputerowymi budowanymi w oparciu o środowisko Windows.

C.IV.10. PODSTAWY PRZETWARZANIA ROZPROSZONEGO

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy w zakresie posługiwania się nowoczesnymi środowiskami programowymi pozwalającymi na budowę i uruchomienie aplikacji pracującej w wybranym środowisku systemowym.

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia przetwarzania rozproszonego. Mechanizm gniazd w języku C. Mechanizm gniazd w języku Java. Mechanizm SunRPC. Mechanizm RMI. Przegląd właściwości środowiska CORBA. Samodzielne zadanie projektowe.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie, szczegółową wiedzę w zakresie projektowania i wytwarzania oprogramowania dla zastosowań sieciowych. Potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować i zrealizować prosty system lub proces komunikacji sieciowej w wybranych językach oraz technologiach, używając właściwych metod, technik i narzędzi, potrafi posługiwać się nowoczesnymi środowiskami programowymi pozwalającymi na budowę i uruchomienie aplikacji pracującej w wybranym środowisku systemowym.

C.IV.11. PROJEKTOWANIE I WYTWARZANIE SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	24		24	12	10	70	40	110	2,5	1,5	4	E	O
Ogółem	24		24	12	10	70	40	110	2,5	1,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy z zakresu: tworzenia modeli topologii systemów teleinformatycznych; tworzenia specyfikacji; analizy, architektury i projektowania systemu teleinformatycznego; wykorzystania narzędzi typu RAD, CASE i pracy grupowej.

Treści kształcenia:

Paradygmaty modelowania (strukturalny, obiektowy, zorientowany na usługi) i wprowadzenie do modelowania obiektowego. Zasady i mechanizmy modelowania obiektowego. Perspektywy modelowania i proces wytwórczy. RUP czy SCRUM? Modelowanie biznesowe (BPMN). Wprowadzenie do architektury korporacyjnej (Archimate). Definiowanie wymagań na system. Specyfikowanie wymagań na system. Strukturalna analiza i projektowanie oprogramowania. Zaawansowane modelowanie dynamiki systemów w języku UML. Zaawansowane modelowanie statyki systemów w języku UML. Analiza systemów. Modele projektowe. Modele implementacyjne jako wynik inżynierii w przód i wstecz. Wizualne modelowanie aplikacji (webowych i bazodanowych).

Efekty uczenia się:

Znajomość zasad konstruowania modeli biznesowych i systemowych w procesach wytwarzania systemów teleinformatycznych. Rozumienie motywacji, celów i potrzeb budowy modeli systemów teleinformatycznych. Podstawowa znajomość języków: modelowania architektury korporacyjnej (archimate) i modelowania biznesowego (BPMN) oraz zaawansowana znajomość języka budowy modeli systemowych (UML) uzupełniona o modelowanie ograniczeń (OCL). Umiejętności tworzenia modeli topologii systemów teleinformatycznych. Umiejętność tworzenia specyfikacji z zakresu: analizy, architektury i projektowania systemu teleinformatycznego. Pogłębiona umiejętność wykorzystania narzędzi typu RAD, CASE i pracy grupowej.

C.IV.12. TELEFONIA IP

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	Ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: Nabycie umiejętności konfigurowania urządzeń sieciowych na potrzeby realizacji systemu telefonii IP, projektowania sieci VoIP, monitorowania i diagnozowania problemów z funkcjonowaniem sieci VoIP, realizacji systemu QoS dla sieci z telefonią IP.

Treści kształcenia:

Podstawy telefonii komutowanej: komponenty i podstawowe usługi sieci PSTN, modulacja kodowo-impulsowa i multipleksacja z podziałem czasu, metody sygnalizacji. Wprowadzenie do telefonii internetowej: elementy składowe systemów telefonii IP, protokoły w sieciach VoIP, łączenie telefonii IP z siecią PSTN, typowe problemy i metody ich rozwiązywania. Protokoły sygnalizacji w sieciach telefonii IP: architektura i protokoły używane w sieci H.323, sygnalizacja SIP i SCCP. Infrastruktura sieci dla VoIP: metody zapewnienia jakości usług (QoS) oraz podnoszenia niezawodności. Aplikacje telefonii IP: poczta głosowa i IVR, konferencje głosowe i wideo. Konfiguracja wybranych usług centrali telefonicznej.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, szczegółową wiedzę w zakresie systemów zorientowanych na usługi oraz systemów multimedialnych. Potrafi konfigurować urządzenia sieciowe w lokalnych i rozległych sieciach komputerowych. Potrafi zorganizować i skonfigurować system telefonii IP. Potrafi administrować sieciowymi systemami operacyjnymi i zarządzać sieciami komputerowymi.

C.IV.13. WIRTUALIZACJA SYSTEMÓW IT

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	10		12	8	10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		12	8	10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie rozszerzonej i pogłębionej wiedzy w zakresie metodyk, technik i narzędzi wytwarzania i wdrażania systemów informatycznych.

Treści kształcenia:

Tendencje rozwoju platform serwerowych. Emulacja, parawirtualizacja, wirtualizacja, izolowanie zasobów, abstrakcja zasobów. Wirtualizacja komputerów osobistych i serwerów, konsolidacja serwerów, chmura obliczeniowa. Przegląd oprogramowania do wirtualizacji. Kierunki rozwoju wirtualizacji i rynku IT.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie wirtualizacji systemów IT i zarządzania systemami zwirtualizowanymi. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metodyk, technik i narzędzi wytwarzania i wdrażania systemów informatycznych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury i innych źródeł; potrafi integrować informacje. Posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji związanych ze sprzętem, systemami komputerowymi i oprogramowaniem. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się. Potrafi zrealizować mechanizmy komunikacyjne dla systemów operacyjnych, używając właściwych metod, technik i narzędzi. Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego dokształcania się.

C.IV.14. SYSTEMY ROZPROSZONE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	16			14	10	40	70	110	1,5	2,5	4	E	O
Ogółem	16			14	10	40	70	110	1,5	2,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność – zgodnie z zadaną specyfikacją– zaprojektowania i zrealizowania zaawansowanego procesu wykorzystującego niskopoziomowe mechanizmy synchronizacyjne i komunikacyjne systemu operacyjnego, używając właściwych metod, technik i narzędzi.

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia przetwarzania rozproszonego. Synchronizacja w środowisku rozproszonym. Rozproszone szeregowanie procesów. Przetwarzanie transakcyjne w systemach rozproszonych. Zwielokrotnienie, modele i protokoły spójności, replikacja. Rozproszone systemy plików. Tolerowanie awarii, algorytmy elekcji. Rozproszona pamięć dzielona. Projektowanie systemów z wykorzystaniem rozproszonych komponentów - wybrane elementy technologii JEE. Projektowanie systemów z wykorzystaniem rozproszonych komponentów - wybrane elementy technologii .NET. Realizacja projektu aplikacji rozproszonej.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie programowania wysokopoziomowego i niskopoziomowego, algorytmów i struktur danych, programowania strukturalnego i obiektowego. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie projektowania i wytwarzania oprogramowania dla zastosowań sieciowych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie. Posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji związanych ze sprzętem, systemami komputerowymi i oprogramowaniem. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces

samokształcenia. Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu języków programowania do projektowania systemów informatycznych zgodnie z zadaną specyfikacją wymagań; posiada umiejętność stosowania zaawansowanych technik algorytmicznych. Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją– zaprojektować i zrealizować zaawansowany proces wykorzystujący niskopoziomowe mechanizmy synchronizacyjne i komunikacyjne systemu operacyjnego, używając właściwych metod, technik i narzędzi.

C.IV.15. PROJEKTOWANIE SYSTEMÓW BEZPIECZEŃSTWA INFORMACJI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	14		16	14	6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	14		16	14	6	50	80	130	2	3	5	E - 1	

Cele kształcenia: zapoznanie z procesem projektowania systemów zabezpieczeń; nauczanie identyfikacji potrzeb użytkownika; badań/oceny bezpieczeństwa; analizy ryzyka lub zagrożeń oraz formułowania wymagań

Treści kształcenia:

Zagrożenia zasobów informacyjnych. Metody oceny stanu bezpieczeństwa systemu informatycznego. Badania techniczne, testy penetracyjne. Mechanizmy ochronne. Filtrowanie ruchu. SZBI. Proces zespołowego projektowania systemu bezpieczeństwa informacji. Modernizacja eksploatowanego systemu bezpieczeństwa.

Efekty uczenia się:

Ogólna znajomość zagrożeń i zabezpieczeń zasobów informacyjnych. Znajomość zasad prowadzenia przedsięwzięć budowy lub modernizacji systemu bezpieczeństwa. Znajomość SZBI i wymagań bezpieczeństwa informacji. Systemowe podejście do zabezpieczeń i zarządzania bezpieczeństwem. Umiejętności projektowania systemów zabezpieczeń. Umiejętność identyfikacji potrzeb użytkownika, analizy ryzyka lub zagrożeń oraz sformułowania wymagań.

C.IV.16. SYSTEMY CZASU RZECZYWISTEGO

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność planowania i przeprowadzania eksperymentów dla systemów czasu rzeczywistego.

Treści kształcenia:

Funkcje systemowe Windows Embedded CE 6.0 wykorzystywane do zarządzania procesami i wątkami. Funkcje systemowe Windows Embedded CE 6.0 wykorzystywane do zarządzania procesami i wątkami. Narzędzia wykorzystywane do monitorowania systemu czasu rzeczywistego: mechanizm debug zones, target controls shell, CEDebugX, Remote Kernel Tracker. Prezentacja systemu operacyjnego Windows CE 6.0 w środowisku Micro2440. Budowanie obrazu systemu czasu rzeczywistego na przykładzie Windows Embedded CE 6.0. Zarządzanie procesami i wątkami w środowisku Windows Embedded CE 6.0. Metody i protokoły transportu danych dla aplikacji czasu rzeczywistego (protokoły RTP i RTCP). Inicjalizacja sesji multimedialnych (protokół SDP). Sterowanie dostarczaniem danych czasu rzeczywistego (protokół RTSP). Systemy komunikacji i dystrybucji danych w czasie rzeczywistym. Metody nawiązywania sesji multimedialnych. Analiza protokołów transportowych, inicjowania i kontrolowania sesji multimedialnych. Analiza przykładowego systemu czasu rzeczywistego. Projekt systemu czasu rzeczywistego.

Efekty uczenia się:

Znajomość zasad programowania systemów wbudowanych, systemów zorientowanych na usługi oraz systemów multimedialnych. Umiejętność pozyskiwania i korzystania z informacji oraz formułowania wniosków i uzasadniania przyjętych rozwiązań. Umiejętność posługiwania się językiem angielskim w stopniu umożliwiającym zrozumienie dokumentacji i instrukcji dotyczących programowania systemów czasu rzeczywistego. Umiejętność planowania i przeprowadzania eksperymentów dla systemów czasu rzeczywistego.

C.IV.17. PROJEKTOWANIE INTERFEJSU CZŁOWIEK-KOMPUTER

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	16		28		6	50	50	100	2	2	4	Zo	O
Ogółem	16		28		6	50	50	100	2	2	4	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: implementacji podstawowych rodzajów dialogów w interfejsie człowiek - komputer, wykorzystując własności portalu głosowego; integrowania wiedzę z dziedziny informatyki, lingwistyki, telekomunikacji i innych dyscyplin w procesie projektowania i budowy systemów dialogowych języka mówionego.

Treści kształcenia:

Klasyfikacja interfejsów. Standardy interfejsów. Zastosowanie naturalnych interfejsów użytkownika. Rozpoznawanie mowy, synteza mowy i generowanie mowy. HTK – zastosowanie narzędzi do budowy interfejsów głosowych. Modelowanie języka, budowa modeli akustycznych jednostek fonetycznych. Zasady budowy aplikacji głosowych z wykorzystaniem SpeechAPI, SGML (Speech grammar modeling language). Microsoft Speech Platform SDK. Metody rozpoznawania gestów i ruchów ciała. Zastosowanie biblioteki AForge.NET i OpenCV do widzenia komputerowego. Budowanie aplikacji z wykorzystaniem kontrolera Kinect – przykłady aplikacji.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metod i technik realizacji dialogu człowiek - komputer, w tym metod i technik rozpoznawania mowy oraz sterowania z wykorzystaniem sygnału mowy. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu cyfrowego przetwarzania sygnału i widzenia maszynowego. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metodyk, technik i narzędzi modelowania i projektowania systemów informatycznych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do porozumiewania się, a także czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji. Potrafi implementować podstawowe rodzaje dialogów w interfejsie człowiek - komputer, wykorzystując własności portalu głosowego, integrować wiedzę z dziedziny informatyki, lingwistyki, telekomunikacji i innych dyscyplin w procesie projektowania i budowy systemów dialogowych języka mówionego. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces samokształcenia.

C.IV.18. SIECI IPv6

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	Ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	E	O
Ogółem	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność projektowania, konfigurowania i diagnozowania sieci komputerowe wykorzystujące protokół IPv6.

Treści kształcenia:

Charakterystyka protokołu IPv6. Adresacja IPv6 - formaty zapisu, rodzaje i przeznaczenie adresów. Przystosowanie działania stosu TCP/IP do pracy w sieci IPv6. Konfigurowanie interfejsu sieciowego komputera klasy PC do pracy w sieci IPv6. Metody integracji sieci IPv4 i IPv6. Translacja adresów i tunelowanie. Konfigurowanie mechanizmu NAT-PT statycznego i dynamicznego. Konfigurowanie wybranego tunelu IPv6 poprzez IPv4. Routing statyczny i dynamiczny w środowisku IPv6. Konfigurowanie protokołu RIPng i OSPFv3. Projekt integracji dwóch wysp IPv6 poprzez infrastrukturę IPv4 wykorzystujących routing dynamiczny.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych wykorzystujących protokół IPv6. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych, dokumentacji technicznej i innych źródeł (polskich i obcojęzycznych) oraz dokonywać interpretacji i integracji informacji. Potrafi pracować indywidualnie i w zespole przy konfigurowaniu mechanizmów protokołu IPv6, umie oszacować czas realizacji zadania, potrafi opracować i zrealizować harmonogram prac. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces samokształcenia. Potrafi projektować, konfigurować i diagnozować sieci komputerowe wykorzystujące protokół IPv6.

C.IV.19. WIDZENIE MASZYNOWE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	16		16	12	6	50	30	80	2	1	3	Zo	O
Ogółem	16		16	12	6	50	30	80	2	1	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: oceny przydatności metod i narzędzi służących do analizy obrazu; zaimplementowania podstawowych elementów systemu widzenia komputerowego.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do widzenia komputerowego. Kalibracja systemu widzenia komputerowego i akwizycja obrazu. Przetwarzanie wstępne, ekstrakcja cech. Segmentacja, grupowanie, analiza (klasyfikacja i opis). Segmentacja konturowa. Segmentacja obszarowa. Proces uczenia i rozpoznawania wzorców. Systemy widzenia komputerowego. Widzenie maszynowe w robotyce.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie wiedzę z zakresu widzenia maszynowego. Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie, wiedzę w zakresie budowy i funkcjonowania wybranych systemów widzenia komputerowego. Potrafi przygotować tekst zawierający omówienie wyników realizacji zadania inżynierskiego. Potrafi ocenić przydatność metod i narzędzi służących do analizy obrazu; potrafi zaimplementować podstawowe elementy systemu widzenia komputerowego. Potrafi współdziałać w zespole realizując w nim wspólne przedsięwzięcia.

C.IV.20. TECHNOLOGIE INTERNETOWE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		20	10	6	50	50	100	2	2	4	E	O
Ogółem	14		20	10	6	50	50	100	2	2	4	E-1	

Cele kształcenia: . umiejętność zaimplementowania podstawowych elementów systemu widzenia komputerowego.

Treści kształcenia:

Architektura aplikacji internetowych. Technologie budowy aplikacji internetowych. Dystrybucja danych i usług multimedialnych. Strumieniowanie adaptacyjne materiałów multimedialnych. Technologia IIS SmoothStreaming. Wykorzystanie technologii Silverlight do budowy aplikacji internetowych. Obsługa plików multimedialnych i animacji w aplikacjach internetowych. Programowanie rozproszone z wykorzystaniem technologii WCF. Praktyczna realizacja zadań projektowych związanych z technologią WCF i Silverlight.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, szczegółową wiedzę w zakresie zasad programowania systemów multimedialnych. Ma uporządkowaną, szczegółową wiedzę w zakresie zasad programowania systemów zorientowanych na usługi. Potrafi zaimplementować podstawowe elementy systemu widzenia komputerowego.

C.IV.21. SYSTEMY TELEMATYKI I TELEROBOTYKI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo-1	

Cele kształcenia: umiejętność wykorzystania i posługiwania się zaawansowanymi modelami, metodami i narzędziami matematycznymi, a także symulacją komputerową systemów telematyki i telerobotyki.

Treści kształcenia:

Opisy przestrzenne i przekształcenia lokalnych układów współrzędnych, orientacja przestrzenna, pozycjonowanie, telemetria, telematyka przemysłowa. Kinematyka manipulatora, zadanie proste kinematyki. Zadanie odwrotne kinematyki. Generowanie trajektorii, tworzenie mapy otoczenia. Analiza przykładowych systemów telerobotycznych.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metodyk, technik i narzędzi modelowania i projektowania systemów informatycznych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury i innych źródeł; potrafi integrować informacje. Posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji związanych ze sprzętem, systemami komputerowymi i oprogramowaniem. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się. Potrafi wykorzystać i posługiwać się zaawansowanymi modelami, metodami i narzędziami matematycznymi, a także symulacją komputerową systemów telematyki i telerobotyki. Potrafi współdziałać w zespole realizując w nim różne role i ponosić odpowiedzialność za wspólne przedsięwzięcia.

C.IV.22. METODY I ZADANIA ROZPOZNAWANIA WZORCÓW

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	20		12	12	6	50	50	100	2	2	4	E	O
Ogółem	20		12	12	6	50	50	100	2	2	4	E-1	

Cele kształcenia: umiejętność: wykorzystania wiedzy w zakresie metod rozpoznawania i uczenia się wzorców przez sztuczne sieci neuronowe do analizy, oceny oraz usprawniania systemów rozpoznawania wzorców; wykorzystania wiedzy w zakresie metod rozpoznawania i uczenia się wzorców przez klasyfikatory bayesowskie do analizy, oceny oraz usprawniania systemów rozpoznawania wzorców.

Efekty uczenia się:

Zadanie klasyfikacji, perceptron. Zadanie klasyfikacji a zadanie aproksymacji liniowej. Metody uczenia neuronu: metoda gradientowa, metoda Widrowa-Hoffa. Sieć Madaline. Zadanie aproksymacji nieliniowej. Wzorce nieseparowalne liniowo. Wielowarstwowe struktury sieci. Metoda wstecznej propagacji błędów. Metody bayesowskie klasyfikacji, metoda największej wiarygodności. Przekształcenie Karhunen-Loeve'a. Klasyfikacja minimalnoodległościowa, metody grupowania. Ewaluacja HMM. Segmentacja na podstawie HMM. Uczenie HMM. Projekt układu rozpoznawania - wzorce w przestrzeni cech. Projekt układu rozpoznawania - metoda rozpoznawania. Projekt układu rozpoznawania - metoda uczenia. Projekt układu rozpoznawania - metoda testowania.

Efekty uczenia się:

Wiedza w zakresie metod rozpoznawania i uczenia się wzorców przez sztuczne sieci neuronowe. Wiedza w zakresie metod rozpoznawania i uczenia się wzorców przez klasyfikatory bayesowskie. Wiedza w zakresie minimalnoodległościowych metod rozpoznawania i uczenia się wzorców. Wiedza w zakresie metod rozpoznawania i uczenia się wzorców na podstawie ukrytych modeli Markowa. Umiejętność wykorzystania wiedzy w zakresie metod rozpoznawania i uczenia się wzorców przez sztuczne sieci neuronowe do analizy, oceny oraz usprawniania systemów rozpoznawania wzorców. Umiejętność wykorzystania wiedzy w zakresie metod rozpoznawania i uczenia się wzorców przez

klasyfikatory bayesowskie do analizy, oceny oraz usprawniania systemów rozpoznawania wzorców. Umiejętność wykorzystania wiedzy w zakresie minimalno-odległościowych metod rozpoznawania i uczenia się wzorców do analizy, oceny oraz usprawniania systemów rozpoznawania wzorców. Umiejętność wykorzystania wiedzy w zakresie metod rozpoznawania i uczenia się wzorców na podstawie ukrytych modeli Markowa do analizy, oceny oraz usprawniania systemów rozpoznawania wzorców.

C.IV.23. SYSTEMY BIOMETRYCZNE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	18		16	10	6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	18		16	10	6	50	80	130	2	3	5	E-1	

Cele kształcenia: umiejętność: wykorzystania wiedzy w zakresie konstruowania i usprawniania systemów identyfikacji i weryfikacji tożsamości; posługiwania się zaawansowanymi modelami matematycznymi; samodzielnego rozwiązywania zadań z zakresu biometrii wymagających samokształcenia.

Treści kształcenia:

Zdefiniowanie zadań biometrii, automatyczna identyfikacja i weryfikacja tożsamości na podstawie cech fizjologicznych i behawioralnych. Zapoznanie ze środowiskiem Matlab. Przegląd wykorzystywanych bibliotek. Przegląd biometryk: głosu, odcisku palca, obrazu tęczówki, kształtu twarzy, kształtu dłoni, układu naczyń krwionośnych, podpisu itp. Analiza częstotliwościowa sygnału mowy i obrazu, kodowanie LPC mowy, przetwarzanie wstępne obrazu, transformacje ortogonalne, momenty geometryczne. Parametryczny opis biometryk- ekstrakcja cech: głosu, obrazu tęczówki, obrazu linii papilarnych, kształtu twarzy i dłoni. Systemy klasyfikacji. Sztuczna sieć neuronowa - zastosowanie w zadaniach rozpoznawania tożsamości. Model sieci nieliniowej jednokierunkowej ze wsteczną propagacją błędów. Czytniki danych biometrycznych. Zastosowania biometrycznych systemów rozpoznawania. Realizacja systemu identyfikacji/weryfikacji tożsamości w środowisku Matlab.

Efekty uczenia się:

Wiedza w zakresie metod cyfrowego przetwarzania sygnałów dźwięku i obrazu) i ich zastosowania do rozwiązywania zadań z biometrii. Wiedza w zakresie konstruowania biometrycznych systemów identyfikacji i weryfikacji tożsamości z wykorzystaniem metod sztucznej inteligencji. Umiejętność wykorzystania i samodzielnego pogłębiania wiedzy (w tym ze źródeł anglojęzycznych) z zakresu metod cyfrowego przetwarzania sygnałów stosowanych do rozwiązywania zadań z zakresu biometrii. Umiejętność wykorzystania wiedzy w zakresie konstruowania i usprawniania systemów identyfikacji i weryfikacji tożsamości. Umiejętność posługiwania się zaawansowanymi modelami matematycznymi. Umiejętność stawiania i weryfikacji hipotez badawczych. Umiejętność samodzielnego rozwiązywania zadań z zakresu biometrii wymagających samokształcenia.

C.IV.24. TECHNOLOGIE APLIKACJI MULTIMEDIALNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	14		20	10	6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	14		20	10	6	50	80	130	2	3	5	E-1	

Cele kształcenia: umiejętność: implementowania podstawowych rodzajów dialogów w interfejsie człowiek - komputer, wykorzystując własności portalu głosowego; integrowania wiedzy z dziedziny informatyki, lingwistyki, telekomunikacji i innych dyscyplin w procesie projektowania i budowy systemów dialogowych języka mówionego.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do języka C# i platformy .NET. Konstrukcje programistyczne języka C#. Metody prezentowania i przekształcania dokumentów XML z wykorzystaniem języka C#. Wprowadzenie do Windows Presentation Foundation i XAML. Implementacja aplikacji z wykorzystaniem technologii Windows Presentation Foundation. Dostosowywanie wyglądu aplikacji - Windows Presentation Foundation. Wykorzystanie technologii Silverlight do budowy multimedialnych aplikacji internetowych. Dystrybucja danych i usług multimedialnych – Windows Media Services 9. Implementacja aplikacji internetowych oraz serwisów multimedialnych z wykorzystaniem technologii strumieniowania multimedialnych.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie programowania wysokopoziomowego i niskopoziomowego, algorytmów i struktur danych, programowania strukturalnego i obiektowego. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie projektowania i wytwarzania oprogramowania dla zastosowań sieciowych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny; posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do porozumiewania się, a także czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces samokształcenia; potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty związane z wykonywaniem rozkazów i optymalizacją programów dedykowanych dla procesorów potokowanych, urządzeniami peryferyjnymi i systemami wbudowanymi oraz interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski. Potrafi implementować podstawowe rodzaje dialogów w interfejsie człowiek - komputer, wykorzystując własności portalu głosowego, integrować wiedzę z dziedziny informatyki, lingwistyki, telekomunikacji i innych dyscyplin w procesie projektowania i budowy systemów dialogowych języka mówionego.

C.IV.25. PROJEKT ZESPOŁOWY

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX				44	6	50	50	100	2	2	4	Zo	O
Ogółem				44	6	50	50	100	2	2	4	Zo-1	

Cele kształcenia: umiejętność: modelowania i projektowania systemu z wykorzystaniem wybranych narzędzi wspomagających typu CASE i CASTE; dobrania środowiska i narzędzi informatycznych wspierających proces projektowania i wdrażania systemu informatycznego.

Treści kształcenia:

Omówienie i wydanie zadań projektowych. Zdefiniowanie środowiska wytwarzania projektów. Administrowanie środowiskiem wspomagających pracę zespołu projektowego.

Wprowadzenie do zarządzania projektem. Etapy i zadania. Elementy pracy. Planowanie. Zarządzanie zakresem projektu. Definiowanie i modelowanie wymagań. Przegląd projektu. Analiza systemu. Zarządzanie zmianą i kodem w projekcie Ustalenie architektury projektu. Przygotowanie dokumentacji projektowej. Implementacja i testowanie systemu.

Efekty uczenia się:

Potrafi wybrać i posłużyć się wybraną metodyką budowy sytemu informatycznego. Umie modelować i projektować systemy z wykorzystaniem wybranych narzędzi wspomagających typu CASE i CASTE. Potrafi dobrać środowisko i narzędzia informatyczne wspierające proces projektowania i wdrażania systemu informatycznego. Ma świadomość ważności i rozumie pozatechniczne aspekty i skutki działalności inżynierskiej, w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje. Potrafi współdziałać w zespole realizując w niej różne role i ponosić odpowiedzialność za wspólne przedsięwzięcia.

C.IV.26. PROJEKT PRZEJŚCIOWY

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
X				30	10	40	90	130	1,5	3,5	5	Zo	O
Ogółem				30	10	40	90	130	1,5	3,5	5	Zo-1	

Cele kształcenia: Celem jest praktyczne przedstawienie metod zarządzania pracą w projektach grupowych oraz opanowanie technik pracy z narzędziami informatycznymi wspomagającymi wszystkie etapy pracy na przykładzie zadania zgodnego z rzeczywistymi zadaniami pracy absolwentów kierunku i specjalności studiów.

Treści kształcenia:

Ustalenie tematyki projektu i postawienie indywidualnego lub grupowego zadania projektowego. Wprowadzenie do zarządzanie projektem. Określenie ról w projekcie i przypisanie zadań do poszczególnych ról. Środowisko i narzędzia informatyczne wspierające realizację zadania projektowego. Cykliczny przegląd wyników zadania

projektowego. Zarządzanie zmianami. Opracowanie dokumentacji projektowej. Prezentacja wyników realizacji zadania projektowego.

Efekty uczenia się:

Opanowanie w zaawansowanym stopniu umiejętności pracy w zespole zadaniowym w różnych rolach we wszystkich etapach i fazach tworzenia rozwiązania programowo-sprzętowego. Pogłębienie praktycznej wiedzy na temat modeli, metodyk i narzędzi budowania systemów komputerowych oraz systemów informatycznego wspomaganie pracy i procesów decyzyjnych. Osiągnięcie umiejętności pracy z narzędziami w środowisku pracy zespołowej.

8.3.5.SPECJALNOŚĆ: SYSTEMY TELEINFORMATYCZNE – BEZPIECZEŃSTWO SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH

C.IV.1. KOMPRESJA DANYCH MULTIMEDIALNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	Ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	20		24		6	50	50	80	2	2	4	E	O
Ogółem	20		24		6	50	50	80	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: wykorzystania wiedzy w zakresie przekształceń ortogonalnych do analizy, oceny oraz usprawniania systemów kompresji danych multimedialnych; wykorzystania wiedzy w zakresie formatów kodowania obrazów, sygnałów audio, wideo i wideo wraz z audio do analizy, oceny oraz usprawniania systemów kompresji danych multimedialnych.

Treści kształcenia:

Pojęcia wstępne, sygnały, cyfryzacja. Próbkowanie, częstotliwość Nyquista. Resampling. Kwantyzacja skalarna, wektorowa. Zapis binary liczb. Modulacja PCM, DPCM. Kodowanie LPC. Format WAVE kodowania sygnału audio. Dyskretne przekształcenie Fouriera. Filtracja liniowa. Przekształcenie falkowe. Zastosowanie przekształcenia falkowego do filtracji. Przekształcenia ortogonalne. Przekształcenie Walsh-Hadamara. Przekształcenie Karhunen-Loeve'a. Przekształcenie kosinusowe. Kodowanie obrazów. Kodowanie wideo. Kodowanie wideo wraz z dźwiękiem.

Efekty uczenia się:

Wiedza w zakresie przekształceń ortogonalnych i ich zastosowania do kompresji danych. Wiedza w zakresie formatów kodowania obrazów, sygnałów audio, wideo i wideo wraz z audio. Umiejętność wykorzystania wiedzy w zakresie przekształceń ortogonalnych do analizy, oceny oraz usprawniania systemów kompresji danych multimedialnych. Umiejętność wykorzystania wiedzy w zakresie formatów kodowania obrazów, sygnałów audio, wideo i wideo wraz z audio do analizy, oceny oraz usprawniania systemów kompresji danych multimedialnych.

C.IV.2. ROUTING W SIECIACH KOMPUTEROWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	16		28		6	50	50	80	2	2	4	E	O
Ogółem	16		28		6	50	50	80	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: Nabycie umiejętności konfigurowania urządzeń sieciowych w lokalnych (przewodowych i bezprzewodowych) sieciach komputerowych, projektowania, wdrażania i diagnozowania systemów sieciowych z routingiem statycznym i dynamicznym, administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi, zarządzania urządzeniami przełączającymi sieci komputerowych.

Treści kształcenia:

Przekazywanie pakietów w warstwie III – komponenty sprzętowe i programowe routera. Wprowadzenie do routingu dynamicznego. Ogólne zasady konfigurowania protokołów routingu dynamicznego. Klasyfikacja protokołów – protokoły typu IGP i EGP, protokoły dystans-wektor i stanu łącza. Charakterystyka i cechy konstrukcyjne protokołów routingu dynamicznego. Sterowanie dostępnością i obciążaniem tras z wykorzystaniem protokołów routingu dynamicznego.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie ogólną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych i użytkowania podstawowych usług sieciowych oraz szczegółową wiedzę z zakresu projektowania i zarządzania sieciami komputerowymi w tym administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi. Potrafi konfigurować urządzenia sieciowe w lokalnych sieciach komputerowych, projektować i diagnozować system transportowy z routingiem statycznym i dynamicznym, administrować sieciowymi systemami operacyjnymi, zarządzać urządzeniami przełączającymi sieci komputerowych.

C.IV.3. JAVAEE TECHNOLOGIES

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie szczegółowej wiedzy i umiejętności posługiwania się językiem angielskim w zakresie projektowania i wytwarzania oprogramowania dla zastosowań sieciowych; umiejętność zaprojektowania, zrealizowania i konfiguracji prostego systemu komunikacji sieciowej w języku Java i technologii JavaEE/JakartaEE, używając właściwych metod, technik i narzędzi.

Treści kształcenia:

Characteristics of JavaEE/JakartaEE technology, architecture of a web application, data persistence, programming interfaces overview, Java web application technology stack, managed components, web services, selected Java frameworks.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie, szczegółową wiedzę w zakresie projektowania, wytwarzania i konfiguracji oprogramowania dla zastosowań sieciowych. Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować i zrealizować prosty system komunikacji sieciowej w języku Java i technologii JavaEE/JakartaEE, potrafi posługiwać się nowoczesnymi środowiskami programowymi pozwalającymi na budowę i uruchomienie aplikacji internetowej pracującej w wybranym środowisku systemowym. Ma umiejętności językowe, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, w stopniu pozwalającym na porozumiewanie się w mowie i piśmie w zakresie swojej specjalności.

C.IV.4. PODSTAWY APLIKACJI INTERNETOWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: wykorzystania nowoczesnych narzędzi programowych do zaprojektowania i zbudowania aplikacji internetowej; wykorzystania mechanizmów wspierających pracę aplikacji internetowych dla zwiększenia jej bezpieczeństwa i efektywności działania; wykorzystania mechanizmów komunikacji sieciowej dla integracji aplikacji internetowej z oprogramowaniem sieciowym.

Treści kształcenia:

Wiadomości wstępne. Konfiguracja serwera IIS. Statyczne a dynamiczna zawartość strony WWW. Struktura aplikacji internetowej. Technologia ASP. Projekty WWW Visual Studio. Składniki .NET Framework Model zdarzeń ASP.NET. Kompilacja kodu ASP.Net. Cykl życia aplikacji ASP.NET. Obsługa wyjątków. Dostosowywanie wyglądu witryn i zarządzanie nim. Zastosowanie właściwości formatujących. Użycie CSS dla kontroltek. Użycie tematów i motywów. Strony wzorcowe. Wykorzystanie kontroltek serwera WWW. Wprowadzenie do kontroltek serwera. Przegląd kontroltek serwera. Programowe manipulowanie właściwościami. Kontrolki sprawdzania poprawności. Kontrolki użytkownika. Zarządzanie stanem w środowisku ASP.NET. Stan widoku. Stan Kontroltek. Pola ukryte. Cookies. Stan aplikacji. Stan sesji. Pamięć podręczna ASP.NET. Wykorzystanie mechanizmów AJAX. Łączenie i reprezentacja danych. Sposób korzystania z dołączania danych. Źródła danych. Wykorzystanie kolekcji. Wybór kontenera danych. Kontrolki danych. Bezpieczeństwo aplikacji. Bezpieczeństwo serwera WWW. Uwierzytelnianie formularzy. Korzystanie z uwierzytelniania formularzy. Tworzenie formularzy logowania. Kontrolki logowania.

Efekty uczenia się:

Znajomość narzędzi programowych wspomagających proces projektowania i uruchamiania aplikacji internetowych. Znajomość mechanizmów wspierających pracę aplikacji internetowych. Znajomość mechanizmów integrujących aplikacje internetowe z innym oprogramowaniem sieciowym. Umiejętność wykorzystania nowoczesnych narzędzi programowych do zaprojektowania i zbudowania aplikacji internetowej. Umiejętność wykorzystania mechanizmów wspierających pracę aplikacji internetowych dla zwiększenia jej bezpieczeństwa i efektywności działania. Umiejętność wykorzystania mechanizmów komunikacji sieciowej dla integracji aplikacji internetowej z oprogramowaniem sieciowym.

C.IV.5. SYSTEMY OPERACYJNE UNIX

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	Projekt	konsultacje	łącznie							
VI	20		40		10	70	20	90	2,5	0,5	3	E	O
Ogółem	20		40		10	70	20	90	2,5	0,5	3	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: użytkownika sieciowego systemu operacyjnego, konfigurowania podstawowych usług sieciowych i administrowania sieciovymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX; konstruowania skryptów powłokowych do wspomaganie procedur administrowania sieciovymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX.

Treści kształcenia:

Środowisko systemu UNIX: podstawowe cechy systemu, struktura systemu, komunikowanie się z systemem, interpreter poleceń, Charakterystyka systemu plików. Prawa dostępu. Podstawowe polecenia dotyczące katalogów, plików i praw dostępu: mkdir, rmdir, mv, mvdir, copy, touch, rm, mv, cp, ln, cat, chmod, umask, chown, chgrp Sterowanie strumieniami: rodzaje strumieni, przeadresowanie strumieni, przetwarzanie potokowe, sterowanie procesami, polecenia: ps, kill, sleep. Programy użytkowe: vi, tail, more, pg, wcgrep, sort, cut, paste, uniq, tr, dd, mount. Zarządzanie procesami przez shell: powoływanie procesów, budowa skryptów, przekazywanie parametrów, zmienne shella

i zmienne własne użytkownika. Operowanie kodem powrotu, polecenia if i case, operowanie parametrami skryptu - shift. Złożone warunki w skryptach powłokowych: polecenie test. Konstruowanie skryptów z wykorzystaniem polecenia test Testowanie parametrów skryptu. Programowanie w języku powłoki: pętle realizowane przy pomocy poleceń while, until i for. Funkcje wewnętrzne powłoki: break, continue, read, return. Definiowanie i wykorzystanie funkcji w skryptach powłokowych. Sprawdzian – pisanie skryptów. Zarządzanie kontami użytkowników: tworzenie i zamykanie kont, nadzorowanie kont. Tworzenie kont użytkowników przy pomocy narzędzi systemowych i przez modyfikację plików systemowych Włączanie i wyłączanie systemu: Proces uruchamiania systemu. Procedury startowe. Wykonanie przykładowej procedury startowej. Budowa systemu plików, tworzenie i montowanie systemu plików. Zarządzanie udziałami na dysku na dysku (quota). Tworzenie nowego systemu plików na dysku, konfigurowanie automatycznego montowania systemu plików; pielęgnacja systemu plików; konfigurowanie udziałów na dysku. Archiwizacja i odtwarzanie systemu plików: cele i strategie archiwizacji; narzędzia do tworzenia kopii zapasowych (tar, ufsdump, Netwoker). Tworzenie kopii zapasowych systemów plików, odtwarzanie zniszczonych systemów plików Sieciowy system plików NFS i automonter. Konfigurowanie serwera i klienta oraz diagnozowanie NFS; konfigurowanie automontera. Usługi nazwowe DNS: konfiguracja klienta i serwera, zarządzanie DNS. Konfigurowanie klienta DNS, głównego serwera domeny i serwerów zapasowych, rejestrowanie poddomen.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, szczegółową wiedzę w zakresie budowy i zasad funkcjonowania systemów operacyjnych z rodziny UNIX. Ma uporządkowaną wiedzę w zakresie tworzenia skryptów powłokowych w środowisku systemów operacyjnych z rodziny UNIX. Ma uporządkowaną ogólną wiedzę w zakresie użytkowania systemów operacyjnych z rodziny UNIX oraz wiedzę z zakresu administrowania systemami operacyjnymi z rodziny UNIX. Ma uporządkowaną ogólną wiedzę w zakresie użytkowania podstawowych usług sieciowych oraz szczegółową wiedzę z zakresu administrowania usługami sieciowymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX. Potrafi użytkować sieciowy system operacyjny, konfigurować podstawowe usługi sieciowe i administrować sieciowymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX. Potrafi konstruować skrypty powłokowe do wspomaganie procedur administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi z rodziny UNIX.

C.IV.6. PODSTAWY ZABEZPIECZEŃ SIECI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	Laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	18		26		6	50	50	100	2	2	4	E	O
Ogółem	18		26		6	50	50	100	2	2	4	E - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności: planowania i przeprowadzania eksperymentów z zakresu ochrony zasobów dostępnych przez sieci komputerowe; interpretowania uzyskanych wyników i wyciągania wniosków; doboru, zastosowania i oceny przydatności rutynowych metod i narzędzi zabezpieczania sieci; zaprojektowania i wdrożenia podstawowych elementów systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.

Treści kształcenia:

Testy penetracyjne, ataki sieciowe, kryptograficzne metody zapewniania bezpieczeństwa, bezpieczne protokoły sieciowe i uwierzytelnienie, systemy IDS/IPS i zapory sieciowe.

Efekty uczenia się:

Ma podstawową wiedzę z zakresu ochrony zasobów dostępnych przez sieci komputerowe oraz szczegółową wiedzę z wybranych zagadnień z zakresu zarządzania bezpieczeństwem teleinformatycznym. Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty z zakresu ochrony zasobów dostępnych przez sieci komputerowe, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski, potrafi dobrać, zastosować i ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi zabezpieczania sieci, potrafi zaprojektować i wdrożyć podstawowe elementy systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.

C.IV.7. SYSTEMY DIALOGOWE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VI	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność; zastosowania nowoczesnych środowisk programowych do przetwarzania sygnału mowy; budowy i uruchamiania aplikacji głosowych

Treści kształcenia:

Omówienie zakresu przedmiotu. Pojęcia i definicje. Przykłady dialogów i systemów dialogowych. Własności systemu dialogowego języka mówionego. Struktura systemu dialogowego języka mówionego: system rozpoznawania mowy, procesor językowy, menedżer dialogu, syntezytor mowy. Wytwarzanie i percepcja sygnału mowy (fizjologia mówienia i słyszenia, model wytwarzania i percepcji sygnału mowy). Analiza sygnału mowy dla celów rozpoznawania i syntezy (transformata Fouriera krótkookresowa, analiza czasowo-częstotliwościowa, MFCC, liniowe kodowanie predykcyjne). Historia i metody automatycznego rozpoznawania mowy. Ukryte modele Markowa w rozpoznawaniu mowy. Modele języka. Rozumienie mowy. Synteza sygnału mowy. Portal głosowy (VoxeoProphecy Voice Platform) - zastosowanie. Standard VoiceXML.

Efekty uczenia się:

Znajomość metod i technik realizacji dialogu języka mówionego w interfejsie człowiek - komputer. Znajomość metod rozpoznawania, rozumienia, syntezy sygnału mowy. Umiejętność zastosowania nowoczesnych środowisk programowych do przetwarzania sygnału mowy. Umiejętność budowy i uruchamiania aplikacji głosowych.

C.IV.8. MODELOWANIE I ANALIZA SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		20	10	6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	14		20	10	6	50	80	130	2	3	5	E - 1	

Cele kształcenia:

Zapoznanie z:

- zasadami konstruowania wybranych modeli formalnych i wykorzystywania ich własności do weryfikacji działania systemu teleinformatycznego (ST);
- formalnymi modelami zachowania systemów teleinformatycznych;
- wykorzystaniem w praktyce wybranych modeli formalnych takich jak sieci Petriego (SP) i automaty czasowe, do weryfikacji protokołów sieciowych;
- zasadami posługiwania się narzędziami komputerowego wspomaganie modelowania na etapach: specyfikacji wymagań i analizy.

Treści kształcenia:

Tematyka wykładów:

Inżynieria oparta na modelach, formalna weryfikacja. Podstawy modelowania ST w języku UML. Modelowanie wymagań na system teleinformatyczny. Modelowanie architektury i zachowania ST. Diagramy interakcji, diagram maszyny stanów. Rozszerzenia języka UML do modelowania protokołów, aplikacji i usług sieciowych. Modelowanie protokołów: diagramy przepływu wywołań, przekształcanie diagramów wywołań do diagramu maszyny stanów. Podstawy weryfikacji systemu teleinformatycznego w oparciu o modele formalne: weryfikacja modelu, modele systemów równoległych, własności liniowo-czasowe, bezpieczeństwo i żywotność. Sieci Petriego: definicja, własności modelu, drzewo osiągalności, wybrane rodzaje sieci Petriego. Modelowanie ST uwarunkowanych czasowo: rozszerzenia SP, czasowe i stochastyczne SP. Analiza prostych i przedziałowych czasowych SP. Logika temporalna. Modelowanie ST uwarunkowanych czasowo: automaty czasowe. Przykładowe zadania modelowania systemów teleinformatycznych: badanie własności systemu na podstawie modelu.

Tematyka ćwiczeń laboratoryjnych:

Modelowanie protokołów z wykorzystaniem diagramów UML. Modelowanie protokołów i usług sieciowych z wykorzystaniem języków dziedzinowych. Budowa profilu języka modelowania. Modelowanie protokołów z wykorzystaniem sieci Petriego. Modelowanie systemów równoległych z wykorzystaniem kolorowanych sieci Petriego. Modelowanie ST uwarunkowanych czasowo z wykorzystaniem czasowych sieci Petriego. Modelowanie i weryfikacja ST uwarunkowanych czasowo z wykorzystaniem automatów czasowych.

Tematyka zajęć projektowych:

Opracowanie modeli oraz oprogramowania demonstracyjnego w zakresie zastosowania protokołów i usług sieciowych.

Efekty uczenia się:

Znajomość zasad konstruowania wybranych modeli i wykorzystywania ich własności do weryfikacji działania systemu teleinformatycznego. Rozumienie potrzeb budowy modeli systemów teleinformatycznych. Znajomość rodzajów i własności sieci Petriego oraz automatów czasowych. Umiejętności modelowania protokołów i aplikacji sieciowych z wykorzystaniem rozszerzeń języka UML. Umiejętność rozwiązywania wybranych problemów inżynierskich w zakresie analizy systemu teleinformatycznego z wykorzystaniem modeli formalnych. Umiejętność wykorzystania narzędzi typu CASE (IBM Rational RSA) w procesie modelowania systemów teleinformatycznych.

C.IV.9. ADMINISTROWANIE ŚRODOWISKIEM WINDOWS

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		30		6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	14		30		6	50	80	130	2	3	5	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi; zarządzania sieciami komputerowymi budowanymi w oparciu o środowisko Windows.

Treści kształcenia:

Wstęp. Domeny w systemie Windows. Zasady zabezpieczeń. Monitorowanie systemu. Zarządzanie kontami użytkowników. Sterowanie dostępem do zasobów. Implementacja i wykorzystanie zasad grupy do zarządzania systemem. Replikacja i pielęgnacja usługi katalogowej.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie, szczegółową wiedzę w zakresie budowy i zasad funkcjonowania współczesnych systemów operacyjnych Windows. Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie ogólną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych i użytkowania podstawowych usług sieciowych oraz szczegółową wiedzę z zakresu zarządzania sieciami komputerowymi w tym administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi Windows. Potrafi administrować sieciowymi systemami operacyjnymi, zarządzać sieciami komputerowymi budowanymi w oparciu o środowisko Windows.

C.IV.10. PODSTAWY PRZETWARZANIA ROZPROSZONEGO

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy w zakresie posługiwania się nowoczesnymi środowiskami programowymi pozwalającymi na budowę i uruchomienie aplikacji pracującej w wybranym środowisku systemowym.

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia przetwarzania rozproszonego. Mechanizm gniazd w języku C. Mechanizm gniazd w języku Java. Mechanizm SunRPC. Mechanizm RMI. Przegląd właściwości środowiska CORBA. Samodzielne zadanie projektowe.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, podbudowaną teoretycznie, szczegółową wiedzę w zakresie projektowania i wytwarzania oprogramowania dla zastosowań sieciowych. Potrafi - zgodnie z zadaną specyfikacją – zaprojektować i zrealizować prosty system lub proces komunikacji sieciowej w wybranych językach oraz technologiach, używając właściwych metod, technik i narzędzi, potrafi posługiwać się nowoczesnymi środowiskami programowymi pozwalającymi na budowę i uruchomienie aplikacji pracującej w wybranym środowisku systemowym.

C.IV.11. PROJEKTOWANIE I WYTWARZANIE SYSTEMÓW TELEINFORMATYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	24		24	12	10	70	40	110	2,5	1,5	4	E	O
Ogółem	24		24	12	10	70	40	110	2,5	1,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy z zakresu: tworzenia modeli topologii systemów teleinformatycznych; tworzenia specyfikacji; analizy, architektury i projektowania systemu teleinformatycznego; wykorzystania narzędzi typu RAD, CASE i pracy grupowej.

Treści kształcenia:

Paradygmaty modelowania (strukturalny, obiektowy, zorientowany na usługi) i wprowadzenie do modelowania obiektowego. Zasady i mechanizmy modelowania obiektowego. Perspektywy modelowania i proces wytwórczy. RUP czy SCRUM? Modelowanie biznesowe (BPMN). Wprowadzenie do architektury korporacyjnej (Archimate). Definiowanie wymagań na system. Specyfikowanie wymagań na system. Strukturalna analiza i projektowanie oprogramowania. Zaawansowane modelowanie dynamiki systemów w języku UML. Zaawansowane modelowanie statyki systemów w języku UML. Analiza systemów. Modele projektowe. Modele implementacyjne jako wynik inżynierii w przód i wstecz. Wizualne modelowanie aplikacji (webowych i bazodanowych).

Efekty uczenia się:

Znajomość zasad konstruowania modeli biznesowych i systemowych w procesach wytwarzania systemów teleinformatycznych. Rozumienie motywacji, celów i potrzeb budowy modeli systemów teleinformatycznych. Podstawowa znajomość języków: modelowania architektury korporacyjnej (archimate) i modelowania biznesowego (BPMN) oraz zaawansowana znajomość języka budowy modeli systemowych (UML) uzupełniona o modelowanie ograniczeń (OCL). Umiejętności tworzenia modeli topologii systemów teleinformatycznych. Umiejętność tworzenia specyfikacji z zakresu: analizy, architektury i projektowania systemu teleinformatycznego. Pogłębiona umiejętność wykorzystania narzędzi typu RAD, CASE i pracy grupowej.

C.IV.12. TELEFONIA IP

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	Ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: Nabycie umiejętności konfigurowania urządzeń sieciowych na potrzeby realizacji systemu telefonii IP, projektowania sieci VoIP, monitorowania i diagnozowania problemów z funkcjonowaniem sieci VoIP, realizacji systemu QoS dla sieci z telefonią IP.

Treści kształcenia:

Podstawy telefonii komutowanej: komponenty i podstawowe usługi sieci PSTN, modulacja kodowo-impulsowa i multipleksacja z podziałem czasu, metody sygnalizacji. Wprowadzenie do telefonii internetowej: elementy składowe systemów telefonii IP, protokoły w sieciach VoIP, łączenie telefonii IP z siecią PSTN, typowe problemy i metody ich rozwiązywania. Protokoły sygnalizacji w sieciach telefonii IP: architektura i protokoły używane w sieci H.323, sygnalizacja SIP i SCCP. Infrastruktura sieci dla VoIP: metody zapewnienia jakości usług (QoS) oraz podnoszenia niezawodności. Aplikacje telefonii IP: poczta głosowa i IVR, konferencje głosowe i wideo. Konfiguracja wybranych usług centrali telefonicznej.

Efekty uczenia się:

Ma uporządkowaną, szczegółową wiedzę w zakresie systemów zorientowanych na usługi oraz systemów multimedialnych. Potrafi konfigurować urządzenia sieciowe w lokalnych i rozległych sieciach komputerowych. Potrafi zorganizować i skonfigurować system telefonii IP. Potrafi administrować sieciowymi systemami operacyjnymi i zarządzać sieciami komputerowymi.

C.IV.13. WIRTUALIZACJA SYSTEMÓW IT

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	10		12	8	10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	10		12	8	10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie rozszerzonej i pogłębionej wiedzy w zakresie metodyk, technik i narzędzi wytwarzania i wdrażania systemów informatycznych.

Treści kształcenia:

Tendencje rozwoju platform serwerowych. Emulacja, parawirtualizacja, wirtualizacja, izolowanie zasobów, abstrakcja zasobów. Wirtualizacja komputerów osobistych i serwerów, konsolidacja serwerów, chmura obliczeniowa. Przegląd oprogramowania do wirtualizacji. Kierunki rozwoju wirtualizacji i rynku IT.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie wirtualizacji systemów IT i zarządzania systemami zwirtualizowanymi. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metodyk, technik i narzędzi wytwarzania i wdrażania systemów informatycznych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury i innych źródeł; potrafi integrować informacje. Posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji związanych ze sprzętem, systemami komputerowymi i oprogramowaniem. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się. Potrafi zrealizować mechanizmy komunikacyjne dla systemów operacyjnych, używając właściwych metod, technik i narzędzi. Rozumie potrzebę i zna możliwości ciągłego dokształcania się.

C.IV.14. SYSTEMY ROZPROSZONE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	16			14	10	40	70	110	1,5	2,5	4	E	O
Ogółem	16			14	10	40	70	110	1,5	2,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność – zgodnie z zadaną specyfikacją– zaprojektowania i zrealizowania zaawansowanego procesu wykorzystującego niskopoziomowe mechanizmy synchronizacyjne i komunikacyjne systemu operacyjnego, używając właściwych metod, technik i narzędzi.

Treści kształcenia:

Podstawowe pojęcia przetwarzania rozproszonego. Synchronizacja w środowisku rozproszonym. Rozproszone szeregowanie procesów. Przetwarzanie transakcyjne w systemach rozproszonych. Zwielokrotnienie, modele i protokoły spójności, replikacja. Rozproszone systemy plików. Tolerowanie awarii, algorytmy elekcji. Rozproszona pamięć dzielona. Projektowanie systemów z wykorzystaniem rozproszonych komponentów - wybrane elementy technologii JEE. Projektowanie systemów z wykorzystaniem rozproszonych komponentów - wybrane elementy technologii .NET. Realizacja projektu aplikacji rozproszonej.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie programowania wysokopoziomowego i niskopoziomowego, algorytmów i struktur danych, programowania strukturalnego i obiektowego. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie projektowania i wytwarzania oprogramowania dla zastosowań sieciowych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie. Posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji związanych ze sprzętem, systemami komputerowymi i oprogramowaniem. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces

samokształcenia. Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu języków programowania do projektowania systemów informatycznych zgodnie z zadaną specyfikacją wymagań; posiada umiejętność stosowania zaawansowanych technik algorytmicznych. Potrafi – zgodnie z zadaną specyfikacją– zaprojektować i zrealizować zaawansowany proces wykorzystujący niskopoziomowe mechanizmy synchronizacyjne i komunikacyjne systemu operacyjnego, używając właściwych metod, technik i narzędzi.

C.IV.15. PROJEKTOWANIE SYSTEMÓW BEZPIECZEŃSTWA INFORMACJI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	14		16	14	6	50	80	130	2	3	5	E	O
Ogółem	14		16	14	6	50	80	130	2	3	5	E - 1	

Cele kształcenia: zapoznanie z procesem projektowania systemów zabezpieczeń; nauczenie identyfikacji potrzeb użytkownika; badań/oceny bezpieczeństwa; analizy ryzyka lub zagrożeń oraz formułowania wymagań

Treści kształcenia:

Zagrożenia zasobów informacyjnych. Metody oceny stanu bezpieczeństwa systemu informatycznego. Badania techniczne, testy penetracyjne. Mechanizmy ochronne. Filtrowanie ruchu. SZBI. Proces zespołowego projektowania systemu bezpieczeństwa informacji. Modernizacja eksploatowanego systemu bezpieczeństwa.

Efekty uczenia się:

Ogólna znajomość zagrożeń i zabezpieczeń zasobów informacyjnych. Znajomość zasad prowadzenia przedsięwzięć budowy lub modernizacji systemu bezpieczeństwa. Znajomość SZBI i wymagań bezpieczeństwa informacji. Systemowe podejście do zabezpieczeń i zarządzania bezpieczeństwem. Umiejętności projektowania systemów zabezpieczeń. Umiejętność identyfikacji potrzeb użytkownika, analizy ryzyka lub zagrożeń oraz sformułowania wymagań.

C.IV.16. SYSTEMY CZASU RZECZYWISTEGO

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność planowania i przeprowadzania eksperymentów dla systemów czasu rzeczywistego.

Treści kształcenia:

Funkcje systemowe Windows Embedded CE 6.0 wykorzystywane do zarządzania procesami i wątkami. Funkcje systemowe Windows Embedded CE 6.0 wykorzystywane do zarządzania procesami i wątkami. Narzędzia wykorzystywane do monitorowania systemu czasu rzeczywistego: mechanizm debug zones, target controls shell, CEDebugX, Remote Kernel Tracker. Prezentacja systemu operacyjnego Windows CE 6.0 w środowisku Micro2440. Budowanie obrazu systemu czasu rzeczywistego na przykładzie Windows Embedded CE 6.0. Zarządzanie procesami i wątkami w środowisku Windows Embedded CE 6.0. Metody i protokoły transportu danych dla aplikacji czasu rzeczywistego (protokoły RTP i RTCP). Inicjalizacja sesji multimedialnych (protokół SDP). Sterowanie dostarczaniem danych czasu rzeczywistego (protokół RTSP). Systemy komunikacji i dystrybucji danych w czasie rzeczywistym. Metody nawiązywania sesji multimedialnych. Analiza protokołów transportowych, inicjowania i kontrolowania sesji multimedialnych. Analiza przykładowego systemu czasu rzeczywistego. Projekt systemu czasu rzeczywistego.

Efekty uczenia się:

Znajomość zasad programowania systemów wbudowanych, systemów zorientowanych na usługi oraz systemów multimedialnych. Umiejętność pozyskiwania i korzystania z informacji oraz formułowania wniosków i uzasadniania przyjętych rozwiązań. Umiejętność posługiwania się językiem angielskim w stopniu umożliwiającym zrozumienie dokumentacji i instrukcji dotyczących programowania systemów czasu rzeczywistego. Umiejętność planowania i przeprowadzania eksperymentów dla systemów czasu rzeczywistego.

C.IV.17. PROJEKTOWANIE INTERFEJSU CZŁOWIEK-KOMPUTER

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	16		28		6	50	50	100	2	2	4	Zo	O
Ogółem	16		28		6	50	50	100	2	2	4	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: implementacji podstawowych rodzajów dialogów w interfejsie człowiek - komputer, wykorzystując własności portalu głosowego; integrowania wiedzę z dziedziny informatyki, lingwistyki, telekomunikacji i innych dyscyplin w procesie projektowania i budowy systemów dialogowych języka mówionego.

Treści kształcenia:

Klasyfikacja interfejsów. Standardy interfejsów. Zastosowanie naturalnych interfejsów użytkownika. Rozpoznawanie mowy, synteza mowy i generowanie mowy. HTK – zastosowanie narzędzi do budowy interfejsów głosowych. Modelowanie języka, budowa modeli akustycznych jednostek fonetycznych. Zasady budowy aplikacji głosowych z wykorzystaniem SpeechAPI, SGML (Speech grammar modeling language). Microsoft Speech Platform SDK. Metody rozpoznawania gestów i ruchów ciała. Zastosowanie biblioteki AForge.NET i OpenCV do widzenia komputerowego. Budowanie aplikacji z wykorzystaniem kontrolera Kinect – przykłady aplikacji.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metod i technik realizacji dialogu człowiek - komputer, w tym metod i technik rozpoznawania mowy oraz sterowania z wykorzystaniem sygnału mowy. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu cyfrowego przetwarzania sygnału i widzenia maszynowego. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie metodyk, technik i narzędzi modelowania i projektowania systemów informatycznych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do porozumiewania się, a także czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji. Potrafi implementować podstawowe rodzaje dialogów w interfejsie człowiek - komputer, wykorzystując własności portalu głosowego, integrować wiedzę z dziedziny informatyki, lingwistyki, telekomunikacji i innych dyscyplin w procesie projektowania i budowy systemów dialogowych języka mówionego. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces samokształcenia.

C.IV.18. SIECI IPv6

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot OW
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	E	O
Ogółem	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	E - 1	

Cele kształcenia: umiejętność projektowania, konfigurowania i diagnozowania sieci komputerowe wykorzystujące protokół IPv6.

Treści kształcenia:

Charakterystyka protokołu IPv6. Adresacja IPv6 - formaty zapisu, rodzaje i przeznaczenie adresów. Przystosowanie działania stosu TCP/IP do pracy w sieci IPv6. Konfigurowanie interfejsu sieciowego komputera klasy PC do pracy w sieci IPv6. Metody integracji sieci IPv4 i IPv6. Translacja adresów i tunelowanie. Konfigurowanie mechanizmu NAT-PT statycznego i dynamicznego. Konfigurowanie wybranego tunelu IPv6 poprzez IPv4. Routing statyczny i dynamiczny w środowisku IPv6. Konfigurowanie protokołu RIPng i OSPFv3. Projekt integracji dwóch wysp IPv6 poprzez infrastrukturę IPv4 wykorzystujących routing dynamiczny.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych wykorzystujących protokół IPv6. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych, dokumentacji technicznej i innych źródeł (polskich i obcojęzycznych) oraz dokonywać interpretacji i integracji informacji. Potrafi pracować indywidualnie i w zespole przy konfigurowaniu mechanizmów protokołu IPv6, umie oszacować czas realizacji zadania, potrafi opracować i zrealizować harmonogram prac. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces samokształcenia. Potrafi projektować, konfigurować i diagnozować sieci komputerowe wykorzystujące protokół IPv6.

C.IV.19. ATAKI SIECIOWE I ZŁOŚLIWE OPROGRAMOWANIE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	Ćwiczenia	Laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	10		20	14	6	50	30	80	2	1	3	Zo	O
Ogółem	10		20	14	6	50	30	80	2	1	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy w zakresie podstawowych technik ataków lokalnych i zdalnych; umiejętności sposobu użycia, rozpoznawania i analizy malware.

Treści kształcenia:

Podstawowe ataki teleinformatyczne. Narzędzia ataków i testów penetracyjnych. Wybrane, reprezentatywne techniki ataków. Malware. Klasyfikacja, zasady budowy i działania. Użycie, rozpoznawanie i zasady analizy malware. Narzędzia.

Efekty uczenia się:

Wiedza dotycząca podstawowych sposobów ataków informacyjnych – ich klasyfikacji, celów i metod. Wiedza dotycząca typowych słabości systemów i sposobów ich wykorzystywania. Wiedza o podstawach budowy malware. Znajomość podstawowych techniki ataków lokalnych i zdalnych. Znajomość sposobu użycia, rozpoznawania i analizy malware.

C.IV.20. BEZPIECZEŃSTWO SIECI BEZPRZEWODOWYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	14		16		10	40	90	130	1,5	3,5	5	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	90	130	1,5	3,5	5	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: konfigurowania urządzeń sieciowych w lokalnych (przewodowych i bezprzewodowych) i rozległych sieciach komputerowych; projektowania i diagnozowania routingu statycznego i dynamicznego; administrowania sieciami operacyjnymi; zarządzania sieciami komputerowymi.

Treści kształcenia:

Technologie sieci bezprzewodowych, ochrona informacji w sieciach bezprzewodowych (stosowane metody szyfrowania i uwierzytelnienia), projektowanie bezpiecznych sieci bezprzewodowych, monitorowanie i zarządzanie sieciami bezprzewodowymi.

Efekty uczenia się:

Ma wiedzę w zakresie wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii w obszarze bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych. Ma wiedzę w zakresie metodologii badań oraz praktycznych przykładów implementacji metod stosowanych do rozwiązywania typowych problemów w obszarze bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie. Umie samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie. Potrafi konfigurować urządzenia sieciowe w lokalnych (przewodowych i bezprzewodowych) i rozległych sieciach komputerowych, projektować i diagnozować routing statyczny i dynamiczny, administrować sieciami operacyjnymi, zarządzać sieciami komputerowymi. Potrafi planować i przeprowadzać eksperymenty w obszarze bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych, interpretować ich wyniki i wyciągać wnioski. Umie dokonać krytycznej analizy sposobu funkcjonowania istniejących rozwiązań technicznych w obszarze bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych i ocenić te rozwiązania.

C.IV.21. BEZPIECZEŃSTWO SYSTEMÓW VOIP

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: Nabycie wiedzy o naturze i formach realizacji współczesnych ataków sieciowych na systemy VoIP, nabycie umiejętności identyfikowania zagrożeń dla systemów VoIP oraz stosowania środków technicznych zabezpieczania przed różnymi formami ataków.

Treści kształcenia:

Charakterystyka systemu VoIP. Zasady rejestrowania w systemie telefonów IP i realizacji połączeń telefonicznych. Charakterystyka central telefonicznych CME, Asterisk, FreeSwitch. Protokoły komunikacyjne i podatności - nawiązywanie połączeń telefonicznych, śledzenie aktywności urządzeń w sieci VoIP. Zagrożenia dla sieci VoIP. Podszywanie się pod użytkowników, podsłuchiwanie rozmów, przechwytywanie i modyfikacja rozmów telefonicznych, nadużywanie usług VoIP, intencjonalne przerywanie działania sieci VoIP. Wybrane techniki ataków na infrastrukturę VoIP. Techniki zabezpieczania systemu VoIP. COR listy i manipulacja numerami telefonicznymi.

Efekty uczenia się:

Student potrafi diagnozować problemy związane z bezpieczeństwem sieci z usługą telefonii IP, identyfikować zagrożenia dla systemu VoIP, zaplanować i wdrożyć system zabezpieczeń usługi VoIP.

C.IV.22. SYSTEMY BEZPIECZEŃSTWA SIECIOWEGO

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VII	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo	O
Ogółem	10		20		10	40	40	80	1,5	1,5	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: konfigurowania mechanizmów zabezpieczeń na urządzeniach sieciowych; zaprojektowania i wdrożenia podstawowych elementów systemu; zarządzania bezpieczeństwem sieci teleinformatycznej.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do bezpieczeństwa sieci. Zagrożenia, podatności i ataki sieciowe. Narzędzia i produkty do zabezpieczania sieci. Podstawowe mechanizmy zabezpieczania routerów i przełączników. Zarządzanie hasłami dostępu. Konfigurowanie ssh. Blokowanie nieużywanych usług. Listy kontroli dostępu – standardowe, rozszerzone i nazwane. Konfigurowanie list kontroli dostępu. Zaawansowane konstrukcje list dostępu: dynamiczne, obsługujące harmonogramy, zwrotne i oparte na zawartości. Konfigurowanie zaawansowanych list kontroli dostępu. Serwery dostępu do sieci (TACACS+, RADIUS). Usługa AAA. Systemy IDS i IPS. Usługa syslog. Konfigurowanie lokalnej usługi AAA. Konfigurowanie usługi syslog. Zabezpieczanie transmisji w warstwie sieciowej. Protokół IPSec. Relacje zabezpieczeń. Tryby pracy IPSec. Bazy danych zabezpieczeń. Konfigurowanie tuneli IPSec z predefiniowanym kluczem. Studium przypadku: kompleksowe zabezpieczenie sieci komputerowej.

Efekty uczenia się:

Ma pogłębioną wiedzę z zakresu ochrony i bezpieczeństwa w systemach teleinformatycznych. Ma szczegółową wiedzę z zakresu sprzętowego zabezpieczania sieci teleinformatycznych. Potrafi konfigurować mechanizmy zabezpieczeń na urządzeniach sieciowych. Potrafi zaprojektować i wdrożyć podstawowe elementy systemu. Zarządzanie bezpieczeństwem sieci teleinformatycznej.

C.IV.23. ZARZĄDZANIE BEZPIECZEŃSTWEM INFORMACJI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	20	10	10		1	41	20	61	1,5	0,5	2	E	O
Ogółem	20	10	10		1	41	20	61	1,5	0,5	2	E - 1	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy: dotyczącej metod i technik akredytacji oraz certyfikacji urządzeń i systemów zabezpieczeń; nabycie umiejętności: w zakresie oceny przydatności rutynowych metod i narzędzi zabezpieczania sieci oraz wybrania i zastosowania właściwej metody, zaprojektowania i wdrożenia systemu zarządzania bezpieczeństwem informacji.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do bezpieczeństwa informacyjnego – Podstawowe Twierdzenie Bezpieczeństwa. Modele formalne: Belli-LaPaduli, BibyModele formalne: Brewera-Nasha, Clarka-Wilsona, HRU. Dokumentowanie systemu ochrony informacji: polityka bezpieczeństwa informacyjnego, plan bezpieczeństwa, instrukcje i procedury. Plan zapewniania informacyjnej ciągłości działania. Zarządzanie ryzykiem na potrzeby bezpieczeństwa informacyjnego. Normy i standardy z zakresu bezpieczeństwa informacyjnego: ISO/IEC 270xx, Common Criteria. Ocena stanu ochrony informacji w organizacji.

Efekty uczenia się:

Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę z zakresu ochrony i bezpieczeństwa w systemach informacyjnych oraz szczegółową wiedzę z wybranych zagadnień z zakresu zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym, w tym również budowy i wdrażania SZBI. Ma wiedzę niezbędną do rozumienia społecznych, ekonomicznych, prawnych i innych pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej oraz ich uwzględniania w praktyce inżynierskiej. Ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę dotyczącą metod i technik akredytacji oraz certyfikacji urządzeń i systemów zabezpieczeń. Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych i innych źródeł; potrafi integrować informacje, dokonywać ich interpretacji i krytycznej oceny, a także wyciągać wnioski oraz formułować i uzasadniać opinie. Potrafi pracować indywidualnie i w zespole, umie oszacować czas realizacji zadania, potrafi opracować i zrealizować harmonogram prac, umie uzasadnić trafność stosowanych

technik w środowisku zawodowym oraz innych środowiskach (także w języku angielskim lub innym). Posługuje się językiem angielskim w stopniu wystarczającym do porozumiewania się, a także czytania za zrozumieniem dokumentacji i instrukcji związanych ze sprzętem, systemami komputerowymi, oprogramowaniem i zaawansowaną inżynierią oprogramowania. Potrafi określić kierunki dalszego uczenia się i zrealizować proces samokształcenia. Potrafi dokonać krytycznej analizy i oceny ryzyka, interpretować uzyskane wyniki i wyciągać wnioski, potrafi dokonać analizy ekonomicznej, potrafi ocenić przydatność rutynowych metod i narzędzi zabezpieczania sieci oraz wybrać i zastosować właściwą metodę, potrafi zaprojektować i wdrożyć system zarządzania bezpieczeństwem informacji.

C.IV.24. SYSTEMY SIECI SENSORYCZNYCH

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność: wykorzystania nowoczesnych narzędzi programowych do zaprojektowania i zbudowania oprogramowania dla modułu mikrokontrolera; wykorzystania mechanizmów komunikacji dla przesyłania danych z węzła do elementu przetwarzającego.

Treści kształcenia:

Wiadomości wstępne. Idea sieci sensorów, pojęcia podstawowe, rozwiązania Internetu Rzeczy. Środowisko uruchomieniowe. Konfiguracja środowiska uruchomieniowego, narzędzia wspomagające proces tworzenia oprogramowania, narzędzia wspomagające proces testowania oraz uruchamiania oprogramowania. Struktura programu. Elementy składowe programu. Komunikacja. Standardy komunikacyjne stosowania w sieciach sensorów oraz Internecie Rzeczy, zabezpieczanie transmisji. Moduły używane do budowy węzłów sieci sensorów, przykłady rozwiązań praktycznych sieci sensorów.

Efekty uczenia się:

Posiada umiejętność wykorzystania nowoczesnych narzędzi programowych do zaprojektowania i zbudowania oprogramowania dla modułu mikrokontrolera. Posiada Umiejętność wykorzystania mechanizmów komunikacji dla przesyłania danych z węzła do elementu przetwarzającego.

C.IV.25. STUDIUM ATAKÓW I INCYDENTÓW

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	Wykłady	Ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo	O
Ogółem	14		16		10	40	20	60	1,5	0,5	2	Zo - 1	

Cele kształcenia: nabycie umiejętności nadążania za aktualnym stanem wiedzy w dziedzinie cyberataków, znajomość metod ataków złożonych.

Treści kształcenia:

Przegląd: słabości zasobów teleinformatycznych i sposoby ich wykorzystywania; typowe techniki ataków; metodyki i narzędzia badań technicznych bezpieczeństwa – testy penetracyjne. Wybrane narzędzia ataków teleinformatycznych. Złożone metody atakowania systemów teleinformatycznych. Warunki powodzenia. Rozpoznawanie symptomów działań nieuprawnionych. Włamanie, studium przypadku. Aktualne trendy.

Efekty uczenia się:

Znajomość tradycyjnych i aktualnych technik ataków teleinformatycznych i narzędzi ataków. Znajomość narzędzi testów penetracyjnych. Znajomość metod ataków kombinowanych. Rozpoznawanie symptomów działań nieuprawnionych. Śledzenie stanu sztuki w dziedzinie ataków komputerowych oraz rozwoju narzędzi ataku i testów penetracyjnych.

C.IV.26. ZARZĄDZANIE SIECIAMI TELEINFORMATYCZNYMI

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
VIII	10		20	10	1	41	70	111	1,5	2,5	4	E	O
Ogółem	10		20	10	1	41	70	111	1,5	2,5	4	E - 1	

Cele kształcenia: Nabycie umiejętności projektowania, konfigurowania i diagnozowania zaawansowanych sieci komputerowych, zarządzania sieciami teleinformatycznymi, administrowania zaawansowanymi usługami sieciowymi.

Treści kształcenia:

Wprowadzenie do administrowania siecią – protokół SNMP. Techniki monitorowania ruchu sieciowego. Pojęcia podstawowe związane z systemami QoS: architektura systemów gwarantowania jakości usług, modele QoS. Klasyfikowanie pakietów w systemie QoS. Metody zarządzania przepustowością, zatorami i kolejkowaniem pakietów. Badania symulacyjne systemów QoS, przygotowanie, realizacja eksperymentu i interpretacja wyników. Sieci prywatne VPN: pojęcie sieci VPN, metody i protokoły służące realizacji sieci VPN, przykłady realizacji sieci VPN w różnych warstwach modelu odniesienia ISO/OSI. Sieci VPN bazujące na protokole systemie transportowym MPLS.

Efekty uczenia się:

Student ma rozszerzoną i pogłębioną wiedzę w zakresie zasad funkcjonowania sieci komputerowych, usług sieciowych oraz szczegółową wiedzę z zakresu projektowania i zarządzania sieciami komputerowymi w tym administrowania sieciowymi systemami operacyjnymi. Potrafi projektować, konfigurować i diagnozować zaawansowane sieci komputerowe, zarządzać sieciami komputerowymi, administrować zaawansowanymi usługami sieciowymi.

C.IV.27. PROJEKT ZESPOŁOWY

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
IX				44	6	50	50	100	2	2	4	Zo	O
Ogółem				44	6	50	50	100	2	2	4	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność dobru środowiska i właściwych narzędzi informatycznych wspierających procesy gromadzenia modelowania biznesowego, wymagań na system, analizy, modelowania architektury systemu i projektowania, implementacji i testowania oraz jego wdrażania

Treści kształcenia:

Omówienie i wydanie zadań projektowych (zespołowych). Zdefiniowanie środowiska wytwarzania projektów. Utworzenie zespołu projektowego. Administrowanie środowiskiem projektu dla pracy grupowej: zdefiniowanie przestrzeni projektu, ról członków zespołu, przydział uprawnień. Metodyka zarządzania projektem. Wprowadzenie do zarządzania projektem. Zwinne zarządzanie projektami. Obszar projektu. Etapy i zadania. Środowisko projektu. Chmura obliczeniowa jako środowisko rozwiązania. Zarządzanie zakresem projektu. Definiowanie i modelowanie wymagań. Zwinne modelowanie wymagań w metodyce SCRUM (Product Backlog, Sprint Backlog, Epics, User Stories). Lokalna i hostowana instalacja szkieletu rozwiązania. Zarządzanie zmianą i kodem w projekcie. Przeglądy kodu i projektu. Model architektoniczny. Model projektowy. Implementacja i testowanie systemu. Metryki projektu, zapewnianie jakości i zarządzanie ryzykiem. Końcowy przegląd projektu.

Efekty uczenia się:

Umiejętność wyboru i praktycznego wykorzystania w pracach projektowych wybranej metodyki (zwinnej lub ciężkiej) budowy systemu teleinformatycznego; Umiejętność praktycznego wykorzystania wybranych języków modelowania (BPMN, UML, SysML, SoaML) i programowania systemów, (Java, C#) w złożonych projektach teleinformatycznych ze szczególnym uwzględnieniem zagadnień z zakresu bezpieczeństwa

systemów teleinformatycznych; Umiejętność wykorzystania narzędzi IT wspomagających procesy dokumentowania i wytwarzania systemów na wszystkich jego etapach (od pomysłu do wdrożenia); Umiejętność dobru środowiska i właściwych narzędzi informatycznych wspierających procesy gromadzenia modelowania biznesowego, wymagań na system, analizy, modelowania architektury systemu i projektowania, implementacji i testowania oraz jego wdrażania; Kompetencje społeczne w zakresie oceny wagi i wpływu pozatechnicznych aspektów i skutków działalności projektowej (inżynierskiej), w tym jej wpływu na środowisko, i związanej z tym odpowiedzialności za podejmowane decyzje; Kompetencje społeczne w zakresie współdziałania w zespole projektowym pełniąc w nim różne role i ponosząc odpowiedzialność za wspólnie prowadzone prace.

C.IV.28. PROJEKT PRZEJŚCIOWY

Rozliczenie godzinowe:

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	konsultacje	łącznie							
X				30	10	40	90	130	1,5	3,5	5	Zo	O
Ogółem				30	10	40	90	130	1,5	3,5	5	Zo-1	

Cele kształcenia: Celem jest praktyczne przedstawienie metod zarządzania pracą w projektach grupowych oraz opanowanie technik pracy z narzędziami informatycznymi wspomagającymi wszystkie etapy pracy na przykładzie zadania zgodnego z rzeczywistymi zadaniami pracy absolwentów kierunku i specjalności studiów.

Treści kształcenia:

Ustalenie tematyki projektu i postawienie indywidualnego lub grupowego zadania projektowego. Wprowadzenie do zarządzanie projektem. Określenie ról w projekcie i przypisanie zadań do poszczególnych ról. Środowisko i narzędzia informatyczne wspierające realizację zadania projektowego. Cykliczny przegląd wyników zadania projektowego. Zarządzanie zmianami. Opracowanie dokumentacji projektowej. Prezentacja wyników realizacji zadania projektowego.

Efekty uczenia się:

Opanowanie w zaawansowanym stopniu umiejętności pracy w zespole zadaniowym w różnych rolach we wszystkich etapach i fazach tworzenia rozwiązania programowo-sprzętowego. Pogłębienie praktycznej wiedzy na temat modeli, metodyk i narzędzi budowania systemów komputerowych oraz systemów informatycznego wspomaganie pracy i procesów decyzyjnych. Osiągnięcie umiejętności pracy z narzędziami w środowisku pracy zespołowej.

9. PRACA DYPLOMOWA, PRAKTYKI ZAWODOWE – SZKOLENIA SPECJALISTYCZNE

9.1. MODUŁY ZWIĄZANE Z PRACĄ DYPLOMOWĄ D.1.

D.I.1. SEMINARIUM DYPLOMOWE

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wyklady	Ćwiczenia	laboratoria	projekt	seminarium	łącznie							
X					44	44	36	80	2	1	3	Zo	O
Ogółem					44	44	36	80	2	1	3	Zo - 1	

Cele kształcenia: umiejętność przygotowania pracy dyplomowej pod względem merytorycznym i edycyjnym.

Treści kształcenia:

Realizacja pracy dyplomowej – etap II (główny) - wykonanie głównych elementów pracy (zakres - w zależności od tematyki i charakteru pracy dyplomowej). Prezentacja sprawozdawcza. Realizacja pracy dyplomowej – etap III (końcowy) - wykonanie końcowych elementów pracy (zakres- w zależności od tematyki i charakteru pracy dyplomowej). Prezentacja sprawozdawcza. Przygotowanie do egzaminu dyplomowego. Opracowanie dokumentacji końcowej.

Efekty uczenia się:

Umiejętność przygotowania pracy dyplomowej, umiejętność przygotowania multimedialnej prezentacji pracy dyplomowej oraz jej przedstawienia.

D.I.2. PRACA DYPLMOWA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	seminarium	łącznie							
X				270		270	270	540	10	10	20	E	O
Ogółem				270		270	270	540	10	10	20	E - 1	

Elementem programu studiów jest przedsięwzięcie dyplomowe rozumiane jako zaawansowane zadanie informatyczne. Opracowane w ramach przedsięwzięcia rozwiązanie wraz z odpowiednią dokumentacją stanowi pracę dyplomową inżynierską. Obejmuje to około 500 godzin pracy własnej studenta. Z uwagi na fakt, że moduł ten realizowany jest bez bezpośrednich kontaktów z prowadzącym (wykładowcą), nie wlicza się tych godzin do ogólnej liczby godzin studiów. Za wkład do przedsięwzięcia inżynierskiego oraz wysiłek włożony w redakcję prac dyplomowych oraz przygotowanie do egzaminów dyplomowych student otrzymuje 20 punktów ECTS.

D.I.3. EGZAMIN NA OFICERA

Egzamin na oficera jest ostateczną formą weryfikacji nabytej wiedzy i umiejętności. W jego trakcie sprawdzeniu podlega: wyszkolenie i umiejętności strzeleckie, teoretyczna i praktyczna znajomość regulaminów i przepisów wojskowych, wyszkolenie z musztry, umiejętność dowodzenia pododdziałem oraz prowadzenia nauczania w roli instruktora i kierownika zajęć. Weryfikowana jest także wiedza z zakresu prowadzenia działań taktycznych przez pododdział, zagadnień zabezpieczenia bojowego i zabezpieczenia logistycznego. Warunkiem dopuszczającym do egzaminu jest zaliczenie wszystkich przedmiotów kształcenia wojskowego oraz uzyskanie odpowiednich kwalifikacji językowych zgodnych ze STANAG 6001. Po zdaniu egzaminu na oficera odbywa się promocja na pierwszy stopień oficerski.

10. E. PRAKTYKI ZAWODOWE

Studenci wszystkich specjalności kierunku „Informatyka” odbywają dwa rodzaje praktyk:

E.I.1. PRAKTYKA DOWÓDCY DRUŻYNY I DOWÓDCY PLUTONU

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin								Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W
	Kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe	Razem		
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	seminarium	Łącznie							
po IV		60				60	60	120	1	1	2	Zo	O
w X		60				60	60	120	1	1	2	Zo	O
Ogółem		120				120	120	240	2	2	4	Zo - 2	

W module kształcenia wojskowego realizowane jest wspólne kształcenie podchorążych (niezależnie od specjalności i kierunku studiów) w zakresie szkolenia ogólnowojskowego, kształcenia humanistyczno-przywódczego oraz szkolenia z wychowania fizycznego i językowego. Przewidziany jest obóz językowy po IV semestrze, praktyka dowódcy drużyny po IV semestrze oraz praktyka dowódcy plutonu w trakcie X semestru studiów. Praktykę dowódczą studenci odbywają w wytypowanych jednostkach wojskowych w zakresie zadań dowódczych. Przydziela się po 2 punkty ECTS za wysiłek poświęcony przez studenta w ramach odbycia każdej z praktyk.

E.I.2. PRAKTYKA ZAWODOWA

Rozliczenie godzinowe

Semestr	Liczba godzin							Liczba pkt ECTS			Rygor dydaktyczny	Przedmiot O/W	
	kontaktowych						niekontaktowych	Razem	kontaktowe	niekontaktowe			Razem
	wykłady	ćwiczenia	laboratoria	projekt	seminarium	łącznie							
po VI		60				60	60	120	1	1	2	Zo	O
po VIII		60				60	60	120	1	1	2	Zo	O
Ogółem		120				120	120	240	2	2	4	Zo - 2	

Cele kształcenia: nabycie wiedzy w zakresie: systemów informatycznych, kryptograficznych i sieciowych, aktualnie wykonywanych i/lub eksploatowanych w instytucji; procesów analizy, projektowania, wdrażania i/lub eksploatacji systemów informatycznych, kryptograficznych w instytucji; technologiami i narzędziami stosowanymi w realizacji prac programowo-implementacyjnych w instytucji.

Treści kształcenia:

Praktyka zawodowa obejmuje 4 tygodnie (120 godzin) w JW lub instytucjach podległych MON (MSWiA). Z uwagi na to, że odbywa się bez bezpośrednich kontaktów z prowadzącym (wykładowcą), nie wlicza się tych godzin do ogólnej liczby godzin studiów. Przydziela się natomiast 4 punkty ECTS (po 2 za każdą z praktyk) za wysiłek poświęcony przez studenta w ramach aktywności studenta poza uczelnią, ukierunkowanej i zgodnej z planem praktyki. Szkolenie realizowane jest po VI i po VIII semestrze studiów. Podstawowym celem praktyki jest wykształcenie umiejętności zastosowania w praktyce wiedzy teoretycznej uzyskanej w toku studiów. Na kierunku Informatyka istotą praktyki jest zapoznanie z projektowaniem, programowaniem i eksploatacją systemów informatycznych, kryptograficznych i sieciowych.

Efekty uczenia się:

Ma wiedzę dotyczącą instytucji, w której odbywa szkolenie. Ma wiedzę na temat systemów informatycznych, kryptograficznych i sieciowych, aktualnie wykonywanych i/lub eksploatowanych w instytucji. Ma wiedzę na temat procesów analizy, projektowania, wdrażania i/lub eksploatacji systemów informatycznych, kryptograficznych w instytucji. Ma wiedzę na temat technologiami i narzędziami stosowanymi w realizacji prac programowo-implementacyjnych w instytucji;

Praktykę specjalistyczną zawodową studenci odbywają zawsze pod nadzorem przydzielonego opiekuna oraz w zakresie ustalonym w porozumieniu Instytucji oraz Wydziału. Zakres prowadzonych praktyk zależy od kierunku i specjalności oraz aktualnie realizowanych zadań przez Instytucję. Praktyki będą nastawione na weryfikację praktycznej i teoretycznej wiedzy przekazywanej na studiach i aplikowane będą w zespołach projektowych, tak aby weryfikować umiejętności kooperacji i realizacji większych zadań.

W czasie praktyki podchorąży powinien:

- zapoznać się z organizacją i zadaniami instytucji;
- zapoznać się z systemami informatycznymi/sieciowymi aktualnie wykonywanymi i/lub eksploatowanymi w instytucji;
- zapoznać się z procesami analizy, projektowania, wdrażania i/lub eksploatacji systemów informatycznych/sieciowych w instytucji;
- zapoznać się z technologiami i narzędziami stosowanymi w realizacji prac programowo implementacyjnych w instytucji;

Proponowany jest czynny udział praktykanta w pracach programowo-implementacyjnych realizowanych w instytucji.

Praktykę zalicza kierownik praktyk z Wydziału Cybernetyki WAT na podstawie opinii /oceny/ opiekuna praktyki z ramienia instytucji.

11. ZAŁĄCZNIKI, OPINIE I UCHWAŁY

Załącznik nr 1
do programu studiów na kierunku „Informatyka”

WARUNKI, ZASADY I TRYB UDZIELANIA URLOPÓW ŻOŁNIERZOM PEŁNIĄCYM ZAWODOWĄ SŁUŻBĘ WOJSKOWĄ W TRAKCIE KSZTAŁCENIA W WOJSKOWEJ AKADEMII TECHNICZNEJ IM. J. DĄBROWSKIEGO W WARSZAWIE

Na podstawie art. 280 ust. 7 ustawy o obronie Ojczyzny (Dz. U. poz. 655, z późn. zm.) ustala się następujące warunki, zasady i tryb udzielania urlopów żołnierzowi pełniącemu zawodową służbę wojskową w trakcie kształcenia, o którym mowa w art. 95 ust. 5 tej ustawy, zwanemu dalej „żołnierzem zawodowym”:

§ 1. 1. Żołnierzowi zawodowemu w trakcie kształcenia w uczelni wojskowej przysługuje coroczny urlop wypoczynkowy w wymiarze 30 dni kalendarzowych – po zakończeniu każdego roku studiów lub nauki oraz dodatkowy urlop na warunkach urlopu wypoczynkowego w wymiarze:

- 1) 10 dni kalendarzowych – w okresie zimowym;
- 2) 5 dni kalendarzowych – w okresie wiosennym;
- 3) liczby dni pozostających do zakończenia sesji egzaminacyjnej – po wcześniejszym zaliczeniu tej sesji.

2. Urlopów, o których mowa w ust. 1, udziela się jednorazowo, w jednym nieprzerwanym okresie, w miarę możliwości w jednym terminie dla całego rocznika żołnierzy lub stanu osobowego pododdziału, jeżeli nie koliduje to z programem kształcenia lub zaplanowanymi zadaniami realizowanymi przez uczelnię lub pododdział.

3. W przypadku, jeżeli żołnierz nie zakończył w terminie danego roku studiów, w uzasadnionym przypadku, jeżeli istnieją przesłanki, że zakończy on rok studiów w dodatkowym terminie wyznaczonym przez rektora-komendanta uczelni wojskowej, udziela się temu żołnierzowi corocznego urlopu wypoczynkowego na ogólnych zasadach lub po zakończeniu danego roku studiów.

4. Coroczny urlop wypoczynkowy planuje się w takim terminie, aby jego wykorzystanie nastąpiło przed rozpoczęciem kolejnego roku studiów.

§ 2. Żołnierzowi zawodowemu w trakcie kształcenia w uczelni wojskowej może być udzielony urlop okolicznościowy, na jego pisemny udokumentowany wniosek, w wymiarze jednorazowo do 5 dni roboczych – w przypadku:

- 1) zgonu i pogrzebu lub ciężkiej choroby najbliższego członka rodziny, za którego uważa się małżonka, dziecko, ojca, matkę, byłego opiekuna prawnego, siostrę, brata, babkę lub dziadka żołnierza, a także dziecko, ojca, matkę lub byłego opiekuna prawnego małżonka żołnierza;
- 2) zawarcia związku małżeńskiego przez żołnierza;
- 3) urodzenia się dziecka żołnierza;
- 4) potrzeby załatwienia spraw rodzinnych i osobistych.

§ 3. 1. Urlopów, o których mowa w § 1 i 2, udziela, określając ich terminy rektor-komendant uczelni wojskowej.

2. Urlopu, o którym mowa w § 2, udziela przełożony w jednostce wojskowej, w której żołnierz zawodowy w trakcie kształcenia w uczelni wojskowej odbywa praktykę.

§ 4. 1. Żołnierzowi w trakcie kształcenia w uczelni wojskowej może być udzielony urlop nagrodowy w łącznym wymiarze do 12 dni w ciągu roku kalendarzowego.

2. Urlop nagrodowy udzielony przez przełożonego w jednostce wojskowej, w której żołnierz w trakcie kształcenia w uczelni wojskowej odbywa praktykę, wykorzystuje się przed zakończeniem tej praktyki.

§ 5. 1. Żołnierzowi w trakcie kształcenia w uczelni wojskowej może być, na jego uzasadniony wniosek, przedłużony urlop, o którym mowa w § 1 i 2, w wymiarze do 5 dni kalendarzowych w razie:

- 1) choroby żołnierza;
- 2) śmierci lub ciężkiej choroby członka najbliższej rodziny żołnierza;
- 3) klęski żywiołowej, która dotknęła żołnierza lub członków jego najbliższej rodziny;
- 4) zaistnienia uzasadnionych przyczyn uniemożliwiających jego powrót z urlopu.

2. O przedłużeniu urlopu, w przypadkach określonych w ust. 1, żołnierz niezwłocznie informuje przełożonego o zaistniałej sytuacji oraz zwraca się z pisemną prośbą do dowódcy (komendanta) garnizonu, w którym przebywa, lub najbliższego szefa Wojskowego Centrum Rekrutacji, przedkładając odpowiednie dokumenty na potwierdzenie zaistniałej okoliczności.

§ 6. 1. Udzielenie żołnierzowi urlopu ogłasza się w rozkazie dziennym rektora-komendanta uczelni wojskowej.

2. W rozkazie, o którym mowa w ust. 1, podaje się rodzaj urlopu, jego wymiar oraz termin rozpoczęcia i zakończenia.

3. Odwołanie żołnierza z urlopu stwierdza się w rozkazie dziennym rektora-komendanta uczelni wojskowej. Odwołanie powinno być uzasadnione i mieć wyjątkowy charakter.

4. Odwołanie żołnierza z urlopu następuje w formie pisemnego zawiadomienia lub w formie powiadomienia ustalonego z żołnierzem przed jego udaniem się na urlop.

5. Żołnierz odwołany z urlopu niezwłocznie stawia się w miejscu pełnienia służby.

6. Żołnierzowi odwołanemu z corocznego urlopu wypoczynkowego przysługuje ponownie ten urlop w pełnym wymiarze, jeżeli żołnierz przebywał na nim nie dłużej niż 3 dni kalendarzowe. W pozostałych przypadkach żołnierzowi przysługuje urlop w wymiarze niewykorzystanym.

7. Żołnierzowi odwołanemu z corocznego urlopu wypoczynkowego udziela się ponownie tego urlopu po ustaleniu przyczyny, z powodu której został on z niego odwołany.

§ 7. W przypadku żołnierza kształcącego się w kraju w uczelni innej niż wojskowa urlopu udziela przełożony żołnierza wskazany przez rektora-komendanta uczelni wojskowej, na zaopatrzeniu której znajduje się żołnierz.

§ 8. W przypadku żołnierza skierowanego w trakcie kształcenia na naukę poza granicami kraju warunki, zasady i tryb udzielania urlopu określone są przez uczelnię zagraniczną, w której podjął kształcenie, zgodnie z programem kształcenia.

§ 9. W przypadku żołnierza powołanego do zawodowej służby wojskowej w trybie art. 793 ust. 2 ustawy o obronie Ojczyzny, który nie wykorzystał corocznego urlopu wypoczynkowego należnego za rok studiów przed tym powołaniem, udziela się corocznego urlopu wypoczynkowego, którym mowa w § 1 ust. 1.

§ 10. Ustalenia, o których mowa w § 1-9, nie naruszają uprawnień żołnierza do następujących urlopów przysługujących mu na podstawie:

- 1) art. 285 ustawy o obronie Ojczyzny – do urlopu bezpłatnego na okres ciąży i połogu;
- 2) art. 346 ustawy o obronie Ojczyzny – do urlopu bezpłatnego z tytułu prowadzenia własnej kampanii wyborczej do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz Parlamentu Europejskiego, na kierownicze stanowiska w państwie obsadzone na podstawie wyboru oraz do organów samorządu terytorialnego.

Opinia
Wydziałowej Rady ds. Kształcenia
Wydziału Cybernetyki Wojskowej Akademii Technicznej

nr 19/WRdsK/2023 z dnia 14 czerwca 2023 r.

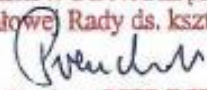
w sprawie projektów programów studiów I, II stopnia
i jednolitych studiów magisterskich dla kandydatów na oficerów
prowadzonych w WCY

Na podstawie § 92 ust. 1 pkt. 1 Statutu WAT, stanowiącego załącznik do uchwały Senatu WAT nr 16/WAT/2019 z dnia 25 kwietnia 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego (tj. obwieszczenie Rektora WAT nr 1/WAT/2021 z dnia 21 października 2021 r.) oraz § 17 ust. 1 pkt. 1 Regulaminu Wydziałowej Rady do spraw Kształcenia Wydziału Cybernetyki Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego stanowiącego załącznik do decyzji Dziekana Wydziału Cybernetyki Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego nr 57/WCY/2019 z dnia 4 listopada 2019 r. w sprawie nadania regulaminu wydziałowej radzie do spraw kształcenia ze zmianami wprowadzonymi Decyzją Dziekana nr 32/WCY/2022 z dnia 28 czerwca 2022 r. postanawia się, co następuje

§ 1

Pozytywnie opiniuje się projekty niżej wymienionych programów studiów dla studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2023/2024:

- 1) projekty programów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I oraz niestacjonarnych II stopnia na kierunku *informatyka* stanowiące załączniki nr 1, 2, 3 do opinii;
- 2) projekty programów studiów stacjonarnych i niestacjonarnych I stopnia na kierunku *kryptologia i cyberbezpieczeństwo* – stanowiące załączniki nr 4, 5 do opinii;
- 3) projekty programów jednolitych studiów magisterskich dla kandydatów na oficerów na kierunkach:
  - a) *informatyka* – stanowiący załącznik nr 6 do opinii,
  - b) *kryptologia i cyberbezpieczeństwo* – stanowiący załącznik nr 7 do opinii.

PRZEWODNICZĄCY
Wydziałowej Rady ds. kształcenia

dr inż. Dariusz PIERZCHAŁA

Wojskowa
Akademia
Techniczna

Egz. nr 2

UCHWAŁA
Rady Samorządu Wydziału Cybernetyki
Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego

nr 01/RSWCY/2023 z dnia 15 sierpnia 2023 r.

w sprawie zaopiniowania programów studiów

Na podstawie § 41 Regulaminu Samorządu Studenckiego WAT, stanowiącego załącznik do uchwały Parlamentu SS WAT Nr 14/PAR/2019 z dnia 16 listopada 2019 r. (t.j. obwieszczenie Przewodniczącej SS WAT nr 1/PSS/2023 z 23 stycznia 2023 r.), uchwała się, co następuje:

§ 1

Pozytywnie opiniuje się projekt programu Jednolitych Studiów Magisterskich na kierunku Informatyka oraz projekt programu Jednolitych Studiów Magisterskich na kierunku Kryptologia i Cyberbezpieczeństwo.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Przewodniczący Rady Samorządu WCY

Piotr Gdula
Piotr Gdula

Wykonano w 2 egz.:

1) a/a

2) Zastępca Dziekana WCY,

Sporządził: Piotr Gdula, ☎ tel. 797-375-316, e-mail: piotr.gdula@student.wat.edu.pl

12. ARKUSZE UZGODNIENÍ

ARKUSZ UZGODNIENÍ do projektu programu studiów dla kandydatów na żołnierzy zawodowych

Uczelnia: WOJSKOWA AKADEMIA TECHNICZNA

Kierunek studiów: INFORMATYKA

Poziom studiów: jednolite studia magisterskie

Profil studiów: ogólnoakademicki

Korpus osobowy/specjalność wojskowa: ŁĄCZNOŚCI I INFORMATYKI
grupa osobowa projektowo – programowa informatyki
grupa osobowa eksploatacji systemów informatycznych

Rok rozpoczęcia kształcenia: 2023

Nazwa komórki (jednostki) organizacyjnej, z którą projekt był uzgadniany	Stanowisko instytucji opiniującej (uzgodniono/nie uzgodniono) Uwagi	Stopień, imię, nazwisko i podpis osoby opiniującej oraz pieczęć urzędowa instytucji
Dowództwo Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni	Proponuje się uwzględnić następujące uwagi i propozycje zmian które dotyczą: 1. Efektu uczenia się U_SW_16 (pkt 3.1.1), w ramach którego należy doprecyzować sprawność fizyczną absolwenta uczelni. 2. Uwzględnienia tego, że kandydat na oficera z reguły po pierwszym roku studiów zostaje żołnierzem zawodowym, który podlega sprawdzianowi sprawności fizycznej żołnierzy zawodowych na podstawie Art. 332 ustawy o obronie Ojczyzny (pkt 3.1.3 – akapit 4, B.1.2 – wychowanie fizyczne) 3. Wprowadzenie w pkt. 5.1 efektów uczenia się właściwych dla kryptologii i cyberbezpieczeństwa (KO: 29) – oznaczonych symbolami W_28B_N, N i K_28_N (gdzie N to cyfra 1 albo 2), zamiast podania efektów uczenia się dla KO/GO: 28C (grupa osobowa projektowo – programowa) i 28D (grupa osobowa eksploatacji systemów informatycznych). 4. Macierz pokrycia specjalistycznego efektów uczenia się (pkt 5.4) powinna uwzględnić zakładane efekty uczenia się określone dla danego korpusu osobowego (grupy osobowej) w pkt. 5.1.	

5. Zmienić w programie dla kierunku Informatyka na str. 15 zwrot "...Narodowego Centrum Bezpieczeństwa Cyberprzestrzeni..." na "...Dowództwa Komponentu Wojsk Obrony Cyberprzestrzeni..."
6. Dopisać w pkt. 5.2 - „Podchorążowie zobowiązani są do złożenia Ankiety Bezpieczeństwa Osobowego w pierwszym miesiącu trzeciego semestru nauki w celu uzyskania Poświadczenia Bezpieczeństwa Osobowego do klauzuli TAJNE/NATO SECRET.”
7. Zmienić na str. 78 „Bezpieczeństwo cybernetyczne” na „Bezpieczeństwo cyberprzestrzeni”.
8. Zmienić zwrot „Windows 10” na „Windows 11” w całym dokumencie.

Uzgodniam przedstawiony „Program studiów dla kandydatów na żołnierzy zawodowych” pod warunkiem wprowadzenia wyżej wymienionych uwag.

Z upoważnienia
DOWÓDCY
KOMPONENTU WOJSK OBRONY CYBERPRZESTRZENI
płk Sławomir WIRON
Szef Sztabu

ARKUSZ UZGODNIENIÓW do projektu programu studiów dla kandydatów na oficerów

Uczelnia: WOJSKOWA AKADEMIA TECHNICZNA

Kierunek studiów: INFORMATYKA

Poziom studiów: jednolite studia magisterskie

Profil studiów: ogólnoakademicki

Korpus osobowy/ specjalność wojskowa: ŁĄCZNOŚCI I INFORMATYKI

grupa osobowa projektowo-programowa informatyki

grupa osobowa eksploatacji systemów informatycznych

Rok rozpoczęcia kształcenia: 2023

Nazwa komórki (jednostki) organizacyjnej, z którą projekt był uzgadniany	Stanowisko instytucji opiniującej (uzgodniono/ nie uzgodniono) Uwagi	Stopień, imię, nazwisko i podpis osoby opiniującej oraz pieczęć urzędowa instytucji
Departament Szkolnictwa Wojskowego	uzgodniono	DYREKTOR DEPARTAMENTU SZKOLNICTWA WOJSKOWEGO Jakub MYKOWSKI